

കൈരളി

കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടി നാടകീയരീതിയിൽ
ഏഴുതീയ ഒരു കല്പിതകഥ

ഗ്രന്ഥകർത്താ:

കുപ്പന കൃഷ്ണമേനോൻ,
ബി. എ., ബി. എൽ.

പ്രൊഫസർ പി. ശങ്കരൻനമ്പ്യാർ, എം. എ.
അവർകളുടെ 'ആസ്വാദന'ത്തോടുകൂടി

പ്രസാധകന്മാർ:

മാതൃഭൂമി പ്രിൻസിംഗ് ആൻഡ് പബ്ലിഷിംഗ് കമ്പനി,
ലിമിറ്റഡ്, കോഴിക്കോട്.

1942

വില ക. 1.

കൈരളി

കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടി നാടകീയരീതിയിൽ
എഴുതിയ ഒരു കല്പിതകഥ

ഗ്രന്ഥകർത്താ:

കുപ്പന കൃഷ്ണമേനോൻ,
ബി. എ., ബി. എൽ.

പ്രൊഫസർ പി. ശങ്കരൻനമ്പ്യാർ, എം. എ.
അവർകളുടെ 'ആസ്വാദന'ത്തോടുകൂടി

പ്രസാധകന്മാർ:

മാതൃഭൂമി പ്രിൻസിംഗ് ആൻഡ് പബ്ലിഷിംഗ് കമ്പനി,
ലിമിറ്റഡ്, കോഴിക്കോട്.

1942

വില ക. 1.

Copyright reserved

Printed at the Mathrubhumi Press, Calicut.

ഒരാസപാദനം

ശ്രീമാൻ കപ്പന കൃഷ്ണമേനോൻ ഇയ്യുടെ എഴുതി പ്രസിദ്ധീകരിയ്ക്കുന്ന “കൈരളി” എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രതി മുൻകൂറായി അയച്ചതുന്നത് ഒരൊറ്റ ഇരിപ്പിൽ മുഴുവൻ വായിച്ചുതീർത്തു. വായിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയാൽപ്പിന്നെ അവസാനിക്കുന്നതുവരെ പുസ്തകം താഴെ വെയ്ക്കുന്നതിനു തോന്നുകയില്ല എന്നു പറഞ്ഞാൽത്തന്നെ അത് എത്രത്തോളം ഹൃദയാവജ്ജകമായിട്ടുണ്ടെന്നുഹിയ്ക്കാമല്ലോ. നല്ല കാജസ്സും പ്രസാദവും തികഞ്ഞു, സ്തോഭത്തിനൊത്ത പദഘടനയോടുകൂടിയ “സജീവ”മായ ഒരു ഗദ്യരീതിയാണ് ശ്രീമാൻ കൃഷ്ണമേനോൻ സ്വാധീനമായിട്ടുള്ളതെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസിദ്ധങ്ങളായ മറ്റു കൃതികൾ വായിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുള്ളവരോടു പറയേണ്ടതില്ല. “കൈരളി”യിൽ ഒരു വിശേഷമുള്ളത്, അതിലെ കഥയിൽ സാമാന്യ ജനത്തിന് ആബാലവൃദ്ധം രസിയ്ക്കുവാൻ വകയുണ്ടെന്നുള്ളതാണ്. അത്യാകർഷകമായവിധത്തിൽ, തെളിഞ്ഞ വലിയ അക്ഷരത്തിൽ, അച്ചടിച്ചിട്ടുള്ള “കൈരളി” പ്രാധാന്യേന ബാലന്മാരെയും ഗ്രാമീണരെയും ഉദ്ദേശിച്ചു പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്ന ഒരു കഥയാണെങ്കിൽ, മൂന്നു ലോകങ്ങളിലും, കാട്ടിലും, നാട്ടിലും, കരയിലും, വെള്ളത്തിലുമെല്ലാം വെച്ചു നടക്കുന്നതായി വണ്ണിയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള അതിലെ അത്ഭുതസംഭവങ്ങളുടെ ഗതി ആ ഉദ്ദേശ്യത്തിനു സവിശേഷം അനുയുക്തമായിരിയ്ക്കുന്നു. ചരിത്രത്തെ പുരാണത്തിൽ അലിയിച്ചുചേർത്തു, രാമായണത്തിലെയും ഭാഗവതത്തിലെയും ദിവ്യകഥാപാത്രങ്ങളെ അവരവരുടെ സ്വഭാവത്തിനു പറ്റിയവിധം കഥയിൽ വിനിവേശിപ്പിച്ചു ഗദ്യകാ

വൃത്തിന്റെ ആസ്വാദ്യത വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതിൽ വക്തവ്യമായ ഒരു പ്രത്യേകരസികതപം കാണുന്നുണ്ട്. ഭാഗ്വതരാമന്റെ ഗാർഭീര്യം തികഞ്ഞ സ്വതന്ത്ര കഥയ്ക്ക് ആദ്യം ജീവൻ നൽകുന്നു. ദേവേന്ദ്രന്റെ ഭാഗങ്ങൾക്കും നല്ല മിഴിവു വന്നിട്ടുണ്ട്; ചിരിയ്ക്കുവാൻ ധാരാളം വകയുണ്ട്. നാടകീയരീതിയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള “കൈരളി”യിലെ കഥാഗതിയിൽ നവരസങ്ങളും സന്ദർഭാനുസാരേണ തെളിഞ്ഞുകൂടിയിട്ടുണ്ട്. രംഗത്തിൽ പ്രയുക്തമാകുമ്പോഴാണ് അതിന്റെ മെച്ചം മുഴുവൻ അനുഭവപ്പെടുക എന്നു തോന്നുന്നുണ്ട്. രംഗവാസികളെ ആകർഷിക്കുന്നതിനുള്ള പല പ്രത്യേകതകളും “കൈരളി”യിലുണ്ടെന്നു സ്പഷ്ടമാണ്. പുഷ്പങ്ങളിലും പാടുകളിലും രസിച്ചു, ഭാഗ്വതരാമന്റെ സംരക്ഷണയിൽ ദേവമാനുഷലാളിതയായി നാൾ കഴിയ്ക്കുന്ന കൈരളീദിവ്യബാലികയെ ദേവാംഗജനായ പെരുമാൾ പരിണയിക്കുന്നതുവരെയുള്ള കഥയിൽ സ്വദേശാഭിമാനവും പുരാണപരിചയവും ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്ന പല ഭാഗങ്ങളും കേരളീയയുവജനങ്ങളെ രസിപ്പിക്കാതിരിക്കില്ല.

എറണാകുളം, }
1—8—'42 }

പി. ശങ്കരൻ നമ്പ്യാർ

ഒന്നാമങ്കം

രംഗം 1

ഹിമവൽപർവ്വതത്തിന്റെ പാർവ്വത്തിലുള്ള ഒരു വലിയ ഗുഹയിൽ ഒരു പെൺസിംഹത്തെ തലയണയായി ഉപയോഗിച്ച് ഒരു സ്രീ പ്രസവവേദനയിൽപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നു. രണ്ടു സിംഹക്കുട്ടികളും ഒരു വലിയ ആൺസിംഹവും അടുത്ത് നില്ക്കുന്നു. സ്രീ ഇടയ്ക്കിടെ ആർത്തനാദം പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

സ്രീ—അയ്യോ, അയ്യോ, നാരായണ!

ആൺസിംഹം അനുകമ്പാസ്പർശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ട് സ്രീയുടെ അടുത്ത് ചെന്നുനിന്ന് മുഖത്തേക്ക് നോക്കിനില്ക്കുന്നു.

സ്രീ പിന്നേയും “അയ്യോ, അയ്യോ!” എന്നു നിലവിളിച്ചുകൊണ്ട് അടുത്തു നില്ക്കുന്ന ആൺസിംഹത്തിന്റെ കഴുത്തിൽ അമർത്തി പിടിക്കുന്നു. കുറച്ചു കഴിഞ്ഞ ഉടനേത്തന്നെ സിംഹത്തെ നോക്കി: “മൃഗരാജാവേ, നീ എന്റെ കുഞ്ഞിനെ ഒന്നും ഉപദ്രവിക്കരുതേ. അയ്യോ, എനിക്ക് ഒന്നുതന്നെ പറയുവാൻ ശക്തിയില്ല. ആവൂ” എന്നു നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ട് കണ്ണടച്ചു കിടക്കുന്നു.

പെട്ടെന്നു ചെറുതായ ഒരു പെൺശിശുവിന്റെ ശക്തിയോടുകൂടിയ രോദനം ആ ഗുഹയെ മുഴുവനും നടുക്കുന്നു. മരണവേദന അനുഭവിക്കുന്ന മാതാവ് സന്തോഷാശ്രുക്കൾ നിറഞ്ഞ കണ്ണുകളോടെ കുഞ്ഞിനെ നോക്കി: “എന്റെ കാമനേ, എനിക്കു നിന്നെ എടുക്കാൻകൂടി ശക്തിയില്ല. നിന്നെ ആ

രാണു് രക്ഷിയ്ക്കാൻ പോകുന്നത് എന്നെനിയ്ക്കറിഞ്ഞു കൂടാ. ഞാൻ നിന്നെ ജഗദീശ്വരന്റെ കയ്യിൽ ഭരമേല്പിക്കുന്നു. അയ്യോ, ഏതു ജഗദീശ്വരൻ! ജഗദീശ്വരൻ പോയ്ക്കിഴിഞ്ഞല്ലോ. എന്റെ ഭർത്താവായ ജഗദീശ്വരന്റെ സ്വർഗാരോഹണത്തോടുകൂടി ഭൂമിയും കൂടി നശിച്ചുതുടങ്ങി. അയ്യോ, ദൈവമേ, എന്റെ കൃഷ്ണാ എന്നെ ഈ സ്ഥിതിയിൽ ആക്കിയല്ലോ. ഞാൻ ഇത്രയും ദിവസം എങ്ങിനെയൊണ് അലഞ്ഞുനടന്നത് എന്നുകൂടി എനിയ്ക്കു് വിവരമില്ല. അയ്യോ എനിയ്ക്കു് ദാഹിയ്ക്കുന്നല്ലോ ഈശ്വരാ! ഞാനെന്തൊണ് ചെയ്യേണ്ടതു്?”

തത്സമയം ദീർഘകായനും ആജാനബാഹുവുമായ ഒരു മഹാപുരുഷൻ ആ ഗുഹയിലേയ്ക്കു് പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു. സിംഹവും കുട്ടികളും പൂച്ചകളുടെ മാതിരി ഇരുട്ടുള്ള ഭാഗത്തേയ്ക്കു മറയുന്നു. ആഗതൻ വന്നു നിലത്തു കിടക്കുന്ന കുഞ്ഞിനേയും മാതാവിനേയും സൂക്ഷിച്ചുനോക്കുന്നു.

സ്രീ—സ്വാമിൻ! എനിക്കു് ഇത്തിരി വെള്ളം തരണം. ഞാനിതാ ഇപ്പോൾ മരിക്കും. എനിക്കു് ഇവിടെനിന്നു അനങ്ങുവാൻപോലും ശക്തിയില്ല.

ആഗതൻ തന്റെ കയ്യിലുള്ള ഒരു വെണ്മഴുകൊണ്ടു് ഗുഹയുടെ മേൽഭാഗത്തു ഒരു വെട്ടു കൊടുക്കുന്നു. അതിൽക്കൂടി ഉടനെതന്നെ സ്തംഭികജലം ഒരു നൂൽവണ്ണത്തിൽ പ്രവഹിച്ചു സ്രീയുടെ വായിൽ വന്നു വീഴുന്നു.

ആഗതൻ—മകളേ, അതു് ഗംഗാജലമാണു്. വേണ്ടുവോളം അനുഭവിച്ചുകൊള്ളുക.

കറച്ചു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ സ്രീ മതി എന്ന ആംഗ്യം കാണിച്ചതിനെ കണ്ടു് കൈകൊണ്ടു പ്രവാഹമാഗ്നത്തെ തടഞ്ഞുനിർത്തുന്നു.

ആഗതൻ—മകളേ, നീ ആരാണ്, നീ ഈ സ്ഥിതിയിൽ ഈ ഗൃഹയിൽ വന്നെത്തിയതെങ്ങിനെയൊന്നെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ലല്ലോ.

സ്രീ—സ്വാമിൻ! ഏനിയ്ക്കധികം സംസാരിയ്ക്കാൻ ശക്തിയില്ല. എന്നാലും ചുരുക്കിപ്പറയാം. ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാന്റെ പത്നിമാരിൽപ്പെട്ട ഒരുവളാണ് ഞാൻ. എന്റെ പേര് ഉമ്മിളാദേവി എന്നാണ്. ഭഗവാന്റെ സ്വഗ്ഗാരോഹണത്തിനുശേഷം ദ്വാരക അങ്ങിനെത്തന്നെ സമുദ്രത്തിലേക്ക് താണു. ഞങ്ങൾ അനേകംപേരേയുംകൊണ്ട് അജ്ജനൻ പുറപ്പെട്ടു. വഴിയിൽവെച്ചു കാട്ടാളന്മാർ തടുത്തു ഞങ്ങളെ പിടികൂടി. അജ്ജനൻ ഗാഢധീവൻ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും അതെടുത്തു കലച്ചു അസ്രം തൊടുകുവാൻകൂടി ശക്തി ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ലോകവിശ്രുതനായ അജ്ജനവീരൻ ക്ഷീണിച്ചു നിലത്തു വീണു. പിന്നെത്തെ കഥ ഒന്നും പറയാനില്ല. ഞങ്ങൾ കൂട്ടംകൂട്ടമായി കാരോ സ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് കാടി. അനേകം പേരെ കാട്ടാളന്മാർ പിടിച്ചെടുത്തു. മറ്റു ചിലർ അവിടവിടെയായി മരിച്ചുവീണു. ഞാൻ വള്ളിക്കുടിലുകളിലും മറ്റും ഒളിച്ചിരുന്നു കാട്ടാളന്മാർ പിടി കൊടുക്കാതെ ബുദ്ധിമുട്ടി നടന്നു ഹിമ വൽപാർപ്പത്തിലെത്തി.

ആഗതൻ—കഷ്ടം! ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാന്റെ സ്വഗ്ഗാരോഹണത്തിനുശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പത്നിമാരായ നിങ്ങൾക്കു ജീവിയ്ക്കണം എന്നു തോന്നിയതാണ് അതുതന്നെ.

സ്രീ—പ്രഭോ! അങ്ങ് പറയുന്നതിന്റെ സാരം എനിയ്ക്ക് നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലായി. ഞങ്ങളുംകൂടി ആ ദ്വാരകയോടൊന്നിച്ചു സമുദ്രപ്രവേശനം ചെയ്തേണ്ടതായിരുന്നു. പക്ഷെ എന്നെ സംബന്ധിച്ചു

ത്തോളം എന്റെ വയറിലുള്ള ഈ കുഞ്ഞിനെ കാത്തിട്ടാണ് അതിന്ന് എനിക്കു മനസ്സ് വരാതിരുന്നത്. അതിന്നുമാത്രം ഞാൻ കഷ്ടപ്പെടുകയുണ്ടായി. സ്വാമിൻ! എനിക്കുവിടത്തോടൊരപേക്ഷയുണ്ട്: ഞാൻ ഇതാ എന്റെ ഭർത്താവിന്റെ കൂടെ പോകാൻ പുറപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. എന്റെ ഈ കുഞ്ഞിന് ആരും ഇല്ല. എന്റെ ഭർത്താവിനെ കാത്തിട്ടെങ്കിലും അങ്ങനെയൊരു കുഞ്ഞിനെ രക്ഷിക്കണം.

ആഗതൻ—അല്ലയോ ദേവി! അവിടുന്ന് ഭരമേല്ക്കുന്ന ഈ കാഴ്ച ശരിയായി നിറവേറാൻ എനിക്ക് അസാധ്യമായി തോന്നുന്നു. എങ്കിലും അവിടത്തെ അപേക്ഷയെ സ്വീകരിച്ചാതിരിപ്പാനും നിവൃത്തി കാണുന്നില്ല. ഞാൻ വെറും ഒരു സന്യാസിയാണ്. ഞാൻ സമാധിയിൽ പ്രവേശിച്ചാൽ കാരോ യുഗത്തിന്റെ അന്ത്യത്തിൽമാത്രമേ ഉണരുക തന്നെയുള്ളൂ. അങ്ങനെയുള്ള ഞാൻ എങ്ങനെയെന്ന് ആലിന്റെ തളിരിലപോലെയുള്ള ഈ കുഞ്ഞിനെ രക്ഷിക്കേണ്ടത് എന്ന് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ഏതായാലും ഈ കുഞ്ഞിനെ മതിയായ കരാളെ ഏല്പിക്കുന്നതുവരെ ഞാൻ ഈ കുഞ്ഞിനെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളാം എന്നു വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നു.

സ്രീ—പ്രഭോ! ഞാൻ കൃതാർത്ഥയായി. എന്നെ അവിടുന്ന് അനുഗ്രഹിക്കണം. എനിക്കു അല്പംകൂടി വെള്ളം കുടിച്ചാൽക്കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്.

ആഗതൻ പിന്നെയും ഗംഗാജലം പ്രവഹിപ്പിക്കുന്നു. സ്രീ വെള്ളം കുടിച്ചതിനുശേഷം “പ്രഭോ! ഞാൻ അവിടത്തോട് ഒരു അപേക്ഷകൂടി ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെയോ?”

ആഗതൻ—യാതൊരു വിരോധവും ഇല്ല.

സ്രീ—എനിക്ക് ഇവിടെനിന്ന് അനങ്ങുവാൻ പോലും ശക്തിയില്ല. എന്റെ കഞ്ഞിനെ ഒന്ന്—

ആഗതൻ കഞ്ഞിനെ എടുത്തു മാതാവിന്റെ മാറിൽ കിടത്തിക്കൊടുക്കുന്നു. മരണാസന്നയായ മാതാവിന്റെ കണ്ണിൽക്കൂടി വഴിഞ്ഞൊഴുകിയ പരമാനന്ദത്തെ കണ്ടിട്ട് കല്ലുപോലെ ഉറച്ച മനസ്സോടുകൂടിയ ആഗതന്റെ ഹൃദയവുമൂടി ചഞ്ചലിച്ചുപോകുന്നു.

സ്രീ—(ക്ഷീണിച്ച കൈകൾകൊണ്ടു കഞ്ഞിനെ അടക്കിപ്പിടിച്ചിട്ട്) പ്രഭോ, അവിടത്തെ പേര്?

ആഗതൻ—എന്റെ പേര് പരശുരാമൻ എന്നാണ്.

സ്രീയുടെ മുഖം സന്തോഷവും ബഹുമാനവും വന്നു നിറഞ്ഞു ഒരു പുതിയ തേജസ്സിനാൽ പ്രകാശിയ്ക്കുന്നു.

സ്രീ—മഹാഷേ, അവിടത്തെ ഈ സമയത്ത് കാണാരായതിൽ എനിക്ക് അളവറ്റ സന്തോഷം തോന്നുന്നു. അവിടുന്നു എന്നെ അനുഗ്രഹിയ്ക്കണം. എന്റെ കഞ്ഞി ഉറങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഞാൻ ഉറങ്ങുന്നതുവരെ കഞ്ഞി അവിടെത്തന്നെ കിടന്നുകൊള്ളട്ടെ.

കൃമേണ ശ്വാസത്തിൽ ഭേദഗതി വന്ന് ആ സ്രീ ഉണരാത്ത ആ ദീർഘനിദ്രയെ പ്രാപിക്കുന്നു.

ആ മഹാപുരുഷന്റെ നേത്രങ്ങളിൽനിന്നു ഒരു തുള്ളി വെള്ളം നിലത്തു പതിച്ചുവോ എന്നു ഭൂമിദേവിയോടു ചോദിച്ചാൽമാത്രമേ അറിഞ്ഞുകൂട്ടൂ. പെട്ടെന്നു ചില അട്ടമാസങ്ങളോടുകൂടി കുറെ കാട്ടാളന്മാർ ഈ ഗുഹയിലേക്ക് പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.

“ഏമാന്റെ പൊണ്ണ്. ഏമാന്റെ പൊണ്ണ്” എന്നു നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു കഞ്ഞിനെ മാറിൽ

വെച്ചു മരിച്ചുകിടക്കുന്ന സ്രീരത്നത്തിന്റെ അടുക്കൽ ചെന്നു നില്ക്കുന്നു.

കാട്ടാളൻ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി കഷ്ടം കഷ്ടം എന്നു പറഞ്ഞു നെഞ്ഞത്തടിക്കുന്നു. “പോയി, പോയി. ഇരിമ്പാ, പോയി. പറന്നു പോയി.”

ഇരിമ്പൻ—നമ്മ എന്തു ശൊല്പമെടാ, കമണ്ണാ! പോയി. നമ്മ എന്തു കാട്ടുമെടാ, കമണ്ണാ? പോയേ പോയി. (അവനും നെഞ്ഞത്തടിയ്ക്കുന്നു.)

കമണ്ണൻ—എടാ, ആ കുഞ്ഞിനെ എടുത്തുകൊടു നീ. പെണ്ണോ പോയി. കുഞ്ഞിനെ എടുത്തുകൊടു.

ഇരിമ്പൻ കുഞ്ഞിനെ എടുക്കാനായി സ്രീയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു കൈ നീട്ടുമ്പോൾ ഗുഹയുടെ ഇരുട്ടു നിറഞ്ഞ ഭാഗത്തുനിന്നു സിംഹഗർജ്ജനംപോലെ “തൊട്ടുപോകരുത്” എന്നു കേട്ടു കട്ടിയെ എടുക്കാതെ രണ്ടുപേരും തിരിഞ്ഞുനോക്കുന്നു.

തങ്ങളുടെ ഉയരത്തെക്കാൾ ഏകദേശം മൂന്നടി ഉയരവും ശുഷ്കിച്ച ദേഹവും ജടപിടിച്ചു തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്ന തലമുടിയും താടിയും കണ്ട് തൽക്കാലം ഒന്നു പരിഭ്രമിച്ചുവെങ്കിലും കാട്ടാളന്മാരുടെ മൃഗധൈര്യത്തെ അവലംബിച്ചു ഇരിമ്പൻ—“നീ എന്നടാ പറഞ്ഞത്? എടാ, കമണ്ണാ, പിടിക്കടാ ആ താടി കാരനെ—അവനാണ് ഇവളെ കൊന്നത്. നമുക്ക് ഇവനെ കൊണ്ടുപോകാം” എന്നു പറയുന്നു.

ഇതു കേട്ടു തപസ്വിയുടെ ശാന്തനേത്രങ്ങൾ പെട്ടെന്നു ഹിരണ്യകശിപുവിനെ കയ്യിൽക്കിട്ടിയ നരസിംഹത്തിന്റെ നേത്രങ്ങളാകുന്നു. അവയിൽനിന്നു മിന്നൽപോലെ തീജ്വാലകൾ പുറപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഇതു കണ്ട് കാട്ടാളന്മാർ കുറച്ചുനേരം സ്തംഭിച്ചു

അവിടെ നിന്നശേഷം ഒരു നിലവിളിയോടുകൂടി അവിടെനിന്നു ഭയപ്പെട്ടു പുറത്തേക്ക് കാടുന്നു.

രംഗം 2

ഹിമവൽപാർപ്പത്തിൽ കരാശ്രമം.

പരശുരാമനും നാരദനും

പരശുരാമൻ—ഞാൻ വലിയ ഒരു ഭാരം കയ്യേറാ. അത് ഇനി എങ്ങിനെയൊണ് നിറവേറോണ്ടത് എന്ന് എനിക്കു് രൂപമില്ല.

നാരദൻ—ഞാനും ആ കാഴ്ചത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളാം. എന്നാൽ ഇവിടുന്നു ആ തക്ക സമയത്ത് അവിടെ എത്തിയതൊണ് മഹാ ആശ്ചര്യം.

പരശുരാമൻ—ആശ്ചര്യമൊന്നുമില്ല. ഞാൻ സമാധിയിൽനിന്നു ഉണർന്നാൽ രണ്ടാമത് സമാധിയിൽ ലയിക്കുന്നതുവരെ ആ ഗുഹയിലാണ് താമസിക്കുവാൻ. ഇക്കുറി ആകപ്പാടെ സുഖമില്ലാതെയാണ് ഉണർന്നത്. ദ്വാപരയുഗം കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നും കലി വന്നുകഴിഞ്ഞുവെന്നും എനിക്കു മനസ്സിലായി. മേലിൽ എന്തൊണ് ചെയ്യേണ്ടത് എന്ന് ആലോചിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ സിംഹത്തിന്റെ അലച്ചുയും അതിന്നിടയിൽ ഒരു സ്രീയുടെ രോദനശബ്ദവും കേട്ടു, ഗുഹയിൽനിന്നാണെന്നും മനസ്സിലായി. അതെന്താണെന്നറിയാൻ അതിന്നകത്തു കടന്നുചെന്നു. പിന്നെ ഗുഹയിൽ കണ്ട കാഴ്ച എന്റെ മനസ്സ് വല്ലാതെ ഇളക്കി. അതുകൊണ്ടാണ് ഈ ഭാരം എന്റെ തലയിൽ വന്നത്.

നാരദൻ—ഇവിടുന്നു അതുകൊണ്ടു ഒന്നുംതന്നെ പരിഭ്രമിക്കുന്നു. ഇവിടുന്നു ചെയ്ത പ്രവൃത്തി തീർച്ചയായും വളരെ വിശേഷമായിട്ടുള്ളതാണ്. ശ്രീകൃഷ്ണ

പ്രജയെ ഒരു കാലത്തും കളഞ്ഞുകൂടാത്തതാണ്. കലിയുടെ പ്രജയാണെങ്കിലും ബീജഗുണം കാണിക്കാതിരിക്കുകയില്ല. ഈ കാഴ്ചത്തിൽ എന്തു ചെയ്യാനും ഞാൻ എപ്പോഴും തെയ്യാറാണ്.

പരശുരാമൻ—പക്ഷെ, എനിക്കൊരു സമാധാനമുണ്ട്, കുട്ടിയുടെ സൗന്ദര്യം സാധാരണയിൽ കവിഞ്ഞതായതുകൊണ്ട് ഞാൻ വരനെ തേടിനടക്കേണ്ടിവരില്ല. തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ട ഭാരമാത്രമേ ഉണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ.

നാരദൻ—അത് അത്ര എളുപ്പമാണെന്നു കരുതരുത്. കുട്ടിയുടെ ജനനപ്രകൃതികൊണ്ടുതന്നെ സാധാരണ ഒരു ഭർത്താവിനു കീഴടങ്ങുന്ന ഒരു മാതിരിയായിരിക്കുകയില്ല. മനുഷ്യസ്രീയായതുകൊണ്ടു ദേവൻ വയ്യാ. എന്നാൽ വിഷ്ണുപ്രജയായതുകൊണ്ടു മനുഷ്യനും വയ്യാ. ഈ രണ്ടു ശക്തിയുമുള്ള ഒരാളെ കണ്ടു പിടിക്കേണ്ടിവരും. അതുകൊണ്ട് ഇവിടന്ന് ത്രിമുർത്തികളെ വല്ലവരെയുംതന്നെ അന്വേഷിക്കേണ്ടിവരും എന്നാണ് തോന്നുന്നത്.

പരശുരാമൻ—എന്നാൽ ഞാൻ കഴുകിലായി. എനിക്കു് തപസ്സിന്നു് പോകുവാൻ കാലം വൈകുകയും ചെയ്യും. ഞാൻ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്?

നാരദൻ—ഇവിടന്ന് വിചാരിക്കുമ്പോലെ അത്ര വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഒന്നും ഉണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. വൈകുണ്ഠവരെ ഒന്നു പോകേണ്ടിവരും. ഒരു സമയം പണ്ടത്തെ യുദ്ധചാതുര്യം മറന്നുപോയോ എന്നും ഒന്നു നോക്കേണ്ടിവരുമായിരിക്കാം.

പരശുരാമൻ—വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടായി. ഏതായാലും ഇതിൽ പെട്ടുകഴിഞ്ഞതുകൊണ്ട് പിൻവലിക്കാൻ ഭാവമില്ല.

നാരദൻ—കട്ടിക്കു പാൽ കൊടുക്കാൻ എന്താണ് ഇവിടന്ന് ഏപ്പാട് ചെയ്തിരിയ്ക്കുന്നത്?

പരശുരാമൻ—പ്രസവിച്ച രണ്ടു പെൺസിംഹങ്ങൾ ഇവിടെ ഉണ്ട്. അതെന്താണ് ആ കേൾക്കുന്ന ശബ്ദം? (രണ്ടുപേരും നോക്കുന്നു.) കാട്ടാളന്മാരുടെ വരവാണെന്നാണ് തോന്നുന്നത്.

നാരദൻ—ഇവിടത്തെ ആയുധം ഒന്നു ഇപ്പോൾത്തന്നെ ഉപയോഗിയ്ക്കേണ്ടിവരും എന്നാണ് എനിയ്ക്ക് തോന്നുന്നത്.

പരശുരാമൻ—എന്റെ വെൺമഴു കേടുവരുത്തുവാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നില്ല. ഏതായാലും ഇവരെയെ ഒന്നു നല്ലവണ്ണം പേടിപ്പെടുത്തി വിട്ടയച്ചില്ലെങ്കിൽ നമുക്കിവിടെ സൈപരം ഉണ്ടാകുന്നതല്ല.

നാരദൻ—എന്നാൽ ഞാൻ ആദ്യം പോയി അവരെ ഒന്നു കണ്ടുകൂടയാം. അവരുടെ സ്വഭാവങ്ങളും ഒന്നു മനസ്സിലാക്കിക്കൂടയാം. വെൺമഴു ഒന്നു ഉപയോഗിയ്ക്കുന്നത് കാണുവാൻ എനിയ്ക്ക് വലിയ ഒരു മോഹമുണ്ട്.

“അതിപ്പോൾ സാധിക്കും എന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഞാൻ കുറച്ചു ഭേപ്പല്ല കിട്ടുമോ എന്നു നോക്കട്ടെ. നാരദൻ മുമ്പായിപ്പോയി അവരെ ഒന്നു കണ്ടുകൂടൂ. ഞാൻ ഇതാ എത്തിപ്പോയി” എന്നു പറഞ്ഞു പരശുരാമൻ വേറൊരു ഭാഗത്തേക്കും നാരദൻ ശബ്ദം കേൾക്കുന്ന സ്ഥലത്തേയ്ക്കും പോകുന്നു.

രംഗം 3

ഭണ്ഡാകരൻ എന്നു പേരായ കാട്ടാളരാജനും ഇരിമ്പൻ, കമണ്ണൻ എന്ന സേനാപതികളും സൈന്യവും.

ഇരിമ്പൻ—ഇതിലേയാണെങ്കിൽ ആ ഗുമായിലേയ്ക്ക് വഴി. ഇതിലേയാണ് തിരിയേണ്ടത്.

കമണ്ണൻ—ആ താടിക്കാരൻ അതിൽത്തന്നെ ഉണ്ടാവും. നമുക്കുണ്ടെന്ന് പോലെ.

ഭണ്ഡാകരൻ—(കമണ്ണന്റെ ചെകിടത്തടിയ്ക്കുന്നു) എന്നടാ, നീ മറന്നോ, ഞാനല്ലെങ്കിൽ പറഞ്ഞത് അവന്റെ പേര് മിണ്ടിപ്പോകരുതെന്ന്? പേടിക്കൊടലാ! ഏത് താടിക്കാരനെയോ നമ്മെ പേടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു? നടക്കൂ.

ഇരിമ്പൻ—കമണ്ണാ, നീ എന്നടാ ശൊല്ലിയത്? കമണ്ണാ, നമ്മുടെ സ്വാമിയുടെനേരെ ഏത് താടിക്കാരനാണെങ്കിൽ നില്ക്കുക? ഭണ്ഡാകരസ്വാമിക്ക് ആരും എതിരും കമണ്ണാ?

ഭണ്ഡാകരൻ—ശൊല്ലിക്കൊട്, ശൊല്ലിക്കൊട്, നമ്മെ ശൊല്ലിക്കൊട് കമണ്ണനിക്കും. കേട്ടടാ കമണ്ണാ?

കമണ്ണൻ—ആ താടിക്കാരന്റെ കണ്ണിൽനിന്നു തീ വരും സ്വാമി. അതുകൊണ്ടു ഭയം.

ഭണ്ഡാകരൻ—ഏ. തീ—പോടാ നീ. നടക്കൂ, വഴി കാണിയ്ക്കൂ.

കമണ്ണൻ—ഇതാ സ്വാമി വഴി.

എല്ലാവരും ഗൃഹയിലേയ്ക്കു പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു. കറച്ചു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ തിരിച്ചുവരുന്നു.

ഭണ്ഡാകരൻ—(ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) പറന്നടാ, പറന്നോ! നാൻ പറഞ്ഞില്ലേ അവൻ പറക്കുമെന്ന്. ഏ താടിക്കാരൻ. തീ പറപ്പിയ്ക്കുന്ന താടിക്കാരൻ ഏ, പറന്നോ, പറന്നോ. വിടാൻ പാടില്ല. തെരയട്ടെ കാട്. കാട്ടിനുള്ളിൽ ഒളിച്ചിരിയ്ക്കും. (ഒരു കാഹളം എടുത്തു വിളിയ്ക്കുന്നു.) ഇളക്കി വിടടാ, കാട് ഇളക്കിവിട്.

സൈന്യങ്ങൾ കാട്ടിനുള്ളിൽ പല വഴികളിലായി തിരിഞ്ഞുപോകുന്നു.

ഈ സമയം നാരദമുനി ഭൂതനെന്നു വരുന്നത് ഭണ്ഡാകരനുംകൂടെയുള്ള ഇരിമ്പൻ, കമണ്ണൻ ഇവരും കണ്ടിട്ട്

ഭണ്ഡാകരൻ—അതടാ, അവൻ; അവനെ പിടിച്ച് കെട്ടടാ; അവൻ താടിയെല്ലാം ചെത്തിക്കളഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. കള്ളൻ! പിടിച്ച് കെട്ട്.

നാരദമുനി ചിരിച്ചുകൊണ്ട് അടുത്തുവരുന്നു. ഭണ്ഡാകരൻ തന്റെ ഒരു വിരൽ തന്റെ നേക്ക് തന്നെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ട് “നാൻ ഭണ്ഡാകരൻ.”

നാരദമഹർഷി—(മുഖത്ത് ആശ്ചര്യബഹുമാനം നടിച്ചിട്ട്) അതയോ നാരായണ, നാരായണ? എന്റെ മഹാഭാഗ്യംതന്നെ. ചെറിയ ഭണ്ഡാകരനോ, അല്ല, മഹാഭണ്ഡാകരൻതന്നെയോ?

ഭണ്ഡാകരൻ—(ഞെളിഞ്ഞിട്ട്) ചെറിയ ഭണ്ഡാകരൻ, മഹാഭണ്ഡാകരൻ.

നാരദമഹർഷി— (തൊഴുതുകൊണ്ട്) ശിവ ശിവ, ഇവിടുന്ന് ഇങ്ങോട്ട് എഴുന്നള്ളിയതിന്റെ താല്പര്യം?

ഭണ്ഡാകരൻ—എൻപൊണ്ണ് കാടിപ്പോയിവിട്ടാൻ. ഒരു താടിക്കാരൻ പിടിച്ച്കൊണ്ടുപോയി എന്ന് കമണ്ണൻ പറഞ്ഞത്.

നാരദൻ—ശരിയാണ് കമണ്ണൻ പറഞ്ഞത്. ഒരു താടിക്കാരൻ ഒരു പെണ്ണിനേയും കൊണ്ടുപോകുന്നത് ഞാനും കണ്ടു.

ഭണ്ഡാകരൻ—(സന്തോഷത്തോടെ) എവിട്, എവിട്, താടിക്കാരൻ എവിട്, കാട്ട്. കാട്ട്.

നാരദൻ—അദ്ദേഹം ഇപ്പോൾ ഇവിടെ വരും.

ഭണ്ഡാകരൻ—ഇരിമ്പാ കേട്ടോ. താടിക്കാരൻ ഇപ്പം ഇവിട് വരും. ഹ-ഹാ!

നാരദൻ—എന്നെ മുഖേക്കുട്ടി ഇവിടെ അയച്ചതാണ്. അയാൾ വല്ലാത്ത ആളാണ്.

ഭണ്ഡാകരൻ—മനസ്സിലായി. തീ പറപ്പിക്കുന്ന ആൾ. കമണ്ണൻ പറഞ്ഞു. ഭണ്ഡാകരൻ തീ പറപ്പിക്കുന്ന താടിക്കാരനെ ഭയമില്ല.

നാരദൻ—അദ്ദേഹം മഹായുദ്ധവിദഗ്ദ്ധനും വലിയ വില്ലാളിയും ആണ്.

ഭണ്ഡാകരൻ—ഹോ, ഹോ, ധനഞ്ജയനേക്കാൾ യോഗ്യനോ? അതില്ല, അതില്ല. ധനഞ്ജയനെ ഞാൻ തോല്പിച്ചു. ധനഞ്ജയനും കുറെ പെണ്ണു എന്റെ കാട്ടിൽക്കൂടി പോകുമ്പോൾ തടുത്തു. ധനഞ്ജയനു വില്പ് പൊന്തിയതേയില്ല. ഹ-ഹ-ഹാ. അവന്റെ വില്പിന്റെ പേരെന്താണ്? കാണ്ടിവ. (അത് കാട്ടിക്കൊടുക്കുന്നു.) ഹ-ഹാ, പെണ്ണിനെ തട്ടിയെടുത്തു.

നാരദൻ—ആ വില്പ് നിങ്ങൾ എന്തുകൊണ്ട് എടുത്തില്ല?

ഭണ്ഡാകരൻ—പെരുത്ത് ഘനം. അതുകൊണ്ട് എടുത്തില്ല. എന്റെ വില്പ് നല്ല വില്പ്, പച്ചമുള വില്പ്.

നാരദൻ—നിങ്ങൾ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയ സ്രീകുളെല്ലാം എവിടെ?

ഭണ്ഡാകരൻ—ചത്തുപോയി. ഒരു ദിനം പത്തു, വേറെ ദിവസം ഇരുപത്തഞ്ച്, വേറെ ദിവസം എല്ലാം ചത്തു.

നാരദൻ—കഷ്ടതന്നെ. നിങ്ങളെ തോല്പിക്കണം എന്നു കരുതി ചെയ്തതായിരിക്കും. താടിക്കാരനെ കണ്ടാൽ നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടുമോ?

ഭണ്ഡാകരൻ—ഭയം, ഹ-ഹ! ഞാൻ അവന്റെ കഴുത്ത് ഈ വാളുകൊണ്ട് അറക്കും. തല തുക്കി കാ

ട്ടിൽ എറിയും. കാണിച്ചുതരാം. അവൻ എവിട്?

നാരദൻ—ചേര. കഴുത്തറക്കുകയും മററും വേണ്ട. താടിക്കാരന്റെ ബലം മുഴുവനും താടിയിലാണ്. അയാൾ വന്നാൽ അയാളുടെ താടി പിടിച്ചു താഴ്ത്തി തലക്ക് മൂന്നുനാലു കൊട്ട കൊടുത്താൽ കാടിക്കൊള്ളും. പിന്നെ അയാളെക്കൊണ്ടുള്ള ബുദ്ധിമുട്ട് ഉണ്ടാകയില്ല. അത് ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കുമോ?

ഭണ്ഡാകരൻ ചിരിച്ചു പിടയുന്നു. തന്റെ അടുത്തു നില്ക്കുന്ന കമണ്ണന്റെ മുഖത്തു നോക്കുന്നു.

കമണ്ണൻ—എന്റെ ഏമാൻ വളരെ ശക്തവാണ്. ആനയെ ശുലംകൊണ്ടു കൊന്നു. കടുവായെ വെറും വിരൽകൊണ്ടു ഞെക്കിക്കൊന്നു. എന്റെ ഏമാൻ ഒരു വലിയ കാട്ടുപോത്തിന്റെ തല കൈകൊണ്ടു പഠിച്ചെടുത്തു. കരിങ്കണ്ണനെ കൊന്നു, തല മുറിച്ചെടുത്തു തിന്നു. അജ്ജനനെ തോല്പിച്ചു. പെരിയ അജ്ജനനെ.

നാരദൻ—(ആശ്ചര്യത്തോടെ പിന്നെയും ഭണ്ഡാകരന്റെ മുഖത്ത് നോക്കുന്നു.) ഇതെല്ലാം ശരിതന്നെയാണോ? (അതിന്നുത്തരമായി ഭണ്ഡാകരൻ തന്റെ തടിച്ച രണ്ടു ബാഹുക്കളേയും നാരദന്റെ നേരെ നീട്ടി കാണിക്കുന്നു. പരശുരാമൻ ഭൂരേണിനു വരുന്നതു കണ്ടിട്ട്) ഇനി ഞാൻ ഇവിടെ വേണമെന്നില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞപോലെ എല്ലാം പ്രവർത്തിക്കുന്നു, താടിക്കാരന്റെ കാട്ടും ഞാൻ കാണണം.

ഭണ്ഡാകരൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് 'ശരി, ശരി' എന്നു പറഞ്ഞു ഭൂരേണിനു വരുന്ന പരശുരാമനെ നോക്കി കൈകൊണ്ടും മററും കാരോ ഗോഷ്ടികൾ കാണിക്കുന്നു. ഇടയ്ക്കിടെ ഹ-ഹാ എന്ന ശബ്ദങ്ങളും പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

കമണ്ണുഇരിമ്പന്മാർ ഭണ്ഡാകരന്റെ പിന്നിൽ നിന്നുകൊണ്ട് പരശുരാമനെ കൈകൊണ്ട് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച് അധിഷ്ഠേപമായി പുഞ്ചിരിയ്ക്കുകയും മററം ചെയ്യുന്നു.

(പരശുരാമൻ അടുത്ത് വന്നു ഭണ്ഡാകരനോട്) തനിക്ക് എന്ത് വേണം?

ഭണ്ഡാകരൻ—എൻപെണ്ണ്—പെണ്ണേ താ—നീ കടുവെച്ച പെണ്ണേ താ—താടിക്കാരാ, നിന്റെ ബലം താടിയിലല്ലേ?

പരശുരാമൻ—നിന്റെ പെണ്ണോ? നിന്റെ പെണ്ണിനെ ഞാനാണോ സൂക്ഷിയ്ക്കുന്നത്? കടന്നു പോ ഇവിടന്ന്.

ഭണ്ഡാകരൻ—നാൻ ഭണ്ഡാകരൻ—പെരിയ ഭണ്ഡാകരൻ!

പരശുരാമൻ—പോടാ, നിന്റെ ഭണ്ഡാകരവും കൊണ്ട്.

പെട്ടെന്നു മൂന്നാളുകളുംകൂടി പരശുരാമന്റെ നേരെ ചാടുന്നു. ഉടനെയത്തന്നെ കാട്ടിൽ പോയ കാട്ടാളസൈന്യവും ആ സ്ഥലത്ത് വന്നു യുദ്ധത്തിന്നൊരുങ്ങിനില്ക്കുന്നു. അതിൽ ഒരുത്തൻ: “എടാ, പോയി കഞ്ഞിനെ എടുത്തുകൊണ്ടുവാ, ഏമാന്റെ കഞ്ഞി ത്, ഏമാന്റെ കഞ്ഞി.”

ഈ സമയംതന്നെ ഭണ്ഡാകരൻ പരശുരാമന്റെ താടി പിടിച്ച് വലിക്കുകയും കമണ്ണനും ഇരിമ്പനും കൈകൾ കടന്നു പിടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പെട്ടെന്നു പരശുരാമന്റെ മുഖം, ചന്ദ്രപ്രകാശമുള്ള ഭൂമി ഗ്രഹണസമയം അന്ധകാരത്തിൽ മറയുന്നപോലെ കറുപ്പു വണ്ണമാകുന്നു. കണ്ണിൽക്കൂടി അഗ്നിജ്വാലകൾ മിന്നൽപോലെ പുറത്തേയ്ക്കു ചാടുന്നു. തന്റെമേൽ തൂങ്ങിക്കിടക്കുന്ന മൂന്നുപേരേയും തന്റെ വലത്തെ കൈ

കൊണ്ടു ചുറ്റിയെടുത്തു പടിഞ്ഞാറേ സമുദ്രത്തിലേയ്ക്ക് വലിച്ചെറിഞ്ഞു, ആനയെക്കണ്ട മുഗേന്ദ്രന്റെ മാതിരി കഞ്ഞിനെ എടുപ്പാൻ കാട്ടുന്ന ആ കാട്ടാളനെ കാടിപ്പിടിച്ചു കാലുകൊണ്ട് നിലത്തടിച്ചു ചവിട്ടി ചതയ്ക്കുന്നു. ദുർല്ലഭകൾകൊണ്ടുണ്ടായ ദിവ്യസ്രുങ്ങൾകൊണ്ടു കാട്ടാളസൈന്യത്തെ നിശ്ശേഷം നശിപ്പിയ്ക്കുന്നു. എന്നിട്ടും കോപം ശമിക്കാത്തതുകൊണ്ട് ആ പർവ്വതത്തിന്റെ അങ്ങട്ടും ഇങ്ങട്ടും കാടി ആ പർവ്വതം മുഴുവനും ഇളക്കിമറിയ്ക്കുന്നു.

രംഗം 4

പരശുരാമന്റെ ആശ്രമത്തിലുള്ള ഒരു മുറി. അതിൽ സ്വപ്നവിഗ്രഹംപോലെയുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടിയും നാരദമുനിയും.

പെൺകുട്ടി—അച്ഛനെവിടെ?

നാരദൻ—അച്ഛൻ കാട്ടിലേയ്ക്ക് പോയിരിയ്ക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ വരും.

പെൺകുട്ടി—എനിയ്ക്ക് അച്ഛന്റെകൂടെ കാട്ടിലേയ്ക്ക് പോകണം.

നാരദൻ—കാട്ടിൽ പോയാൽ കടുവാ പിടിച്ചു തിന്നും.

പെൺകുട്ടി—പിടിച്ചു തിന്നോട്ടെ.

നാരദൻ—പിന്നെ എങ്ങിനെയാണ് അച്ഛനെ കാണുന്നത്?

പെൺകുട്ടി—ഞാൻ അതിന്റെ വായിൽക്കൂടി പുറത്തേക്ക് ചാടിവരും.

നാരദൻ—പുറത്തേക്ക് വരാൻ അതിന്റെ പല്ലുകൾ സമ്മതിക്കണ്ടേ?

പെൺകുട്ടി—എന്നാൽ ഞാൻ ചെവിയുടെ

ഉള്ളിൽക്കൂടി വരും—അപ്പോൾ എന്തു ചെയ്യും, പലുകൾ?

നാരദൻ—പലുകൾ ഒന്നും ചെയ്യില്ല. പക്ഷെ കാലുകൾ പിന്നാലെ കാടും.

പെൺകുട്ടി—അപ്പോ ഞാനും കാടും. (കുറച്ചു അങ്ങമിങ്ങും നോക്കിക്കൊണ്ടു്) അമ്മാമാ, ഇതെന്താണ് ഈ ആശ്രമവും എല്ലാം കലുങ്ങുന്നതും?

നാരദൻ—അച്ഛനും ദേവ്യും വന്നിരിക്കുന്ന സമയമാണ്; നിന്നെ പിടിച്ചു കൊണ്ടുപോവാൻ വന്ന കാട്ടാളന്മാരോട് യുദ്ധം ചെയ്യാൻ പോയിരിക്കുകയാണ്; അവരെ കൊല്ലുന്നതുകൊണ്ടാണ് കലുങ്ങുന്നതും.

പെൺകുട്ടി—എന്നെ പിടിക്കുവാൻ വന്നവരോ? അയ്യോ, അമ്മാമാ. എനിക്കു് ഒന്നവരെ കാണണം. എന്റെ കയ്യിൽ ഒരു അമ്പും വില്ലും ഉണ്ട്. ഞാനൊന്നും പോയ്ക്കൊട്ടെ.

നാരദൻ—അയ്യോ പോയിക്കൂടാ. പെൺകുട്ടികൾ യുദ്ധം ചെയ്യാൻ പാടില്ല.

പെൺകുട്ടി—എന്തുകൊണ്ടു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ പാടില്ലാത്തതാ? പെൺകുട്ടികൾക്കു് കയ്യും കാലുമൊന്നുമില്ലേ അമ്മാമാ.

നാരദൻ—കഞ്ഞെ, എനിക്കു് നിന്നോട് തക്കിയൊന്നൊന്നും മനസ്സില്ല. പോയാൽ അച്ഛൻ ദേവ്യപ്പെടും.

പെൺകുട്ടി—അമ്മാമന്നു് കാട്ടാളന്മാരെ ഭയമുണ്ടോ?

നാരദൻ—എനിക്കു കാട്ടാളന്മാരെയല്ല ഭയം. നിന്റെ അച്ഛനെയാണ്. നിന്റെ അച്ഛന്റെ താടി പിടിച്ചു വലിക്കുവാൻ ഞാനാണ് ഉപദേശിച്ചതും. നിന്റെ അച്ഛന്റെ കോപം എങ്ങിനെയാണ് ഇനി

ശമിപ്പിക്കേണ്ടത് എന്ന് എനിക്ക് മനസ്സിലാകുന്നില്ല. മടങ്ങിവന്നാൽ കോപം മുഴുവനും എന്തോടായിരിക്കും.

പെൺകുട്ടി—അച്ഛൻ വരട്ടെ. ഞാൻ പറഞ്ഞു സമാധാനിപ്പിക്കാം.

നാരദൻ—എന്നാൽ കൈരളി ഒരു കാര്യം ചെയ്യൂ. ഞാൻ ഒരു ബ്രഹ്മലോകത്തേയ്ക്ക് പോയി വന്നുകൂടാം. അച്ഛന്റെ ദേഷ്യം പറഞ്ഞ് സമാധാനിപ്പിക്കും.

പെൺകുട്ടി—എന്നാൽ ഞാനും അമ്മാമന്റെ കൂടെ ഉണ്ടാ. ഞാനും ബ്രഹ്മലോകത്തേക്ക് വരണം.

നാരദൻ—ബ്രഹ്മലോകത്തേക്കോ. അയ്യോ വന്നുകൂടാ. അച്ഛന്റെ സമ്മതം കൂടാതെ പോയാൽ അച്ഛനു വല്ലാത്ത ദേഷ്യം വരും.

പെൺകുട്ടി—ഞാൻ അമ്മാമനെ പോകാൻ സമ്മതിക്കില്ല.

നാരദൻ—നിന്റെ സമ്മതം ഇല്ലാതെ പോകും.

പെൺകുട്ടി—എന്നാൽ ഞാൻ കരയും. (കരയ്ക്കാൻ ഭാവിക്കുന്നു.)

നാരദൻ—ഇല്ല. നിന്റെ സമ്മതമില്ലാതെ പോവുകയില്ല.

പെൺകുട്ടി “ഞാൻ സമ്മതിക്കുകയില്ല.” എന്നു പറഞ്ഞു നാരദന്റെ കഴുത്തിൽ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു നില്ക്കുന്നു.

നാരദൻ—കുട്ടി എന്നെ ഒരു വീടു. ഞാൻ ക്ഷണം പോയി വരാം.

പെൺകുട്ടി—ഞാൻ വിടേണമെങ്കിൽ അമ്മാമൻ ഇന്നാൾ പാടിയ പാട്ടൊന്നു പാടണം. എന്നാൽ ഞാൻ വിടാം.

നാരദൻ—ഏത് പാട്ടാണ്?

പെൺകുട്ടി—ശ്രീകൃഷ്ണ ഭഗവാനെ കുറിച്ച് ഉള്ള പാട്ട്.

നാരദൻ—ശരി. ഒന്നു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഒന്നുംകൂടി വേണമെന്നു പറയരുതേ.

പെൺകുട്ടി—അമ്മാമേ, പാട്ടു അമ്മാമേ.

നാരദൻ തന്റെ വീണ എടുത്തു ഗാനം ആരംഭിക്കുന്നു. ഭാഗവതകഥയിൽ ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ സ്വർഗ്ഗാരോഹണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഭാഗം പാടുന്നു. കൈരളിയുടെയും നാരദന്റെയും കണ്ണിൽനിന്നു പണ്ണശാലയും മറ്റും മാറിപ്പോയി. അരയാൽത്തറയും ശ്രീകൃഷ്ണവിഗ്രഹവും ഭഗവാന്റെ അവസാനപ്പട്ടവും മറ്റും വന്നു. രണ്ടാളുടെയും കണ്ണുകളിൽനിന്ന് അശ്രുധാരകൾ ഇടമുറിയാതെ വീഴുന്നു.

കൈരളി അനക്കമില്ലാതെ ആ ഗാനത്തിൽ ലയിച്ചുകിടക്കുന്നു. ഈ സമയം പരശുരാമൻ കുപിതനായി പണ്ണശാലയിലേയ്ക്ക് മടങ്ങിവരുന്നു. ഗാനം കേട്ടു അനങ്ങാതെ പുറത്തു നില്ക്കുന്നു. ക്രമേണ പരശുരാമനേത്രങ്ങൾ തീക്കനൽവണ്ണം മാറി ശീതളമായ ചന്ദ്രികവണ്ണമാവുകയും അശ്രുക്കണങ്ങൾ വന്നു നിറയുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഗാനം നിറുത്തിയശേഷം പരശുരാമൻ അകത്തേയ്ക്ക് പ്രവേശിച്ചു നിലത്തിരിയ്ക്കുന്നു.

കൈരളി “അച്ഛാ” എന്നു ഒരു വിളിയോടുകൂടി പരശുരാമന്റെ കഴുത്തിൽ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു ഏങ്ങിക്കരയുന്നു.

പരശുരാമൻ കൈരളിയെ തലോടിക്കൊണ്ടു മടിയിൽ കിടത്തുന്നു. കുറച്ചു സമയംകൊണ്ടു കൈരളി ഉറങ്ങുന്നു.

രംഗം 5

പരശുരാമനും കൈരളിയും നാരദനും.

കൈരളി—അച്ഛാ, ഞാനിന്നു നാലു മാല കെട്ടും. ഒന്ന് അച്ഛക്ക്, ഒന്ന് അമ്മാമക്ക്, ഒന്നെനിക്ക്, ഒന്ന് ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാന്.

പരശുരാമൻ—നീ എങ്ങിനെയൊണ് മാല ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാന് കൊടുക്കുന്നത്?

കൈരളി—അമ്മാമ പാട്ടു പാടിയാൽ അപ്പഴ് വരും. അപ്പം ഞാൻ കഴുത്തിൽ ഇട്ടുകൊടുക്കും.

പരശുരാമൻ—ശരി. നല്ലതുതന്നെ.

കൈരളി—അച്ഛേ, ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാൻ എവിടെയാണ് താമസിക്കുന്നത്?

പരശുരാമൻ—ശ്രീവൈകുണ്ഠത്തിൽ.

കൈരളി—അച്ഛൻ പോയി ഒന്നു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരൂ.

പരശുരാമൻ—നീ നല്ല കുട്ടിയായാൽ നീ വിളിച്ചാൽത്തന്നെ വരും.

കൈരളി—ഞാൻ നല്ല കുട്ടിയല്ലേ?

പരശുരാമൻ—അതേ.

കൈരളി—ചിന്നെ എന്താണ് വരാത്തത്?

പരശുരാമൻ—അന്ന് വന്നില്ലേ?

കൈരളി—ഓ, അത് അമ്മാമ പാട്ടു പാടില്ലേ. അന്ന് ഇവിടെ വന്നതല്ല. ഞാൻ അരയാൽത്തറയിൽ പോയി കണ്ടതല്ലേ?

പരശുരാമൻ—നിനക്ക് മാല കെട്ടാൻ പുഷ്പം എവിടെ?

കൈരളി “ഞാനറുത്തിട്ടില്ല. ഞാൻ അറക്കുവാൻ പോകയാണ്.” എന്നും പറഞ്ഞു പുറത്തേക്ക് ഓടിപ്പോകുന്നു.

പരശുരാമൻ—എനിക്കു് കൈരളിയിൽ വല്ലാത്ത പ്രേമമായിരിക്കുന്നു. ഞാൻ അധികം ഇങ്ങിനെ താമസിക്കുകയാണെങ്കിൽ എന്റെ തപസ്സിന്നു് ആകെ മുടക്കം വരും. എനിക്കു് കൈരളിയെ നന്നായി ഒരു ഭർത്താവിനെ ഏല്പിച്ചിട്ടു വേണം തപസ്സിനു പോകുവാൻ. അതിന്നു നാരദമഹർഷിയുടേടി എന്നെ സഹായിക്കണം.

നാരദൻ—അവിടുത്തേയ്ക്കു് എന്തു വേണമോ, അതു ചെയ്യുവാൻ ഞാൻ തെയ്യാറാണു്. പക്ഷെ, ത്രിമൂർത്തികളെ കാണുവാനായി ഇവിടുത്തന്നെ പോകേണ്ടിവരും. ആ സമയം കൈരളിയെ സൂക്ഷിയ്ക്കേണ്ടുന്ന ഭാരം ഞാൻ കയ്യേറും.

പരശുരാമൻ—അതു് തരക്കേടില്ല. കൈരളിയെ ആ സമയംകൊണ്ടു കറച്ചു വിദ്യയും അഭ്യസിപ്പിയ്ക്കണം.

നാരദൻ—കാഹോ, അതും ഞാൻ ചെയ്തുകൊള്ളാം. പക്ഷെ, കൈരളി ഇവിടുത്തെ വിട്ടു താമസിയ്ക്കുമോ എന്നുമാത്രമേ ഒരു സംശയമുള്ളൂ.

പരശുരാമൻ—എങ്ങിനെയെങ്കിലും പാഞ്ഞു സമാധാനപ്പെടുത്തണം. എന്റെ യോഗം ഒരു വല്ലാത്ത യോഗംതന്നെ. തപസ്സിനായി പുറപ്പെട്ട ഞാൻ ഇതിൽപ്പെട്ടുപോയല്ലോ. ഈ കാട്ടാളന്മാരോടു് യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടിവരും എന്നു ഞാൻ സ്വപ്നത്തിൽക്കൂടി ആലോചിച്ചിരുന്നില്ല. അധികം ജീവിച്ചിരുന്നാൽ ഇതെല്ലാം അനുഭവിയ്ക്കേണ്ടിവരും.

കൈരളി ഈ സമയം കൈ നിറയെ പുഷ്പങ്ങളോടുകൂടി അകത്തേയ്ക്കു് പ്രവേശിച്ചു് “അച്ഛൻ എന്നെക്കൊണ്ടുള്ള ഉപദ്രവംകൊണ്ടു പറയുന്നതാണല്ലോ? അച്ഛാ, ഞാൻ അച്ഛനെ ഒട്ടും ഉപദ്രവിക്കയില്ല.”

പരശുരാമൻ—അല്ല മകളേ, എനിക്കു നീ നന്നെക്കൊണ്ട് യാതൊരു ഉപദ്രവവുമില്ല.

കൈരളി—(പുഷ്പങ്ങൾ പരശുരാമനെ കാട്ടി) നോക്കൂ അച്ഛാ, എനിക്കു പലേ മാതിരിയിലുള്ള പുഷ്പങ്ങളും കിട്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ അച്ഛൻ ഏത് നിറമാണ് ഇഷ്ടം?

പരശുരാമൻ—ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാൻ ഇഷ്ടമുള്ളത് കഴിച്ചിട്ടല്ലേ എന്നോട് ചോദിക്കേണ്ടത്.

കൈരളി—അച്ഛൻ പറയൂ, ഏതാണ് ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാൻ ഇഷ്ടമുള്ളതെന്ന്.

പരശുരാമൻ—എന്റെ അഭിപ്രായമല്ല, നീ തിരഞ്ഞെടുക്കണം.

കൈരളി—എന്നാൽ ഞാൻ മാല കെട്ടിയതിനുശേഷം അച്ഛൻ തിരഞ്ഞെടുത്താൽ മതി. അതിന് കുറേക്കൂടി പുഷ്പം വേണം.

പരശുരാമൻ—എനിക്കു നീന്നോട് ഒരു കാര്യം പറയുവാനുണ്ട്. നീ കുറച്ചു വിദ്യ അഭ്യസിക്കണം.

കൈരളി—ആരാണ് എന്നെ വിദ്യ അഭ്യസിപ്പിക്കുക? അച്ഛൻ അഭ്യസിപ്പിച്ചോളൂ. എന്നാൽ എനിക്കു ക്ഷണം പഠിയും.

പരശുരാമൻ—ഇതാ, ഈ അമ്മാമൻ അഭ്യസിപ്പിക്കും.

കൈരളി—(നാരദന്റെ മുഖത്ത് നോക്കി) അമ്മാമൻ പാടുന്ന പാട്ട് എന്നെ പഠിപ്പിച്ചതുമെങ്കിൽ ഞാൻ വിദ്യ അഭ്യസിക്കാം.

നാരദൻ—കാ സമ്മതിച്ചുകഴിഞ്ഞു. എത്ര പാട്ടു വേണമെങ്കിലും പഠിപ്പിക്കാം. അച്ഛനു കുറച്ച ദിവസം എവിടെയോ പോകേണ്ടതുണ്ടത്രേ; ആ സമയം ഞാൻ ഇവിടെത്തന്നെ താമസിച്ചു കൈരളിയ്ക്ക് വിദ്യ ഉപദേശിക്കാം. എന്താ വിരോധമുണ്ടോ?

കൈരളി—അച്ഛൻ പോകുകയാണെങ്കിൽ ഞാനും കൂടെ ഉണ്ട്. (നാരദനോട്) ഞാൻ തിരിച്ചുവന്നിട്ടു വിദ്യയെല്ലാം പഠിക്കാം. എനിക്കു് അച്ഛനെക്കാണാതെ ഇരിക്കാൻ സാധിക്കയില്ല.

(നാരദൻ പരശുരാമന്റെ മുഖത്തു നോക്കുന്നു.)

പരശുരാമൻ—അമ്മാമൻ നിനക്കു് പല കഥകളും പറഞ്ഞുതരും. നല്ല നല്ല പുഷ്പങ്ങളും കൊണ്ടുതരും. എന്തു് വേണമോ അതെല്ലാം കൊണ്ടുതരും. പിന്നെ എന്താണ്?

കൈരളി—കഥ പറഞ്ഞുതരമോ? ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാന്റെ കഥ പറഞ്ഞുതരമോ?

നാരദൻ—ഓ, പറഞ്ഞുതരാം. അതീന്നുപുറമേ ഞാൻ പർവ്വതത്തിൽ ഇല്ലാത്ത പുഷ്പങ്ങളെല്ലാം കൊണ്ടുതരാം. നമുക്കു് ഒരു മാൻകുട്ടിയെ വളർത്താം. നമുക്കു മാനസസരസ്സിലെ അരയന്നങ്ങളെ ചെന്നു കാണാം.

കൈരളിയുടെ മുഖം സന്തോഷംകൊണ്ടു വീകുന്തിരുന്നു.

പരശുരാമൻ—എന്നാൽ എനിക്കു് പോയിക്കൂടെ?

കൈരളി—അച്ഛനും കൂടെ വരണം. അച്ഛൻ പോകുകയാണെങ്കിൽ ഞാനും കൂടെ വരും. ഞാൻ മാല കെട്ടിട്ടു് ആക്കാണ് കൊടുക്കുക?

പരശുരാമൻ—അമ്മാമന്നു്.

കൈരളി—ഒരു മാല. മറോതോ? അച്ഛനുള്ളതോ?

പരശുരാമൻ—ആട്ടെ. ഞാൻ ഒരു വിദ്യ എടുക്കാം. നീ അച്ഛനെ കാണണം എന്നു വിചാരിയ്ക്കുമ്പോൾ അച്ഛൻ നിന്റെ മുമ്പിൽ ഉണ്ടാവും. എന്നാൽ എനിക്കു് പോകുവാൻ സമ്മതം തന്നുകൂടെ?

കൈരളി—എനിക്കു് അച്ഛനെ എപ്പഴും കാണണം. രാവിലെയും രാത്രിയും ഒക്കെ കാണണം.

പരശുരാമൻ—അപ്പോഴൊക്കെ ഞാൻ ഇവിടെ ഉണ്ടാവും.

കൈരളി “എന്നാൽ അച്ഛനെ കാണണമെന്നു വിചാരിയ്ക്കുമ്പോൾ കണ്ടില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ കരയും. അതു ഞാൻ പറഞ്ഞേയ്ക്കാം.” എന്നു പറഞ്ഞു കരയുവാൻ തുടങ്ങുന്നു.

പരശുരാമൻ കൈരളിയെ പിടിച്ചു മടിയിൽ ഇരുത്തുന്നു.

പരശുരാമൻ—എന്റെ മകൾ കരയണ്ട. ഞാൻ ഇപ്പോൾ പോകുന്നില്ല. നിണക്കു് സമ്മതം ഉണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ അച്ഛൻ പോകുകയുള്ളൂ. അച്ഛന്നു പോയിട്ടു് ഒരു വലിയ കായ്കയുണ്ടു്. ഈ അമ്മാമൻ പാട്ടു പാടിത്തരും. ഭാഗവതകഥ മുഴുവനും പറഞ്ഞുതരും. വേരേയും അനവധി കഥകൾ പറയും. അതിന്നുപുറമേ വേറൊരു കായ്കകൂടി (സ്വകാര്യം) അമ്മാമൻ കേൾക്കണ്ട. (കൈരളിയുടെ ചെങ്കിട്ടിൽ) ഈ അമ്മാമൻ ദേവലോകത്തുള്ള പുഷ്പങ്ങൾ കൊണ്ടുതരും. ആ പുഷ്പങ്ങൾ വാടിപ്പോകുകകൂടിയും ഇല്ല.

കൈരളി—(മന്ദഹസിച്ചുകൊണ്ടു്) അതയോ അമ്മാമേ? എനിക്കു് ദേവലോകത്തുള്ള പുഷ്പങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നു തരുമോ?

നാരദൻ—തരാം. എത്ര വേണമെങ്കിലും കൊണ്ടുവന്നു തരാം.

കൈരളി—എന്നെ ദേഷ്യപ്പെടുമോ?

നാരദൻ—ഇല്ല.

കൈരളി—ഇന്നാൾ എന്നെ എന്തിന്നു ദേഷ്യപ്പെടു?

നാരദൻ—അത് തെറ്റം. ഇനി ഒരിക്കലും
ദേഹ്യപ്പെടുകയില്ല.

കൈരളി—തീർച്ചയാണെ.

നാരദൻ—തീർച്ച.

കൈരളി—എന്നാൽ അച്ഛൻ പോയോളം. വേ
ഗം വരണം. ഞാൻ വിളിച്ചാൽ കാണണം.

പരശുരാമൻ—ശരി. വിളിച്ചാൽ ഇവിടെ ഉ
ണ്ടായിരിക്കും. പിന്നെ ഒരു കാര്യം കാമവെക്കണം:
ഈ പണ്ണശാല വിട്ടിട്ട് വളരെ ദൂരെയൊന്നും പോവ
രുത്, എന്തെങ്കിലും വേണമെങ്കിൽ അമ്മാനോട്
പറഞ്ഞാൽ മതി. വികൃതി ഒന്നും കാട്ടരുത്. അ
മ്മാനെ ഉപദ്രവിക്കരുത് കേട്ടോ.

കൈരളി—ഞാൻ നല്ല കട്ടിയായിരിക്കും.

പരശുരാമൻ—ശരി. നീ പോയി മാല കെ
ട്ടി വാ.

(കൈരളി പോകുന്നു.)

മായയുടെ ശക്തി ചിലിറയൊന്നുമല്ല. എനിക്കും
ഈ കണ്ണിനെ വിട്ടുപോകുമ്പോൾക്കൂടി മനസ്സാപമാ
യിരിക്കുന്നു. ജനങ്ങൾ മായാസമുദ്രത്തിൽ കിടന്നു
വലഞ്ഞു ഭയ്യാമക്കൾക്കുവേണ്ടി ഈശ്വരനെ മറന്നു
പ്രവർത്തിക്കുന്നതിൽ ആശ്ചര്യപ്പെടാനൊന്നുമില്ല.

നാരദൻ—ഞാൻകൂടി ഈ വലയിൽപ്പെട്ടതോ
എന്നാണ് ശങ്ക.

പരശുരാമൻ—അതു പാടില്ല. ഞാൻ പോയി
കാര്യം സാധിച്ചു വേഗം വന്നുകളയാം. കൈരളി
വരുന്നതിന്നു മുമ്പുതന്നെ പുറപ്പെടുകയോ. ശ്രീ
വൈകുണ്ഠത്തിലും കൈലാസത്തിലും പോയി ഈ
കാര്യത്തെപ്പറ്റി ആലോചിച്ചാൽ നിവൃത്തി ഉണ്ടാ
വും. വൈകുണ്ഠത്തെയ്ക്കുള്ള വഴി ആരോട ചോദിച്ചാൽ
അറിയും?

നാരദൻ—ഭൂമിയിൽക്കൂടിയുള്ള വഴി ജാംബവാ
ന്നുമാത്രമേ നിശ്ചയമുണ്ടാകയുള്ളൂ. ജാംബവാൻ ഈ
പർവ്വതത്തിൽത്തന്നെയുള്ള ഗുഹയിൽ ഉണ്ടായിരിക്കും.

പരശുരാമൻ “ശരി. എന്നാൽ ഞാൻ പുറ
പ്പെടുന്നു” എന്നു പറഞ്ഞു വെൺമഴുവും കയ്യിൽപ്പി
ടിച്ചു പുറത്തേയ്ക്കു് ഇറങ്ങിപ്പോകുന്നു. കൈരളി അ
വിടെ എങ്ങാനും ഉണ്ടോ എന്നു തീരിഞ്ഞുനോക്കി
ക്കൊണ്ടു മഹാതപസ്വിയായ പരശുരാമൻ കാട്ടിൽ
മറയുന്നു.

രണ്ടാമങ്കം

രംഗം 1

ഭാഗ്വരാം മൻ തന്റെ വെണ്മഴവും കയ്യിലെടുത്ത ശ്രീവൈകുണ്ഠത്തിലേയ്ക്കു യാത്ര പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ജാംബവാന്റെ ഗുഹ കണ്ടെത്തി അതിന്നകത്ത് കടക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. ഗുഹാമാറ്റം ഒരു വലിയ കല്ലുകൊണ്ട് അടച്ചതു കണ്ട് കാൽകൊണ്ടു അതിനെ തള്ളിമാറി അകത്തു പ്രവേശിക്കുന്നു. ജാംബവാൻ കണ്ണടച്ച രാമമന്ത്രം ഉരുക്കഴിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കാൽപ്പെരുമാറ്റം കേട്ടു ശ്രദ്ധിക്കുന്നു.

ജാംബവാൻ—ആരത്ത്?

ഭാഗ്വരാം മൻ—ഞാനാണ്. ഭാഗ്വരാം മൻ.

ജാംബവാൻ—ഭാഗ്വരാം മനോ? (കുറച്ചുനേരം കനം മിണ്ടാതെ ഇരുന്നിട്ട്) സത്യംതന്നെയോണോ അവിടുന്ന് പറയുന്നത്?

ഭാഗ്വരാം മൻ—ഞാൻ അസത്യം ഒരു വാക്കു പോലും ഇതുവരെ പറഞ്ഞിട്ടില്ല.

ജാംബവാൻ—(വേഗം എഴുന്നേറ്റ് ഇരിക്കുന്നവനായി പീഠം കൊടുത്തിട്ട്.) പ്രഭോ, ഞാൻ വയസ്സനുണ്. എന്റെ വയസ്സ് ഇത്രയാണെന്നു എനിക്കു തന്നെ പറവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ശരീരത്തിന്നു ബലം ക്ഷയിക്കുകയും ചെയ്തു. കണ്ണു തുറക്കാൻ വയ്യ. അതുകൊണ്ടുമാത്രം ഇങ്ങിനെ ചോദിക്കുന്നതാണ്. ഭാഗ്വരാം മൻ ഇപ്പോൾ പുറപ്പെട്ടതെന്താണെന്ന് തീരെ മനസ്സിലാവുന്നില്ലല്ലോ. പോപരയുഗംകൂടി അവസാനിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ശ്രീകൃഷ്ണസ്വാമിയുടെ സ്വർഗ്ഗാരോഹണവും കഴിഞ്ഞുവത്രേ. കലിയും വന്നു. അങ്ങിനെയു

ഇള ഈ സമയത്ത് അവിടുന്ന് തപസ്സ് ഉപേക്ഷിച്ചു ഇങ്ങട്ടു എഴുന്നള്ളിയതിന്റെ കാര്യം മനസ്സിലാവുന്നില്ലല്ലോ. യാതൊരാളും ഇങ്ങട്ടു വരാൻ പാടില്ല എന്നു കരുതി ഞാൻ ഗുഹാമാഗ്ഗവുംകൂടി അടച്ചു.

ഭാഗ്വരാം—ഞാൻ അതു കണ്ടു. ഗുഹാമാഗ്ഗം അടച്ചു കല്ലിനെ തട്ടിനീക്കിട്ടാണ് കടന്നത്.

ജാംബവാൻ—ഇപ്പോൾ എനിക്കുള്ള സംശയമെല്ലാം തീർന്നു. ഞാൻ മാഗ്ഗപാരത്തിൽ വെച്ചു കല്ലിനെ നീക്കം ചെയ്തവൻ ഈ യുഗത്തിൽ ആരുംതന്നെ ഇല്ല. പ്രഭോ ഇവിടുന്നു തപസ്സിലായിരുന്നല്ലോ.

ഭാഗ്വരാം—ജാംബവാൻ, ഞാൻ തപസ്സിൽ തന്നെയായിരുന്നു. ഒരു കാഴ്ചവശാൽ തപസ്സിനു പോകാൻ സാധിച്ചില്ല. എനിക്കു തപസ്സിനു പോകുന്നതിനുമുമ്പേ ശ്രീവൈകുണ്ഠവരെ ഒന്നു പോയി വരേണ്ടതുണ്ട്. വഴി ഒന്നു മനസ്സിലാക്കിത്തരണം എന്നൊരുപേക്ഷയുണ്ട്.

ജാംബവാൻ—ഇരുപത്തൊന്ന് പ്രാവശ്യം ക്ഷത്രിയരാജാക്കന്മാരെ കലനാശം വരുത്തിയ അങ്ങയുടെ തപസ്സിന് വിഷ്ണു വരുത്തുവാൻ ശക്തിയുള്ളവർ ആരായിരിയ്ക്കും എന്നു അറിയുവാൻ വലുതായ മോഹമുണ്ട്. ഞാൻ ആലോചിച്ചതിൽ ത്രിമൂർത്തികൾക്കൂടി ചെയ്യാൻ സാധിയ്ക്കാത്ത ഒരു കാഴ്ചയായിട്ടാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്.

ഭാഗ്വരാം—ത്രിമൂർത്തികൾക്കൂടി ചെയ്യാൻ സാധിയ്ക്കാത്ത കാഴ്ചയെ പ്രപഞ്ചമായയാൽ സാധിയ്ക്കും എന്ന് ജാംബവാൻ നിശ്ചയമില്ലേ?

ജാംബവാൻ—അവിടുന്ന് പ്രപഞ്ചമായയിൽ പെട്ടുവെന്നോ! അതെനിക്കു കരിയ്ക്കലും വിശ്വസിയ്ക്കാൻ തരമില്ല. അത് സത്യമാണെങ്കിൽ അതിൽ പുറം കഷ്ടമായിട്ടു വേറെ യാതൊന്നുമില്ലതാനും.

ഭാഗ്ഗവതാമൻ—ജാംബവാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്ന മാതിരിയിലല്ലെങ്കിലും ഞാൻ പറഞ്ഞത് സത്യമാണ്. പോപരയുഗത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ ഞാൻ സമാധിയിൽനിന്നുണർന്നു. ഞാൻ സാധാരണ ആ സമയങ്ങളിൽ ഉപയോഗിയ്ക്കാറുള്ള ഗുഹയിൽ പോയപ്പോൾ അവിടെ ഒരു സ്ത്രീ—

ജാംബവാൻ—നാരായണ, നാരായണ! അവിടുന്ന് ഇനി പറയേണമെന്നില്ല.

ഭാഗ്ഗവതാമൻ—മുഴുവനും കേൾക്കൂ.

ജാംബവാൻ—അവിടുത്തെ കല്പനപോലെ.

ഭാഗ്ഗവതാമൻ—ഒരു സ്ത്രീ ആസന്നമരണയായി കിടക്കുകയായിരുന്നു. ആ സ്ത്രീ ഒരു കഞ്ഞിനെ പ്രസവിച്ചിട്ടും ഉണ്ടായിരുന്നു. അനേപചിച്ചതിൽ അത് ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ ഭാര്യമാരിൽ ഒന്നായ ഊർമ്മിളാദേവിയായെന്നും മനസ്സിലായി. ആ ശിശുവിനെ എന്റെ കയ്യിൽ ഭാരമേല്പിച്ചു. ആ സ്ത്രീരത്നം ഇഹലോകവാസം വെടിഞ്ഞു. ആ ശിശു നമ്മുടെ രക്ഷയിലാണ്. ആ കുട്ടിയെ നല്ല ഒരു വരന്റെ കയ്യിൽ ഏല്പിച്ചു തപസ്സിനു പോകേണം എന്നാണ് എന്റെ മോഹം. വിഷ്ണുപ്രജയായതുകൊണ്ടു വെറും ഒരു മനുഷ്യൻ വയ്യ. പൂണ്ണദേവനും വയ്യ. അവർക്കു പററിയ ഒരാളെ കണ്ടുപിടിയ്ക്കേണ്ടതിലേയ്ക്കാണ് ശ്രീവൈകുണ്ഠത്തിലേയ്ക്ക് യാത്ര പുറപ്പെട്ടത്.

ജാംബവാൻ—സ്വാമി, ഞാൻ അക്ഷമകൊണ്ടു പ്രദർശിപ്പിച്ച അവിവേകം അവിടുന്ന് മറന്നു എന്നിയ്ക്ക് മാപ്പ് തരണം. ആ കഞ്ഞിനെ ഒന്നു കാണുവാൻ വലിയ മോഹമുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ വയോവൃദ്ധനായ എന്നിയ്ക്ക് എങ്ങിനെ അത് സാധിക്കും?

ഭാഗ്ഗവതാമൻ—ആ മോഹം ഞാൻ സാധിപ്പിച്ചു.

തരാം. ജാംബവാൻ എനിക്കു വഴി ഒരു വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞുതരണം.

ജാംബവാൻ—ഞാൻ കാമം തോന്നുന്നപോലെ പറയാം. ഞാൻ എത്രയോ കാലമുമ്പ് മനസ്സിലാക്കിയ വഴിയാണ്. അതിന്നുപുറമെ മുമ്പത്തേ വഴികളെല്ലാം ഇപ്പോൾ മാറിയിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഭാഗ്വതരാമൻ—ജാംബവാൻ പറയുന്ന മാതിരി പോയി നോക്കാം. അത് ശരിയല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ വേറെ അന്വേഷിക്കുകയും ചെയ്യാം.

ജാംബവാൻ—ഹിമവൽപദ്യത്തിന്റെ ഏകദേശം മദ്ധ്യത്തിലായിട്ട് ഒരു വലിയ മണ്ഡപം ഇവിടുന്ന് കണ്ടിട്ടുണ്ടായിരിക്കാൻ വഴിയുണ്ട്.

ഭാഗ്വതരാമൻ—ഓ, ഹോ, കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അത് ശ്രീപാർവ്വതിയുടെ കല്യാണാവശ്യത്തിനായി ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതാണെന്നും അറിയും.

ജാംബവാൻ—അത് ശരിയാണ്. ആ മണ്ഡപം ആ ആവശ്യത്തിലേയ്ക്കുവേണ്ടിത്തന്നെ ഉണ്ടാക്കിയതാണ്. ആ മണ്ഡപത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തായിട്ട് ഒരു തടാകമുണ്ട്. ആ തടാകത്തിന്റെ കരയിൽ അവധി ഋഷിമാർ തപസ്സു ചെയ്തുവരുന്നു. അതുകൊണ്ട് ആ സ്ഥലം കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ പ്രയാസം കാണുകയില്ല. ആ തപസ്സ് ചെയ്യുന്ന സ്ഥലത്തുനിന്നു നേരെ വടക്കോട്ട് പോയാൽ ഒരു വിലപവുഷം കാണാം.

ഭാഗ്വതരാമൻ—അവധി വൃക്ഷങ്ങൾ നിറഞ്ഞ കാട്ടിനുള്ളിൽ എങ്ങിനെയാണ് ഈ വിലപവുഷത്തെ കാണുന്നത്?

ജാംബവാൻ—അതിന്നു പ്രയാസമുണ്ടാകയില്ല. ഈ വിലപവുഷത്തിന്റെ അടുത്തായിട്ട് വേറെ വൃക്ഷ

ങ്ങളൊന്നുമില്ല. അതിന്നുപുറമേ ഈ വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ ഒരു പശുവിനെ കാണാം. അത് യാത്രക്കാർക്ക് ആവശ്യമുള്ള സാധനങ്ങൾ നല്കേണ്ടതിനു ദേവേന്ദ്രന്റെ കല്പനപ്രകാരം വന്നുനില്ക്കുന്ന നന്ദിനിയാണ്. വേറെയും ഒരു വിശേഷമുണ്ട്, ഈ വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ യാഗത്തിനാവശ്യമായിട്ടുള്ള എല്ലാ ചെടികളും പുഷ്പങ്ങളും വളർന്നുനില്ക്കുന്നുണ്ട്.

ഭാഗ്വതരാമൻ—എന്നാൽ ആ സ്ഥലത്ത് അല്പം വിശ്രമിക്കാം.

ജാംബവാൻ—അതേ, വിശ്രമത്തിന് നല്ല സ്ഥലമാണ്. അവിടെനിന്നു 7000 യോജനം വടക്കോട്ട് പോയാൽ ഹേമകൂടം എന്നും പോൽകണ്ടം എന്നും പേരുള്ള രണ്ടു പർവ്വതങ്ങൾ കാണാം. ഈ രണ്ടു പർവ്വതങ്ങളുടെ മദ്ധ്യത്തിലായിട്ടാണ് ആയുവഷം എന്നു പേരുള്ള രാജ്യം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. അവിടെ മഴയില്ല. അവിടെയുള്ള ജനങ്ങൾ പ്രവൃത്തിയെടുക്കുകയില്ല. അവരുടെ ഭക്ഷണം കരിമ്പിന്റെ നീരാണ്. ആ രാജ്യത്തിലെ മനുഷ്യായുസ്സ് 12,000 വർഷങ്ങളാണ്. ഒരു സ്രീ മരിയ്ക്കുന്നതിനു കുറച്ചു മുമ്പുമാത്രം ഗർഭം ധരിയ്ക്കും. ഒരു ആൺകുട്ടിയേയും ഒരു പെൺകുട്ടിയേയും പ്രസവിച്ചു കുറച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ മാതാപിതാക്കന്മാർ മരിച്ചുപോവുകയും ചെയ്യും.

ഭാഗ്വതരാമൻ—അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ അവിടെ ജനങ്ങൾ വർദ്ധിച്ചിരിയ്ക്കുകയില്ലല്ലോ.

ജാംബവാൻ—ഇല്ല, മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന ആളുകളുടെ എണ്ണംമാത്രമേ ഇപ്പോഴും അവിടെ കാണുകയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് അവർ സ്വർഗ്ഗസുഖം അനുഭവിയ്ക്കുന്നവരാണ്. ആര്യവർഷത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തു നില്ക്കുന്ന ഹേമകൂടം എന്നു പേരുള്ള പർവ്വതം ഒരു ലക്ഷം

യോജന ഉയരവും 20,000 യോജന വീതിയും ഉള്ളതാണ്.

ഭാഗ്വതരാമൻ—എന്താണ് അതിന്ന് ഹേമകൂടം എന്നു പേർ വിളിക്കാൻ സംഗതി?

ജാംബവാൻ—ഹേമകൂടം ആകെ സ്വപ്നവണ്ണമാകുന്നു. അതിൽ സ്വപ്നം വിളഞ്ഞ് കിടക്കുന്നുണ്ട്. ആ പർവ്വതത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറുഭാഗം ഒരു കാരസ്തരം നില്ക്കുന്നു. അതിന്റെ ചുവട്ടിൽ ഏകപാദൻ എന്ന ഒരു മഹാക്ഷി തപസ്സുചെയ്തു വസിക്കുന്നുണ്ട്. ആ കാരസ്തരവൃക്ഷത്തിന്റെ ഒരു കൊമ്പിന്മേൽ ഒരു കായ 1000 കൊല്ലത്തിൽ ഒരു പ്രാവശ്യം മുത്തുപഴുക്കും. ആ പഴം കഴിച്ചാൽ ഏതൊരു മനുഷ്യനും ജരാനരയിൽനിന്നും വാല്യകൃത്തിൽനിന്നും കഴിവാകും. ദേവലോകത്തുവെച്ച് 10 പഴം ഒരു മനുഷ്യൻ കഴിച്ചാൽ ആ മനുഷ്യന് ആ മനുഷ്യചൈതന്യം തീരെ നശിച്ചു ദേവചൈതന്യം ലഭിക്കുന്നതായിരിയ്ക്കും. പക്ഷെ, ഒരു മനുഷ്യന് അത് സാധിക്കാത്ത കാര്യമാണ്.

ഭാഗ്വതരാമൻ—എന്തുകൊണ്ട് സാധിക്കയില്ല?

ജാംബവാൻ—ഒന്നാമത് മനുഷ്യന് ദേവലോകത്ത് താമസിക്കാൻ സൗകര്യം കിട്ടുകയില്ല. അവിടെത്തന്നെ പതിനായിരം മനുഷ്യസംവത്സരം താമസിക്കുകയും വേണം.

പരശുരാമൻ—അങ്ങിനെയുള്ള ഒരു മനുഷ്യൻ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ കൈരളിയ്ക്കു തക്കതായ ഒരു വരനാകുമായിരുന്നു. ആദ്യെ പറയൂ.

ജാംബവാൻ—ദുർവാസാവെന്ന മഹാഷിയുടെ ശാപം ഹേതുവായിട്ട് ഉഗ്രസേനമഹാരാജാവ് അനവധികാലം തല കീഴായി അതിന്റെ ഒരു കൊമ്പിന്മേൽ തുങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. രാമരാവണയുദ്ധകാ

ലത്തു ഹനമാൻ ഔഷധത്തിന്നു പോയപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടു. അതുകാരണം അദ്ദേഹത്തിന്നു ശാപമോക്ഷവും ലഭിച്ചു.

ഭാഗ്വതരാമൻ “നില്ക്കണേ ജാംബവാൻ” എന്നു പറഞ്ഞു പെട്ടെന്നു ജീവൻ വെടിയുന്നു.

ജാംബവാൻ—പ്രഭോ, എന്താണ് ഞാൻ പറയുന്നത് കേൾക്കാത്തത്? എന്താണ്, യാതൊരനക്കവും കാണുന്നില്ലല്ലോ. ഇവിടെനിന്നു പോയ്ക്കുളഞ്ഞോ?

ജാംബവാൻ മെല്ലെ പരശുരാമൻ ഇരിയ്ക്കുന്ന സ്ഥലത്തു വന്നു കൈകൊണ്ടു തൊട്ടുനോക്കുന്നു. യാതൊരു ചലനവും കൂടാതെ കല്ലുകൊണ്ടു കൊത്തിയുണ്ടാക്കിയ ഒരു മനുഷ്യവിഗ്രഹംപോലെ പരശുരാമൻ ഇരിയ്ക്കുന്നതു കണ്ട് ആശ്ചര്യപ്പെടുകയും പരിതപിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ജാംബവാൻ—(ആത്മഗതം) കഷ്ടം കഷ്ടമേകഷ്ടം! ഇദ്ദേഹത്തിന്നു എന്തു സംഭവിച്ചു? ശപാസവും ഇല്ലല്ലോ. കണ്ണുകൾ അടച്ചിരിയ്ക്കുന്നു, എന്നാലും ശരീരം തൊട്ടുനോക്കിയാൽ മരിച്ചതായും തോന്നുന്നില്ല. എന്താണെന്നു മനസ്സിലാവുന്നില്ലല്ലോ.

ജാംബവാൻ വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടി പോയി കുറെ വെള്ളം കൊണ്ടുവന്നു ജപിച്ചു പരശുരാമന്റെ മുഖത്തു തളിയ്ക്കുന്നു. പെട്ടെന്നു ഉണർന്നു എഴുന്നേറ്റപ്രകാരത്തിൽ പരശുരാമൻ പുനർജീവിയ്ക്കുന്നു.

ഭാഗ്വതരാമൻ—മതി, മതി. ജാംബവാൻ എനിയ്ക്ക് എല്ലാം മാറി. സുഖമായി. ഇനി ബുദ്ധിമുട്ടണം എന്നില്ല.

ജാംബവാൻ—പ്രഭോ, ഞാൻ കാണാത്തതും കേൾക്കാത്തതുമായ കാര്യങ്ങൾ ഈ ലോകത്തിൽ തീരെ ഇല്ലെന്നു പറയാം. മരിച്ച ആൾ ജീവിയ്ക്കുന്നതും ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ കാരണം കൂടാതെ

ആർക്കും മരണമുണ്ടായിട്ടില്ല. ഇവിടന്ന് ഇപ്പോൾ കാണിച്ചപ്രകാരത്തിൽ മുമ്പു കണ്ടതായി കാർക്കുന്ന ഇല്ല. ഇവിടത്തേയ്ക്ക് എന്തു പറ്റി?

ഭാഗ്വരാം—(ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) ഒന്നുമില്ല. ഒന്നാണിപ്പോയി. അതു മാത്രമേയുള്ളൂ.

ജാംബവാൻ—സ്വാമി, എന്നെ കളിപ്പിക്കരുത്, ഞാൻ മഹാവൃദ്ധനാണ്. ഇവിടത്തോടുള്ള സ്നേഹബഹുമാനംകൊണ്ടുമാത്രം ഇങ്ങിനെ ചോദിക്കുന്നതാണ്.

ഭാഗ്വരാം—ജാംബവാൻ, ഞാൻ തുറന്നുപറയാം. ഞാൻ യാത്ര പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ കൈരളിയും എന്റെകൂടെ പുറപ്പെട്ടു. അവളെ കൂടെ കൂട്ടുവാൻ അസാധ്യമായതുകൊണ്ടു അവൾ ഇപ്പോൾ എന്നെപ്പറ്റി വിചാരിക്കുന്നുവോ, അപ്പോൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരിയ്ക്കുമെന്നു വാശാനം ചെയ്തു. സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സമയം കൈരളി എന്നെപ്പറ്റി വിചാരിച്ചു. അവളുടെ വിളി ഞാൻ കേട്ടു. അതുകൊണ്ടു എന്റെ സൂക്ഷ്മശരീരം കൈരളിയുടെ അടുക്കൽ പോയി. അതുമാത്രമാണ് ഉണ്ടായത്.

ജാംബവാൻ—സ്വാമി എന്നെ വല്ലാതെ വ്യാകുലപ്പെടുത്തി. പക്ഷെ ഒന്നു ഞാൻ പറയാം. ഇവിടുന്നു വല്ലവരോടും യുദ്ധത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിയ്ക്കുന്ന സമയം ഈ മാതിരി പ്രവർത്തിച്ചുകൂടാ. അവർ സ്ഥൂലശരീരത്തെ എടുപ്പത്തിൽ നശിപ്പിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞേയ്ക്കും. അതുകൊണ്ടു സൂക്ഷിക്കണം.

ഭാഗ്വരാം—ജാംബവാൻ പറഞ്ഞതു ശരിയാണ്. ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചിരിയ്ക്കാം. ഏതെങ്കിലും മാഗ് വിവരം മുഴമിച്ചുകളയാം.

ജാംബവാൻ—ആ വിലപവുക്കും നില്ക്കുന്ന സ്ഥലത്തുനിന്നു പിന്നേയും വടക്കോട്ട് 9000 യോജനം പോയാൽ നിഷധപർവ്വതം കാണാം. ആ പർവ്വതത്തിന്റെ മുകളിൽ പുഷ്പരിണി എന്നു പേരായ ഒരു തടാകമുണ്ട്, അത് മഹാലക്ഷ്മി കുളിയ്ക്കുന്ന തടാകമാണ്. ആ തടാകത്തിൽ കുളിച്ചവർക്ക് എപ്പോഴും ലക്ഷ്മികൾ ക്ഷമയുണ്ടാവും. വൈശ്രവണൻ കൊല്ലത്തിൽ ഒരു പ്രാവശ്യം ആ തടാകത്തിൽ കുളിയ്ക്കുന്നതാണ്. ആ സ്ഥലത്തുനിന്നു പിന്നേയും 9000 യോജനം യാത്ര പോയാൽ മഹാമേഘപർവ്വതത്തിന്റെ അടുക്കിൽ ചെന്നുചേരും. മഹാമേഘപർവ്വതത്തിന്നു 1,00,000 യോജനം ഉയരമുണ്ട്. 16,000 നാഴികയോളം അതു ഭൂമിയിൽ താഴ്ന്നിരിക്കുകയാണ്. അതിന്നു നാലു ഉന്നപർവ്വതങ്ങളുണ്ട്. അതിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ കൊടുമുടിയിന്മേലാണ് സത്യലോകം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. സത്യലോകത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറേ പടിവാതിലിൽനിന്നു നോക്കിയാൽ ശ്രീവൈകുണ്ഠം കാണാം. ശ്രീവൈകുണ്ഠത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറേ ഭാഗത്താണ് കൈലാസപർവ്വതം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. പക്ഷെ, ഞാൻ പറഞ്ഞതെല്ലാം പണ്ട് ഞാൻ കണ്ടപ്പോലെയുള്ളതാണ്. ഇപ്പോൾ ഈ വഴിയിൽ എന്തെല്ലാം മാറ്റങ്ങൾ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് എനിക്കില്ലാത്ത ഉറപ്പില്ലെന്നുംകൂടി തരമില്ല.

ഭാഗ്വതരാമൻ—വ്യത്യസ്തം വളരെ ഉണ്ടാവാൻ സംഗതിയില്ല. പർവ്വതങ്ങൾ ആ സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നു മാറിപ്പോകയില്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ട് പർവ്വതങ്ങളെ നോക്കിപ്പോയാൽ തീർച്ചയായും വഴി തെറ്റാൻ അവകാശമില്ല.

ജാംബവാൻ—പിന്നെ ഇവിടുന്ന് പോകുമ്പോൾ കയ്യിൽ ആയുധങ്ങൾ കൊണ്ടുപോകുന്നതാ

ണ് നല്ലത്. ഇവിടുത്തേയ്ക്ക് ആയുധങ്ങൾ ഇല്ലാതെ തന്നെ യുദ്ധം ചെയ്യുവാൻ കഴിയുമെന്നു എനിക്കറിയാം. എങ്കിലും നാം വരാൻപോകുന്ന ആപത്തുകളെ എപ്പോഴും വലുതായിത്തന്നെ കരുതി അതിന്നു വേണ്ടുന്ന ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്.

ഭാഗ്വതരാമൻ—ജാംബവാൻ പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. ഞാൻ നന്നായി കരുതിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ പറഞ്ഞതിന്നെല്ലാം ഞാൻ ജാംബവാനോടു നന്ദി പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു. എനിക്കു പോകുവാൻ അനുവാദം തരണം.

ജാംബവാൻ—ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാന്റെ സ്വപ്നാരോഹണം കഴിഞ്ഞതോടുകൂടി ലോകത്തിലുള്ള സകലതേജസ്സും നശിച്ചു എന്നു കരുതീട്ടാണ് ഞാൻ ഗുഹാമാഗ്നം അടച്ചത്. എന്നാൽ എനിക്കു ആ കഞ്ഞിനെ കാണണം എന്ന മോഹം ജനിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ആ മോഹം കുന്നു സാധിച്ചിട്ടുതരണം.

ഭാഗ്വതരാമൻ—ഞാൻ യാത്ര പുറപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു. ഇനി തിരിച്ചുപോകുന്നില്ല. കഞ്ഞിനെ ഞാൻ നാരദനെ ഏല്പിച്ചുപോന്നിരിയ്ക്കുകയാണ്. നാരദനെ മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചാൽ കാര്യം സാധിയ്ക്കും. ജാംബവാൻ എന്റെ പണ്ണശാലവരെ പോകാമെങ്കിൽ പ്രയാസമൊന്നുമില്ല.

ജാംബവാൻ—ഞാൻ ശ്രമിച്ചുനോക്കാം. എന്നാൽ അവിടുന്നു യാത്ര പോയി കാഴ്ച സാധിച്ചു തിരിച്ചുവരണം.

(ഭാഗ്വതരാമൻ പോകുന്നു.)

രംഗം 2

ഭാഗ്വരാം മൻ ആത്മഗതം

വഴി കരേ ദുഃഖമായിട്ടുള്ളതുതന്നെയാണ്, സംശയമില്ല. ഇപ്പോൾ ആത്മതന്നെ ഈ വഴിയ്ക്ക് പോകാറില്ലെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. ഇതാ ആ മണ്ഡപം. ഇതിന്റെ പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്താണ് ലോകതടാകമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞത്. എല്ലാ സ്ഥലവും കാട്ടുനിറഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. ഈ കാട്ടിൽക്കൂടി വഴി ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടുതന്നെ പോകേണ്ടിയിരിയ്ക്കുന്നു. അതാ തടാകം. അതിലുള്ള വെള്ളം സ്തംഭിതമായിരിക്കുന്നു. കരയ്ക്കടുത്തായി അനവധി താമരപ്പൂക്കൾ വികസിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ട്. ആ വെള്ളത്തുകാണുന്നതെന്നായിരിയ്ക്കാം? ഓ, അരയന്നങ്ങൾ കൂട്ടമായി വെള്ളത്തിൽമീതെ പൊന്തിക്കിടക്കയാണ്. കൂട്ടമായി കുന്നിച്ചു നിന്നതുകൊണ്ട് അരയന്നമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുവാൻ വളരെ പ്രയാസം. ഇതിന്റെ കരയ്ക്കുകൂടി നടക്കാം. അരയന്നങ്ങൾ എന്നെക്കണ്ടിട്ട് പറക്കുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു താപസന്മാർ ഇതിന്റെ കരയിൽ ഉണ്ടെന്നു ഊഹിയ്ക്കാം.

രണ്ടു ജ്ഞികുമാരന്മാർ കടവുകൊണ്ടു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. ഭാഗ്വരാം മനെ കണ്ടു നമസ്കരിയ്ക്കുന്നു.

ഭാഗ്വരാം മൻ—നിങ്ങൾ താമസിയ്ക്കുന്ന ആശ്രമം എവിടെ?

ജ്ഞികുമാരന്മാർ—സ്വപാമിൻ, വളരെ അടുത്താണ്. ഞങ്ങൾ വെള്ളം കോരുവാൻ വന്നവരാണ്. ഒരു നിമിഷംകൊണ്ടു വെള്ളവും കൊണ്ടുവന്നുകളയാം.

ജ്ഞികുമാരന്മാർ വെള്ളവും നിറച്ചു പറശ്ശുരാം മനെ അനുഗമിയ്ക്കുന്നു.

പരശുരാമൻ—നിങ്ങൾ ആരുടെ ശിഷ്യന്മാരാണ്?

ഋഷികുമാരന്മാർ—ഞങ്ങൾ വസിഷ്ഠമഹാഷിയുടെ ശിഷ്യന്മാരാണ്.

പരശുരാമൻ—വസിഷ്ഠമഹാഷിയോ? വസിഷ്ഠമഹാഷി എപ്പോഴാണ് ഇവിടേയ്ക്ക് വന്നത്?

ഋഷികുമാരന്മാർ—മഹാഷി വന്നിട്ടു കുറച്ചു ദിവസംമാത്രമേ ആയുള്ളൂ. ഇവിടെ പരശുരാമമഹാഷിയേയും കാത്തിരിയ്ക്കുകയാണ്. അദ്ദേഹം ഇവിടെ അടുത്തു വരുമെന്നു വസിഷ്ഠമഹാഷി അറിഞ്ഞതുകൊണ്ടു ഇവിടെ വന്നു താമസിയ്ക്കുന്നതാണ്.

പരശുരാമൻ—വസിഷ്ഠമഹാഷി ഇവിടെ ഉണ്ടെന്നുള്ള വർത്തമാനം കേട്ടിട്ട് എനിയ്ക്ക് വളരെ സന്തോഷമായിരിയ്ക്കുന്നു. വസിഷ്ഠമഹാഷിയെ കണ്ടിട്ട് എത്രയോ കാലമായിരിയ്ക്കുന്നു.

ഋഷികുമാരന്മാർ—മഹാഷിതന്നെ ഇവിടുത്തെ എതിരേല്ക്കാൻ വരുന്നുണ്ട്.

വസിഷ്ഠമഹാഷി പരശുരാമനേയും പരശുരാമൻ വസിഷ്ഠമഹാഷിയേയും ആലിംഗനം ചെയ്യുന്നു.

വസിഷ്ഠമഹാഷി—ഞാൻ ഇവിടുത്തെ വരവിനേയും കാത്ത് ഇവിടെ താമസിയ്ക്കുകയായിരുന്നു.

ഭാഗ്വതരാമൻ—എന്റെ വരവിനേയോ? മഹാ ആശ്ചര്യംതന്നെ. ഞാൻ ഇങ്ങിട്ട് വരുന്ന വിവരം ജാമ്പവാതനും നാരദമഹാഷിയും കഴിച്ചു വേറെ ആരുംതന്നെ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലല്ലോ.

വസിഷ്ഠമഹാഷി—ദേവേന്ദ്രൻ ഏതായാലും അറിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. ദേവേന്ദ്രൻ ഉടനെ നമ്മുടെ ആശ്രമത്തിൽ ഇവിടുത്തെ കാണുവാനായി വരുന്നതായിരിയ്ക്കും.

ഭാഗ്വരാം—ഇതിന്റെ അർത്ഥമെന്താണെന്നു എനിക്കു മനസ്സിലാവുന്നില്ലല്ലോ.

വസിഷ്ഠമഹർഷി—നാം ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികളെല്ലാം മുൻകൂട്ടി നിയമിച്ചുവെച്ചതാണെന്നു ഞാൻ അവിടത്തോടു പറഞ്ഞറിയിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ.

ഭാഗ്വരാം—എനിക്കു മനസ്സിലാ സമാധാനമായി. ഞാൻ ചെയ്യുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയത് ദൈവകല്പിതമാണല്ലോ, അതുകൊണ്ട് അത് നല്ലതാവാനേ തരമുള്ളൂ.

വസിഷ്ഠമഹർഷി—നമുക്ക് ആശ്രമത്തിലേയ്ക്കു പോകാം. അവിടെ അല്പം വിശ്രമിച്ചശേഷം കാര്യങ്ങളെല്ലാം സംസാരിയ്ക്കാം.

രണ്ടുപേരും ആശ്രമത്തിലേയ്ക്കു പോകുന്നു.

ഋഷികുമാരന്മാർ ആശ്ചര്യബഹുമാനത്തോടെ പരശുരാമനെ നോക്കുന്നു.

ആശ്രമത്തിൽ പരശുരാമനെ വേണ്ടവിധം സല്ലരിക്കുവാൻ ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്യുന്നു.

കറച്ചു കഴിഞ്ഞു ദേവേന്ദ്രൻ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഞാൻ ഇവിടത്തെ വരവും കാത്തു ഇരിയ്ക്കുകയായിരുന്നു.

ഭാഗ്വരാം—എന്നെക്കൊണ്ടു ഇവിടുത്തേയ്ക്കു എന്തു കാര്യമാണ് ഉണ്ടാകേണ്ടത് എന്നു എനിക്കു ഉപഹിയ്ക്കാൻതന്നെ കഴിയുന്നില്ല. എന്നെക്കൊണ്ടു ചെയ്യുവാൻ സാധിയ്ക്കുന്നതിൽ എത്രയോ അധികം വസിഷ്ഠമഹർഷിയെക്കൊണ്ടു സാധിയ്ക്കുമല്ലോ.

ദേവേന്ദ്രൻ—കാത്ത്വീയാജ്ജനനെ വധിയ്ക്കുവാൻ അവിടെക്കല്ലാതെ വേറെ ആർക്കുതന്നെ സാധിച്ചിട്ടില്ല.

ഭാഗ്വരാം—അതെല്ലാം പഴയ കഥകളാണ്. ഞാനിപ്പോൾ വെറും ഒരു തപസ്വിയാണ്. എന്റെ

ആയുധങ്ങളും യുദ്ധചാതുര്യവും എല്ലാം അന്ന് ശ്രീരാമന്റെ തുപ്പാദങ്ങളിൽ സമർപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞു.

ദേവേന്ദ്രൻ—വേണ്ടിവന്നാൽ മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന ഗുണങ്ങൾ ഒന്നുംകൂടി പ്രകാശിപ്പിപ്പാൻ ഇവിടുത്തെ കൊണ്ടു സാധിയ്ക്കുന്നതായിരിയ്ക്കും.

ഭാഗ്വതരാമൻ—എന്താണ് കാര്യമെന്ന് പറഞ്ഞില്ലല്ലോ.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇവിടുന്ന് ആ കാര്യം നിരവേറിത്തരാമെന്നു ഒരു വാശാനം ചെയ്തതരണം.

ഭാഗ്വതരാമൻ—എങ്ങിനെയാണ് കാര്യം അറിയാതെ മുൻകൂട്ടി വാശാനംചെയ്യുന്നത്? കാര്യം മനസ്സിലാവാതെകണ്ട് വാശാനം ചെയ്താൽ ഞാൻ വല്ലാത്ത കഴപ്പത്തിൽപ്പെട്ടു എന്നു വന്നേയ്ക്കാം. അതുകൊണ്ടു അതു പറയാതെ ഞാൻ വാശാനം ചെയ്യുന്നതല്ല.

ദേവേന്ദ്രൻ—ശ്രീനാരായണൻ തന്നെയാണ് എന്നെ ഇവിടുത്തെ അടുക്കലേക്ക് അയച്ചത്. ഇവിടുന്ന് അവിടുത്തെ കാണുവാൻ പോകുന്ന വഴിക്ക് വെച്ചു വന്നു കണ്ടുകൊള്ളുവാനാണ് എന്നോട് കല്പിച്ചത്. അതുപ്രകാരം ഞാൻ വന്നതാണ്.

ഭാഗ്വതരാമൻ—എന്നാൽ ശരി. ശ്രീനാരായണൻ പറഞ്ഞയച്ചതാണെങ്കിൽ ഈ കാര്യത്തിൽ ശ്രീനാരായണന്റെ സഹായം ഉണ്ടാവാതിരിക്കയില്ല. അതുകൊണ്ടു ഞാൻ കാര്യം നിരവേറിത്തരാം എന്നു വാശാനം ചെയ്യുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇവിടെനിന്ന് അല്പം ദൂരെയായിട്ട് ഒരു വിലപവുഷം ഉണ്ട്. അതിന്റെ ചുവട്ടിലാണ് യാഗവുഷങ്ങളെല്ലാം വളരുന്നത്. അങ്ങിനെ യാഗത്തിനായി വരുന്ന ആളുകളുടെ ഉപയോഗത്തിനായി ഞാൻ കാര്യേണവിന്റെ മകളായ നന്ദിനിയെ അവിടെ നിർത്തിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഈയിടെ

യിൽ നന്ദിനിയെ നരകപാശം എന്നവൻ വന്നു പിടിച്ചു കൊണ്ടുപോയ്ക്കിരുന്നിരിക്കുന്നു. ഇവൻ പണ്ടത്തെ നാഗപാശത്തിന്റെ മകനാണ്. തപോബലവും യുദ്ധചാതുര്യവും രണ്ടുമുള്ള ഒരുവനല്ലാതെ ആ നരകപാശത്തിനെ കീഴടക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. അങ്ങിനെയുള്ള ആളുകൾ ചുരുക്കവുമാണ്. അതാലോചിച്ച് അവൻ എന്റെ വാക്കിനെ തീരെ വിലവെക്കാതെയാണ് ഈ കാര്യം പ്രവർത്തിച്ചത്. ഇവിടുന്നല്ലാതെ വേറെ ആരേയും ഈ കാര്യത്തിൽ നോക്കിയിട്ടു കണ്ടില്ല. വൈകുണ്ഠത്തിൽ പോയി പറഞ്ഞപ്പോൾ ഇവിടുത്തെ കണ്ടു പറഞ്ഞാൽ കാര്യം സാധിയ്ക്കും എന്നു അവിടുന്നു കല്പിച്ചു പറഞ്ഞു.

ഭാഗ്വതരാമൻ—ആകട്ടെ, ഞാൻ നരകപാശത്തിനെ തോല്പിച്ചു നന്ദിനിയെ വീണ്ടെടുക്കാം. അതിന്നു പകരമായി അവിടുന്നെന്നിയ്ക്കും ഒരുപകാരം ചെയ്യണം. ഞാൻ കൈരളിയ്ക്കുവേണ്ടിയാണ് ഈ യാത്ര പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അവൾക്കു വേണ്ടുന്ന സകലതും അവിടന്ന് അറിഞ്ഞു പ്രവർത്തിച്ചുകൊടുക്കണം.

ദേവേന്ദ്രൻ—അത് ഞാൻ ഏറ്റവും കൈരളിയ്ക്ക് സകലവിധത്തിലുള്ള കാര്യങ്ങളും ഞാൻ ചെയ്തു കൊടുത്തുകൊള്ളാം.

ഭാഗ്വതരാമൻ—എന്നാൽ ഞാൻ പുറപ്പെട്ടുകൊള്ളാം. എവിടെയാണ് ആ നരകപാശം താമസിയ്ക്കുന്നത്?

ദേവേന്ദ്രൻ—വിലപവുഷ്ണത്തിന്റെ തൊട്ടു പടിഞ്ഞാറുഭാഗം കരെ. അകലെയായി ഒരു വലിയ ഗുഹയുണ്ട്. ആ ഗുഹയിലാണ് അത് വസിയ്ക്കുന്നത്.

ഭാഗ്വരാം—എന്നാൽ നമുക്ക് അടുത്ത് കാണാം.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഞങ്ങളുംകൂടി ആ സ്ഥലത്തേയ്ക്ക് ഇവിടുത്തെക്കൂടെ വരും. ആ നരകപാശം വളരെ മറിമായം അറിയുന്നവനാണ്. തപോബലംകൊണ്ടു ആ മായകളെ എല്ലാം നീക്കണം. അതിന്റെശേഷം യുദ്ധം ചെയ്യണം. പിന്നെ ആയുധങ്ങൾകൊണ്ടൊന്നും അതിന്നു മുറിവേല്ക്കയില്ല.

ഭാഗ്വരാം “ആട്ടെ, നമുക്ക് എന്നാൽയാത്ര പുറപ്പെടുകയല്ലേ?” എന്നു പറഞ്ഞു എല്ലാവരും കൂടി പുറപ്പെട്ടുപോകുന്നു.

രംഗം 3

പർശുരാമന്റെ ആശ്രമം.

കൈരളി—(തനിയെ സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് പുഷ്പങ്ങൾ അർക്കുന്നു.) അമ്മാമൻ എവിടെയോ പോയിരിയ്ക്കുയാണ്. കളിച്ചുവരാം എന്നു പറഞ്ഞു പോയിരിയ്ക്കുയാണ്. ആ സമയംകൊണ്ട് ഈ പുഷ്പങ്ങൾ എല്ലാം അർക്കാം. ഇതാ, ഈ കല്പിനപ്പരം പോകുവാൻ പാടില്ല എന്നാണ് അമ്മാമന്റെ നിശ്ചയം. അതാ അതിന്മേൽ ഒരു പു. കല്പ് കടപ്പാൻപാടില്ല എന്നല്ലേ പറഞ്ഞത്. അതുകൊണ്ട് അതിന്റെ മുകളിൽ കയറുന്നതുകൊണ്ട് വിരോധമുണ്ടാവില്ല.

കൈരളി കല്പിന്മേൽ കയറുന്നു. പുഷ്പം പരിയ്ക്കുവാനുള്ള ശ്രമത്തിൽ താഴത്തേയ്ക്കു വീഴുന്നു. അവിടെനിന്നു എഴുന്നേറ്റ് താൻ വീണത് ആരെങ്കിലും കണ്ടുവോ എന്നു നാലു ഭാഗത്തും നോക്കുന്നു. ആരും കണ്ടില്ല എന്നു തീർച്ചയായതുകൊണ്ടു കരയാതെ അവിടെനിന്നു നടക്കുന്നു.

കൈരളി—കഷ്ടം, ഞാൻ എന്റെ അമ്പും വില്ലും കൊണ്ടുവന്നില്ലല്ലോ. കാട്ടാളന്മാർ എന്നെ പിടിയ്ക്കാൻ വന്നാൽ ഒരുരും വിട്ടു അവരെ കാടിയ്ക്കാമായിരുന്നു. അതാ. അവിടെ നല്ല ഒരു പുഷ്പം. അമ്മാമൻ ദേവപ്പെട്ടമോ? എന്തോ അറിഞ്ഞില്ല. ഞാൻ കയറിമറിഞ്ഞതല്ലല്ലോ. ഞാൻ വീണാൽ ഞാനെന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്? (പുഷ്പങ്ങൾ പഠിച്ചെടുക്കുന്നു.) ഈ പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടു അമ്മാമന് ഒരു നല്ല മാല കെട്ടിക്കൊടുക്കാം. അമ്മാമൻ ഇനി ദേവലോകത്തു പോകുമ്പോൾ എന്റെ മാല കൊടുക്കും. ദേവലോകത്തു എനിയ്ക്കും പോകണം. അച്ഛനെ ഒന്നു കാണുവാൻ തോന്നുന്നു. എനിയ്ക്ക് കറച്ചുൽ വരുന്നു. (ഒരു മാൻകുട്ടി പുല്ലു തിന്നുന്നത് കണ്ടിട്ട്) അയ്യോ അതാ ഒരു മാൻകുട്ടി. (കറച്ചു പുല്ലു പഠിച്ചു അതിന്നു കാട്ടിക്കൊണ്ടു അടുത്തു ചെല്ലുന്നു. മാൻകുട്ടി പുല്ലു തിന്നുന്നു.) അതിന്നു എന്നെ പേടിയില്ല. മാൻകുട്ടി, നിനക്ക് പേടിയില്ലല്ലോ. (മാൻകുട്ടി ചാടിക്കളിയ്ക്കുമ്പോൾ സന്തോഷിച്ചു ചിരിയ്ക്കുന്നു. പെട്ടെന്നു മാൻകുട്ടി മിന്നൽവേഗത്തോടെ കാട്ടിനുള്ളിൽ മറയുന്നു.) അതെന്താണ് കാടിക്കളഞ്ഞത്? കഷ്ടംതന്നെ. (തീരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ അടുത്തു ഒരു സിംഹം നിലുണുതു കണ്ടിട്ട്) നീയാണ് അതിനെ കാടിച്ചത് ഇല്ലേ? പോ നീനെ എനിയ്ക്ക് കാണണ്ട. (കാട്ടിനുള്ളിൽക്കൂടി ഒരു പച്ചതുമ്പോലെയുള്ള ഒരു കുരങ്ങൻ വരുന്നതിനെ കണ്ടിട്ട് ആശ്ചര്യത്തോടെ നോക്കിനിലുണു.) അയ്യോ, കണ്ണു തുറക്കാൻ വയ്യ. പാവം (എന്നു നിലവിളിയ്ക്കുന്നു.)

ഈ ശബ്ദം കേട്ടിട്ട് ആ വലിയ കുരങ്ങൻ അന്തരാതെ നിന്നു ശ്രദ്ധിയ്ക്കുന്നു.

ഇതു കണ്ടിട്ട് വഴി മനസ്സിലാക്കത്തക്കതാണ്. അങ്ങിനെ നിലകൊള്ളുന്നത് എന്തായിട്ടുണ്ടു്.

കൈരളി—നേരെ മുഖിൽ ഒരു മരം തൂങ്ങിയിട്ടുണ്ടു്, കുറച്ചു വലത്തോട്ടു പോയാൽ നടക്കാൻ കഴിയാത്തതു്—അതാണു്?

കൈരളി—ഞാൻ, കൈരളി. നിങ്ങൾ ആരാണു്?

കുരങ്ങൻ—ഞാൻ ജാംബവാൻ.

കൈരളി—ഓ, എനിക്കു് മനസ്സിലായി. ഗുഹയിൽ താമസിക്കുന്ന ആളല്ലേ? ആ ഗുഹയിൽ ചിത്രങ്ങളില്ലേ?

ജാംബവാൻ—ഇപ്പോൾ ചിത്രങ്ങൾ ഒന്നും കാണാൻ സാധിക്കുകയില്ല. അവയുടെ ഇരുട്ടാണു്.

കൈരളി—എനിക്കു് ആ ചിത്രങ്ങൾ ഒന്നു കാണണം എന്നു തോന്നുന്നു.

ജാംബവാൻ—കണ്ടാൽ, നാരദമഹർഷി എവിടെ?

കൈരളി—എന്താണു് നാരദമഹർഷി?

ജാംബവാൻ—കൈരളി ആരുടെ കന്നിച്ചാണു് താമസിക്കുന്നതു്?

കൈരളി—അമ്മാമന്റെ കൂടെ.

ജാംബവാൻ—അമ്മാമൻ എവിടെ?

കൈരളി—അമ്മാമൻ എവിടെയോ പോയി. ഞാൻ ഉറങ്ങുമ്പോൾ പോയതാണു്. അമ്മാമൻ ഉണ്ടെങ്കിൽ ഇവിടെ ഒന്നും വരുവാൻ അനുവദിക്കുകയില്ല.

ജാംബവാൻ—തനിയെ ഇവിടെയൊന്നും വന്നു കൂടാ. വല്ല കാട്ടാളന്മാരോ മറ്റോ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോയാലോ!

കൈരളി—എനിക്കു് ഒരു അമ്പും വിലുമുണ്ടു്. അതുണ്ടായാൽ പിന്നെ എന്താണു് കാട്ടാളൻ ചെയ്യുക?

ജാംബവാൻ—ശരി. കാട്ടാളന്മാർ ഭയപ്പെട്ടു കാടും. എന്നാൽ തനിയെ ഇനി ഇവിടെ അധികം നില്ക്കൂ. വീട്ടിലേയ്ക്കു പോയ്ക്കാളൂ.

കൈരളി—എനിയ്ക്കൊന്നു ചിത്രങ്ങൾ കാണണം.

ജാംബവാൻ—എന്റെ കൂടെ ഗുഹയിലേയ്ക്കു ഞാൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോവാം. അമ്മാമന്റെ സമ്മതം വേണം. കൈരളിയെ ഇവിടെ കണ്ടില്ലെങ്കിൽ അമ്മാമൻ പരിഭ്രമിയ്ക്കും.

നാരദമഹർഷി പരിഭ്രമിച്ചു മുഖഭാവത്തോടുകൂടി അവിടെ പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു.

നാരദൻ—എന്റെ കണ്ണെ, നീ എന്നെ വല്ലാതെ പരിഭ്രമിപ്പിച്ചു. നിന്നോട് ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടില്ലേ, ആ പാറ കടന്നുവരരുതെന്ന്.

കൈരളി—അമ്മാമേ, ഞാൻ കടന്നുവന്നതല്ല. ഒരു പൂ പരിയ്ക്കാൻ പാറയുടെ പുറത്തു കയറി. അപ്പോൾ ഇപ്പറത്തു വീണു. ഇതാ, കണ്ടില്ലേ ഇവിടെ ചരകി.

നാരദൻ—(ജാംബവാനെ നോക്കി) ജാംബവാൻ എപ്പോൾ വന്നു ഇവിടെ?

ജാംബവാൻ—ഞാൻ കൈരളിയെ കാണണം എന്നു മോഹിച്ചു വന്നതാണ്.

കൈരളി—അമ്മാമേ, അമ്മാമൻ അന്നു പറഞ്ഞ ചിത്രങ്ങൾ ഒന്നു പോയി കണ്ടുകൊള്ളട്ടേ?

നാരദൻ—ജാംബവാന്റെ കൂടെ പോയ്ക്കാളൂ. പക്ഷെ ഇനിമേലിൽ പാറക്ക് ഇപ്പറം വരരുത്. പലേ ആളുകളും പുഷ്പം തരാം, പൊന്നു തരാം എന്നെല്ലാം പറയും. അതു കേട്ടിട്ട് അവരുടെ കൂടെ ഒന്നും പോവരുത് കേട്ടോ.

കൈരളി—അമ്മാമേ, ഞാനൊന്നു ചിത്രം കണ്ടുകൊള്ളട്ടേ?

നാരദൻ—പോയ്ക്കോളുവാൻ പറഞ്ഞില്ലേ!
കൈരളി—അമ്മാമൻ ദേഷ്യപ്പെട്ടു പറയുന്നതാണ്.

നാരദൻ—അല്ല, പോയ്ക്കോളൂ. ജാംബവാന്റെ കൂടെ പോയതുകൊണ്ടു അച്ഛൻ ദേഷ്യപ്പെടുകയില്ല. പോയി വേഗം തിരിച്ചുവരണം, കേട്ടോ.

ജാംബവാൻ കൈരളിയെ എടുത്തുകൊണ്ടു കാട്ടിലേയ്ക്കു പോകുന്നു.

കൈരളി—ഞാൻ ഇപ്പോൾ എല്ലാ മരങ്ങളെക്കൊളം വലിപ്പമുണ്ട്. അതാ, അതാ, ആ പൂ ഒന്നു പഠിച്ചോട്ടേ?

ജാംബവാൻ നിലു്കുന്നു. കൈരളി പുഷ്പം പഠിയ്ക്കുന്നു.

കൈരളി—ഈ കാട്ടിൽ എന്താണ് യാതോരു ശബ്ദവും ഇല്ലല്ലോ.

ജാംബവാൻ—ഇത് കദളിവനമാണ്. ഇവിടെ യാതോരു ജന്തുവും വരികയില്ല.

കൈരളി—ഇവിടെ ആരും ഇല്ലേ?

ജാംബവാൻ—ഇവിടെ ഹനമാൻ എന്ന ശ്രീരാമഭക്തൻ വസിച്ചുവരുന്ന സ്ഥലമാണ്.

കൈരളി—ഇവിടെ ഹനമാനെ കാണുന്നില്ലല്ലോ.

ജാംബവാൻ—ഇപ്പോൾ കാണുകയില്ല. ഈ സമയം അയാൾ ജപിച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുകയായിരിയ്ക്കും.

കൈരളി—ആരാണ് ഹനമാൻ?

ജാംബവാൻ—ഹനമാൻ ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പെട്ടവരിൽവെച്ചു ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠനായ ഒരാളാണ്. ശ്രീരാമന്റെ ഏറ്റവും വലിയ ഭക്തനാണ്. രാവണനുമായുള്ള യുദ്ധത്തിൽ ജയം നേടിയത് അയാൾ ഒരാളുടെ ശക്തികൊണ്ടാണെന്നു പറയണം.

കൈരളി—അദ്ദേഹം ഇപ്പോൾ എവിടെയാണ്?

ജാംബവാൻ “അദ്ദേഹം ഈ കടലീവനത്തിൽ കരിടത്ത് ഇരിയ്ക്കുകയായിരിയ്ക്കും. എപ്പോഴും രാമനാഥം ജപിച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുകയാണ്. ഇതാ, എന്റെ ഗൃഹയിൽ എത്തിപ്പോയി. വലിയ ഇരുട്ടായിരിയ്ക്കും. ഭയപ്പെടരുത്” എന്നു പറഞ്ഞു ഗൃഹയിലേയ്ക്കു പോകുന്നു.

“ഇതിൽ ഇരുട്ടൊന്നും ഇല്ലല്ലോ. നല്ല വെളിച്ചം. എന്നെ നിലത്തു വെയ്ക്കൂ. ഞാൻ എല്ലാ സ്ഥലവും നോക്കി കണ്ടുകൊള്ളട്ടെ” എന്നു പറഞ്ഞു കൈരളി നിലത്തിറങ്ങുന്നു. ആ ഗൃഹയിൽക്കൂടി കടന്നു കൂടുന്നു.

കൈരളി—ഇതാ ഒരു പൂക്കാവ്. അയ്യോ, എന്തു മാതിരി പുഷ്പങ്ങളാണ്! ഞാൻ കൂറേ അറത്തോട്ടേ?

ജാംബവാൻ—എത്ര വേണമെങ്കിലും അറത്തു കൊൾക.

ജാംബവാൻ കുറെ പഴങ്ങൾ ഒരു തളികയിലാക്കി കൈരളിയ്ക്കു കൊടുക്കുന്നു.

ജാംബവാൻ—ഇതാ, ഇത് നല്ല പഴങ്ങളാണ്. വേണ്ടത്ര കഴിച്ചോളൂ.

കൈരളി പുഷ്പങ്ങളുടെ ഇടയിൽക്കൂടി അങ്ങും ഇങ്ങും ഒരു ചിത്രശലഭത്തിന്റെ മാതിരി പോയ്ക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു. “അയ്യോ, ഒരു കൊട്ട ഉണ്ടെങ്കിൽ എനിയ്ക്ക് പുഷ്പങ്ങൾ നിറയ്ക്കാമായിരുന്നു.”

ജാംബവാൻ—ഞാൻ പുഷ്പങ്ങളെ ഒരു കൊട്ടയിലാക്കിത്തരും. വാ, കുറെ പഴങ്ങൾ കഴിയ്ക്കൂ.

കൈരളി—ഞാൻ ഇപ്പോൾ വരാം. ഈ പുഷ്പങ്ങളുംകൂടി പഠിച്ചോട്ടേ.

പിന്നെയും കൈരളി പുഷ്പങ്ങൾ അടുത്തുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു. ജാംബവാൻ വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടി തന്റെ വിരലുകൾകൊണ്ടു കണ്ണിന്റെ പോളകൾ പൊക്കിപ്പിടിച്ച് കൈരളിയെ നോക്കി ആനന്ദിയ്ക്കുന്നു. കുറേ കഴിഞ്ഞു ജാംബവാന്റെ അടുത്തു വന്നു പഴങ്ങൾ കുറേ കഴിച്ചതിന്നു ശേഷം “ഇനി ചിത്രങ്ങൾ” എന്നു പറഞ്ഞു അവിടെനിന്നും കാട്ടുന്നു. ചിത്രങ്ങളുള്ള സ്ഥലത്തു പോയി ജീവനില്പാത്ത വിഗ്രഹത്തിന്റെ മാതിരി കാരോ ചിത്രത്തിന്റെ മുമ്പിൽ ചെന്നു നില്ക്കുന്നു. ശബ്ദവും അനക്കവും ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടു ജാംബവാൻ പിന്നെയും കൈകൊണ്ടു കണ്ണു തുറന്നുനോക്കുന്നു. കൈരളി ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ സ്വർഗ്ഗാരോഹണം കണ്ടിട്ടു കരഞ്ഞുകൊണ്ടു ജാംബവാന്റെ മടിയിൽ കവിഞ്ഞുവീണു കരയുന്നു.

ജാംബവാൻ—എന്താണ് കഞ്ഞിന്ന് ഇത്ര മനസ്സാപം വരുത്തിയ ചിത്രം? എവിടെ?

കൈരളി—അമ്മാമൻ എനിയ്ക്കു പാട്ടു പാടിത്തന്ന ചിത്രമാണ് ആ അവസാനത്തിൽ കണ്ടത്. ആ പാട്ടു പാടുമ്പോൾ എല്ലാം എനിയ്ക്കു കരച്ചിൽ വരാറുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു കരഞ്ഞതാണ്.

ജാംബവാൻ—അത് പറഞ്ഞപ്പഴാണ് കാമിച്ചത്. നമുക്കു വീട്ടിലേയ്ക്കു പോകാം. അമ്മാമൻ വല്ലാതെ പരിഭ്രമിയ്ക്കും.

കൈരളി—പോകാം. ജാംബവാൻ അവിടെ വരില്ലേ? ഈ ഗൃഹയിൽത്തന്നെ എങ്ങിനെയൊണ് താമസിയ്ക്കുന്നത്?

ജാംബവാൻ—ഇനി ഞാൻ പുറത്തേയ്ക്കൊന്നും വരില്ല. എന്റെ കാലമെല്ലാം കഴിഞ്ഞുപോയി. ഇനി കൈരളിയെപ്പോലെയുള്ള കഞ്ഞുകൾക്കുള്ള കാലമാണ്. ഞാൻ വളരെ വയസ്സുനായിപ്പോയി.

നടക്കാനുംകൂടി സാധിക്കില്ല. കണ്ണു കാണുന്നില്ല. ഇനി എന്നെക്കൊണ്ടെന്താണ് പ്രയോജനം? ഞാൻ ഇനി ഗുഹാമാഗ്ഗം അടച്ചു രാമനാഥം ജപിച്ചുകൊണ്ടു ഇരിക്കുന്നത് ഇരിക്കാം. ഇനി എന്നെ ആർക്കും ആവശ്യമില്ല.

കൈരളി—അയ്യോ, അതു പറയണ്ട. ഞാൻ ആവശ്യമുള്ളപ്പോൾ കൈ വരും.

ജാംബവാൻ—അതെന്നിരിക്കുക. നീ ഭാഗ്യവതിയായിട്ട് അധികകാലം ജീവിച്ചിരിക്കട്ടേ.

പെട്ടെന്നു നാരദൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

കൈരളി—ഇതാ, അമ്മാമൻ വന്നിരിക്കുന്നു. ജാംബവാൻ എഴുന്നേറ്റ് നമസ്കരിക്കുന്നു.

നാരദൻ—കൈരളി ഇത്ര നേരമായിട്ട് വരാഞ്ഞിട്ട് ഞാൻതന്നെ പറപ്പെട്ടതാണ്.

കൈരളി—അമ്മാമേ, ഇവിടെ നല്ല ചിത്രങ്ങളുണ്ട്. കാണണ്ടേ?

നാരദൻ—ഞാൻ ഇതെല്ലാം മുമ്പ് കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ആട്ടെ, ഇനി നമുക്ക് പോകാം.

കൈരളി—പുഷ്പങ്ങൾ എടുക്കണ്ടേ?

നാരദൻ—അതും ഞാനെടുക്കാം. വേറേ വല്ലതും ഉണ്ടോ?

കൈരളി—(ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) ഇല്ല. നമുക്കു പോവാം.

രണ്ടുപേരും ജാംബവാനോടു യാത്ര പറഞ്ഞു പോകുന്നു.

രംഗം 4

ഭാഗ്ഗവതാമൻ വിലപവുക്കത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ വെച്ചു താപസന്മാരെയും മറ്റും വിട്ടു നരകപാശത്തി

നേയും അനേപചിച്ചു നടന്നുപോകുന്നു. കുറേ ദൂരം നടന്നതിന്നുശേഷം നാലുഭാഗത്തും നോക്കിട്ട് ഒരു ഗുഹയുടെ യാതൊരു അടയാളവും കാണാത്തതുകൊണ്ട് പിന്നേയും നടക്കുന്നു. “ഇതെന്നെ തോല്പിയിക്കുവാൻ വേണ്ടി ദേവേന്ദ്രൻ ചെയ്തതായിരിയ്ക്കുമോ? അങ്ങനെയൊരാൾ തരമില്ല. വസിഷ്ഠമഹർഷി ഈ കാര്യത്തിൽ ഉള്ളതുകൊണ്ട് ഇതിൽ ചതിയൊന്നും ഉണ്ടായിരിയ്ക്കാൻ തരമില്ല. ഇവിടെ മുഴുവനും സമനിരപ്പായ ഒരു സ്ഥലമാണല്ലോ കാണുന്നത്. ഒരു ഗുഹയുടെ അടയാളംപോലും കാണാനില്ലല്ലോ. അതാ, കുറേ അകലെയായി ഒരു വൃക്ഷക്കൂട്ടം കാണുവാനുണ്ട്. അതിലും പോയി ഒന്നു പരിശോധിയ്ക്കാം.

“മരങ്ങളുടെ ഇടയിൽക്കൂടി ഒരു വലിയ കെട്ടിടം കാണുന്നു. തീച്ചയായും ഇതല്ല വഴി. വലുതായിരിയ്ക്കുന്ന ഒരു കെട്ടിടമാണല്ലോ കാണുന്നത്. തിരിച്ചുപോയി രണ്ടാമതും അനേപചിച്ചാലോ? അതു വേണ്ട. ഒരു കാര്യത്തിന്നുവേണ്ടി പുറപ്പെട്ടതുകൊണ്ട് മടങ്ങുവാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നില്ല. അതാ, പുനോട്ടങ്ങളും കാണുന്നുണ്ട്. അനവധി പുഷ്പങ്ങൾ വികസിച്ചുനില്ക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ ആ പുഷ്പങ്ങളെല്ലാം വാസനയില്ലാത്തവയാണ്. കാരാ? ആ ഭാഗത്തുനിന്നു ഇങ്ങട്ടാണ് അടിയ്ക്കുന്നത്. പുഷ്പത്തിന്റെ വാസന ലേശംപോലുമില്ല. വാസനക്കു പകരം ഒരു ദുർഗന്ധവുമുണ്ടി വരുന്നുണ്ടല്ലോ. ഏതെങ്കിലും അവിടത്തോളം പോയി അനേപചിക്കാം.” ഭാഗ്ഗവദാചാര്യൻ നടന്നു പുനോട്ടത്തിൽ എത്തുന്നു. സ്ഥലം വിജനമായി കാണുന്നു. ആ പുഷ്പങ്ങളിൽനിന്നു വരുന്ന വാസന ദുസ്സഹമായിത്തീരുന്നു. അവിടെയുള്ളവായു ശ്വസിയ്ക്കുമ്പോൾ ശ്വാസം മുട്ടിപ്പോകുന്നമാതിരി തോന്നിയതുകൊണ്ടു ഭാഗ്ഗവദാചാര്യൻ തന്റെ

ശ്വാസത്തെ ബന്ധനം ചെയ്യുന്നു. പിന്നെയും പുനോട്ടത്തിൽക്കൂടി നടന്നു തന്റെ മുമ്പിൽ കണ്ട കെട്ടിടത്തിന്റെ മുമ്പിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു.

“ഇവിടെയും ആരെയും കാണുന്നില്ലല്ലോ.”

പെട്ടെന്നു ഒരു ദീനശബ്ദം കേൾക്കുന്നു. ശ്രദ്ധിച്ചു കേൾക്കേണ്ട നീനശബ്ദം ഗൃഹത്തിന്റെ ഉള്ളിലേയ്ക്കു പ്രവേശിക്കുന്നു. കടന്നുചെല്ലുന്ന മുറിയിൽ വളരെ ലാവണ്യവതിയായ ഒരു സ്ത്രീ ഇരിക്കുന്നതായി കാണുന്നു. ഭാഗ്വതരാമനെ കണ്ട ഉടനെ ആ സ്ത്രീ: “പ്രഭോ, എന്നെ രക്ഷിക്കൂ. അയ്യോ, ഇവിടുത്തേക്കു എന്തിൽ ദയവുണ്ടാവണം!”

ഭാഗ്വതരാമൻ—നിങ്ങൾ ആരാണു്?

സ്ത്രീ—അയ്യോ, ഞാൻ നരകപാശത്തിന്റെ കയ്യിൽപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണു്. എന്നെ ഇവിടെ പിടിച്ചു കൊണ്ടുവന്നു ഇവിടെ കെട്ടിയിട്ടിരിക്കുകയാണു്. എനിക്കു് ഇവിടെനിന്നു അനങ്ങുവാൻപോലും നിവൃത്തിയില്ല. ദേ വിചാരിച്ചു് എന്നെ ഇതിൽനിന്നു രക്ഷിക്കണം.

ഭാഗ്വതരാമൻ—നരകപാശം എവിടെ?

സ്ത്രീ—എവിടെയോ പുറത്തു പോയിരിക്കുകയാണു്. നല്ല സമയത്താണു് ഇവിടുന്ന് ഇവിടെ എത്തിയതു്. അയ്യോ, വേഗം അടുത്തു വന്നു എന്നെ അഴിച്ചുവിടണം.

ഭാഗ്വതരാമൻ സ്ത്രീയുടെ അടുത്തു ചെല്ലുന്നു. ഉടനെത്തന്നെ ആ സ്ത്രീ ഭാഗ്വതരാമന്റെ കഴുത്തിൽ കെട്ടിപ്പിടിക്കുന്നു. സ്ത്രീയുടെ കാനനേത്രങ്ങൾ ഭാഗ്വതരാമന്റെ കണ്ണുകളിലേയ്ക്കു ദൃഷ്ടി പതിപ്പിക്കുന്നു. മുഖം ഭാഗ്വതരാമന്റെ മുഖത്തോടു അടുപ്പിക്കുന്നു. പലവിധമായ സൗരഭ്യങ്ങൾകൊണ്ടു ഭാഗ്വതരാമന്റെ ശിരസ്സിന്നുചുറ്റും ഹോമം ചെയ്യുന്നു. പെട്ടെന്നു പരശുരാ

മന്ന് കാഴ്ച മനസ്സിലാവുന്നു. തന്റെ തപോബലത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടതായ ഒരു മഹാഗ്നി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചുറ്റും പ്രകാശിക്കുന്നു. സ്രീ ചൂടു സഹിക്കാൻ വയ്യാതെകണ്ട് തന്റെ രൂപം പെട്ടെന്നു മാറി നരകപാശമായിത്തീരുന്നു. ഒരു നൂറു തലയുള്ള ഭയങ്കരസപ്പും പരശുരാമന്റെ കഴുത്തിൽ ചുറ്റുന്നു. അതിന്റെ രണ്ടു ഭാഗത്തായി, രണ്ടു കൈകളുടെ സ്ഥാനത്തായി, രണ്ടു ഭയങ്കരസപരൂപങ്ങളുണ്ടായിവരുന്നു. അട്ടഹാസങ്ങളോടെ പരശുരാമന്റെ ദേഹമാസകലം കെട്ടിവരിയുന്നു.

പെട്ടെന്നു “അച്ഛാ, അച്ഛാ” എന്ന കൈരളിയുടെ ശബ്ദം തന്റെ ചെവിയ്ക്കൽ കേട്ടതനുസരിച്ചു ഭാഗ്ഗവതാമൻ തന്റെ സ്ഥൂലദേഹത്തെ വെടിഞ്ഞു ഹിമവൽപാശപത്തിലേയ്ക്കു പോകുന്നു. പരശുരാമൻ അനക്കമില്ലാതെ നരകപാശത്തിന്റെ കെട്ടിൽപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നു.

സ്രീ “ഇതുതന്നെയാണു്” എന്നോടെതിർക്കുന്ന ശരൂക്കൾക്കു് വരുന്ന ഗതി. പക്ഷെ ഇത്ര എളുപ്പത്തിൽ പിടികിട്ടുമെന്നു ഞാൻ ഊഹിച്ചില്ല. ദേഹത്തിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ട ചൂടു് എന്നെ ഭസ്മീകരിക്കുമെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചുവെങ്കിലും എന്റെ മായകൾ മാത്രമേ കത്തിക്കരിഞ്ഞുപോയുള്ളു. ഇയ്യോൾ വല്ലാത്ത ബ്രഹ്മചാരിതന്നെ. ഇദ്ദേഹം ആരായിരിക്കും? പരമശിവനാകവാൻ തരമില്ല. പരമശിവൻ എന്നിങ്ങിനെതിരായി വരില്ല. ദേവേന്ദ്രനല്ല. ദേവേന്ദ്രനാണെങ്കിൽ ഞാൻ കഴുത്തിൽ പിടിച്ച സമയം എന്റെ കയ്യിൽ പെട്ടുമായിരുന്നു. മഹാവിഷ്ണുവും ആവാൻ തരമില്ല. ഇദ്ദേഹം ഇനിയും മരിച്ചിട്ടില്ല. എന്റെ വിഷവായു തട്ടി ഭസ്മമാകാത്ത ഇയ്യോൾ ആരായിരിക്കും? ഏതെങ്കിലും കയ്യും കാലും കെട്ടിക്കിടക്കട്ടെ.”

എന്നു പറഞ്ഞു പരശുരാമന്റെ ദേഹം മുഴുവനും പാമ്പിന്റെ വളയങ്ങളെക്കൊണ്ടു ചുറ്റി ദേഹത്തെ ചിന്നഭിന്നമാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു.

രംഗം 5

കൈരളിയും നാരദനും.

നാരദൻ—നീ അച്ഛനെ വിളിച്ചു, ഇല്ലേ?

കൈരളി—അത് അമ്മാമൻ എങ്ങിനെ അറിഞ്ഞു?

നാരദൻ—നീ സംസാരിക്കുന്നത് കേട്ടിട്ട്.

കൈരളി—അതെന്താണ്? എനിക്ക് അച്ഛനോടു സംസാരിച്ചുകൂടേ? എനിക്ക് അച്ഛനെ കാണണം എന്നു തോന്നിയാൽ ഞാൻ എന്താണ് ചെയ്യുക? എനിക്കിന്നു അച്ഛനെ കാണാത്തതുകൊണ്ടു കരച്ചൽ വന്നു.

നാരദൻ—കഷ്ടം കുട്ടി. ഞാൻ പറയുന്നത് കേൾക്കൂ. നീ അച്ഛനെ ഇങ്ങിനെ നിന്റെ അടുക്കൽ വരുത്തിയാൽ അച്ഛനു വല്ല അപകടവും വന്നേക്കാം.

കൈരളി—അയ്യോ, അതെങ്ങിനെയാണ്?

നാരദൻ—അച്ഛൻ വല്ല കാട്ടാളന്മാരോടും യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന സമയം നീ അച്ഛനെ വിളിച്ചാൽ അച്ഛനു പിന്നെ യുദ്ധം ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കയില്ല. അച്ഛനെ അവർ കൊന്നുകളഞ്ഞാലോ!

കൈരളി—അയ്യോ, ഇനി ഞാൻ വിളിക്കയില്ല. ഇപ്പോൾ വിളിച്ചതുകൊണ്ടു അച്ഛനു വല്ലതും പറ്റിയിരിക്കുമോ? അയ്യോ, ഇനി ഞാൻ വിളിക്കയേ ഇല്ല.

നാരദൻ—ഇപ്പോൾ ഒന്നും പറ്റിയിരിക്കയില്ല. പക്ഷെ, നീ എന്തിനാണ് ഇങ്ങിനെ വിളിക്കുന്നത്?

കൈരളി—അമ്മാമൻ എനിക്ക് വേണ്ടത്ര പാട്ടു പാടിത്തരാം എന്നു പറഞ്ഞിട്ടല്ലേ ഞാൻ അമ്മാമന്റെ കൂടെ നിന്നത്. അമ്മാമൻ ഇന്ന് അഞ്ച് പാട്ട് മാത്രമല്ലേ പാടിയുള്ളൂ.

നാരദൻ—എനിക്ക് എപ്പോഴും പാട്ടു പാടിയിരുന്നത് മതിയോ കുട്ടി? എനിക്ക് വേറെയും പ്രവൃത്തിയില്ലേ?

കൈരളി—എന്നാൽ പിന്നെ അമ്മാമൻ എന്തിനാൽ പറഞ്ഞു?

നാരദൻ—നീ ഇത്രയധികം പാട്ടു പാടാൻ പറയുമെന്നു ഞാൻ കരുതിയിരുന്നില്ല. അഞ്ച് പാട്ടിലധികം ആരെക്കൊണ്ടും പാടുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല.

കൈരളി—പത്തു പാട്ടു വെറൊരാൾ എനിക്ക് പാടിത്തന്നുവല്ലോ.

നാരദൻ—നീ പിന്നെയും കാട്ടിൽ പോയി ഇല്ലേ? ഞാൻ നിന്നോടു പോകരുതെന്നു എത്ര പ്രാവശ്യം പറഞ്ഞു. ഇനി വല്ല കാട്ടാളന്മാരും പിടിച്ചു കൊണ്ടുപോവും.

കൈരളി—ആ കാട്ടിലുള്ള ആൾ എന്നെ സഹായിക്കും.

നാരദൻ—നീ, ജാംബവാനെക്കൊണ്ടല്ലേ സംസാരിക്കുന്നത്?

കൈരളി—അല്പമാമേ, വേറൊരാൾ. ആ കടലീവനത്തിൽ ഇരിക്കുന്നില്ലേ ഒരാൾ.

നാരദൻ—നീ, ഹനുമാരെ കണ്ടുവോ?

കൈരളി—അതു ഹനുമാരോ, എന്തോ! എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. എനിക്ക് പഴങ്ങൾ തന്നു. പാട്ടും പാടിത്തന്നു.

നാരദൻ—പാട്ടു പാടിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് ഹ

നമാരാവാൻ തരമില്ല. ഹനുമാരോ പാട്ടുപാടിയാൽ വളരെ വിശേഷമായിരിക്കും!

കൈരളി—അമ്മാമന്റെ പാട്ടിലും എത്രയോ ഭംഗിയായി പാടും.

നാരദൻ—ആട്ടെ, നമുക്കു അതിനെപ്പറ്റി പിന്നെ ആലോചിക്കാം. നീ പോയി കുളിച്ചുവന്നു ഭക്ഷണം കഴിക്കൂ.

“ഓ, പോയി കുളിച്ചുവരാം.” എന്നു പറഞ്ഞു കൈരളി ഓടിപ്പോകുന്നു.

നാരദൻ—ഞാൻ ഏറ്റവും വലിയൊരു ഭാരം തന്നെ. എന്നിട്ടും ഒരു സ്ഥലത്തും പോകുവാൻ കഴിയുന്നില്ലല്ലോ. ആട്ടെ പരശുരാമൻ വേഗം വരാതിരിയ്ക്കയില്ല. ഈ കുട്ടിയെ ദേവലോകത്തു കൊണ്ടു പോയി ആക്കിയാലോ? പരശുരാമനോട് ചോദിയ്ക്കാതെ തരമില്ല. ആട്ടെ കൈരളി കുളിച്ചുവരുന്നതിന്നുമുമ്പ് ഒന്നു ബ്രഹ്മലോകത്തു പോയി വന്നുകൂടാം. കൈലാസത്തിലേയ്ക്കുള്ള പോക്കു കൈരളി ഉറങ്ങുന്ന സമയമാക്കിക്കൂടാം.

നാരദൻ മറയുന്നു.

രംഗം 6

വിലപവുഷ്ണം.

വസിഷ്ഠൻ—ഇതെന്താണ് ഭാഗ്യവരാമൻ പോയിട്ട് രണ്ടുമൂന്നു ദിവസമായല്ലോ. ഇനി മടങ്ങിവരാത്തതെന്തായിരിയ്ക്കും? നമുക്ക് എല്ലാവർക്കുംകൂടി ഒന്നു പോയി നോക്കിയാലോ?

ദേവേന്ദ്രൻ—വിരോധമില്ല. അതിനേയും തേടി പാതാളത്തിലോ മറ്റോ പോയിക്കാണുമോ എന്നാണ് സംശയം.

വസിഷ്ഠൻ—എന്തായാലും നാം അദ്ദേഹത്തിനെ കണ്ടെത്തുന്നതുവരെ പോകുകതന്നെ.

എല്ലാവരും പോകുന്നു.

വസിഷ്ഠൻ—ഇതാ, ഇതുതന്നെയാണ് വഴി. ഇതാ, ഭാഗ്വതരാമന്റെ കാലടികൾ നിലത്തു പതിഞ്ഞു കണ്ടില്ലേ? ഇതാ, ഈ വഴി ഗുഹയിലേയ്ക്കാണ് പോകുന്നത്. വെളിച്ചവും കുറഞ്ഞുവരുന്നുണ്ടല്ലോ.

“അതുകൊണ്ട് തരക്കേടില്ല. എന്റെ കയ്യിൽ വജ്രമുണ്ട്. അത് നമുക്ക് വേണ്ടത്ര വെളിച്ചം തരും.” എന്നു പറഞ്ഞു ദേവേന്ദ്രൻ വജ്രം പുറത്തെയ്ക്കുകയും.

വസിഷ്ഠൻ—ഭാഗ്വതരാമൻ ഇതിൽക്കൂടി പോയത് അത്യാശ്ചര്യംതന്നെ. ഇവിടന്ന് അദ്ദേഹത്തിനെ വല്ലാതെ ഉപദ്രവിച്ചു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഞാനെന്താണ് ചെയ്യേണ്ടുന്നത്? ഭാഗ്വതരാമനല്ലെങ്കിൽ ശ്രീനാരായണൻതന്നെ ഈ നരകപാശത്തിനെ കൊല്ലുവാനായി പുറപ്പെടണം.

വസിഷ്ഠൻ—ഇവിടന്ന് നരകപാശത്തിനെ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?

ദേവേന്ദ്രൻ—ഒരു പ്രാവശ്യം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഒരു ദിവസം ദേവലോകത്തു വന്നു എന്റെ കുറെ പശുക്കളെയും പിടിച്ചു കൊണ്ടുപോയി. എന്തുതന്നെ ആയുധങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചിട്ടും ഫലമുണ്ടായില്ല. അതിന്റെ അടുത്തു ചെന്ന കിങ്കരന്മാരെല്ലാം വിഷവായു തട്ടി ഭസ്മമായിപ്പോയി. അതിന്നു നാലു തലകൾ ഉണ്ട്. ഒന്നാമത്തെ തല ഒരു മനുഷ്യസ്രീയുടേതാണ്. അതിന്റെ വാലും ഒരു തലതന്നെ. വാൽ ഒരു നൂറുതലയുള്ള ഒരു കൃഷ്ണസ്പർശമാണ്. സ്രീയുടെ ഇരുഭാഗത്തും ആയുധപാണികളായ രണ്ടു രാക്ഷസന്മാരുണ്ട്. അവർക്കു കാരോരുത്തർക്കും യുദ്ധം ചെയ്യുവാനും സാധിയ്ക്കും.

വസിഷ്ഠൻ—ഇതിന്റെ ഉത്ഭവം എങ്ങിനെയാണ്?

ദേവേന്ദ്രൻ—നാഗപാശം നാഗാസുരനെ കൊന്നതിന്നുശേഷം പരമേശ്വരന്റെ വാഹനമായി വളരെക്കാലം ഇരുന്നു. അതിന്നുശേഷം ദേശാടനത്തിന്നു പുറപ്പെട്ട സിംഹളദ്രീപിൽ പോയി. അവിടെ വെച്ചു ഈ നരകപാശം ഉണ്ടായി. പിന്നെ ഗരുഡനുമായി യുദ്ധം നടന്നു. തോല്പു പററിയപ്പോൾ ഈ നരകപാശത്തിനേയുംകൊണ്ടു പാതാളത്തിൽ പോയി. മകനായ നരകപാശത്തിനെ മഹിൽരാവണന്റെ വശം ഏല്പിച്ചു കൈലാസത്തിലേയ്ക്കു പോയി. മഹിൽരാവണൻ മരിച്ചതിന്നുശേഷം പാതാളം ഉപേക്ഷിച്ച ഭൂമിയിലേയ്ക്കു വന്നു ഈ ഗുഹയിൽ താമസവുമാക്കി.

വസിഷ്ഠൻ—എന്തോ ഒരു വല്ലാത്ത ഭുഗ്ഗന്ധം വരുന്നല്ലോ. നമുക്കു ശ്വാസം കെട്ടിനിൽക്കുന്നതാണ് നല്ലത്. നരകപാശം അടുത്തുള്ള സ്ഥലത്തു എത്തിത്തുടങ്ങിയിരിയ്ക്കുന്നു എന്നാണ് തോന്നുന്നത്.

ദേവേന്ദ്രൻ—എനിയ്ക്കു മുന്മോട്ടു വരാൻ ധൈര്യമില്ല. ഇവിടുന്ന് താപസനാണ്. ഇവിടുത്തെ തപോബലംകൊണ്ടു ഇവിടുത്തെനേക്കു അതിന്റെ വിഷത്തിന്നു ശക്തിയില്ല. പക്ഷെ എന്റെ കാഴ്ചം അങ്ങിനെയല്ല.

വസിഷ്ഠൻ—പോകേണ്ട. നോക്കു അതാ കണ്ടില്ലേ? മഹാകഷ്ടതന്നെ. ഭാഗ്വതവാരാമനെ നാം വെറുതെ കൊല്ലിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്നു ഇപ്പോൾ വാൽകൃമാണെന്നു നാം കാമ്ഭിയ്ക്കുണ്ടതായിരുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—അതാ കണ്ടു. അതാ, ഭാഗ്വതവാരാമൻ മരിച്ചുകിടക്കയാണെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. ക

ണ്ണടച്ചിരിക്കുന്നു. ദേഹമാസകലം ചുറ്റിക്കിടക്കുവാ
ണ്. അതാ കണ്ടില്ലേ?

വസിഷ്ഠൻ—ഇല്ല, ഇല്ല. ഭാഗ്വതരാമൻ മരി
ച്ചിട്ടില്ല. എന്തോ ഒരു മോഹാലസ്യത്തിൽപ്പെട്ട
കിടക്കുവാനാണ്. ഇപ്പോൾ ഉണരും.

പെട്ടെന്നു പരശുരാമന്റെ കണ്ണുകൾ തുറന്നുവ
രുന്നു. മുഖത്ത് ആകപ്പാടെ ഒരു ദിവ്യതേജസ്സു
പരക്കുന്നു. ആ വളയങ്ങളിൽക്കൂടി രണ്ടു കൈകളും
വലിച്ചെടുക്കുന്ന സമയം ഇരുഭാഗങ്ങളിൽനിന്നും
രണ്ടു മഹാരാക്ഷസന്മാർ ആയുധങ്ങൾകൊണ്ടു പരശു
രാമന്റെ തലക്കു വെട്ടുന്നു. പെട്ടെന്നു രണ്ടു രാക്ഷസ
ന്മാരുടെയും തലകൾ പരശുരാമന്റെ കയ്യിൽപ്പെട്ടു.
സഹിയ്ക്കുവയാതെ നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു നരകപാശം
പരശുരാമന്റെ കാല്ക്കൽ നമസ്കരിച്ചു മാപ്പിന്നുപേ
ക്ഷിയ്ക്കുന്നു.

നരകപാശം—പ്രഭോ, എന്നെ കൊല്ലരുതേ!
ഞാൻ ഇവിടുത്തെ ഭൃത്യനാണ്. മാപ്പുതന്നു രക്ഷി
യ്ക്കണം.

പരശുരാമൻ—നന്ദിനി എവിടെ?

നരകപാശം “നന്ദിനിയെ അടിയൻ ഇ
പ്പോൾ കൊണ്ടുവരാം” എന്നു പറഞ്ഞു നന്ദിനിയെ
കൊണ്ടുവന്നു പരശുരാമന്റെ കൈവശം ഏല്പിയ്ക്കുന്നു.
പരശുരാമൻ നന്ദിനിയെ ദേവേന്ദ്രന്റെ വശം കൊടു
ക്കുന്നു.

പരശുരാമൻ—ഇനിമേൽ നീ ഈ സ്ഥലത്ത്
ഇരിയ്ക്കരുത്.

നരകപാശം—ഇല്ല. ഞാൻ ഇനിമേൽ ഇവിടെ
ഇരിക്കയില്ല. സമുദ്രത്തിൽ പോയി വസിയ്ക്കുവാനാ
ണ് തീർച്ചപ്പെടുത്തിയത്. പക്ഷെ ഇവിടത്തേയ്ക്ക്

എന്നെക്കൊണ്ട് വല്ലതും ആവശ്യമുള്ളപക്ഷം എന്നെ മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചാൽ ഉടനെ അടുത്തുണ്ടാവും.

പരശുരാമൻ—ആട്ടെ. ആവശ്യമുള്ളപ്പോൾ ഞാൻ വിളിയ്ക്കാം.

നരകപാശം പോകുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇവിടുന്നു ചെയ്തതന്ന ഉപകാരത്തിന്നു ഞാൻ വളരെ നന്ദിയുള്ളവനാണ്. ഇവിടത്തേയ്ക്ക് എന്നെക്കൊണ്ട് എന്ത് കാര്യമെങ്കിലും വേണമെങ്കിൽ ഞാൻ ചെയ്തതുകൊണ്ട് ഒരുക്കമാണ്.

എല്ലാവരും പിരിയുന്നു.

രംഗം 7

ഭാഗ്യാവരാമൻ യാത്ര പോകുന്ന സമയം ആത്മഗതം.

“ഞാൻ ആയുവഷത്തിന്ന് അടുത്തത്തൊന്നായി എന്നാണ് തോന്നുന്നത്. ആ കാണുന്ന പച്ചതും തീച്ചയായും ഹേമകൂടമായിരിയ്ക്കണം. അസ്തമയസൂര്യന്റെ രശ്മികൾ തട്ടി ആ പച്ചതും ഒരു വലിയ അഗ്നിക്കുപോലെ മിന്നിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു. അതിൽ സ്വപ്നം വിളങ്ങിക്കിടക്കുന്നതുകൊണ്ടായിരിയ്ക്കണം ഇങ്ങിനെ ശോഭിയ്ക്കുന്നത്. അതിന്റെ ഇടത്തുഭാഗത്തായി അതാ വേറൊരു കൂട്ടം പച്ചതങ്ങളും കാണുന്നു. അതിന്റെ കൊടുമുടികൾ ഒഴിച്ചു ബാക്കിയെല്ലാം അന്ധകാരമയമായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. ആ രണ്ടു പച്ചതങ്ങളുടേയും മദ്ധ്യത്തിലായിരിയ്ക്കും ആയുവഷം കിടക്കുന്നത്. സൂര്യാസ്തമയത്തിനുമുമ്പെ അവിടെ എത്തിച്ചേരുകവാൻ ശ്രമിയ്ക്കണം. ഈ കാണുന്ന ചെടികളെന്താണ്? ഓ, കരിമ്പ്, ശരിതന്നെ. ഇവിടെയുള്ളവരുടെ ഭക്ഷണം കരിമ്പുനീരാണെന്നല്ലേ പറഞ്ഞത്. മഴയില്ലാതെ എങ്ങിനെയാണ് ഈ കരി

സ്വചെടികൾ വളരുന്നത്? സ്വപ്നം ഉരുകി കലിച്ചു വീഴുന്നമാതിരിയിൽ കാണുന്ന ആ വെള്ളച്ചാട്ടം കഴി കി ഈ സ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം നനയ്ക്കുന്നതായിരിക്കും.”

ഈ സമയം കരിമ്പിന്റെ ഇടയിൽനിന്ന് ഒരു പുരാണമനുഷ്യൻ എഴുന്നേറ്റ് പരശുരാമന്റെ അടുക്കലേയ്ക്ക് വരുന്നു. ഏകദേശം 30 അടി ഉയരമുള്ള ആൾ വാലുകൃത്താൽ വളഞ്ഞത് 15 അടി ഉയരമേ തോന്നിയ്ക്കുന്നുള്ളൂ.

പുരാണമനുഷ്യൻ—താപസശ്രേഷ്ഠ, നമസ്കാരം. നേരം വൈകിയിരിക്കുന്നു. ഇവിടുന്നു ഈ ദിക്കിലേയ്ക്ക് പുതുതായി വരുന്നതാണെന്നു ഇവിടത്തെ മുഖഭാവംകൊണ്ടു മനസ്സിലായി. വിരോധമില്ലെങ്കിൽ എന്റെകൂടെ വന്നു ഇന്നു രാത്രി എന്റെ വീട്ടിൽ വിശ്രമിക്കാം.

പരശുരാമൻ—കൂടെ വരുന്നതിന്നു യാതൊരു വിരോധവുമില്ല. ഞാൻ അതു ഉദ്ദേശിച്ചതെന്നാണ് വേഗത്തിൽ നടന്നെത്തിയത്.

പുരാണമനുഷ്യൻ—ഞങ്ങൾ സാധാരണയായി ഭക്ഷണം കഴിച്ചുവരാറുള്ളത് കരിമ്പിന്റെ നീരാണ്. ഇവിടുത്തേയ്ക്ക് ആ ഭക്ഷണം പിടിയ്ക്കുമോ എന്നു നിശ്ചയിച്ചു. വിശേഷിച്ചു വേദ വല്ലഭരും ആവശ്യമുള്ളപക്ഷം കല്പിച്ചാൽ അത് ശരിപ്പെടുത്താം.

പരശുരാമൻ—എനിയ്ക്ക് ഭക്ഷണം യാതൊന്നും ആവശ്യമില്ല. ഭക്ഷണവും ഉറക്കം ഇല്ലാതെയാണ് ഞാൻ വളരെക്കാലമായി കഴിയ്ക്കാറുള്ളത്. അതുകൊണ്ട് എന്റെ ഭക്ഷണത്തെപ്പറ്റി ഒട്ടുംതന്നെ പരിഭ്രമിയ്ക്കേണ്ട.

ഈ സമയംകൊണ്ടു രണ്ടുപേരും ഒരു ഗൃഹത്തിൽ ചെന്നുചേരുന്നു.

പുരാണമനുഷ്യൻ—പ്രഭോ, ഇതാ, ഇതെന്റെ ഭവനമാണ്. ഇവിടുത്തേയ്ക്ക് എന്താണ് ഞാൻ ഉപചാരം ചെയ്യേണ്ടുന്നത് എന്ന് വിവരമില്ല. ഭക്ഷണവും ഉറക്കം ഉപേക്ഷിച്ചു അവിടുന്നു തീർച്ചയായും ഒരു മഹാതാപസനായിരിക്കും. സാധാരണമനുഷ്യക്ക് അതുകൂടാതെ കഴിപ്പാൻ സാധ്യമല്ല.

പരശുരാമൻ—നാരായണകടാക്ഷമുണ്ടെങ്കിൽ സാധിക്കാത്ത വല്ല കാര്യവും ഉണ്ടോ?

പുരാണമനുഷ്യൻ—ഇവിടുന്നു പറഞ്ഞത് ശരിയാണ്. ഇവിടുത്തെ പേര് എന്താണെന്നു അറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമെന്നു മോഹമുണ്ട്.

പരശുരാമൻ—എന്റെ പേര് ഭാഗ്വതരാമൻ എന്നാണ്.

പുരാണമനുഷ്യൻ “ഭാഗ്വതരാമനോ!” എന്നു ആശ്ചര്യത്തോടെ പറഞ്ഞുകൊണ്ട് പരശുരാമന്റെ കാല്പാൽ നമസ്കരിക്കുന്നു. ഭാഗ്യയെ വിളിച്ച് ഭാഗ്യയോടും പരശുരാമന്റെ കാല്പാൽ നമസ്കരിക്കുവാൻ ആജ്ഞാപിക്കുന്നു. അതുപ്രകാരം ഭാഗ്യയും നമസ്കരിക്കുന്നു.

ഭാഗ്വതരാമൻ രണ്ടുപേരെയും അനുഗ്രഹിക്കുന്നു.

പുരാണമനുഷ്യൻ—“ഇവിടുന്നു ഈ സമയത്ത് എഴുന്നള്ളിയത് ഞങ്ങൾക്ക് എത്രയോ സന്തോഷമായിരിക്കുന്നു. എന്റെ ഭാര്യ ഈയിടെയിൽ രണ്ടു കുട്ടികളെ പ്രസവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇനി ഞങ്ങൾ അധികകാലം ഇഹലോകവാസമില്ല. അതുകൊണ്ട് ഞങ്ങളുടെ കുട്ടികളെയും അനുഗ്രഹിച്ച് ഞങ്ങൾക്ക് ഉപദേശം ചെയ്യണം.

പരശുരാമൻ—ഞാൻ സന്തോഷത്തോടെ ചെയ്യാം. എന്നെക്കൊണ്ടു വല്ല ഉപകാരവും ചെയ്യാൻ

സാധിക്കുന്നതിൽപരം സന്തോഷം എനിക്കു വേറെ
ഒന്നുമില്ല.

ഇതിന്നിടയിൽ പരശുരാമൻ ആ സ്ഥലത്തെ
ത്തിരിയിരിക്കുന്നു എന്നുള്ള വാർത്തയും ആ ദിക്കി-
ലൊക്കെ പരന്നു. ആളുകൾ കൂടുകൂട്ടമായി വന്നുനി-
റഞ്ഞു. ഓരോ ആളുകൾ ഓരോ കാഴ്ചയും കൊണ്ടു
വന്നു പരശുരാമന്റെ കാല്ക്കൽവെച്ചു നമസ്കരിച്ചു
പോയി. കുറച്ചു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ പരശുരാമൻ അ-
വരുടെ കട്ടികളെ അനുഗ്രഹിക്കുകയും മാതാപിതാക്ക-
ന്മാർക്ക് തത്പാപദേശം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു.

പിറേ ദിവസം പരശുരാമൻ യാത്ര തുടരുവാ-
നായി പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ ആ ദിക്കിലുള്ള എല്ലാവരും
പരശുരാമന്റെ ചുറ്റും വന്നുനിന്നു കുറച്ചു ദിവസ-
ങ്ങൾക്കുടി അവിടെ താമസിക്കുന്നു എന്നുപേക്ഷി-
ക്കുന്നു.

പരശുരാമൻ—ഇനി എനിക്കിവിടെ നില്ക്കു-
വാൻ സമയമില്ല. എന്നെക്കൊണ്ട് വിശേഷിച്ചു
വല്ല കാര്യവും ഉണ്ടെങ്കിൽ അത് ഞാൻ ചെയ്തുതരു-
വാൻ ഒരുക്കമാണ്.

നിവാസികൾ—ഇവിടുത്തെ കാമയ്യായി എ-
ന്നെന്നേയ്ക്കും നിലനില്ക്കുന്ന വല്ലതും ഞങ്ങൾക്ക് ഇവി-
ടുന്നു കല്പിച്ചുതന്നു പോകണം എന്നൊരാഗ്രഹമുണ്ട്.

പരശുരാമൻ—ഈ രാജ്യം മഴയില്ലാത്ത രാജ്യ-
മാണെന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നു. അതുകൊ-
ണ്ട് നല്ല വെള്ളം ഇവിടെ ധാരാളമായി ഉണ്ടാവാൻ
തരമില്ല, അല്ലേ?

നിവാസികൾ—പ്രഭോ, അവിടുന്നു പറഞ്ഞത്
ശരിയാണ്. ഇവിടെ ഞങ്ങൾക്ക് ലഭിക്കുന്ന വെ-
ള്ളം വളരെ ചീത്തയാണ്.

പരശുരാമൻ “എന്നാൽ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തിനായി ഒരു നീരാഴി സമ്മാനിക്കാം.” എന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ കാൽകൊണ്ട് ബലമായി നിലത്തു ചവിട്ടി. ഉടനേത്തന്നെ ഭൂമിയിൽനിന്നു ഒരു നീരാഴി പൊങ്ങിവന്നു മേല്പോട്ടുയർന്നു. “ഇതിലെ വെള്ളം എന്നും ഇപ്രകാരത്തിൽത്തന്നെ പ്രവഹിച്ചു കൊണ്ടിരിയ്ക്കും” എന്നു പറഞ്ഞു പരശുരാമൻ അവിടെനിന്ന് ഉടനേത്തന്നെ യാത്രയായി. അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നവർ പരശുരാമന്റെ കൂടെ കറേ ദൂരം പോയശേഷം പരശുരാമന്റെ നിഷ്കർഷപ്രകാരം അവരുടെ രാജ്യത്തേയ്ക്കു മടങ്ങിപ്പോയി.

രംഗം 8

നാരദൻ ആത്മഗതം.

ഞാൻ കൈരളിയെക്കൊണ്ടു തോറു. എത്രതന്നെ പറഞ്ഞാലും ഈ കുട്ടി ഇവിടെ അടങ്ങിയിരിയ്ക്കുന്നില്ലല്ലോ. ഇപ്പോൾ എവിടെയാണ് ആ കുട്ടി പോയിരിയ്ക്കുന്നത്? ദേവേന്ദ്രൻ അടിയന്തരമായി കാണണം എന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ടുമാത്രമാണ് ഞാൻ പോയത്. കൈരളി! കൈരളി! ഞാൻ എവിടെയാണ് തിരയേണ്ടത്? എവിടെയാണ് ഈ കുട്ടി ഒളിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്? ഈ പണ്ണിശാല മുഴുവനും തിരഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. പുഷ്പവും തേടി പോയ്ക്കൊണ്ടു. (നാരദൻ പുറത്തു പോയി തിരയുന്നു.) ഇവിടെ എങ്ങും കാണാനില്ലല്ലോ. ആ മണ്ഡപത്തിൽ പോയിക്കാണുമോ? (മണ്ഡപത്തിൽ ചെല്ലുന്നു.) ഇവിടെയും ഇല്ല. ഞാൻ എവിടെയാണ് ഇനി തിരയേണ്ടത്? ജാംബവാന്റെ ഗുഹയിൽ പോകാനായി തരമില്ല. ജാംബവാൻ ഗുഹാമാറ്റം അടച്ചുകഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. അവളെ പ്രസ

വിട്ടു ഗൃഹയിൽക്കൂടി പോയി കന്നു നോക്കിക്കളയാം. (ഗൃഹയിൽ പോകുന്നു.) ഇവിടെയും ഇല്ല. വല്ലവരും പിടിച്ചു കൊണ്ടുപോയിരിയ്ക്കുമോ? ഏതെങ്കിലും ഈ കാടുകൾ മുഴുവനും തിരയുകതന്നെ. (ചെങ്കിടോത്തിട്ട്) അതാരാണ് പാട്ടു പാടുന്നത്? വളരെ ഭംഗിയിൽ പാടുന്നുണ്ടല്ലോ. ഇതാരായിരിയ്ക്കും? തീച്ചയായും കൈരളി അവിടെത്തന്നെ ഉണ്ടാവും. അവിടെ പോവുകതന്നെ.

നാരദൻ മെല്ലെ പാട്ടു കേൾക്കുന്ന സ്ഥലത്തേയ്ക്കു പോകുന്നു. ഒരു പാറ മറഞ്ഞുനിന്നു അവിടെ നടക്കുന്നതു നോക്കി മനസ്സിലാക്കുന്നു. അപ്പോൾ നാരദൻ കണ്ടത് ഇതായിരുന്നു:

കൈരളി ഒരു പാറമേൽ ഇരിയ്ക്കുന്നു. മടിയിൽ അനവധി കദളിപ്പഴങ്ങൾ കിടക്കുന്നു. കയ്യിൽ തോലുപൊളിച്ചു തിന്നാത്ത ഒരു കദളിപ്പഴം പൊക്കിപ്പിടിച്ചു സ്ഥിതിയിൽത്തന്നെ ഇരിയ്ക്കുന്നു. പാടുന്ന ആളെ നല്ലവണ്ണം കാണുന്നില്ല. നാരദൻ പാട്ടിൽ ലയിച്ചു കൈരളിയേയും പാടുന്ന ആളെയും താൻ വന്ന കാര്യവും താൻ നില്ക്കുന്ന സ്ഥലവും എല്ലാം മറന്നു അനങ്ങാതെ അവിടെ നില്ക്കുന്നു. പാട്ട് അവസാനിയ്ക്കുന്നതുവരെ അവിടെത്തന്നെ നില്ക്കുന്നു. പാട്ട് അവസാനിച്ചശേഷം പാടിയ ആൾ ആരെന്നറിവാൻവേണ്ടി ഏന്തിനോക്കുന്നു. അവിടെ ഹനുമാൻ ഇരിയ്ക്കുന്നതു കണ്ടിട്ട് വേഗം മറവിൽനിന്നു പുറത്തു വന്നു ഹനുമാന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു.

ഹനുമാൻ എഴുന്നേറ്റ് നാരദനെ അഭിവാദ്യം ചെയ്യുന്നു.

നാരദൻ—ഞാൻ കൈരളിയെ കാണാതെ വല്ലാതെ പരിഭ്രമിച്ചു അവളേയും അന്വേഷിച്ച് നടന്നു ഇവിടെ എത്തി. ഗാനം കേട്ടപ്പോൾ അതു കേട്ടും

കൊണ്ട് ആ പാറയുടെ മറവിൽ നിന്നു. ഇവിടുത്തേക്ക് ഇത്ര ഭംഗിയിൽ പാടുവാൻ കഴിയുമെന്നു വിചാരിച്ചില്ല. പാടു കേട്ടതുകൊണ്ട് ഇങ്ങട്ട് പുറപ്പെട്ടു. വല്ലവരും ഈ കുട്ടിയെ പിടിച്ചു കൊണ്ടുപോയിക്കൊണ്ടു എന്നുതന്നെ ഞാൻ സംശയിച്ചു.

ഹനുമൻ—ഒരു മാതിരി ആറുകൊണ്ടെന്നും ഈ കുട്ടിയെ പിടിച്ചു കൊണ്ടുപോകുവാൻ സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇവൾക്ക് നല്ലപോലെ അസ്രാഭ്യാസം വശമുണ്ടല്ലോ.

കൈരളി പുഞ്ചിരിയിട്ടുകൊണ്ട് രണ്ടുപേരുടേയും മുഖത്ത് നോക്കി.

കൈരളി—അമ്മാമൻ എന്നെ ഇട്ടേച്ചു കാടിപ്പോയപ്പോൾ ഞാൻ പോയി, അത്രതന്നെ. അമ്മാമൻ കുറച്ചു കള്ളിപ്പഴങ്ങൾ കഴിക്കുന്നുണ്ടോ? വളരെ വിശേഷപ്പെട്ട പഴങ്ങളാണ്.

നാരദൻ—എനിക്ക് വേണ്ട. നീതന്നെ കഴിച്ചാൽ മതി. നീ എങ്ങിനെയൊണ് ഹനുമരെ കണ്ടു പിടിച്ചത്? നീ വല്ലാത്ത കുട്ടിതന്നെ. ആദ്യം ജാംബുവാനെ കണ്ടുപിടിച്ചു. ഇപ്പോൾ ഇതാ ഹനുമാരേയും.

കൈരളി—(ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) ഞാൻ ഒരു ദിവസം ഒരു പാപ്പാത്തിയുടെ പിന്നാലെ പോയി കാട്ടിൽ പെട്ടു. പക്ഷെ ഞാൻ പിന്നാലെ പോയി പാപ്പാത്തിയെത്തന്നെ നോക്കിനോക്കി നടന്നു ഒരു മുൾക്കെട്ടിൽ വീണു. അതിൽക്കിടന്നു അനങ്ങുവാൻ വയ്യാതെ കുറച്ചു നിലവിളിച്ചു. അപ്പോൾ ഈ അമ്മാമൻ വന്നു എന്നെ രക്ഷപ്പെടുത്തി.

നാരദൻ—അത് വളരെ നന്നായി. വികൃതികാട്ടിയാൽ അങ്ങിനെയൊക്കെ വരും. മുളളുകൊണ്ടു മുറിഞ്ഞില്ലേ? ഞാൻ വകറിയതുംകൂടി കണ്ടില്ലല്ലോ.

കൈരളി—വകറൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. അതെന്നി
ക്കു് ഈ അമ്മാമൻ കൈകൊണ്ടു തടവി എല്ലാം മാ
റ്റിത്തന്നു.

നാരദൻ—ആട്ടെ. ഇനിയെങ്കിലും നമുക്കു പോ
കുകയല്ലേ?

കൈരളി—ഒന്നുകൂടി കഴിഞ്ഞിട്ടു്, ഒരു പാട്ടുകൂടി
കേട്ടിട്ടു്. ആ വീണ ഒന്നു കൊടുക്ക. അതുംവെച്ചു്
ഒന്നു പാടിക്കേട്ടതിന്നുശേഷം നമുക്കു പോകാം. ആ
രാമമന്ത്രം കേട്ടാലും കേട്ടാലും എനിക്കു് തൃപ്തി വരു
ന്നില്ല.

നാരദൻ ഉപദ്രവം നടിച്ചുകൊണ്ടു് വീണ
നിലത്തു വെച്ചുകൊടുക്കുന്നു.

നാരദൻ—എനിക്കു് നേരം വൈകിയിരിക്കുന്നു.
നമുക്കു വേഗം പോകണം.

കൈരളി—(ഹനുമാനെ നോക്കി) ആ രാമമന്ത്രം
ഒന്നുകൂടി.

ഹനുമാൻ വീണ കയ്യിലെടുത്തു രാമമന്ത്രം
പാടുന്നു. പാട്ടു തുടങ്ങിയ ഉടനെത്തന്നെ നാര
ദന്റെ കണ്ണിൽനിന്നു ആ നിലക്കുന്ന സ്ഥലമെല്ലാം
മറഞ്ഞുപോകുന്നു. കൈരളിയുടെ ജീവനും എല്ലാം
പോയി. ഒരു വെറും സ്ട്രംഭംപോലെ കണ്ണുകൾ പട
മിട്ടും ചുണ്ടുകൾ അല്പം വിടർത്തിക്കൊണ്ടും ആ മധുര
ഗാനത്തിൽ ലയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഹനുമാരുടെ കണ്ണു
കളിൽക്കൂടി കണ്ണുനീർ ഒഴുകി നിലത്തു വീഴുന്നു. ഒടു
വിൽ പാട്ടു് അവസാനിച്ചു. വീണ ഒരു പാറയുടെ
മുകളിൽ വെച്ചു. നാരദനും കൈരളിയും ഉണരുന്നു.

നാരദൻ—ഞാൻ ഉറങ്ങിപ്പോയി എന്നാണു്
തോന്നുന്നതു്. ഇപ്പോൾമാത്രമാണു് ഹിമവൽപ
വൃത്തത്തെ എനിക്കു് ദൃശ്യമായതു്. പാട്ടു് വളരെ
കേമമായി. കൈരളി ഇവിടുത്തെപ്പറ്റി സ്തുതിച്ചു

പറയാറുണ്ട്. പക്ഷെ ഇവിടുത്തേക്ക് പാട്ടിൽ ഇത്ര ജ്ഞാനം ഉണ്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ട്, അതു വിശ്വസിച്ചില്ല. ഇപ്പോൾ വിശ്വാസമായി.

ഹനുമാർ—അത് എന്റെ യോഗ്യതകൊണ്ടാണെന്നു അവിടുന്നു വിചാരിക്കരുത്. എന്റെ ഭഗവാനെപ്പറ്റി എന്തുതന്നെ പാടിയാലും അതു ഭംഗിയാവാതെ നിവൃത്തിയില്ല.

“ഞാൻ പിന്നെ വന്നു കണ്ടുകൊള്ളാം.” എന്നു പറഞ്ഞു പറയുടെ മുകളിൽനിന്ന് നാരദൻ വീണയെടുക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. പക്ഷെ സാധിക്കാതെ ആശ്ചര്യമായി നോക്കുന്നു.

നാരദൻ—ഇതെന്താ, എനിക്കു വീണയെടുപ്പാൻ കഴിയുന്നില്ലല്ലോ!

കൈരളി—അതാതാ, ആ പാറമേൽ ഒട്ടിപ്പിടിച്ചിരിക്കുകയാണ്. പാറ ഉരുകി വെള്ളമായ സമയത്താണ് ആ വീണ അവിടെ വെച്ചത്. ഇനി അമ്മാമൻ ഒരു പാട്ടു പാടി സ്വന്തം വീണ എടുക്കണം. ഇനി ഈ അമ്മാമനെ ഉപദ്രവിച്ചുകൂടാ.

ഹനുമാർ—എനിക്കും ഇവിടുത്തെ പാട്ട് കേട്ടാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്.

നാരദൻ ഗാനം ആരംഭിക്കുന്നു. ഒരു പാടിക്കഴിഞ്ഞു. വീണയെടുക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. പക്ഷെ, പാറ വീണയെ വിട്ടുകൊടുക്കുന്നില്ല. എത്രതന്നെ പാട്ടുപാടിട്ടും പാറ പൂർവ്വസ്ഥിതിയിൽത്തന്നെ ഇരിക്കുന്നതുകണ്ടിട്ട് നാരദൻ ഹനുമാന്റെ കാല്ക്കൽ നമസ്കരിക്കുന്നു.

നാരദൻ—ഞാൻ ഇവിടുത്തെപ്പറ്റി മനസ്സിൽ നിസ്സാരമായി വിചാരിച്ചതുകൊണ്ട് എനിക്കു മാപ്പുതരണം. ഒരാളുടെ യോഗ്യത ജനനംകൊണ്ടല്ല.

ഞാൻ ദേവഷ്ടിയായതുകൊണ്ട് എന്നോടു സമമായി ത്രിഭുവനത്തിലും ആരുമെന്നെ ഇല്ല എന്നായിരുന്നു എന്റെ അഹംഭാവം. അത് ഇന്ന് ഇവിടന്ന് നശിപ്പിച്ചു. എനിക്ക് ശരിയായി പാടു പാടുവാൻപോലും ആരുമെന്നെ ഇല്ല എന്നും എനിക്ക് കരഹംഭാവമുണ്ടായിരുന്നു. അതും ഇന്നവസാനിച്ചു.

ഹനുമത്—ഇവിടുന്നു വെറുതെ തെറ്റിദ്ധരിയ്ക്കുകയാണ്. ഇവിടുന്നു മഹായോഗ്യനാണ്. ഇവിടുത്തേക്ക് ജ്ഞാനം ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടല്ല. പക്ഷെ, ശ്രീരാമസ്വാമിയെപ്പറ്റി ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുമ്പോൾത്തന്നെ എന്റെ മനസ്സലിയും. പിന്നെ പാടു പാടുമ്പോൾ അത് ബാക്കിയുള്ള എല്ലാവരിലും പരക്കും. അത്രമാത്രമേ ഉള്ളൂ. നമ്മുടെ ഹൃദയത്തിൽ തോന്നുന്നത് കേൾക്കുന്നവരിലും പരക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല.

നാരദൻ—ഇവിടന്ന് പറയുന്നത് ശരിയായിരിയ്ക്കും. എന്നാലും മറ്റൊരു പാട്ടുകൂടി പാടി എന്റെ വീണ കുന്നു എടുത്തുതരണം. വീണയില്ലാതെ ഞാൻ പോയാൽ എന്തെ എല്ലാവരും പരിഹസിയ്ക്കും.

ഹനുമത് പിന്നെയും ഗാനം തുടങ്ങി അവസാനിപ്പിച്ചു. പാഠയിൽനിന്ന് വീണയെ എടുത്തു നാരദന്റെ കയ്യിൽ കൊടുക്കുന്നു.

നാരദൻ—ഇവിടന്ന് ഇവിടെ അടുത്തുള്ളതുകൊണ്ട് എനിക്ക് വലിയ ഒരു സമാധാനമായി. ഈ കുട്ടി സദാ ഓടിയ്ക്കുകയുംകൊണ്ടിരിയ്ക്കും. ഒരു സമയമെങ്കിലും അടങ്ങിയിരിയ്ക്കയില്ല. കാട്ടാളന്മാർ വന്നു പിടിച്ചു കൊണ്ടുപോയ്ക്കളയുമെന്നുള്ള ഭയം നല്ലവണ്ണം ഉണ്ട്.

ഹനുമത്—എന്നെക്കൊണ്ടു കഴിയുന്നതൊക്കെ ഞാൻ ചെയ്യാം. അതും സന്തോഷത്തോടെ ചെയ്യാം. എനിക്ക് കൈരളിയെ കണ്ടുമുതൽ മനസ്സിന്നു

വളരെ ആഘോഷമായിരിക്കുന്നു. കൈരളി ഇവിടെ വന്നാൽ സമയം പോകുന്നത് അറിയുന്നേ ഇല്ല.

“എന്നാൽ ഞങ്ങൾക്ക് ഇനി പോകുവാൻ അനുവാദം തരണം” എന്നു പറഞ്ഞു നാരദനും കൈരളിയുംകൂടി അവിടെനിന്നു പോകുന്നു.

കുറച്ചുദൂരം നടന്നശേഷം നാരദൻ കൈരളിയോടു—അതാരാണെന്നു കൈരളിയ്ക്ക് മനസ്സിലായോ?

കൈരളി—ഓ, ഹോ. എനിയ്ക്ക് അപ്പഴേ മനസ്സിലായി. കദളീവനംസൂക്ഷിപ്പുകാരൻ.

നാരദൻ—ഇതാർ പറഞ്ഞു?

കൈരളി—അദ്ദേഹംതന്നെ പറഞ്ഞു.

നാരദൻ—പിന്നെ ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല, അല്ലേ? ഇനി കാണുമ്പോൾ ഒന്നു രാമായണംകഥ പറഞ്ഞു തരുവാൻ പറയൂ. അതിൽ ഒരു ഹനുമാരെപ്പറ്റി പറയും. ആ ഹനുമാരാണ് ഇദ്ദേഹം.

കൈരളി—അതയോ? അതൊന്നും എന്നോട് പറഞ്ഞില്ല. ഞാൻ ഈ കദളീവനം കാക്കാനായിട്ട് ഉള്ളവനാണ് എന്നുമാത്രം പറഞ്ഞു. എപ്പോഴും രാമനാമം ജപിച്ചുകൊണ്ടേ ഇരിക്കും. അങ്ങിനെ രാമനാമം ജപിക്കുമ്പോൾ ചില സമയം കരയുകയും ചെയ്യും.

നാരദൻ—അദ്ദേഹം രാമന്റെ പരമഭക്തനാണ്. അദ്ദേഹം ജനിച്ച ഉടനെത്തന്നെ സൂര്യനെ പഴമാണ്. എന്നു വിചാരിച്ച് വിഴുങ്ങാനായി മേൽപ്പട്ടക്ക് ചാടി. അപ്പോൾ ദേവേന്ദ്രൻ തന്റെ ആയുധംകൊണ്ടു വെട്ടിവിട്ടു.

കൈരളി—കഷ്ടം, മിടുക്കൻതന്നെ. ചെറിയ കുട്ടിയെ ആരെങ്കിലും ആയുധംകൊണ്ടു വെട്ടിവിട്ടുതോ? കളിപ്പിയ്യല്ലേ വേണ്ടത്. എനിയ്ക്ക് ഒരു ചെറിയ കുട്ടിയെ കിട്ടിയാൽ ഞാൻ അതിനെ ഒന്നും

ചെയ്തില്ല. അതിന്നു പഴവും പുഷ്പങ്ങളും എല്ലാം കൊടുക്കമാത്രമേ ചെയ്യുള്ളൂ. ശ്രീരാമന്റെ കഥ ഒന്നു പറഞ്ഞുതരുമോ?

നാരദൻ—ശ്രീരാമന്റെ കഥ പറയുവാൻ യോഗ്യതയുള്ള ആൾ ഹനുമാരാണ്. ഹനുമരില്ലാതെ രാമായണം കഥ ഇല്ല.

കൈരളി—ഇനി ഞാൻ അമ്മാമനെ കാണുമ്പോൾ രാമായണംകഥ പറഞ്ഞുതരുവാൻ പറയും. അച്ഛൻ ഇപ്പോൾ എവിടെയായിരിക്കും? എനിക്ക് അച്ഛനെ കാണാഞ്ഞിട്ട് വല്ലാത്ത സുഖക്കേടുണ്ട്.

നാരദൻ—അച്ഛൻ ഉടനെ വരും. കൈരളി കളിച്ച് ഭക്ഷണം കഴിച്ച് ഉറങ്ങിക്കൊള്ളൂ.

കൈരളി—എനിക്ക് ഉറക്കമൊന്നും വരുന്നില്ല.

നാരദൻ—ആട്ടെ, വിരോധമില്ല. കളികഴിഞ്ഞ് ഭക്ഷണം കഴിച്ചാൽ ഉറക്കം വരും.

കൈരളി—ഒരു പാട്ടു പാടിത്തരുമോ?

നാരദൻ—കാ, പാടിത്തരാം.

(കൈരളി സമാധാനത്തോടെ പോകുന്നു.)

നാരദൻ—എനിക്ക് നന്നായി ഒരു യുദ്ധം കാണുവാൻ മോഹമായിരിക്കുന്നു. പക്ഷെ, ഇനി അതിനൊന്നും വഴിയില്ല. ഈ കലിയുഗത്തിൽ ആരാണ് യുദ്ധം ചെയ്യാൻ മിടുക്കുള്ളവർ ഉണ്ടാവാൻ പോകുന്നത്? ആട്ടെ വല്ല വഴിയും ഉണ്ടാവും. കാത്തിരിക്കാം.

രംഗം 9

ഭാഗ്വതരാമൻ ആയുർവർത്തിലുള്ള ജനങ്ങളോട് യാത്രപറഞ്ഞു, ഹേമകൂടപർവ്വതത്തിന്മേൽ കയറിപ്പോകുന്നു.

ഭാഗ്വതരാമൻ ആത്മഗതം.

ഈ പർവ്വതത്തിനെ ഹേമകൂടം എന്നു വെറുതെ യല്ല വിളിച്ചുവരുന്നത്. ആ മിന്നുന്ന കല്ലുകൾ മുഴുവനും സ്വർണ്ണക്കട്ടകളാണ്. (പടിഞ്ഞാറോട്ട് നോക്കി) സൂര്യൻ അസ്തമിക്കാറായിരിക്കുന്നു. രാത്രി എവിടെയും വിശ്രമിക്കാതെ നടന്നുകൂടാം. ആ കാരസ്തരത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽപ്പോയി വിശ്രമിക്കാം. (കരേളരം പിന്നേയും നടക്കുന്നു.) പർവ്വതമാസകലം ഇരുട്ടുകൊണ്ടു മൂടിയിരിക്കുന്നു. നടക്കുവാൻതന്നെ പ്രയാസമായിരിക്കുന്നല്ലോ. ആ കാരണത്താലാണ്? അഗ്നി കത്തിജ്വലിക്കുന്ന മാതിരിയാണ് കാരണമെന്ന്. അതിന്റെ പ്രകാശം ഈ സ്ഥലത്തുകൂടി എത്തുന്നുണ്ട്. അതെന്തായാലും എനിക്കുപകാരമായി. അതിന്റെ വെളിച്ചംകൊണ്ടു നടക്കുവാൻ പ്രയാസമില്ല. അതെന്തായിരിക്കും?

ഓ, ഹോ, മനസ്സിലായി. ആ കാരസ്തരമാണത്. ആ മരം ഇരുട്ടിൽ കാണത്തക്കവണ്ണം അത്ര പ്രഭയുള്ളതാണ്. ആ ഗോളംപോലെ അതിന്റെ കൊമ്പിൽ കിടന്നു മിന്നുന്നത്, അതിന്റെ കായായിരിക്കണം. അതു പ്രത്യേകിച്ചു കാണുന്നതുകൊണ്ട്, ആ കായ് മരത്തിനെക്കാൾ വളരെ പ്രഭയുള്ളതായിരിക്കണം.

കരേളരം നടന്നതിനുശേഷം ആ മരത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ എത്തി. ആ മരത്തേയും അതിന്റെ കൊമ്പിന്മേൽ വളരെ പ്രഭയോടെ മിന്നുന്ന ആ കായിനേയും നോക്കിക്കൊണ്ടു ഭാഗ്വരാമൻ നില്ക്കുന്നു.

“അതാരാണ്?” എന്നൊരാൾ പിന്നിൽനിന്നു ചോദിക്കുന്നത് കേട്ടിട്ട് തിരിഞ്ഞുനോക്കുന്നു. കുറച്ചു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ ഒരു മഹാഷി ഭാഗ്വരാമന്റെ അടുക്കലേക്കു വരുന്നു.

താപസൻ—ഇവിടുന്ന് ആരാണെന്നറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമായിരുന്നു. ഭാഗ്വരാമൻ ഇതിലേ വരുന്നു

ണ്ടെന്നു കേട്ടുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ ഇവിടെത്തന്നെ നിന്നത്. ഇവിടുന്ന് ഭാഗ്വരാംനാണോ? അറിയാത്തതുകൊണ്ട് ചോദിച്ചതിൽ പരിഭവിയ്ക്കരുത്.

ഭാഗ്വരാംനൻ—അതേ, ഞാൻ ഭാഗ്വരാംനൻ തന്നെയാണ്. ഈ വൃക്ഷത്തിന്റെയും അതിന്റെ കൊമ്പത്തു തുങ്ങിക്കിടക്കുന്ന കായയുടെയും പ്രഭയും ഭംഗിയും കണ്ട് ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു നോക്കി നില്ക്കുകയായിരുന്നു. ഈ വൃക്ഷത്തിന്റെ വെളിച്ചംകൊണ്ടാണ് എനിയ്ക്ക് വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൂടാതെ ഇവിടെ എത്തുവാൻ സാധിച്ചത്.

താപസൻ—ഈ കായ വളരെ മാഹാത്മ്യമുള്ളതാണ്. ഇത് കഴിച്ചാൽ വാൽകൃം ജരാനര മുതലായത് എല്ലാം നീങ്ങും. എന്നുമാത്രമല്ല, ഇതിന്റെ പത്തു കായ ദേവലോകത്തുവെച്ച് ഏതെങ്കിലും ഒരു മനുഷ്യൻ അടുപ്പിച്ച് കഴിയ്ക്കുകയാണെങ്കിൽ അയാൾ മനുഷ്യന്റെ സ്ഥിതി വെടിഞ്ഞു ഒരു ദേവനാകുന്നതായിരിയ്ക്കും. 1,000 കൊല്ലങ്ങൾ കഴിയുമ്പോൾ മാത്രമേ ഈ കായ് മുത്തം പഴക്കയുള്ളൂ. ഈ കായായിരുന്നു എന്റെ ഭക്ഷണം.

ഭാഗ്വരാംനൻ—എന്താണ് കായായിരുന്നു എന്നു പറയുന്നത്. ഇപ്പോൾ അതല്ലേ?

താപസൻ—അല്ല. കഴിഞ്ഞ എട്ടു കാഴ്ചകൾ എനിയ്ക്ക് കിട്ടിയിട്ടില്ല. ആ പഴം പഴുത്ത് നിലത്തു വീഴേണ്ട സമയമായാൽ ഒരു പക്ഷി മേൽഭാഗത്തു നിന്നു പറന്നുവന്നു കൊത്തിക്കൊണ്ടുപോവുക പതിവാണ്.

ഭാഗ്വരാംനൻ—കഷ്ടംതന്നെ. ഏത് പക്ഷിയാണ് ഈ ധിക്കാരം പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നത്? തീർച്ചയായും അത് വെറും പക്ഷിയാകാൻ തരമില്ല. ഇവിടുന്ന് അത് തടസ്സപ്പെടുത്തുവാൻ ഒന്നും ചെയ്യില്ലേ?

താപസൻ—എന്നെക്കൊണ്ട് എന്താണ് സാധിക്കുന്നത്? ഞാൻ ആയുധാഭ്യാസം ശീലിച്ചിട്ടില്ല. കായ് മരത്തിൽനിന്ന് വീണാൽമാത്രമേ ഞാൻ എടുക്കയുള്ളൂ.

ഭാഗ്ഗവരമൻ—അപ്പോൾ ഈ കാലം മുഴുവനും ഇവിടുന്നു പട്ടിണി കിടക്കുകയായിരുന്നുവോ?

താപസൻ—അതേ. ഈ കാലം മുഴുവനും പട്ടിണിതന്നെയായിരുന്നു. ഇതത്രയും കഴിച്ചു ശീലിച്ചതുകൊണ്ട് വേദം ഒരു ഭക്ഷണവും എനിക്കു കഴിച്ചുകൂടാ.

ഭാഗ്ഗവരമൻ—ആട്ടെ. എപ്പഴാണ് ഈ പഴം പഴുത്ത് പൂർത്തിയാകുന്ന സമയം?

താപസൻ—ഇന്നു രാത്രി. അർദ്ധരാത്രിസമയം ഇതിന്റെ പഴുപ്പ് പൂർണ്ണമാകും. ആ പഴുത്തിന്റെ പ്രഭ കണ്ടില്ലേ? അതിന്റെ പഴുപ്പ് അനുസരിച്ചാണ് അതിന്റെ പ്രഭയും വലിയുന്നതും. ഇന്ന് അർദ്ധരാത്രി കൃത്യസമയം ആ പക്ഷിയും ഇവിടെ എത്തുന്നതായിരിക്കും.

ഭാഗ്ഗവരമൻ—ഞാൻ ഇന്നിവിടെ വന്നെത്തിയതുകൊണ്ട് ആ പഴത്തെ ഇന്ന് ഞാൻ കാക്കാം. ഇക്കുറിയത്തെ പഴമെങ്കിലും പക്ഷിയ്ക്ക് കൊടുക്കാതെ ഇവിടുത്തേക്ക് തരാം.

താപസൻ—ഇവിടന്ന് എനിയ്ക്ക് ചെയ്തതെന്തും വളരെ ഉപകാരമാണ്. പക്ഷെ ഈ കാഴ്ചത്തിനുവേണ്ടി ബുദ്ധിമുട്ടിയുന്നതിൽ എനിയ്ക്ക് വലിയ വ്യസനമുണ്ട്. പക്ഷെ ഇതാരാണ് കൊണ്ടുപോകുന്നത് എന്നറിയണം എന്ന മോഹവും തുടങ്ങിട്ടു. വളരെ കാലമായി. സഹായത്തിനുപേക്ഷിയ്ക്കത്തക്ക രാജ്യം ഇതുവരെ കണ്ടുകിട്ടിയതുമില്ല.

ഭാഗ്വരാംഭരം താപസനുംകൂടി മരത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ ചെന്നിരിക്കുന്നു.

ഭാഗ്വരാംഭരം—ഏതാ ഭാഗത്തുനിന്നാണ് സാധാരണയായി ആ പക്ഷി വരാറുള്ളത്?

താപസൻ—നേരേ വടക്കുനിന്നായിട്ടാണ് ആ വരാറുള്ളത്. പക്ഷെ വരുന്നതിന്നു ഒരു നാഴിക മുമ്പേതന്നെ നമുക്ക് അത് വരുന്നുണ്ടെന്നു അറിയാൻ സാധിക്കും. പാരിജാതപുഷ്പത്തിന്റെ ഒരു വാസന മുമ്പേക്കൂട്ടിത്തന്നെ ഈ സ്ഥലം മുഴുവനും വ്യാപിക്കും.

ഭാഗ്വരാംഭരം—അതൊരുപകാരംതന്നെ. നമുക്കു മുമ്പേക്കൂട്ടിത്തന്നെ കരുതിയിരിക്കാംമല്ലോ. ഇവിടുത്തെന്താണ് ഈ സ്ഥലത്ത് വന്നു തപസ്സ് ചെയ്യുവാൻ കാരണം?

താപസൻ—ഞാൻ ബ്രഹ്മാവിന്റെ കല്പനപ്രകാരം ഇവിടെ വന്നതാണ്. കല്പ്യവതാരം വരുന്നതിന്റെ അല്പം മുമ്പ് ഈ വൃക്ഷം താനേ മുറിഞ്ഞുവീഴും. അതിന്നു അല്പം മുമ്പേതന്നെ ഈ പഴത്തിന്റെ ഒരു വിത്തെടുത്ത് ബ്രഹ്മലോകത്തേയ്ക്ക് പോകുവാനാണ് ബ്രഹ്മാവിന്റെ കല്പന. അതുകൊണ്ട് അതിന്നുവേണ്ടിമാത്രം ഇവിടെ തപസ്സ് ചെയ്തു ഇരിക്കുന്നതാണ്.

ഭാഗ്വരാംഭരം—അതാ സൗരഭ്യം വന്നുതുടങ്ങിയല്ലോ. ആ പക്ഷിയുടെ വരവായിരിക്കാം.

താപസൻ—ഞാൻ അറിയുന്നതിന്നുമുമ്പുതന്നെ ഇവിടന്ന് അത് മനസ്സിലാക്കി. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ നാം തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം മനസ്സിലാക്കാം. അതുതന്നെയാണ് സൗരഭ്യം. ഇനി ഒരു നാഴികയ്ക്കുള്ളിൽ അത് ഇവിടെ എത്തുന്നതായിരിക്കും.

രണ്ടുപേരും വടക്കോട്ട് ആകാശത്തിലേയ്ക്കു തന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ട് നില്ക്കുന്നു. കുറച്ചു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ വളരെ ദൂരെനിന്നു എന്തോ ഒരു ചെറുതായ വസ്തു അടുത്തേയ്ക്ക് വരുന്നതായി കാണുന്നു. നിമിഷം ചെല്ലുന്നോടും ആ വസ്തു വലുതായി വരുന്നു.

ഭാഗ്ഗവരാം—അതാ, പക്ഷിതന്നെയാണു് വരുന്നതു് അല്ലേ?

താപസൻ—അതേ. നമ്മുടെ പക്ഷിതന്നെയാണു്.

ഭാഗ്ഗവരാം—അതിന്നു ഒരു ഇന്ദ്രനീലത്തിന്റെ പ്രഭ കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. സാധാരണ പക്ഷിയുണെങ്കിൽ എങ്ങിനെയാണു് ഈ പ്രഭ വരുന്നതു്? അതാ, കാരോ നിമിഷം ചെല്ലുന്നോടും അതിന്റെ വലുപ്പം വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു.

താപസൻ—അതു നേരേ വൃക്ഷത്തിന്റെ നേക്കുണു് വരുന്നതു്. എത്തിയ ഉടനെത്തന്നെ ഈ വൃക്ഷത്തിന്നു ഒരു പ്രദക്ഷിണം വെക്കും. അതു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ കായ കൊത്തി അതുകൊണ്ടു് വടക്കോട്ടു തന്നെ പറന്നുപോകയും ചെയ്യും.

ഭാഗ്ഗവരാം—അതാ, പക്ഷി അടുത്തെത്തിക്കഴിഞ്ഞു. അതിന്റെ തുവലുകൾ പച്ചരത്തക്കല്ലുകൾ പോലെ മിന്നുന്നു.

ഭാഗ്ഗവരാം അതിനെത്തന്നെ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടു് നില്ക്കുന്നു. പക്ഷി പറന്നുവന്നു മരത്തിന്നു പ്രദക്ഷിണംവെച്ചു കായ് കൊത്തിയെടുത്തു പറക്കുന്ന സമയം ഭാഗ്ഗവരാം ഒരു പുൽക്കൊടിയന്ത്രത്തെ പക്ഷിയുടെ നേർ വിടുന്നു. ഉടനെ പക്ഷിയും പഴവും ഒന്നിച്ചു നിലത്തുവീഴുന്നു. ഉടനെത്തന്നെ രണ്ടാളുകളും പക്ഷി വീണ സ്ഥലത്തേയ്ക്ക് ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ പക്ഷിയ്ക്ക് പകരമായി വള

റെ ലാവണ്യവതിയായ ഒരു സ്ത്രീയെയാണ് അവർ കണ്ടു ആശ്ചര്യപ്പെടുന്നത്.

ഭാഗ്വരാം—ഇതെന്താശ്ചര്യമാണ്? ഇതേ തോ അപ്സരസ്രീകളിൽപ്പെട്ട ആളായിരിക്കണം.

താപസൻ—(അടുത്തു ചെന്നു നോക്കിയിട്ട്) ഇല്ല. മരിച്ചിട്ടില്ല. അതു വളരെ ഭാഗ്യംതന്നെ. ഞാൻ ആദ്യം വീണുകണ്ട ഉടനെ മരിച്ചുപോയി എന്നാണ് വിചാരിച്ചത്.

ഭാഗ്വരാം—ഞാൻ വധിയ്ക്കാൻവേണ്ടി അസ്രം പ്രയോഗിച്ചതല്ല. അത് വെറും പക്ഷി ആയി തന്നെങ്കിൽത്തന്നെ അത് മരിയ്ക്കാതെ നിലത്തു വീഴുമായിരുന്നു. ആ മാതിരിയിലാണ് ഞാൻ അസ്രം പ്രയോഗിച്ചത്. ഏതെങ്കിലും ഇതാരാണെന്നു നമുക്കു മനസ്സിലാക്കേണമല്ലോ. ഈ സ്ത്രീയെ എടുത്തു അടുത്തു വല്ല പണ്ണശാലയിലും കൊണ്ടുപോകട്ടെ.

പെട്ടെന്നു സ്ത്രീ കണ്ണു തുറന്നു ഭാഗ്വരാംനേയും താപസനേയും നോക്കി.

സ്ത്രീ—ഞാൻ ഇവിടുത്തെ ഭക്ഷണമായ പഴത്തെ കൊത്തിക്കൊണ്ടുപോയതിന് എനിയ്ക്ക് മാപ്പ് തരണം.

ഭാഗ്വരാം—നിങ്ങൾ ആരാണ്?

സ്ത്രീ—ഞാൻ രംഭയാണ്.

ഭാഗ്വരാം—നിങ്ങൾ എങ്ങിനെയാണ് അങ്ങത്ത് തിരിച്ചുപോകുന്നത്?

രംഭ—ആ കാര്യം വളരെ പ്രയാസമാണ്. ഇനി ദേവലോകത്തുനിന്നു അമൃത് കൊണ്ടുവന്നു സേവിച്ചാലല്ലാതെ എനിയ്ക്ക് തിരിയേ പോകുവാൻ സാധിയ്ക്കുന്നതല്ല. ദേവേന്ദ്രൻ അറിയാതെ അമൃത് കിട്ടുകയില്ല. ഞാൻ ഇവിടെ വന്നത് ദേവേന്ദ്രൻ

അറിഞ്ഞാൽ പിന്നെ മടങ്ങിച്ചെല്ലുന്നതിനേക്കാളും ഇവിടെത്തന്നെ മരിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്.

ഭാഗ്ഗവരമൻ—കഷ്ടതന്നെ. ഞാൻ ഈ വൈഷമ്യത്തെ ഒന്നും കരുതിയില്ല. ഞാൻ വേണമെങ്കിൽ ദേവലോകത്തു പോയി അമൃത് കൊണ്ടുവന്നു തരാം.

രംഭ—അയ്യോ, പോവരുത്. ഇവിടുന്ന് അവിടെ പോയാൽ എല്ലാം പുറത്താവും. ഉദ്യോഗിയും മറ്റും ഇതിനെപ്പറ്റി അറിയും. അതുകൊണ്ട് അവർ വല്ലതും ഇതിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാതെയിരിക്കുകയല്ല. എനിക്കു് തല്ക്കാലത്തേക്കു് താമസിക്കുന്നതിന്നു ഒരു സ്ഥലം കിട്ടിയാൽ മതി.

ഭാഗ്ഗവരമൻ—വളരെ നന്നായി. നിങ്ങൾ ഒരു കാര്യം ചെയ്യവിൻ! നിങ്ങൾ കൈരളിയുടെകൂടെ ഹിമവൽപാർപ്പത്തിൽ പോയി താമസിക്കുവിൻ! അവൾക്കും വളരെ സന്തോഷമായിരിക്കും. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെകൂടെ പോവുകയും ചെയ്യാം.

രംഭ—ഞാൻ രംഭയാണെന്നു പുറത്തു പറയരുതെന്നു ഒരുപേക്ഷയുണ്ട്. എനിക്കു് ഇങ്ങിനെ ഒരു പക്ഷം പററിയിരിക്കുന്നു എന്നറിഞ്ഞാൽ കാര്യങ്ങൾ വളരെ തകരാറിലാവും.

ഭാഗ്ഗവരമൻ—പക്ഷെ അവിടെ നാരദമഹർഷിയുണ്ട്. കൈരളി നാരദമഹർഷിയുടെ രക്ഷയിലാണ്.

രംഭ—നാരദമഹർഷിയെ എങ്ങിനെയെങ്കിലും പാട്ടിലാക്കാം. അദ്ദേഹം പുറത്തു പറകയില്ല.

ഭാഗ്ഗവരമൻ—എന്നാൽ വേഗം അങ്ങട്ടു് പോകുന്നതാണ് നല്ലത്. ഞാനും ക്ഷണം പോയി എന്റെ കാര്യം കഴിച്ചു മടങ്ങിവരാം. അതുവരെ അവിടെപ്പോയി സുഖമായിരിപ്പിൻ!

“സുഖമായിരിപ്പാൻ സാധിക്കയില്ല. അവിടെ എന്നെ കാണാതിരുന്നാൽ മറ്റുള്ളവർ എന്തു

ചെയ്യുമോ! ഒന്നും നിശ്ചയമില്ല. നാളെ ആട്ടദിവസവുമാണ്. ഏതെങ്കിലും വിചാരിച്ചിട്ട് ഫലമില്ല. ഞാൻ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂടെ പോവാം.” എന്നു പറഞ്ഞു താപസനും രാജയുക്തി കൈരളി വന്ദിയ്ക്കുന്ന സ്ഥലത്തേയ്ക്ക് പോകുന്നു.

രംഗം 10

ദേവലോകം

ഇന്ദ്രൻ—എന്താണ് ഇനിയും താമസം? ആട്ടം തടങ്ങാറായില്ലേ? എവിടെ ആ ഉർവ്വശി? എടോ, ഉർവ്വശിയോട് ഇങ്ങട്ട് വരാൻ പറ.

ഭടൻ കാടിപ്പോകുന്നു. ഉടനെത്തന്നെ ഉർവ്വശി കിതച്ചുകൊണ്ടു വരുന്നു.

ഇന്ദ്രൻ—എന്താണ് ഇനിയും ഞെളിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞില്ലേ? എത്ര നേരമാണ് ഞാനിവിടെ വെറുതെ ഇരിക്കേണ്ടത്?

ഉർവ്വശി—സ്വാമിൻ, ഇതാ ഉടനെ എല്ലാം തയ്യാറാകും. ഇന്ന് പുതിയ കറാട്ടം കാണിക്കേണമെന്നു വിചാരിച്ചു, ഞങ്ങളുടെ ചിലങ്കകൾ ഒന്നു ഭേദഗതി വരുത്തുവാൻ കൊടുത്തിരിക്കുകയാണ്.

ദേവേന്ദ്രൻ—പുതിയ ആട്ടമാണെങ്കിൽ ചിലങ്കകൾ വന്നിട്ട് മതി. പുതിയ പുതിയ ആട്ടങ്ങൾ കണ്ടാലേ മനസ്സിനു ഒരു തൃപ്തി വരികയുള്ളൂ. ഉർവ്വശി, നീ ആൾ മഹാകേമിതന്നെ. നിനക്കുള്ള ബുദ്ധിയും വിവേകവും മറ്റാർക്കും ഇല്ലാത്തതെന്താണ്?

ഉർവ്വശി—അപ്പോൾ, എനിക്ക് ബുദ്ധിമാത്രമേയുള്ളൂ അല്ലേ? വേറേ ഒന്നും ഇല്ല എന്നല്ലേ അർത്ഥം സ്വാമി?

ഇന്ദ്രൻ—ചോദ്യത്തിൽ അങ്ങിനെ അത്ഭുതമുണ്ടോ? കണ്ടാൽ സൗന്ദര്യത്തെപ്പറ്റി ഒന്നും പറയേണ്ടതില്ല. അതിലും വിശേഷിച്ചു ബുദ്ധിഗുണവും കൂടി ഉണ്ടെന്നുമാത്രം.

ഉച്ചുശി—മറേറവകു് ബുദ്ധിയില്ല എന്നു ഞാൻ പോയി പറയട്ടെ. (പോകുവാൻ ഭാവിക്കുന്നു.)

ഇന്ദ്രൻ—ഉച്ചുശി, നില്ക്കൂ, നില്ക്കൂ. നീ വേണ്ടതെ കണ്ടാമണ്ടി ഒന്നും ഉണ്ടാക്കണ്ട. നില്ക്കൂ, നിന്നോട് വർത്തമാനം പറയട്ടെ. ഇന്നത്തെ ആട്ടം കേമമായാൽ നിന്നാകു് പ്രത്യേകിച്ചു എന്റെ കയ്യിൽനിന്നു് സമ്മാനം കിട്ടും. മനസ്സിലായോ? നിന്നെ കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നാൽത്തന്നെ എനിക്ക് സുഖമാണു്.

ഉച്ചുശി—ഇവിടുന്ന് ഈ പറയുന്നതൊക്കെ വേറെ വല്ലവരെയും കാണുമ്പോൾ എല്ലാം മറക്കും, വെളുത്ത തൊലി കാണേണ്ടുന്ന താമസമേയുള്ളു. അപ്പോൾ ഈയുള്ളവരെ ഒക്കെ മറക്കും.

ദേവേന്ദ്രൻ ഒരു മുത്തുമാലകൊണ്ടു ഉച്ചുശിയെ അടിക്കുവാൻ ഭാവിക്കുന്നു. ഉച്ചുശി ചിരിച്ചുകൊണ്ടു കാടി ഭൂരെപ്പോയി നില്ക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ആട്ടെ എത്രനേരം പിടിക്കും, ആ ചിലങ്കകൾ എല്ലാം കിട്ടുവാൻ. അവൻ എവിടെ, ആ ചിലങ്കക്കാരൻ? എടാ, ഒരു ഭടനോട് പോയി അവനോട് വേഗം ആ ചിലങ്കകൾ തെയ്യാറാക്കുവാൻ പറ. (ഉച്ചുശിയോട്) ഞാൻ ആട്ടത്തിന്നു സമയംമാകുന്നതിന്നുമുമ്പ് ഇന്ദ്രാണിയെ ഒന്നു ദർശിച്ചു വന്നു കളയാം. ആട്ടത്തിന്നു ക്ഷണിക്കുകൂടി ചെയ്തുകളയാം. എന്താ വിരോധമുണ്ടോ?

ഉച്ചുശി—യാതൊരു വിരോധവുമില്ല. വളരെ സന്തോഷമായിരിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ പോകുന്നു.

ഉച്ചുശി ആത്മഗതം: കാര്യം വലിയ തകരാറിലായല്ലോ. എന്റെ ഈശ്വര, എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്? രണ്ടു കാര്യങ്ങൾതന്നെ ഇല്ലല്ലോ. രണ്ടിലൊന്നെ എങ്ങിനെയാണ് ആട്ടം തുടങ്ങുന്നത്? ചില കാര്യങ്ങൾ എത്രനേരം പണിചെയ്യിക്കാം! മേനേ, മേനേ!

മേനക പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഉച്ചുശി—രണ്ടു മടങ്ങിവന്നുവോ?

മേനക—ഇനിയും വന്നിട്ടില്ല. ഞാനും തിലോത്തമയും അതുതന്നെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. വല്ലാത്ത കടുക്കിലാണ് നാം പെട്ടിരിക്കുന്നത്. നാം എന്താണ് ഒഴികഴിവ് പറയുന്നത്?

ഉച്ചുശി—ചിലകക്കാരനെ ഒന്നുകൂടി കററു പറയാം. കുറച്ചുകൂടി സമയം കിട്ടുമോ എന്ന് ശ്രമിക്കാം.

തിലോത്തമ പ്രവേശിക്കുന്നു.

തിലോത്തമ—എന്താണ്? നാം വല്ലാത്ത കടുക്കിലായല്ലോ. ഞാൻ അങ്ങുതന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുകയായിരുന്നു. വരുന്ന ഒരു ലക്ഷണവും കാണാനില്ല.

ഉച്ചുശി—ഇപ്പോൾ കാര്യം മുഴുവനും വെളിച്ചത്താകും എന്താണ് തോന്നുന്നത്.

തിലോത്തമ—നാം ഒരു കാര്യം ചെയ്യാലോ? പെരുമാളെ രണ്ടു വേർ വെട്ടിയാലോ? അവൻ നല്ലവണ്ണം ആടാൻ സാധിക്കും.

ചിലകക്കാരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ചിലകക്കാരൻ—ഇതാ, ചിലക എല്ലാം വെട്ടിപ്പായിരിക്കുന്നു. ഇതാ, അതിന്റെ പ്രവൃത്തി മുഴുവനും കഴിഞ്ഞു.

ഉച്ചുശി—നാലു ജോടിയും ഉണ്ടോ?

ചിലങ്കക്കാരൻ—ഉണ്ട്.

ഉച്ചുശി ചിലങ്ക വാങ്ങിനോക്കിട്ട് “ഞാൻ ഈ മാതിരിയല്ലല്ലോ നിന്നോട് ഉണ്ടാക്കുവാൻ പറഞ്ഞത്. കൊണ്ടു പോ നിന്റെ ചിലങ്ക.” എന്നു പറഞ്ഞു ചിലങ്ക നിലത്തേയ്ക്ക് വലിച്ചെറിയുന്നു.

ചിലങ്കക്കാരൻ—ഇതുമാതിരി—

ഉച്ചുശി—കൊണ്ടുപോ. ആ മാതിരി മുത്തുകൾ ഉല്ല ഞാൻ പറഞ്ഞത്. പോ ഇവിടെനിന്ന്.

ചിലങ്കക്കാരൻ കൊണ്ടുപോകുന്നു.

ഒരു ഭടൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഭടൻ—സ്വാമി നാടകശാലയിൽ വന്നിരിക്കുന്നു. ആട്ടത്തിന്നു സമയമായില്ലേ എന്നു ചോദിക്കാൻ പറഞ്ഞു.

ഉച്ചുശി—ചിലങ്ക ഇനിയും ശരിയായിട്ടില്ലെന്നു പറ.

ഭടൻ പോകുന്നു.

ഉച്ചുശി—നാം എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് വേഗം തീർച്ചയാക്കണം. പെരുമാൾ എവിടെ?

തിലോത്തമ—മുറിയിൽ ഉണ്ട്. ഞാനും മേനകയും പോയി ഒന്നു ചുമയിച്ചുനോക്കട്ടേ. വരു. മേനക വരൂ.

ഉച്ചുശി—ആ സമയം ഞാൻ സ്വാമിയെ സമാധാനിപ്പിക്കാം.

പോകുന്നു.

മൂന്നാമങ്കം

രംഗം 1

ഭാഗ്വതരാമൻ വൃക്ഷത്തിന്റെ അടുക്കൽനിന്നു നടന്നു നിഷ്ഠപവൃത്തത്തിന്റെ അടുത്തെത്തുന്നു.

ഭാഗ്വതരാമൻ ആത്മഗതം: ഈ നിഷ്ഠപവൃത്തത്തിന്റെ മുകളിലാണ് പുഷ്കരിണി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. പുഷ്കരിണിയിൽ കളിച്ചു ലക്ഷ്മീപൂജ ചെയ്തുകഴിയാം. ലക്ഷ്മീ പ്രത്യക്ഷമായാൽ കൈരളിയ്ക്കുവേണ്ടി ലക്ഷ്മീകടാക്ഷവും അപേക്ഷിയ്ക്കാം. എന്തുതന്നെ മറ്റു യോഗ്യതകൾ ഉണ്ടായാലും ലക്ഷ്മീകടാക്ഷമില്ലെങ്കിൽ മനുഷ്യജന്മത്തിൽ യാതൊരു ഗുണവും ഉണ്ടാകയില്ല.

അതാ, ആ കാണുന്നതായിരിയ്ക്കണം പുഷ്കരിണി തടാകം. വെള്ളത്തിന്റെ ധാവള്യംകൊണ്ടും തടാകത്തിന്റെ നാലു ഭാഗത്തും വളർന്നിരിക്കുന്ന സുഗന്ധി പുഷ്പങ്ങളുടെ സുലഭതകൊണ്ടും ഇതുതന്നെയാണ് ലക്ഷ്മീഭഗവതി സ്നാനം ചെയ്യുന്ന തടാകം എന്നുവരിയ്ക്കാം. ഇതിൽ ഇറങ്ങി സ്നാനം കഴിയ്ക്കുകതന്നെ.

ഭാഗ്വതരാമൻ വെള്ളത്തിൽ ഇറങ്ങുന്നു. വെള്ളം കയ്യിൽ കോരിയെടുത്തു നോക്കിയപ്പോൾ വെള്ളത്തുള്ളികൾക്കുപകരം കയ്യിൽ നിറഞ്ഞുകണ്ടത് നവരത്നങ്ങളാണ്. “ഇതെന്താശ്ചര്യമാണിത്? തടാകത്തിൽ കിടക്കുന്നത് വെള്ളവും കയ്യിൽ കോരിയാൽ എല്ലാം നവരത്നങ്ങളും. നവരത്നങ്ങൾ വെള്ളമായി ഈ തടാകം മുഴുവനും നിറഞ്ഞുകിടക്കുകയാണ്. ഏതായാലും അച്ചുന കഴിയ്ക്കുകതന്നെ.

കണ്ണടച്ചുകൊണ്ട് ലക്ഷ്മിയെ ധ്യാനിച്ചു അച്ചനതടങ്ങുന്നു. ഇങ്ങിനെ കണ്ണടച്ചുകൊണ്ട് നില്ക്കുന്ന സമയം വൈശ്രവണകിങ്കരന്മാർ കാടിവരുന്നു.

ഒരുവൻ—ആരെടാ, നമ്മുടെ സ്വാമി സ്നാനം കഴിയ്ക്കുന്നതിന്നുമുമ്പെ തടാകത്തിൽ ഇറങ്ങിയത്?

വേരൊരുവൻ—ഇവനൊരു മനുഷ്യനാണ്. ഈ മനുഷ്യരെക്കൊണ്ടു തോരൂ. ഇവരാ ഇവിടെയും കയറിവന്നുതടങ്ങിയോ? അധികപ്രസംഗി! പിടിച്ചു കെട്ടാ അവനെ. അറിയാത്ത ഭാവം നടിച്ചു കണ്ണടച്ചുകൊണ്ട് നില്ക്കുകയാണ്.

ആദ്യത്തവൻ വന്നു പരശുരാമന്റെ താടി പിടിച്ചുവലിയ്ക്കുന്നു. താടി പിടിച്ചിട്ടും ഉണരാത്തതുകൊണ്ട് അടിയ്ക്കുന്നു. അച്ചനയ്ക്കുവേണ്ടി കയ്യിൽപ്പിടിച്ചു പുഷ്പങ്ങളും നവരത്തങ്ങളും പിടിച്ചു വലിച്ചെറിയുന്നു. പിന്നെയും പുഷ്പങ്ങൾ നിറഞ്ഞുകാണുന്നു. എത്രതന്നെ പിടിച്ചു വലിച്ചെറിഞ്ഞിട്ടും പുഷ്പങ്ങൾ തീരാത്തതുകൊണ്ട് കിങ്കരന്മാർ പരശുരാമനെ പിടിച്ചുവലിച്ചു തടാകത്തിൽനിന്നു പുറത്തേയ്ക്കു ഇടുന്നു.

വൈശ്രവണൻ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.

വൈശ്രവണൻ—ഈ ധിക്കാരി ആരാണ്? നാം സ്നാനം ചെയ്യുന്നതിന്നുമുമ്പെ തടാകത്തിൽ ഇറങ്ങുവാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടവൻ. ആരാണ് ഇവനു് സമ്മതം കൊടുത്തത്? അവനെ പിടിച്ചുകെട്ടി പവ്വതശിഖരത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി വലിച്ചെറിയട്ടെ.

പരശുരാമനെ വൈശ്രവണകിങ്കരന്മാർ വരിഞ്ഞു കെട്ടുന്നു. പെട്ടെന്നു അവർക്കും അനങ്ങുവാൻ വയ്യാതായിപ്പോകുന്നു.

ലക്ഷ്മീഭഗവതി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. ഉടനേതന്നെ പരശുരാമനും ഉണരുന്നു. ഉണർന്നു തൊഴുതതോടുകൂടി തന്റെ ദേഹത്തിൽ കെട്ടിയ കയരുകൾ എട്ടു

കാലിയുടെ നൂലുകുറുപ്പോലെ പൊടിഞ്ഞു നാലുഭാഗത്തേയ്ക്കും പാറിപ്പോകുന്നു.

ലക്ഷ്മി—(ഭാഗ്വതരാമനോട്) അങ്ങെ കണ്ടത് വളരെ സന്തോഷമായി. അങ്ങേയ്ക്ക് വേണ്ടതെല്ലാം അങ്ങേയ്ക്കുണ്ടാകും. അവിടുന്ന് ഇപ്പോൾ എന്ത് മനസ്സിൽ വിചാരിക്കുന്നുവോ, അതെല്ലാം അല്പദിവസത്തിനുള്ളിൽ സാധ്യമാവും. കൈരളിയ്ക്ക് എന്റെ കടാക്ഷം എപ്പോഴും ഉണ്ടായിരിയ്ക്കും. അങ്ങേയ്ക്ക് പ്രത്യേകിച്ചു വലുതും ആവശ്യമുണ്ടോ എന്നറിവാനാണ് ഞാൻ പ്രത്യക്ഷമായത്.

ഭാഗ്വതരാമൻ—എനിയ്ക്ക് ലക്ഷ്മീകടാക്ഷം എപ്പോഴും എന്നും ഉണ്ടായിരിയ്ക്കണം.

ലക്ഷ്മി—അതെപ്പോഴും എന്നും ഉണ്ടായിരിയ്ക്കും. (അതിന്നുശേഷം വൈശ്രവണനെ നോക്കി) ഹേ, വൈശ്രവണാ, താൻ ഈ ചെയ്ത ധിക്കാരത്തിന് തന്നെ കഠിനമായി ശിക്ഷിയ്ക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. പക്ഷെ അതു ഞാൻ ചെയ്യുന്നില്ല. താൻ എന്റെ ഭക്തനായിപ്പോയില്ലേ. ഏതായാലും താൻ ഈ ചെയ്ത ധിക്കാരത്തിന്നു തക്കതായ ഒരു ശിക്ഷ അനുഭവിയ്ക്കാതെ തരമില്ല. തന്റെ ദേഹം ഇനിമേലിൽ എന്നും വ്രണപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിയ്ക്കട്ടെ.

വൈശ്രവണൻ—ദേവി, അടിയൻ അറിയാതെ ചെയ്തപ്പോഴാണ്. അതിന്നു അടിയനെ ശിക്ഷിയ്ക്കരുത്.

ലക്ഷ്മി—എന്നെ സേവിയ്ക്കുന്നവരെ ഉപദ്രവിക്കുവാൻ പാടില്ലെന്നു തനിയ്ക്കു ഇനിയും മനസ്സിലായിട്ടില്ലേ? എന്റെ കടാക്ഷം കറേ കുറച്ചുകുറഞ്ഞു വ്രണം എടുത്തുകുളയാം.

വൈശ്രവണൻ—അയ്യോ, ദേവി, അടിയന്നു വ്രണം മതി. കടാക്ഷം ഒട്ടുംതന്നെ കുറയ്ക്കരുത്. ആ

വ്രണമകൊണ്ട് ഒട്ടും ദുഃഖം ഉണ്ടാവരുത്.

ലക്ഷ്മി—അത് തന്റെ ധർമ്മപോലെയിരിക്കും. താൻ വളരെ ധർമ്മ ചെയ്താൽ വ്രണശാന്തി കിട്ടും.

വൈശ്രവണൻ—ദേവിയുടെ ദയപോലെ.

ലക്ഷ്മി—(ഭാഗ്വതരാമനെ നോക്കി) എനിക്കു് അങ്ങയുടെ അർച്ചന കണ്ട് വളരെ തൃപ്തി വന്നിരിക്കുന്നു. കൈരളിയും അവിടന്നും ഉള്ള കാലത്തോളവും ഞാൻ എന്നും കൈരളിയുടേയും അവിടത്തേയും കൂടെ ഉണ്ടായിരിക്കും. എന്റെ സ്പേഹത്തിന്റെ ഫലമായി മൂന്നു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ അവിടന്നു വിചാരിച്ച കാര്യം സാധ്യമാകും. അതുപ്രകാരമെന്നെ എല്ലാ കാര്യവും.

ഭാഗ്വതരാമൻ ലക്ഷ്മിയെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

ലക്ഷ്മി അപ്രത്യക്ഷമാകുന്നു.

വൈശ്രവണൻ ഭാഗ്വതരാമന്റെ കാല്പാൽ നമസ്കരിക്കുന്നു.

വൈശ്രവണൻ—അവിടന്നു് എനിക്കു് മാപ്പു് തരണം. അറിയാതെ ചെയ്തപോയതാണു്. ഞാൻ കൊല്ലത്തിൽ ഈ ദിവസം ഈ തടാകത്തിൽ സ്നാനം കഴിച്ചതിന്നുശേഷംമാത്രമേ വല്ലതും കഴിക്കാറുള്ളു. എന്നെക്കാൾ മുമ്പിൽ ഒരാൾ വന്നു കളിക്കുന്നതു കണ്ടിട്ടുള്ള വ്യസനമകൊണ്ട് അങ്ങിനെ ചെയ്തപോയതാണു്. എനിക്കു് അവിടത്തെ മനസ്സിലായതു മില്ല.

ഭാഗ്വതരാമൻ—എനിക്കു് വൈശ്രവണനോടു് ഒട്ടുംതന്നെ ദേഷ്യമില്ല. എനിക്കു് സന്തോഷമായിരിക്കുന്നു.

വൈശ്രവണൻ—ഇന്നു് ഇവിടന്നു് എന്റെ കൂടെ കഴിക്കണം. ഇവിടത്തേക്കു് പോകുവാനായി

എന്റെ വിമാനംതന്നെ ഏപ്പെടുത്തിത്തരാം. ആവശ്യം കഴിഞ്ഞു മടക്കിയയച്ചാൽ മതി.

ഭാഗ്വതരാമൻ—ഇപ്പോൾ എനിക്കുതാവശ്യമില്ല. ആവശ്യമുള്ളപ്പോൾ ഞാൻ വൈശ്രവണനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊള്ളാം.

വൈശ്രവണൻ—ഇവിടുന്നു ഒന്നു അമരാവതിയിൽ വന്നിട്ട് പോകണം എന്നെന്നിങ്ങൊരാഗ്രഹമുണ്ട്.

ഭാഗ്വതരാമൻ—അതും പിന്നെ ഒരിക്കൽ മാത്രമേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ. ഇപ്പോൾ ഞാൻ പ്രത്യേകം ഒരു കാര്യത്തിനുവേണ്ടി പുറപ്പെട്ടതുകൊണ്ട് ആ കാര്യം സാധിക്കുന്നതിന്നുമുമ്പേ വേരൊരിടത്തു ഞാൻ പോകയില്ല. നമുക്കു പിന്നെ കാണാം.

വൈശ്രവണൻ—ഇവിടുത്തെ ഇഷ്ടംപോലെ. ഇവിടുത്തേയ്ക്ക് എന്നെക്കൊണ്ട് എന്ത് വേണമോ അതറിയിച്ചാൽ ഞാൻ എപ്പോഴും ചെയ്യുവാൻ സന്നദ്ധനായിരിയ്ക്കും.

ഭാഗ്വതരാമൻ “വളരെ സന്തോഷം” എന്നു പറഞ്ഞു, രണ്ടുപേരും അവിടെനിന്നു പോകുന്നു.

രംഗം 2

ഹിമവൽപാർപ്പത്തിലുള്ള പണ്ണശാല.

കൈരളിയുടെ പണ്ണശാല പെട്ടെന്നു മാറിയിരിയ്ക്കുന്നു. ഇലകൾകൊണ്ടും വൃക്ഷക്കൊമ്പുകൾകൊണ്ടും ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടിരുന്ന വെറും ഒരു കുടിൽ നേരം പുലൺ നോക്കിയപ്പോൾ വളരെ ഭംഗിയുള്ള ഒരു കെട്ടിടമായിത്തീർന്നിരിയ്ക്കുന്നു. അതിന്റെ നാലു ഭാഗത്തും പലവിധം സുഗന്ധിപുഷ്പങ്ങൾ നിറഞ്ഞ ഒരു പൂക്കാവനമായിത്തീർന്നിരിയ്ക്കുന്നു. വിവിധവണ്ണങ്ങളുള്ള

ഉായ പക്ഷികൾ പാടിക്കൊണ്ട് ആ തോട്ടങ്ങളിൽ പറന്നുകളിയ്ക്കുന്നു.

കൈരളിയും നാരദനുംകൂടി പുറത്തു വന്നു നോക്കിയപ്പോൾ അവിടെ സംഭവിച്ച മാറ്റം കണ്ടു ആശ്ചര്യഭരിതരാവുന്നു.

കൈരളി “അമ്മാമേ, ഇതെന്താണിത്? അതാ, പുനോട്ടം. ഞാൻ കാടിപ്പോയി പുഷ്പങ്ങൾ പഠിയ്ക്കട്ടെ” എന്നു പറഞ്ഞു പുനോട്ടത്തിലേയ്ക്ക് കാടിപ്പോകുന്നു.

നാരദൻ ആത്മഗതം: ഇതെന്ത് മഹാശ്ചര്യമാണിത്. ഇത് സ്വർഗ്ഗലോകത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗമാണെന്നാണ് ഞാൻ ആലോചിച്ചുപോയത്. ഇത് വല്ലവരുടേയും കൺകെട്ടുവിദ്യയായിരിയ്ക്കുമോ? കൈരളിയെ പിടിയ്ക്കുവാൻവേണ്ടി വല്ലവരും ഈ വിദ്യ എടുത്തതായിരിയ്ക്കും.

ആ ഭയം മനസ്സിൽ ഉദിച്ചതുകൊണ്ടു “കൈരളി, കൈരളി!” എന്നു വിളിച്ചു നാരദനും കൈരളിയുടെ പിന്നാലെ പോകുന്നു.

കൈരളി പുഷ്പങ്ങൾ പഠിച്ചെടുക്കുന്ന തിരക്കിൽ നാരദന്റെ വിളി കേൾക്കുന്നേയില്ല. പല നിറത്തിലുള്ള പുഷ്പങ്ങൾ പഠിച്ച് നിലത്ത് ഒരു സ്ഥലത്തു കൂട്ടിയിരിയ്ക്കുന്നു. കയ്യിൽ പുഷ്പങ്ങൾ നിറച്ചു വെച്ചുകൊണ്ടു കൈരളി ചിരിച്ചുകൊണ്ട് കാടി നാരദന്റെ അടുക്കലേയ്ക്ക് വരുന്നു.

കൈരളി—എന്താണമ്മാമേ, നോക്കൂ അമ്മാമേ, പുഷ്പങ്ങൾ നോക്കൂ.

നാരദൻ—നമുക്ക് ഇപ്പോൾ പുഷ്പം പഠിച്ചത് മതി. നമുക്ക് വീട്ടിൽ പോയിരിയ്ക്കാം. ഈ മാറ്റം എങ്ങിനെയൊണ് വന്നതെന്ന് എനിയ്ക്ക് മനസ്സിലാ വുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് നമുക്ക് കുറച്ചുനേരം അവി

ടെ പോയിരിയ്ക്കാം. വത്ര.

കൈരളി—എന്നാൽ അമ്മാമേ, ഈ പുഷ്പങ്ങൾ എടുക്ക. എനിക്ക് എല്ലാം എടുക്കാൻ സാധിക്കില്ല. ഞാൻ പോയി ഒരു കൊട്ടകൊണ്ടു വരാം.

നാരദൻ “ഞാൻ ഒരു കൊട്ട ഉണ്ടാക്കിത്തരാം” എന്നു പറഞ്ഞു കുറേ ഇലകൾ പറിച്ച് ഒരു വലിയ കൊട്ടയുണ്ടാക്കുന്നു. അതിൽ പൂക്കൾ നിറച്ചിട്ട് കൈരളിയെ ബലാല്ക്കാരേണു പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നു. നാരദൻ പിന്നേയും പിന്നേയും ചുറ്റും നോക്കുന്നു. താൻ കാണുന്നതെല്ലാം പെട്ടെന്നു മറഞ്ഞു പോകും എന്നുള്ള വിശ്വാസത്തിന്മേൽ പിന്നേയും നോക്കുന്നു. ഒടുവിൽ ഭവനത്തിൽ എത്തി. കൈരളിയുടെ കൈ വിടാതെ രണ്ടുപേരുംകൂടി ഭവനത്തിന്റെ തളത്തിൽ ചെന്നിരിയ്ക്കുന്നു.

കൈരളി—അമ്മാമേ, ദേവലോകത്തിന് ഇത്ര ഭംഗിയുണ്ടോ?

നാരദൻ എന്തെങ്കിലും ഒരു മറുപടി പറയണം എന്നുള്ള മാതിരിയിൽ “ഉണ്ടാവും.”

കൈരളി—ഇത്രയധികം പുഷ്പങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമോ?
നാരദൻ—ഉണ്ടാകും.

കൈരളി—അയ്യോ, എനിക്ക്യെന്നു പോണല്ലോ. ഇതുമാതിരി മൈലുകൾ ഇങ്ങിനെ നടന്നുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുമോ?

നാരദൻ—കാ, കൈ ഉണ്ടാകും.

കൈരളി—എന്നാൽ ഞാൻ അമ്മാമന്റെകൂടെ ഇനി പോകുമ്പോൾ വരും. ഞാനും വരും.

നാരദൻ—അയ്യോ, അതു വയ്യ. നിനക്കവിടെ പോയിക്കൂടാ. നിന്നെ ഞാൻ ദേവലോകത്തു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയാൽ നിന്നെ ദേവസ്രീകൾ പി

ന്നെ വിടുകതന്നെയില്ല. ഒരുസമയം അവർ നിന്നെ കൊന്നുകളയും.

കൈരളി—എന്താണ് ദേവസ്രീകൾ രാക്ഷസി കളാണോ?

നാരദൻ—രാക്ഷസികളായിട്ടല്ല. ദേവേന്ദ്രൻ എന്നു പറഞ്ഞ അവിടുത്തെ രാജാവ് നിന്നെ കണ്ടാൽ നിന്നെ ഭാര്യയാക്കണം എന്നു പറയും.

കൈരളി—അയ്യ! അവന്റെ ഭാര്യ! അടുത്തു വന്നാൽ ഞാൻ അവന്റെ കണ്ണു കത്തിയെടുത്തുകളയും.

നാരദൻ—വളരെ പ്രയാസപ്പെട്ട ഒരു പ്രവൃത്തിയായിരിക്കും അത്.

കൈരളി—എന്താ, അയാളുടെ കണ്ണുകൾ സ്വപ്നപ്പുട്ടിട്ട് പുട്ടിയിരിക്കുമോ?

നാരദൻ—അതല്ല, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ മുഴുവനും കത്തിയെടുക്കേണമെങ്കിൽ ഒരു മനുഷ്യയുസ്സ് മുഴുവൻ വേണ്ടിവരും. അത്രയധികം കണ്ണുകളുണ്ട്. ദേഹം മുഴുവനും കണ്ണുകളാണ്.

കൈരളി—(ഉറക്കെ ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) ദേഹമാസകലം കണ്ണുകളാണോ? നല്ല ചന്തമുള്ള ആളായിരിക്കും. പക്ഷെ തിരിഞ്ഞുനോക്കേണ്ടുന്ന പണി ഉണ്ടാകയില്ല. പിന്നാപ്പാത്ത എന്തെങ്കിലും കാരണമെങ്കിൽ പിന്നാപ്പാത്തെ കണ്ണു തുറക്കുക. വല്ല ഗുഹക്കകത്തും വല്ലതും കാരണമെങ്കിൽ കയ്യിന്റെ വിരൽ അകത്തേയ്ക്ക് കടത്തിയാൽ മതി.

നാരദൻ—അതെ. കാണുവാൻ നല്ല സുഖമുണ്ടാകും.

കൈരളി—(കുറച്ചാലോചിച്ചിട്ട്) ദേവേന്ദ്രൻ ഉറങ്ങിയോ എന്ന് എങ്ങിനെയാണറിയുക, അമ്മാമേ? വളരെ പ്രയാസമായിരിക്കുകയില്ലേ? എല്ലാ കണ്ണും

അടച്ചുവെച്ചു എന്നു നോക്കേണമെങ്കിൽ എത്ര ആളുകൾ വേണ്ടിവരും!

നാരദൻ—അതേ, ബഹുപ്രയാസമാണ്. അതുകൊണ്ട് ആരും നോക്കാതെന്നേയില്ല.

കൈരളി—എനിയ്ക്കൊന്ന് ദേവേന്ദ്രനെ കാണേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. (പുറത്തേയ്ക്ക് നോക്കി) അമ്മാമേ, അതാരാണ് വരുന്നത്? ഒരു സന്യാസിയും ഒരു സ്ത്രീയുംകൂടി അതാ വരുന്നു. അവർ എന്തോ സംശയിച്ചുകൊണ്ട് നില്ക്കുന്നു.

കൈരളിയും നാരദനും പുറത്തേയ്ക്ക് വരുന്നു.

നാരദൻ—ഇതെന്താണിത്? രണ്ടുപേരും വരുന്നത്. അതാ മഹാഷിയുടെ കയ്യിൽ ഒരു കാരസ്തരത്തിന്റെ പഴവുമുണ്ട്.

മഹാഷി നാരദനെ കണ്ട് നമസ്കരിയ്ക്കുന്നു.

മഹാഷി—ഈ സ്ഥലത്ത് വന്നപ്പോൾ സ്ഥലം മാറിപ്പോയോ എന്നു സംശയിച്ചു. ഭാഗ്യവശമാണ് ഇങ്ങിനെ വലിയ കൊട്ടാരത്തിലാണ് താമസിച്ചത് എന്ന് എനിയ്ക്ക് മനസ്സിലായിരുന്നില്ല. വെറും ഒരു പണ്ണശാലയാണ് ഞാൻ നോക്കിവരുന്നത്.

നാരദൻ—ഇന്നലെവരെ ഇത് വെറും ഒരു പണ്ണശാലമാത്രമായിരുന്നു. ഇന്നു രാവിലെയാണ് ഇതെല്ലാം മാറിക്കണ്ടത്.

മഹാഷി—ഈശ്വരന്റെ മായകർത്തവ്യം. ഈ കട്ടിയെ ലക്ഷ്യം കടക്കുക. അതത്രമാത്രമേ വിചാരിയ്ക്കുന്നുള്ളൂ.

നാരദൻ—ഈ കട്ടിയെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോകുവാൻ വേറെ വല്ലവരും എടുത്ത മായയോ എന്നുമാത്രമേ എനിയ്ക്ക് ശങ്കയുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

മഹാഷി—ഇത് മായയല്ല, തീച്ചയാണ്. എന്താണെന്നുവെച്ചാൽ ഞങ്ങൾ വളരെ ഭൂതന്മാരാണ്.

തന്നെ ഈ കെട്ടിടം കണ്ടിട്ട് ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. ഫിമ വാന്റെ മുകളിൽ ആരാണ് ഇത്ര ഭംഗിയുള്ള ഒരു കെട്ടിടം പണി ചെയ്തിരിക്കുന്നത് എന്നു വിചാരിച്ചു വരികയായിരുന്നു. മായയാണെങ്കിൽ, അതിൽപ്പെടാത്ത ആളുകൾക്ക് അതിന്റെ സൂക്ഷ്മ സ്ഥിതിമാത്രമേ കാണുകയുള്ളൂ. ഏതെങ്കിലും ഈ പഴവും ഈ സ്രീയും ഇവിടെ ഏല്പിക്കുവാൻ എന്നെ പരശുരാമൻ ഏല്പിച്ചതാണ്.

നാരദൻ—ഇതെങ്ങിനെ ഭാഗ്വതരാമന്റെ കയ്യിൽ കിട്ടി?

മഹർഷി—വിവരമെല്ലാം ഈ സ്രീ പറയും. ഞാൻ ആ സ്ഥലത്തേയ്ക്കുതന്നെ പോകുകയാണ്. അതിന്നു ദയയുണ്ടായി സമ്മതം തരണം.

ഇതിന്നിടയിൽ കൈരളി സ്രീയുടെ അടുത്തു ചെന്നുനിന്നു സംസാരം തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. സ്രീയെ പുനോട്ടത്തിന്നടുത്ത് മറയ്ക്കു അതുതങ്ങളും കാണിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. പക്ഷെ ആ സ്രീ കൈരളിയെ സന്തോഷിപ്പിക്കുവാൻവേണ്ടിമാത്രം എന്ന മാതിരിയിൽ അതെല്ലാം നോക്കിനിന്നിരുന്നു.

കറച്ചു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ കൈരളി “വത്ര. നമുക്കു അകത്തു പോയിരിക്കാം.” എന്നു പറഞ്ഞു സ്രീയുടെ കൈ പിടിച്ചുവലിച്ചു കൊണ്ടുപോകുന്നു.

മഹർഷി പോയശേഷം നാരദൻ രണ്ടുപേർ “എന്ത് പറി? ഇതെങ്ങിനെ ഭാഗ്വതരാമന്റെ കയ്യിൽപ്പെട്ടു?”

രണ്ടു—അതൊന്നും പറയാത്തതാണ് നല്ലത്. അബലം പിണഞ്ഞു; എന്നാൽ പോരേ!

നാരദൻ—എനിക്കു് ഊഹിക്കാൻകൂടി സാധിക്കുന്നില്ലല്ലോ.

രണ്ടു—പറയാം: ഞാനും ഉദ്ദേശിയും മേനക

യും തിലോത്തമയുടേടി ഒരു പ്രത്യേകകാര്യത്തിന്നു വേണ്ടി ഹിമവൽപാർപ്പത്തിലുള്ള കാരസ്കരമരത്തിന്റെ പഴം പഴുക്കുന്ന സമയം നോക്കി കൊണ്ടുപോകുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. ആ കാര്യം അധികം എന്റെ സ്വന്താവശ്യമാണ്. ആ കാര്യം ദേവേന്ദ്രൻ അറിയാൻ പാടില്ലാത്തതുകൊണ്ടും മറ്റുള്ളവരെ വിശ്വസിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്തതുകൊണ്ടും ഞാൻ ഒരു പക്ഷിയായി പോയി ആ പഴം കൊത്തിക്കൊണ്ടു പോകുക പതിവായിരുന്നു. എട്ടു പഴങ്ങൾ അങ്ങിനെ കൊത്തിക്കൊണ്ടുപോയി.

നാരദൻ—പാവം, ആ മഹഷിയെ പട്ടിണിയിട്ടു അല്ലേ?

രംഭ—അതൊന്നും ആലോചിച്ചില്ല. ഏതെങ്കിലും ഈ പ്രാവശ്യവും വന്നു. എന്റെ കഷ്ടകാലത്തിന്നു ഭാഗ്യവശാൽ അവിടെ എത്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. കരസ്രം എയ്ക്ക് എന്നെ വീഴ്ത്തിക്കളഞ്ഞു. ഭൂമി തൊട്ടു പോയതുകൊണ്ട് അങ്ങട്ട് മടങ്ങിപ്പോകുവാൻ സാധിച്ചതുമില്ല.

നാരദൻ—കഷ്ടമായിപ്പോയി. അവിടെ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലേ?

രംഭ—എന്തോ, യാതൊരു വിവരവുമില്ല. അറിഞ്ഞാൽ പിന്നേതെ സ്ഥിതി എന്താണെന്ന് എനിക്കു് വിചാരിയ്ക്കുമ്പോൾക്കൂടി ഭയമാവുന്നു.

നാരദൻ—ആട്ടെ, ഞാനൊരു കാര്യം ചെയ്യാം. കൈരളി സമ്മതിയ്ക്കയാണെങ്കിൽ ഞാനൊന്നു പോയിവരാം. എന്താണ് കൈരളി സമ്മതിയ്ക്കുമോ?

കൈരളി—ഓഹോ, ഈ ജ്യേഷ്ഠത്തി ഇവിടെ എന്റെ കൂടെയിരിയ്ക്കയില്ലേ?

നാരദൻ—തീർച്ചയായും ഇരിയ്ക്കും.

കൈരളി—അല്ല, അമ്മാമ പറഞ്ഞ മാതിരിയോ? ഞാൻ ഉറങ്ങിയാൽ അപ്പോൾ അമ്മാമ ഇവിടെനിന്നു പോവും. വല്ലാത്ത കരമ്മാമ!

രംഭം—ഞാൻ കൈരളിയെക്കൂട്ടാതെ ഒരു സ്ഥലത്തും പോകയില്ല.

കൈരളി—ദേവേന്ദ്രൻ വന്നു വിളിച്ചാലോ?

രംഭം—എന്നെ ദേവേന്ദ്രൻ വന്നു വിളിക്കുകയില്ല. വിളിച്ചാലും കൈരളിയെ കൂട്ടിയേ പോകയുള്ളൂ.

കൈരളി—തീർച്ചയാണെ.

രംഭം—തീർച്ച.

കൈരളി—എന്നാൽ അമ്മാമ പോയ്ക്കൊള്ളൂ. ജ്യേഷ്ഠത്തി എൻറകൂടെത്തന്നെ താമസിക്കുന്നു.

രംഭം—ഞാൻ അതിന്നുവേണ്ടിത്തന്നെയാണ് വന്നിട്ടുള്ളത്. കൈരളിയ്ക്ക് സന്തോഷമല്ലേ?

കൈരളി—എനിയ്ക്ക് വളരെ സന്തോഷമായിരിക്കുന്നു. ജ്യേഷ്ഠത്തി എൻറകൂടെ പുഷ്പങ്ങൾ അർപ്പിക്കാനും മറ്റും വരികയില്ലേ? നമുക്ക് പല സ്ഥലങ്ങളിലും പോകാം. ഇവിടെ എത്ര ഗുഹയുണ്ടെന്നറിയോ? എന്നെ പ്രസവിച്ച ഗുഹയിൽ രണ്ടു സിംഹക്കുഞ്ഞുകളുണ്ട്. ഞാൻ അവയെ കൈ കാണിച്ചു തരാം. വേറേ ഒരു സ്ഥലത്ത് പോയാൽ കള്ളിപ്പുഴ എത്ര വേണമെങ്കിലും തിന്നാം.

നാരദൻ—ജ്യേഷ്ഠത്തി ദേവലോകത്തുനിന്നാണ് വരുന്നത്. അവിടെ ഇതിലും എത്രയോ നല്ല വസ്തുക്കളുണ്ട്.

കൈരളി—അതെയോ?

രംഭം—ഒന്നുമില്ല. അവിടെ ഇതിന്റെ പകുതി സുഖമില്ല. നമുക്ക് ഇവിടങ്ങളിലെല്ലാം നടക്കാം.

നാരദൻ—എന്നാൽ ഞാൻ പോയിവരാം.

നാരദൻ പോകുന്നു.

കൈരളി—ഈ അമ്മാമ ആരെ കാണാനാണ് പോകുന്നത്?

രംഭ—അവിടെ ദേവലോകത്ത് കൈരളിയെപ്പോലെ ഒരു കുട്ടിയുണ്ട്.

കൈരളി—എന്റെ മാതിരിയോ?

രംഭ—പെൺകുട്ടിയല്ല, ആൺകുട്ടിയാണ്.

കൈരളി—ജ്യേഷ്ഠത്തി വരുമ്പോൾ കൊണ്ടുവരാനായിരുന്നില്ലേ? എത്ര നന്നായിരുന്നു.

രംഭ—ആട്ടെ, അമ്മാമൻ പോയി മടങ്ങിവരട്ടെ.

കൈരളി—വരു. നമുക്ക് പുത്തോട്ടത്തിലേയ്ക്ക് പോകാം.

രണ്ടുപേരും പുറത്തേയ്ക്ക് പോകുന്നു.

രംഗം 3

ദേവേന്ദ്രൻ വളരെ കോപിച്ചുകൊണ്ട് സിംഹാസനത്തിന്മേൽ ഇരിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇതെന്താണിത്? ഇനിയും അവർക്ക് പുറപ്പെടാൻ ആയില്ലെന്നോ? ഞാൻ എത്ര നേരമാണ് കാത്തുനില്ക്കേണ്ടത്? അധികപ്രസംഗികൾ!

ഉച്ചുശി ചിരിച്ചുകൊണ്ട് പ്രവേശിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്താണ് ഉച്ചുശി? ഇനിയും ഞാൻ എത്ര നേരമാണ് കാത്തുനില്ക്കേണ്ടത്? ഞാൻ ആ ആട്ടം കാണുവാൻവേണ്ടി കൊതിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

ഉച്ചുശി—സ്വാമി, കുറച്ചുകൂടി ക്ഷമിക്കണം. ആ ചിലമ്പ് ഉണ്ടാക്കി കൊണ്ടുവന്നതെല്ലാം അബദ്ധമായിപ്പോയി. അത് രണ്ടാമതും ഉണ്ടാക്കേണ്ടിവന്നു. അവൻ ഇട്ടുകൊണ്ടുവന്ന മുത്തുകളെല്ലാം വളരെ വലിപ്പം ജാസ്സിയായിപ്പോയി. അത് ശരി

യായ വലുപ്പമല്ലെങ്കിൽ ആട്ടത്തിന്റെ പകുതി ഭംഗിയും പോയ്ക്കാകുന്നതായിരിക്കും.

ദേവേന്ദ്രൻ—ആ അവൻ എവിടെ? ആരു പറഞ്ഞു, അവനോട് തെറ്റി ഉണ്ടാക്കുവാൻ? ആരു വിടെ?

ഒരു ഭടൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

എടാ, പോയി ആ ചിലങ്കക്കാരനെ പിടിച്ചിവിടെ കൊണ്ടുവാ.

ഉദ്യോഗി—അവനെ ഒന്നും ചെയ്യണ്ട. ഒരു സമയം ഞാൻ പറഞ്ഞത് മനസ്സിലാക്കാത്തതുകൊണ്ടായിരിക്കാം.

ദേവേന്ദ്രൻ—മനസ്സിലാക്കാത്തതുകൊണ്ടോ! അവനെ ഞാൻ ഇപ്പോൾ ആട്ടിപ്പറത്താക്കും. വല്ല കാട്ടിലും ചെന്നുലയട്ടേ.

ഉദ്യോഗി—വേണ്ട. ഇക്കുറി അവൻ മാപ്പ് കൊടുക്കണം.

ചിലങ്കക്കാരനെ പിടിച്ചു കൊണ്ടുവരുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്താടാ നിനക്ക് പറഞ്ഞാൽ അതുപ്രകാരം ചെയ്തുകൂടാ അല്ലേ? നിന്നെ ഞാനിവിടെനിന്നു ആട്ടിക്കളുവാൻ തീർച്ചയാക്കിയിരിക്കുന്നു.

ചിലങ്കക്കാരൻ—അയ്യോ, സ്വാമി! അടിയനോട് ആദ്യം കല്പിച്ചപ്രകാരമാണ് ഉണ്ടാക്കിയത്.

ദേവേന്ദ്രൻ—കളവു പറയുന്നെടാ. അവനെ തള്ളി പറത്താക്കട്ടേ. അവൻ ഹേമകൂടപർവ്വതത്തിൽ പോയി കരയിരം മനുഷ്യവർഷം ഒരു പന്നിയായിരിക്കട്ടെ.

ഉദ്യോഗി—ഇക്കുറി അവൻ മാപ്പ് കൊടുക്കണം എന്ന് എന്റെ പ്രത്യേകം ഒരപേക്ഷയുണ്ട്.

ദേവേന്ദ്രൻ—ആട്ടെ. ഉദ്യോഗി അപേക്ഷിച്ചാൽ എനിക്കു് ആ അപേക്ഷ നിരസിക്കുവാൻ സാധിക്കില്ല.

യില്ല. (ചിലങ്കക്കാരനോട്) പോ. വേഗം പോയി ചിലങ്ക ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടുവോ.

ചിലങ്കക്കാരൻ—സ്വാമി, ചിലങ്കപ്പണി മുഴുവൻ കഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. ചിലങ്കകൾ ഇതാ.

ഉച്ചുശി—എവിടെ നോക്കട്ടേ? (ചിലങ്കകൾ വാങ്ങുന്നു.) വളരെ നന്നായിരിയ്ക്കുന്നു. (ദേവേന്ദ്രനോട്) സ്വാമി, ഞങ്ങൾ ഇപ്പോൾ അണിഞ്ഞു വന്നുകൂടാം.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഞാൻ ഇവിടെത്തന്നെ ഇരിയ്ക്കാം. വേഗത്തിൽ തെയ്യം വരണം.

ഉച്ചുശി “ഇതാ എത്തിപ്പോയി” എന്നു പറഞ്ഞു അവിടെനിന്നു പോകുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ ആത്മഗതം: ഉച്ചുശി വളരെ വിവേകമുള്ളവളാണ്. പക്ഷെ സൗന്ദര്യം ആർക്കാണ് അധികം എന്ന് പറയാൻ കഴികയില്ല. നാലാളുകളും ഞാനോ, നിത്യോ എന്നുള്ള നിലയിലാണ്. ഈ ആട്ടം എന്തുമാതിരിയായിരിയ്ക്കും? തീച്ചയായും വിശേഷമായിരിയ്ക്കും. എന്നെ ഇത്രയധികം താമസിപ്പിച്ച സ്ഥിതിയ്ക്ക് തീച്ചയായും വളരെ വിശേഷമാകാതെയിരിയ്ക്കയില്ല.

ഇന്ദ്രാണി പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.

ഹോ, ഇന്ദ്രാണി ഇങ്ങട്ട് പുറപ്പെട്ടുവോ?

ഇന്ദ്രാണി—അവിടെ ഇരുന്നു മുഷിഞ്ഞു. അപ്പോൾ ഇവിടെ വിശേഷവിധിയായ ചില ആട്ടങ്ങൾ നടക്കുവാൻപോകുന്നു എന്ന് ഇവിടുന്ന് പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് പുറപ്പെട്ടതാണ്. എന്താ ഇനിയും ആയില്ലേ?

ദേവേന്ദ്രൻ—ചിലങ്കക്കാരൻ ചിലങ്കകളുണ്ടാക്കിയത് ശരിയായില്ല. അതുകൊണ്ട് അല്പം താമ

സിച്ചുപോയി. ഇപ്പോൾ ഉദ്യോഗി അണിയുവാൻ പോയിരിക്കുകയാണ്.

ഇന്ദ്രാണി—ഞാൻ ഒരു പോയി നോക്കി വന്നു കളയാം.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്നാൽ ഞാൻ ആ സമയം ഒരു പുറത്തു പോയി വന്നുകുളയാം. ആദ്യം തുടങ്ങിയാൽ അതിന്നു സമയം കാണുകയില്ല.

ദേവേന്ദ്രൻ പുറത്തേയ്ക്കും ഇന്ദ്രാണി ഉള്ളിലേയ്ക്കും പോകുന്നു.

രംഗം 4

ദേവലോകത്തിൽ അന്തഃപുരത്തിലുള്ള ഒരു മുറി.

തിലോത്തമയും മേനകയും പെരുമാൾ എന്ന ഒരു കുട്ടിയും.

തിലോത്തമ—എന്റെ കാമനയല്ലേ, പൊന്നല്ലേ, ഒരു ചുമയില്ലേ. ഒന്ന് സമ്മതിയ്ക്ക് കുട്ടി. അല്ലെങ്കിൽ കാര്യമെല്ലാം തകരാറിലാവും.

പെരുമാൾ—എന്നെക്കൊണ്ടു പെണ്ണിന്റെ വേഷം കെട്ടുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. എന്നോട് അത് പറയണ്ട. നിങ്ങൾ എന്ത് പറഞ്ഞാലും വേണ്ടില്ല.

മേനക—പെരുമാളേ, ഞങ്ങൾ എന്തു വേണമെങ്കിലും തരാം. ഇതാ, നോക്ക്, മുത്തുമാലകൾ, നവരത്നങ്ങൾ, നല്ല ഒന്നാന്തരം ഉടുപ്പുകൾ. ഇതെല്ലാം തരാം. വൈരംകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഒരാനക്കുട്ടിയെ തരാം.

പെരുമാൾ—അയ്യോ, എനിക്ക് ഇതുമാത്രം വയ്യ. എന്നോടു പെണ്ണിന്റെ വേഷം എടുക്കാൻ പറയണ്ട. എനിയ്ക്ക് സാധിക്കില്ല.

മേനക—പെരുമാളേ, ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കാനെങ്കിലും ഇതൊന്നു ചെയ്യുകയേ? രണ്ടു ഇവിടെ ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടല്ലേ? ഞങ്ങൾ എത്ര കഷ്ടപ്പെട്ടതുകൊണ്ടാണ് നിന്നോടു പറയുന്നത്. വേഗം അഴിച്ചിടാം.

പെരുമാൾ—ആരെങ്കിലും അറിഞ്ഞാൽ—

തിലോത്തമ—ഈശ്വര, നേരം വൈകുന്നല്ലോ. പെരുമാളേ, നീ ഇത് സമ്മതിച്ചില്ലെങ്കിൽ രണ്ടു, നിന്റെ സ്വന്തം അമ്മയെ, ഈ ദേവലോകത്തുനിന്ന് ആട്ടിപ്പറത്താക്കും. ഞങ്ങളേയും ആട്ടിപ്പറത്താക്കും. ഞങ്ങളെല്ലാവരും പോയി വല്ല കല്ലിലും മുളുളിലും കിടന്നു കഷ്ടപ്പെടേണ്ടിവരും. നിനക്ക് വ്യസനമാകും.

പെരുമാൾ—എന്നാൽ ഞാനും വരും. ഞാൻ നല്ല ഒരു സ്ഥലത്ത് നിങ്ങളെയൊക്കെ കൊണ്ടാക്കി, നമുക്ക് എല്ലാവരും സുഖമായിരിക്കാം.

ഉർവ്വശി പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഉർവ്വശി—എന്താണ്, പെരുമാൾ ഇനിയും ചമഞ്ഞിട്ടില്ലേ?

തിലോത്തമ—(കണ്ണുനീരോടെ) ഞാൻ ആവുന്നത് പറഞ്ഞിട്ടും ആ കുട്ടി സമ്മതിക്കുന്നില്ല.

ഉർവ്വശി—ഞങ്ങൾ ഇതുവരെ കഷ്ടപ്പെട്ടതിനുള്ള കൂലിയാണ്, അല്ലേ? കഷ്ടതന്നെ. പുരുഷന്മാർ സ്ത്രീകളോട് ഇത്ര ദയയില്ലാതെ കാണിക്കുമോ?

പെരുമാൾ—(ഈഷ്യയോടെ) ഞാൻ എങ്ങിനെയെന്ന് രണ്ടു അമ്മയായി ആടേണ്ടത്. ആ സഭയിൽവെച്ച് എന്നെ കണ്ടുപിടിച്ചാൽ പിന്നെ ഞാനെന്തു ചെയ്യും?

തിലോത്തമയും മേനകയും ഉർവ്വശിയും കണ്ണുനീർ വാർത്തുകൊണ്ടു ആ മുറിയിൽ കുട്ടിലിന്മേൽ ചെന്നുകിടക്കുന്നു. പെട്ടെന്നു ഇന്ദ്രാണി പ്രവേശി

യ്ക്കുന്നു. എല്ലാവരും എഴുന്നേറ്റ് വിഷ്ണുരായി നില്ക്കുന്നു.

ഇന്ദ്രാണി—ഇതെന്താണിത്, എല്ലാവരും കണ്ണനിർ വാത്തുംകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്? ഈ കുട്ടിയേതാണ്? വരു, ഉച്ചി ഞാൻ ചോദിക്കട്ടെ.

ഉച്ചി അധികം കണ്ണനിർ വാത്തുംകൊണ്ട് അടുത്തുചെല്ലുന്നു.

ഇന്ദ്രാണി—ഇതെന്താണിത്, ഇത്ര വ്യസനത്തിന്നു കാരണം? ഞാൻ നിങ്ങൾ ചെയ്യുന്നത് കാണുവാനായി വന്നതായിരുന്നു. രണ്ടുവീടെ? രണ്ടുവീടുകാണാനില്ലല്ലോ.

ഉച്ചി—ദേവി, എല്ലാം തുറന്നു ഉണർത്തിക്കാം. ഏതെങ്കിലും ഇനി മറച്ചുവെച്ചിട്ട് യാതൊരു കാര്യവുമില്ല. ഈ നില്ക്കുന്ന കുട്ടി രണ്ടുവീടെ മകനാണ്.

ഇന്ദ്രാണി—രണ്ടുവീടെ മകനോ? ഇതെന്ത് കഥയാണ്. മേനകേ, തിലോത്തമേ, വരു. കരഞ്ഞത് മതി.

ഉച്ചി—രണ്ടു പ്രസവിച്ചു എന്നുമാത്രമേയുള്ളൂ. പക്ഷെ ഞങ്ങളുടെ എല്ലാവരുടെയും മകനാണെന്നു തന്നെ പറയണം. ഈ കാര്യത്തിൽ ഞങ്ങൾ എല്ലാവരും കുറുകാരാണ്.

ഇന്ദ്രാണി—തുറന്നുപറയൂ.

ഉച്ചി—കുറച്ച കാലമുമ്പ് മധുരമീനാക്ഷിയുടെ കല്യാണം നിശ്ചയിച്ചു. ശ്രീപരമേശ്വരൻ തന്നെയായിരുന്നു വരൻ. പക്ഷെ മീനാക്ഷി പാവ് തിയുടെ അവതാരമായിരുന്നു എന്ന് അന്നു ഞങ്ങൾക്ക് വിവരമുണ്ടായിരുന്നില്ല. മീനാക്ഷി വളരെ രൂപലാവണ്യമുള്ള സ്ത്രീയാണെന്ന് ഞങ്ങൾ കേട്ടിരുന്നു. പക്ഷെ മീനാക്ഷിയെ ഒരു പാർവ്വിക്കെന്നെ ഞങ്ങൾ മനസ്സിൽ കരുതി. കല്യാണദിവസം

ദേവേന്ദ്രൻ അറിയാതെ ഉറങ്ങുന്ന സമയം നോക്കി ഞങ്ങൾ നാലുപേരും മീനാക്ഷിയുടെ വേഷമെടുത്തു കല്യാണപ്പന്തലിൽ ഹാജരായി. വരൻ വന്ന സമയം അവിടെ ഒരു മീനാക്ഷിക്ക് പകരം അഞ്ചു മീനാക്ഷികളെ കണ്ടു. പക്ഷെ വരന്നു യാതൊരു സംശയവും ഉണ്ടായില്ല. ശരിയായുള്ള മീനാക്ഷിയുടെ കഴുത്തിൽ മാലയണിയിച്ചു. സൂക്ഷ്മം അപ്പോൾ മനസ്സിലാക്കിയ മീനാക്ഷി, തന്റെ ആദ്യത്തെ ഗർഭം ഞങ്ങൾ നാലുപേരും വഹിക്കട്ടെ എന്നു ശപിച്ചു. ഞങ്ങൾക്ക് വേഷം മാറുവാനോ, അവിടുന്ന് പോകുവാനോ നിവൃത്തിയില്ലാതെ അവിടെത്തന്നെ പെട്ടു. കുറച്ചു ദിവസങ്ങൾകൊണ്ട് ഞങ്ങൾ നാലുപേരും ഗർഭം ധരിച്ചു. ഞങ്ങൾ വളരെ കഷ്ടത്തിലായി. മീനാക്ഷിയുടെ കാല്ക്കൽ ചെന്നു വീണു. കടുവിൽ നാലുപേക്ക് പകരം ഏതെങ്കിലും ഒരാൾ ഒരു കുട്ടിയെ പ്രസവിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞു. ആ നിശ്ചയത്തിന്മേൽ പോകുവാൻ അനുവദിക്കാമെന്നു സമ്മതിച്ചു. ഞങ്ങൾ നാലുപേരും തിരിയെ ദേവലോകത്തെത്തി. ദേവലോകത്തിൽ എത്തിയ ഉടനെതന്നെ രണ്ടു ഒരു കുട്ടിയെ പ്രസവിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ കുട്ടിയാണ് പെരുമാൾ. പിന്നെ ആ കുട്ടിയെ ആരും അറിയാതെ ഞങ്ങൾ വളർത്തിപ്പോന്നു.

ഇന്ദ്രാണി—അപ്പോൾ ദേവേന്ദ്രൻ ഇത്രയധികം കാലം ഉറങ്ങിയോ?

ഉർവ്വശി—ഇവിടുത്തെ ഒരു ദിവസം മനുഷ്യക്ക് ഒരു കൊല്ലമാണ്.

ഇന്ദ്രാണി—ഓഹോ, അത് ശരിതന്നെ. ഇപ്പോൾ രണ്ടു എങ്ങട്ട് പോയി?

ഉർവ്വശി—കുട്ടിയെ പ്രസവിച്ചതിനുശേഷം ഞങ്ങൾക്കെല്ലാവർക്കും സ്നേഹം തുടങ്ങി. പിന്നെ അതി

നെ ദേവനാക്കിക്കൊണ്ടു വരണം എന്ന മോഹം തുടങ്ങി. ഫിമവൽപാർപ്പത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന കാരസ്തരമരത്തിന്റെ 12 പഴം കഴിച്ചാൽ മനുഷ്യൻ ദേവനാകും എന്നു മനസ്സിലായി. എട്ട് പഴം ഞങ്ങൾ പക്ഷിയായിപ്പോയി കൊത്തിക്കൊണ്ടു വന്ന് ഈ കുട്ടിക്ക് കൊടുത്തു. ഒമ്പതാം പഴം കൊണ്ടു വരുവാൻ രണ്ടുതന്നെ പോയി. പിന്നെ തിരിച്ചുവന്നിട്ടില്ല.

ഇസ്രാണി—കഷ്ടംതന്നെ. പെരുമാളേ, നോക്കൂ. പെരുമാളേ, ഞാൻ പറയട്ടെ, ഇങ്ങട്ട് വരു. ഇതൊക്കെ കേട്ടില്ലേ? ഇവരെ സഹായിക്കുകയല്ലേ? പെരുമാൾക്ക് എന്താണ് വിരോധം?

പെരുമാൾ—അവിടെ വല്ലവരും കണ്ടുപിടിച്ചാലത്തെ കുറവ് വിചാരിച്ചിട്ടാണ്. ദേവേന്ദ്രൻ എന്തു ചെയ്യും എന്നുതന്നെ നിശ്ചയമില്ല.

ഇസ്രാണി—ആട്ടെ, ഞാൻ ഒരു വിദ്യ ചെയ്യാം. പെരുമാൾ എന്റെ പോരടുകൊണ്ട് എന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞുകൊള്ളാം. ഞാൻ നിബ്ബന്ധിച്ചു പെരുമാളെ കൊണ്ടു കെട്ടിച്ചതാണ് എന്നു പറഞ്ഞുകൊള്ളാം. പിന്നെ ഉച്ചൈശ്ശ്രവസ്സിന്റെ മാതിരി ഒരു കതിരയെ ഞാൻ സമ്മാനമായി തരികയും ചെയ്യാം.

പെരുമാൾ—ആട്ടെ, ഞാൻ ചെയ്യാം. വരു, എന്നെ ചുമയിച്ചുകൊള്ള.

ഇസ്രാണി—ഉവ്വുശി, വരു.

എല്ലാവരും സന്തോഷത്തോടെ ചാടിവന്നു, പെരുമാളെ അണിയിക്കുന്നു. ഒരു നിമിഷംകൊണ്ടു പെരുമാളെ രണ്ടുപേരും.

രംഗം 5

ദേവേന്ദ്രൻ—എടാ, എന്തെടാ? ഇനിയും ആയി

ല്ലേ? ഞാൻ അങ്ങട്ട് വരണോ എന്നൊന്നു ചോദിക്കും.

ഇന്ദ്രാണി പ്രവേശിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്താണ് അവർ അതിന്റെ ഉള്ളിൽനിന്ന് ചെയ്യുന്നത്? ഇനിയും ചമഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ലേ?

ഇന്ദ്രാണി—ഇപ്പോൾ വരും. ഇന്നത്തെ ആട്ടം വളരെ കേമമായിരിക്കും. യാതൊരു സംശയവും വേണ്ട.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്താണ് ഇന്ദ്രാണിയ്ക്ക് ഇങ്ങിനെ തോന്നുവാൻ സംഗതി? ഈ ആട്ടം ഇതിന്ന് മുമ്പ് കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?

ഇന്ദ്രാണി—അതൊന്നുമല്ല. എന്താണ് കാരണമെന്നു ഞാൻ പിന്നെ പറയാം.

വാദ്യക്കാർ, പാട്ടുകാർ, മുതലായവർ അവരുടെ സ്ഥാനത്ത് വന്നു നില്ക്കുന്നു.

ഒരു ഭൃത്യൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഭൃത്യൻ—നാരദമഹർഷി പുറത്തുവന്നു നില്ക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—വരാൻ പറയൂ, വരാൻ പറയൂ. (ഇന്ദ്രാണിയോട്) ഈ നാരദമഹർഷി വളരെ ഭാഗ്യവാനാണ്. നല്ല ആട്ടങ്ങളുള്ള സമയത്തെല്ലാം അദ്ദേഹം ഇവിടെ എങ്ങിനെയെങ്കിലും എത്തും.

നാരദമഹർഷി പ്രവേശിക്കുന്നു. ദേവേന്ദ്രന്റെ അടുക്കൽ സിംഹാസനം കൊടുത്തിരുന്നു.

നാരദമഹർഷി—ഞാൻ നല്ല സമയത്താണ് വന്നത്. ഇവിടെ പുതിയ കൊട്ടം ഉണ്ടാവാൻ പോകുന്നു എന്നു കേട്ടു.

ദേവേന്ദ്രൻ—നാരദമഹർഷി വളരെ ഭാഗ്യവാനാണ്, സംശയമില്ല. ഇന്ന് പുതുതായ കൊട്ടമാണ്. നമ്മുടെ ഉദ്യോഗി, മേനക, രാജ, തിലോത്തമ, ഇവർ നാലുപേരുംകൂടി ഒന്നിച്ചുള്ള ആട്ടമാണ്. ആ

ആട്ടത്തിന്റെ സമയത്ത് ഇവിടന്ന് വന്നതുകൊണ്ട് തീച്ചയായും ഇവിടന്ന് മഹാഭാഗ്യവാനാണ്.

നാരദമഹർഷി—അതയോ? നാലാളോടുകൂടി ഒന്നിച്ചുള്ള ആട്ടമാണെങ്കിൽ തീച്ചയായും വളരെ നന്നായിരിക്കും. തീച്ചയായും കാണേണ്ടതുതന്നെയാണ്.

നാരദൻ ഒരു പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി നാടകശാലയിലേക്ക് കടക്കേണ്ട വാതിലിലേക്ക് നോക്കിനില്ക്കുന്നു. മുത്തുമണികളുടെയും സ്വർണ്ണമണികളുടെയും കിണകിണശബ്ദത്തോടുകൂടി ഉച്ചശി, മേനക, രാജ, തിലോത്തമ ഇവർ നാലുപേരും ഒഴുക്കിൽ ഒഴുകിവരുന്ന പുഷ്പങ്ങളുടെ മാതിരിയിൽ നാടകശാലയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ ഇവരുടെ വരവു കണ്ടിട്ടുതന്നെ മയങ്ങിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇന്ദ്രാണി രാജയെ നല്ലവണ്ണം സൂക്ഷിച്ചുനോക്കുന്നു. നാരദൻ കണ്ണു തുറിച്ചുകൊണ്ട് നോക്കുന്നു.

നാരദൻ ആത്മഗതം: ഇതെന്താണിത്, ഞാൻ സ്വപ്നം കാണുകയാണോ? രാജയാണല്ലോ ആ ആട്ടുന്നത്. മഹാ ആശ്ചര്യംതന്നെ. കൈരളിയുടെ അടുക്കെ വിട്ട രാജ ഇത്ര ക്ഷണം എങ്ങിനെ എത്തി? ഏതെങ്കിലും ആട്ടം വളരെ വിശേഷമാകുന്നുണ്ട്.

ദേവേന്ദ്രൻ—ബലേ, ബലേ. നാരദരേ, ഹ-ഹ!

നാരദൻ ദേവേന്ദ്രൻ പറയുന്നതിനെ ഒട്ടും ശ്രദ്ധിക്കുന്നില്ല.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്താണ് നാരദൻ പേടിച്ചുമാതിരി നോക്കുന്നത്? നാരദൻ ഉറങ്ങുകയാണോ?

നാരദൻ—ഇല്ല, ഇല്ല. അതെ, അതെ. ഒന്നാത്തരം. രാജയുടെ ആട്ടം വളരെ വിശേഷമായിരിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—രണ്ടു കരച്ചുംകൂടി ചെറുപ്പം വെച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു. അവൾ ആരുടേയും മനസ്സിനെ ഇളക്കിവിടും. ഉദ്യോഗി, ഹ, ആരാണ് ആരാണ് അധികം വിശേഷം എന്നു പറയുവാൻതന്നെ പ്രയാസമായിരിക്കുന്നു.

ഇന്ദ്രാണി ആത്മഗതം: ആ കുട്ടി, ഇങ്ങിനെ ആടമെന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നില്ല. വളരെ വിശേഷമായിരിക്കുന്നു. പക്ഷെ മുഖത്ത് സന്തോഷം പോര. ഒരു ഭയമാണ് കണ്ണിൽ കാണുന്നത്;

നാരദൻ ആത്മഗതം: ഇതിൽ എന്തോ ഒരു വിദ്യയുണ്ട് തീച്ചയാണ്. അത് തീച്ചയായും രണ്ടു യല്ല. പിന്നെ ആരായിരിക്കും? പക്ഷെ രണ്ടുയുടെ നല്ല മുഖച്ഛായയുണ്ട്. ഒരു സമയം അവിടെ വന്നത് രണ്ടായിരിക്കുകയില്ലേ?

ഇതിന്നിടയിൽ ആട്ടം മുറുക്കിവരുന്നു. ദേവേന്ദ്രൻ ആനന്ദത്തിൽ മുഴുകി ഇരുന്ന സ്ഥലത്തുനിന്നു ചാഞ്ഞുവരുന്നു. വാദ്യവും പാട്ടും ആട്ടവും അതിന്റെ പരമകാഴ്ചയിൽ എത്തിയിരിക്കുന്നു. പെട്ടെന്നു രണ്ടുയുടെ ദേഹത്തിൽനിന്നു വളരെ പ്രധാനമായ ഒരു ഭാഗം നിലത്തു വീണുപോകുന്നു. രണ്ടു പെട്ടെന്നു ആട്ടം നിൽക്കുന്ന സമയം ഉദ്യോഗി എന്തോ തട്ടി നിലത്തു വീഴുന്നു. രണ്ടു തലോലം മോഹാലസ്യം കൊണ്ട് വീഴുവാൻ ഭാവിക്കുന്നതു കണ്ട് ആളുകൾ നാലു ഭാഗത്തുനിന്നും രണ്ടുയെ താങ്ങുവാൻ ഓടിവരുന്നു. പക്ഷെ തിലോത്തമയും മേനകയും അത് സമ്മതിക്കാതെ രണ്ടുയെ തങ്ങുതന്നെ താങ്ങുന്നു.

ഉദ്യോഗി—(എഴുന്നേറ്റ്) സ്വാമി, രണ്ടു എന്തോ ഇത്തിരി മോഹാലസ്യമായിരിക്കുന്നു. ആട്ടം തൽക്കാലത്തേക്ക് നിൽക്കുവാൻ അനുവാദം തരണം.

തിലോത്തമയും മേനകയും രണ്ടു താങ്ങിപ്പിടിച്ചു അന്തഃപുരത്തേയ്ക്ക് പോകുന്നു.

ഉച്ചശി നിലത്തുനിന്നു എന്തോ ഒരു സാധനം വീണ സമയം എടുത്തു തന്റെ ഉടുപ്പിന്റെ ഉള്ളിലാക്കിയത് നാരദൻ കഴിച്ചു ബാക്കി ആരുമതന്നെ കണ്ടിരുന്നില്ല. ഉച്ചശിയും ഉടനെത്തന്നെ ഉള്ളിലേയ്ക്ക് കാടിപ്പോകുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ “രണ്ടാക്കു എന്തു പറ്റി? പാവം, അവൾക്കു എന്താണെന്നു ഞാൻ പോയി അന്വേഷിക്കട്ടേ” എന്നു പറഞ്ഞു എഴുന്നേല്ക്കുന്നു.

ഇന്ദ്രാണി—(ദേവേന്ദ്രനെ പിടിച്ചുനിർത്തി) വേണ്ട. ഇപ്പോൾ ഇവിടുന്നു പോയി അവളെ ഉപദ്രവിക്കണ്ട. കറച്ചു കഴിയട്ടെ. ഈ സമയത്ത് പോയാൽ അസ്വാസ്ഥ്യം അധികമായേക്കാം.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്നാൽ ഞാൻ പോകുന്നേയില്ല. എന്നാലും എനിക്ക് വിവരം അറിയാഞ്ഞിട്ട് വല്ലാത്ത ക്ഷോഭമുണ്ട്.

നാരദൻ—ഞാൻ പോയി അറിഞ്ഞുവരാം. എനിക്ക് അല്പം ചില മരുന്നുകളുടെ വിവരവുമുണ്ട്.

ഇന്ദ്രാണി നാരദന്റെ മുഖത്ത് ഒന്നു നല്ലവണ്ണം സൂക്ഷിച്ചു നോക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—നാരദൻ പോയി വത്ര. പക്ഷെ അവളെ ഉപദ്രവിക്കരുത്. ആദ്യം സദസ്സിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ മുഖത്ത് എന്തോ ഒരു മാറം ഉള്ളതായി തോന്നി. അവൾക്കു നല്ലവണ്ണം ദേഹസുഖമില്ലാതെ ആടിയതായിരിക്കണം. ഞാൻ മഹാക്രൂരൻതന്നെ. നാരദൻ ഒന്ന് പോയി അറിഞ്ഞുവത്ര.

“ഇപ്പോൾത്തന്നെ പോയി വന്നുകളയാം.” എന്നു പറഞ്ഞു നാരദൻ പോകുന്നു.

രംഗം 6

കൈരളിയും രാജയും.

കൈരളി—ജ്യേഷ്ഠത്തി, നമുക്ക് കാട്ടിലേയ്ക്ക് പോകാം. അവിടെ വളരെ രസമുണ്ടാകും.

രാജ—കുഞ്ഞേ, എനിയ്ക്ക് മനസ്സില്ല തീരെ സുഖമില്ല. അതുകൊണ്ട് കാട്ടിലൊന്നും പോകാനായി തീരെ മനസ്സ് വരുന്നില്ല. നാരദമഹർഷി പോയി തിരിച്ചു വരുന്നതുവരെ എനിയ്ക്ക് മനസ്സില്ല സമാധാനമുണ്ടാകയില്ല.

കൈരളി—ജ്യേഷ്ഠത്തിയ്ക്ക് എന്താണ് വ്യസനത്തിന്നു കാരണം? ദേവലോകത്ത് താമസിയ്ക്കുന്ന ആളുകൾക്ക് വ്യസനമുണ്ടാകുമോ?

രാജ—അയ്യോ, കുട്ടി ഭരണിന്നു നോക്കുമ്പോൾ നല്ലതെന്നു തോന്നുന്ന എത്ര സാധനങ്ങൾ നാം കണ്ടിട്ടുണ്ട്, അടുത്ത് ചെന്നു നോക്കുമ്പോൾ ചീത്തയായിട്ട്. ഇന്നാൾ നാം ഒരു പുഷ്പം കണ്ടില്ലേ? എത്ര ഭംഗിയായിരുന്നു അത്. കയ്യിൽ അത് പഠിച്ചപ്പോൾ എന്തായിരുന്നു കഥ!

കൈരളി—ഒന്നിന്നും കൊള്ളാത്തതായിരുന്നു.

രാജ—അതുപ്രകാരമെന്നെയാണ് ദേവലോകത്തെ സ്ഥിതിയും. ഞങ്ങൾക്ക് അവിടെനിന്നു നോക്കുമ്പോൾ ഈ ലോകത്തിൽ ബഹുസുഖമാണെന്ന് പല പ്രാവശ്യവും തോന്നിട്ടുണ്ട്.

കൈരളി—ഇപ്പോൾ എന്താണ് വിശേഷിച്ചു ജ്യേഷ്ഠത്തിയ്ക്ക് വ്യസനത്തിന്നു കാരണം? അമ്മാമൻ കുഞ്ഞിനെ കാണാൻ പോയിട്ടില്ലേ?

രാജ—എന്നെ അവിടെ സമയത്തിന്നു കണ്ടില്ലെങ്കിൽ ദേവേന്ദ്രൻ വല്ലാതെ ദേഷ്യപ്പെടും. എന്നെ അവിടെ എടുക്കയില്ലെന്നുമാത്രമല്ല, എന്റെ കൂട്ട

ത്തിലുള്ള മറയ്ക്കുവരെയെല്ലാം അദ്ദേഹം ആട്ടിപ്പറത്താക്കും.

കൈരളി—ആ കുഞ്ഞിനേയും ആട്ടിപ്പറത്താക്കുമോ?

രണ്ടു—ആ കുഞ്ഞിനെ കണ്ടാലാണ് അധികം കോപത്തിനിടയായിവരിക.

കൈരളി—എന്നാൽ ജ്യേഷ്ഠത്തി ഒരു കാര്യം ചെയ്യൂ. ജ്യേഷ്ഠത്തി ദേവലോകത്തു പോയി കുഞ്ഞിനേയും കൂട്ടി ഇങ്ങട്ടു വന്നുകളയൂ. ഇവിടെ എന്താണ് ദേവേന്ദ്രന് ചെയ്യുവാൻ കഴിയുന്നത്? ഇവിടെ ദേവേന്ദ്രൻ ഉപദ്രവിയ്ക്കുവാൻ വരികയാണെങ്കിൽ ഞാൻ അച്ഛനെ വിളിയ്ക്കും.

രണ്ടു—എനിയ്ക്ക് ഇപ്പോൾ അങ്ങട്ട് പോകാൻ വയ്യ.

കൈരളി—ജ്യേഷ്ഠത്തി ദേവസ്രീയല്ലേ? പിന്നെ എന്തുകൊണ്ട് വയ്യ?

രണ്ടു—ഞാൻ ഒരു പക്ഷിയായി പറന്നിട്ടാണ് ആ പഴം കൊത്തിക്കൊണ്ടുപോകുവാൻ വന്നത്. ഞാൻ ദേവസ്രീയായതുകൊണ്ട് അസ്രം തട്ടിയപ്പോൾ മരിച്ചില്ല. പക്ഷെ എന്റെ തൂവലുകളെല്ലാം പോയ്ക്കി. ഇനി എനിയ്ക്ക് ദേവലോകത്തു പോകേണ്ട മെങ്കിൽ അമൃതം കഴിയ്ക്കണം. അത് ഇവിടെയെങ്ങും കിട്ടുകയില്ല.

കൈരളി—അമൃതം എവിടെയാണ് ഉള്ളത്?

രണ്ടു—അമൃതം ദേവലോകത്തുമാത്രമേ ഉള്ളൂ. അതു ദേവേന്ദ്രൻ വെച്ചുപുട്ടിയിരിയ്ക്കുകയാണ്. ദേവേന്ദ്രന്റെ സമ്മതംകൂടാതെ അതെടുക്കുവാൻതന്നെ നിവൃത്തിയുണ്ടാകയില്ല.

കൈരളി—ജ്യേഷ്ഠത്തി വ്യസനിയ്ക്കേണ്ട. ഞാൻ അച്ഛനോട് പറഞ്ഞിട്ട് അമൃതം വരുത്തിത്തരാം.

രംഭം—അയ്യോ, അച്ഛൻ പറഞ്ഞാലൊന്നും ദേവേന്ദ്രൻ കേൾക്കുകയില്ല.

കൈരളി—പറഞ്ഞത് കേട്ടില്ലെങ്കിൽ അച്ഛൻ ദേവേന്ദ്രനോട് യുദ്ധം ചെയ്ത് അമൃതം കൊണ്ടുവന്നു തരും.

രംഭം—അയ്യോ, അതൊന്നും സാധിക്കുകയില്ല. ദേവേന്ദ്രനോട് യുദ്ധം ചെയ്യുവാൻ ആരെക്കൊണ്ടും സാധിക്കുകയില്ല. ത്രിമൂർത്തികളോ സുബ്രഹ്മണ്യനോ മറ്റോ വരണം. എന്നാൽത്തന്നെ അത്ര എളുപ്പത്തിലൊന്നും സാധിക്കുകയില്ല.

കൈരളി—എന്നിട്ടാണ് രാവണൻ എന്നു പറഞ്ഞവൻ തോല്പിച്ചിട്ട് ദേവലോകത്തുള്ള സകലതും കൊണ്ടുപോയത്?

രംഭം—ദേവേന്ദ്രന് ശക്തിയില്ലാഞ്ഞിട്ടൊന്നും മല്ല, രാവണൻ വല്ലാത്തൊരാളായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്നു അനവധി വരങ്ങളുണ്ട്. വരബലമുള്ള ആളോട് എങ്ങിനെയാണ് യുദ്ധം ചെയ്ത് ജയിക്കാൻ സാധിക്കുക?

കൈരളി—എങ്ങിനെയാണ് പിന്നെ രാവണൻ മരിച്ചത്?

രംഭം—രാവണൻ മരിച്ചത് ഒരാൾ കൊന്നിട്ടുതന്നെ. പക്ഷെ രാമനാണ് രാവണനെ കൊന്നത്. അദ്ദേഹം രാവണനെക്കാൾ ശക്തിയുള്ള ഒരാളായിരുന്നു.

കൈരളി—രാമൻ മനുഷ്യനായിരുന്നില്ലേ? ഒരു മനുഷ്യന് ദേവേന്ദ്രനു ചെയ്യുവാൻ വയ്യാത്ത ഒരു പ്രവൃത്തി സാധിച്ചു. അയ്യോ, ആ ദേവേന്ദ്രനാണ് അച്ഛനെ തോല്പിക്കുന്നത്!

രംഭം—അതു പോയ്ക്കോട്ടെ. ദേവേന്ദ്രന് അനവധി സൈന്യങ്ങളുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കയ്യിൽ

ഒരു വേലുണ്ട്. അതെറിഞ്ഞാൽ തട്ടക്കാനായി ആരും തന്നെയില്ല.

കൈരളി—ജ്യേഷ്ഠത്തി അച്ഛന്റെ വെണ്മഴ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?

രണ്ടു—കണ്ടിട്ടില്ല. പക്ഷെ ദേവേന്ദ്രന്റെ വേലിനോടൊന്നും സമാകയില്ല. പിന്നെ ദേവേന്ദ്രൻ ഹൈരാവതം എന്നു പറഞ്ഞ ഒരാനയുണ്ട്. അത് നാല്പൊമ്പനാണ്. അതിന്നു പതിനായിരം ആനകളുടെ ശക്തിയുണ്ട്. അതു തന്നെ യുദ്ധം ചെയ്യും.

കൈരളി—രാവണൻ വന്നപ്പോൾ ഇതെല്ലാം എവിടെ പോയി?

രണ്ടു—ഇതിനെയെല്ലാം രാവണൻ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയിരുന്നു. അതു പറഞ്ഞിട്ട് ഫലമില്ല. ഞാൻ തന്നെ രാവണന്റെ കൊട്ടാരത്തിലാണ് താമസിച്ചിരുന്നത്.

കൈരളി—രാവണന്റെ ഭാര്യയായിട്ടോ?

രണ്ടു—ഭാര്യയായിട്ടല്ല. അവിടെയൊക്കെ അടിച്ചതളിയ്ക്കാൻവേണ്ടി.

കൈരളി—ജ്യേഷ്ഠത്തി അവിടെയൊക്കെ അടിച്ചതളിയ്ക്കുവാൻ ദേവേന്ദ്രൻ സമ്മതിച്ചുവല്ലോ. അതു കഷ്ടംതന്നെ.

രണ്ടു—ദേവേന്ദ്രൻ യാതൊരു നിവൃത്തിയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹംതന്നെ ചങ്ങലയിലായിരുന്നു.

കൈരളി—എനിയ്ക്കിതൊന്നും കേൾക്കുകയേ വേണ്ട. എന്നിട്ടെങ്ങിനെ വിട്ടു? രാമൻ വന്നു രാവണനെ കൊല്ലുന്നതുവരെ അവിടെയായിരുന്നു, അല്ലേ?

രണ്ടു—ബ്രഹ്മാവ് വന്നു വിട്ടുവിട്ടു.

കൈരളി—അച്ഛൻ ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ തീച്ചയായും അമൃത് കൊണ്ടുവരീക്കുമോ

യിരുന്നു. പക്ഷെ എനിക്കു് അച്ഛനെ വിചാരിയ്ക്കുവാൻ ഭയമാണു്. അച്ഛൻ എന്തോ കാര്യത്തിന്നു വേണ്ടി പോയിരിയ്ക്കുയാണു്. അപ്പോൾ ഇവിടെ വരണം എന്നു വിചാരിച്ചാൽ അച്ഛനു വല്ല അപകടവും പറ്റിപ്പോകുമെന്നു് എന്നോടു് അമ്മാമ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടാണു് വിചാരിയ്ക്കാൻ ഭയം.

രണ്ടു—ഏതെങ്കിലും ഇപ്പോൾ വിചാരിയ്ക്കൂണ്ട. നാരദമഹർഷി വരുന്നതുവരെ നമുക്കു് ഒന്നും ചെയ്യൂണ്ട.

കൈരളി—എന്നാൽ വത്ര. നമുക്കു് ഒന്നു പുറത്തു പോയി കളിക്കാം. നമുക്കു് ഒന്നു് കദളീവനത്തിലേക്കു് പോകാം. (വത്ര.)

രണ്ടുപേരും പുറത്തേക്കു് പോകുന്നു.

രംഗം 7

ദേവലോകം.

ഉച്ചുശി മേനക തിലോത്തമ പെരുമാൾ നാരദൻ.

നാരദൻ—(പെരുമാളെനോക്കി) വേഷം വളരെ ഭംഗിയായി. ആട്ടവും വളരെ വിശേഷമായി. ആ അപകടം പറ്റിയില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ തീച്ചയായും കണ്ടുപിടിയ്ക്കുവാൻ സാധിയ്ക്കയില്ലായിരുന്നു. ഇപ്പോൾത്തന്നെ ദേവേന്ദ്രൻ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. കുറച്ചു ദിവസത്തിന്നു രണ്ടയെ കാണുവാൻ പാടില്ല എന്നു അറിയിച്ചുകൂടയാം.

ഉച്ചുശി—രണ്ടു അവിടെ പെട്ടുപോയതുകൊണ്ടു് എത്ര ദിവസംതന്നെ ഇതു് മറച്ചുവെക്കാം? എങ്ങിനെയെങ്കിലും അറിയാതിരിയ്ക്കയില്ല.

നാരദൻ—അതിന്നിടയിൽ നമുക്കു് എങ്ങിനെയെങ്കിലും രണ്ടയെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നു ആക്കിക്കൂ

ഭേ? അതിന്ന് ശ്രമം ചെയ്യണം. രണ്ടു അവിടെനിന്നു ഇങ്ങോട്ട് വരേണ്ടുന്നതെങ്ങിനെയെന്നു വിചാരിയ്ക്കുന്നു?

ഉദ്യോഗി—അമൃതം കിട്ടാതെ യാതൊരു നിവൃത്തിയുമില്ല. അമൃതം വെച്ചിരിയ്ക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് പോകുവാൻ കൂടി യാതൊരു നിവൃത്തിയുമില്ല. അസുരന്മാർ കളവ് ചെയ്യുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയതുകൊണ്ട് അതിന്റെ താക്കോൽ ദേവേന്ദ്രന്റെ കയ്യിൽത്തന്നെയാണ് സൂക്ഷിയ്ക്കുന്നത്.

നാരദൻ—ഇന്ദ്രാണി നമ്മുടെ ഭാഗത്തല്ലേ. ഇന്ദ്രാണിയോട് ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ കാര്യം സാധിയ്ക്കുമില്ലേ?

ഉദ്യോഗി—അതിന്നു സമയം പിടിയ്ക്കും. പെട്ടെന്ന് വേണമെങ്കിൽ ദേവേന്ദ്രനോട് കാര്യം പറയാതെ എങ്ങിനെയൊണ്? ഇന്ദ്രൻ ഇതിനെപ്പറ്റി അറികയാണെങ്കിൽ പെരുമാളെ ഇവിടുന്ന് എങ്ങിനെയെങ്കിലും രക്ഷിക്കേണ്ടിവരും. വല്ല അപകടവും വരുത്തിക്കളയും.

പെരുമാൾ—ഞാൻ ഈ ദേവേന്ദ്രനെ സദാസമയവും പേടിച്ചുകൊണ്ട് ഇനിയിവിടെ താമസിയ്ക്കുവാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നില്ല. ഞാൻ എന്റെ അമ്മയുടെ കൂടെ ഭൂമിയിൽ പോയി താമസിച്ചുകളയാം. ഇങ്ങിനെ ഒളിച്ചു താമസിയ്ക്കുവാൻ എനിയ്ക്ക് തീരെ ഇഷ്ടമില്ല.

ഉദ്യോഗി—പെരുമാളേ, നിനക്ക് ഞങ്ങളോട് തീരെ ഇഷ്ടമില്ല. നിനക്കുവേണ്ടി ഞങ്ങൾ കഷ്ടപ്പെട്ടതിന്നു യാതൊരു കണക്കുമില്ല.

പെരുമാൾ—എനിയ്ക്ക് സ്നേഹമില്ലാത്തതുകൊണ്ടല്ല. ഞാൻ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്? ഞാനി

വിടെ താമസിച്ചാൽ നിങ്ങൾക്കെല്ലാവർക്കും ഉപദ്രവമല്ലേ? പോരാത്തത് ഞാൻ ഒരു മനുഷ്യനാണ്.

ഉദ്യുഗി—നീ മൂക്കും ദേവനായിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എനി കാലംശംമാത്രമേ ആകുന്നുള്ളൂ. നീ ഇനി ഭൂമിയിൽ പോയാൽ ഒന്നുതന്നെ പിടിക്കുക. ആ രണ്ടു പഴവും കിട്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ നിന്നെ ദേവനായി മുഴുമാക്കുമായിരുന്നു.

പെരുമാൾ—എന്റെ അമ്മമാരെ ഇങ്ങിനെ സങ്കടപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ദേവനാകുന്നതിനേക്കാളും മനുഷ്യനായി മരിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്.

തിലോത്തമ—അയ്യോ, അങ്ങിനെ പറയരുതേ. ഞങ്ങൾ എത്ര മോഹിച്ചുകൊണ്ടാണ് നിന്നെ വളർത്തിയത്.

ദേവേന്ദ്രൻ പെട്ടെന്ന് പ്രവേശിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—എവിടെ, രണ്ടു എവിടെ? അവർക്ക് സുഖക്കേടാണെന്ന് കേട്ടിട്ട് എനിക്കു് മനസ്സിലാക്കു് ഒട്ടുതന്നെ സുഖമില്ല. എവിടെയാണ് രണ്ടു്?

എല്ലാവരും നിശ്ശബ്ദമായി നില്ക്കുന്നു. തിലോത്തമ പെരുമാളെ മറയ്ക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്താണിത് എല്ലാവരും നിശ്ശബ്ദമായിരിക്കുന്നത്? എവിടെ രണ്ടു് (ചുറ്റും നോക്കുന്ന സമയം പെരുമാളെ കാണുന്നു.) ഇതാരാ? നീ ആരാ? നീ എങ്ങിനെ ഇതിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു? ഇപ്പോഴു് എനിക്കു് കാര്യം മനസ്സിലായി. നിന്നെ ഇപ്പോൾ കൊന്നിട്ടു് കാര്യം. ആരടാ, അവരിടെ? അവനെ പിടിച്ചു കെട്ടട്ടെ. കൊണ്ടുവാ, എന്റെ വേൽ കൊണ്ടുവാ. ഇവന്റെ കഴുത്തു് ഇപ്പോൾ മുറിച്ചിട്ടു് കാര്യം.

ഉദ്യുഗി വന്നു കാല്ക്കൽ നമസ്കരിക്കുന്നു. ദേവേന്ദ്രൻ ഉദ്യുഗിയെ കാൽക്കൊണ്ട് തട്ടിക്കളയുന്നു. “നി

ങ്ങളെ സകലത്തിനേയും ഞാൻ ഇവിടന്ന് ആട്ടിപ്പറത്താക്കും.”

ഇന്ദ്രാണി കാര്യം അപകടത്തിലായി എന്നറിഞ്ഞിട്ട് ഉടനെത്തന്നെ ദേവേന്ദ്രനെ തല്ക്കാലം അവിടുന്നു മാറ്റുന്നതിന്നു ഒരു വിദ്യയെടുക്കുന്നു.

ഐരാവതത്തിനെ മദം പൊട്ടിക്കുന്നു. ഐരാവതം ഉടനെത്തന്നെ അലറിക്കൊണ്ട് അവിടം മുഴുവനും കാടി നടക്കുന്നു. വഴിയ്ക്ക് അമൃത് വെച്ചു കെട്ടിടം കണ്ടിട്ട് അതിനോട് മല്ലു നോക്കുന്നു.

ഈ ശബ്ദം കേട്ട് ദേവേന്ദ്രൻ പരിഭ്രമിയ്ക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്താണിത്? ഐരാവതത്തിന്റെ ശബ്ദമാണല്ലോ കേൾക്കുന്നത്.

ഒരു ഭൃത്യൻ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു!

ഭൃത്യൻ—സ്വാമി, സ്വാമി, ഐരാവതത്തിന്നു മദം പൊട്ടിയിരിയ്ക്കുന്നു. അമൃതകലശം ഇപ്പോൾ പോയ്ക്കിട്ടുപോകും.

“പിടിക്കടാ അതിനെ” എന്നു പറഞ്ഞു ദേവേന്ദ്രൻ പുറത്തേയ്ക്ക് ഓടുന്നു.

ആ സമയം നാരദൻ പെരുമാളെയുംകൂടി ഭൂമിയിലേയ്ക്ക് പോകുന്നു. ഇന്ദ്രാണി അന്തഃപുരത്ത് പ്രവേശിച്ചു ഉദ്വേശിയേയും മേനകയേയും തിലോത്തമയേയും തന്റെ സ്വന്തം കൊട്ടാരത്തിലേയ്ക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്നു.

ഐരാവതത്തിന്നു സുഖപ്പെട്ടശേഷം ദേവേന്ദ്രൻ തിരിച്ചുവരുന്നു. ആരെയും കാണാത്തതുകൊണ്ട് ആ സ്ഥലം മുഴുവനും തിരയുന്നു. “അവർ എവിടെ, എവിടെ?” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് പുറത്തേയ്ക്ക് ഓടുന്നു.

രംഗം 8

ദേവേന്ദ്രൻ “എവിടെ അവൻ, എവിടെ അവൻ?” എന്നു പറഞ്ഞു കാട്ടുന്ന സമയം ഇന്ദ്രാണി പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഇന്ദ്രാണി—എന്താണിത്? ഐരാവതത്തിന്റെ സുഖക്കേട് ഇവിടുത്തേക്കു് ബാധിച്ചു എന്നു തോന്നുന്നു. ഇതെന്താണിത്, ഭ്രാന്തന്റെ മാതിരി കാട്ടുന്നത്?

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇന്ദ്രാണി അറിഞ്ഞില്ലേ വർത്തമാനം? ആ കലാടകൻ ഒരു മനുഷ്യനെ അന്തഃപുരത്തിൽ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു.

ഇന്ദ്രാണി—ഒരു മനുഷ്യനേയോ?

ദേവേന്ദ്രൻ—അതേ. ഒരു മനുഷ്യനെ. ഒരു ചെക്കനെ.

ഇന്ദ്രാണി—ഇവിടുന്ന് പെരുമാളെക്കുറിച്ചായിരിക്കുമോ പറയുന്നത്, എന്റെ ദത്തുപുത്രനെപ്പറ്റി?

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇന്ദ്രാണിയുടെ ദത്തുപുത്രനോ?

ഇന്ദ്രാണി—ഞാൻ ഒരു കുട്ടിയെ ദത്തെടുത്ത് ഉൾശിയുടെ കയ്യിൽ ഏല്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ആ കുട്ടിയെ ദേവനാക്കിയതിനുശേഷം ഇവിടുത്തോട് പറയണം എന്നായിരുന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചത്. ആ കുട്ടിയെപ്പറ്റിത്തന്നേയാണോ ഇവിടുന്ന് പറയുന്നത്?

ദേവേന്ദ്രൻ—വളരെ സൗന്ദര്യവും തേജസ്സുമുള്ള ഒരു കുട്ടിയെപ്പറ്റിയാണ് ഞാൻ പറയുന്നത്.

ഇന്ദ്രാണി—കഷ്ടംതന്നെ. ഇതിന്നാണ് ഇവിടുന്ന് കോപിച്ചു് ഐരാവതത്തിന്റെ മാതിരി നടക്കുന്നത്! കഷ്ടം, ഉപകാരം മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചു് പ്രവർത്തിച്ചാൽ ഒട്ടക്കം അനന്തമാണ് ഉണ്ടാകുക എന്നുള്ളതിന്നു ദൃഷ്ടാന്തമാണിത്.

ദേവേന്ദ്രൻ—അയ്യോ, ഇന്ദ്രാണി കോപിക്കുക തേ. ഞാനിതൊന്നും അറിഞ്ഞില്ല.

ഇന്ദ്രാണി—ആ കുട്ടി എവിടെ? അവനെ ഇവിടുന്ന് വല്ലതും ചെയ്തുവോ?

ദേവേന്ദ്രൻ—അയ്യോ, അവനെ കാണാനില്ല.

ഇന്ദ്രാണി—എന്നാൽ തീച്ചയായും ഭൂമിയിലേയ്ക്ക് പേടിച്ച് പോയിക്കാണും. കഷ്ടം, ഇവിടുന്ന് ഇത്ര വിവേകമില്ലാത്ത ഒരാളായിപ്പോയല്ലോ. ഈ കുട്ടിയെ കണ്ട് ഇങ്ങിനെയൊക്കെ തെറ്റിദ്ധരിച്ചാലോ? അവനെ ഇപ്പോൾ കണ്ടുപിടിക്കണമല്ലോ.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഉദ്യോഗിയോട് ചോദിക്കൂ. അവൾ അറിയുമായിരിക്കും.

ഇന്ദ്രാണി—അവരെല്ലാവരും ഭയപ്പെട്ട് എന്റെ അടുക്കൽ വന്നപ്പഴാണ് എനിക്കു് കാര്യം മനസ്സിലായത്. അവരുടെകൂടെ കുട്ടിയില്ല.

ദേവേന്ദ്രൻ—അയ്യോ, എന്നാൽ എവിടെ പോയി? ഞാൻ ഇപ്പോൾ ആളുകളെ അയക്കാം, തിരയേണ്ടതിലേയ്ക്ക്.

ഇന്ദ്രാണി—ആട്ടെ. എന്നാൽ ക്ഷണം പറഞ്ഞേയ്ക്കൂ. കഷ്ടമായിപ്പോയി.

ദേവേന്ദ്രൻ—രണ്ടുവെവിടെ? രണ്ടുവെ ആ കൂട്ടത്തിൽ കണ്ടില്ലല്ലോ.

ഇന്ദ്രാണി—ഇല്ല. രണ്ടു് ഒരബദ്ധം പിണഞ്ഞു. എനിക്കുവേണ്ടി പ്രവൃത്തിയെടുത്തതിന്നു കൂലിയായിട്ടാണ് ഈയപകടത്തിൽ ചെന്നുചാടിയത്.

ദേവേന്ദ്രൻ—(വ്യസനത്തോടെ) രണ്ടു് എന്തു പറി? കഷ്ടം, പാവം!

ഇന്ദ്രാണി—പെരുമാളെ ദേവനാക്ഷവാൻവേണ്ടി ഹിമവൽപാർപ്പത്തിലുള്ള പഴം കൊത്തിക്കൊ

ണ്ടുവരുവാൻ പോയി. ആ സമയം കരസ്രം തട്ടി മനുഷ്യസ്രീയായിപ്പോയി എന്നാണ് വർത്തമാനം.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇതാർ പറഞ്ഞു?

ഇന്ദ്രാണി—നാരദൻ.

ദേവേന്ദ്രൻ—കഷ്ടം! ഇതു പറ്റിച്ചത് ഏതു മനുഷ്യനാണ്? ഇത്ര ബലവും ധിക്കാരവുമുള്ള മനുഷ്യനാണോ? ഞാനവനെ ഇപ്പോൾ ഭസ്മമാക്കും.

ഇന്ദ്രാണി—ഭസ്മമാക്കുന്നത് പിന്നെ ആലോചിക്കാം. അത് അത്ര എളുപ്പത്തിൽ സാധിക്കുമോ എന്നറിയിരിക്കുക. ഏതായാലും ഭാഗ്യവരാനാണ് അത് ചെയ്തത്.

ദേവേന്ദ്രൻ—ആ ഭാഗ്യവരാനെന്റെ ധിക്കാരം ചിലിയല്ല. അവനെക്കൊണ്ട് നമുക്കിത്തിരി കാൽമുണ്ടായിരുന്നു എന്നു കരുതീട്ടായിരിക്കാം ഈ അധിക പ്രസംഗം പ്രവർത്തിച്ചത്. ഏതെങ്കിലും അവനെ നല്ല ഒരു പാഠം പഠിപ്പിക്കണം. ആരെയാ അവിടെ?

ഒരു ഭൃത്യൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഭാഗ്യവരാനെ ഇപ്പോൾ എവിടെയുണ്ടെന്ന് അന്വേഷിച്ചു വാ. ഉടനെ വിവരം എന്നോട് വന്നു അറിയിക്കണം. രണ്ടും എവിടെയാണെന്ന് അന്വേഷിക്കണം.

ഭൃത്യൻ പോകുന്നു.

ഇന്ദ്രാണി—രണ്ടു ഇങ്ങട്ട് കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വന്നു കളയാം. പെരുമാളെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരികയല്ലേ?

ദേവേന്ദ്രൻ—വേഗം വരട്ടേ. പെരുമാൾ ഇന്നു മുതൽ എന്റെ കൂട്ടിയാണ്. ഞാൻ ചെയ്തതെല്ലാം അബദ്ധം. അവനെ വേഗം ദേവനാക്കിക്കളയാം. കഷ്ടം, ഞാൻ മഹാക്രൂരൻതന്നെ. ആലോചനയില്ലാതെ ആരും ഒന്നും പ്രവർത്തിക്കരുത്. എവിടെ മറ്റു

ഇവർ? ഞാൻ അവരോട് ഇപ്പോൾത്തന്നെ മാപ്പ് ചോദിച്ചുകൊള്ളാം.

ഇന്ദ്രാണി—വര, നമുക്ക് പോകാം.

ഇന്ദ്രാണിയും ദേവേന്ദ്രനും പോകുന്നു.

രംഗം 9

രണ്ടും കൈരളിയുംകൂടി തോട്ടത്തിൽ ഇരുന്നു പൂമാലകൾ കെട്ടുന്നു. പെരുമാൾ പ്രവേശിക്കുന്നു.

രണ്ടു കുറച്ചു നേരം ഒന്നും മിണ്ടാതെ നോക്കിനിന്നിട്ട് “പെരുമാളേ!” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് പെരുമാളുടെ അടുക്കലേയ്ക്ക് കാടി പെരുമാളെ കെട്ടിപ്പിടിക്കുന്നു.

പെരുമാൾ—അമ്മേ, എനിക്കു് അമ്മയെ കണ്ടിട്ടുള്ള സന്തോഷത്തിന്നു കണക്കില്ല. അമ്മയില്ലാത്തതുകൊണ്ട് എനിക്കുവിടെ യാതൊരു സുഖവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അവിടെ ദേവേന്ദ്രൻ വല്ലാത്ത കോലാഹലങ്ങളൊക്കെ കാട്ടിക്കൂട്ടി. എന്നെ കൊല്ലുവാൻവേണ്ടി വേൽ എടുത്തുകൊണ്ടുവരുവാൻ കല്പന കൊടുത്തു.

രണ്ടു—അയ്യോ മകനേ, കഷ്ടം! എന്റെ മകനു വല്ലതും പറ്റിപ്പോയിട്ടുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഞാൻ പിന്നെ ജീവിച്ചിരിയ്ക്കയില്ലായിരുന്നു. പിന്നെ എങ്ങിനെയാണ് ദേവേന്ദ്രന്റെ കോപം മാറിയത്?

പെരുമാൾ—മാറിയിട്ടില്ല. പെട്ടെന്നു ഐരാവതത്തിന്നു മദംപൊട്ടി അമൃതശാല കത്തിപ്പൊളിയുവാൻ തുടങ്ങി.

രണ്ടു—എന്ത്? ഐരാവതത്തിന്നു് മദംപൊട്ടുകയോ? ഇതെന്തെന്തുതമാണ്! ദേവലോകത്തെ ആ

നക്ക് മദം പൊട്ടുക എന്നുള്ളത് ഇതുവരെ കേട്ടിട്ടില്ലല്ലോ.

പെരുമാൾ—എന്തോ, അതൊന്നും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. മദംപൊട്ടിയെന്നു ഒരു ഭൃത്യൻ വന്നു പറഞ്ഞു. ദേവേന്ദ്രൻ പുറത്തേയ്ക്കു പോയി. ആ സമയം ഞാൻ രക്ഷപ്പെട്ടു. എനിക്കുവിടെനിന്നിട്ട് ഒന്നു ദേവേന്ദ്രനോട് പൊരുത്തം എന്നുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷെ ഞാൻ നിരായുധനായതുകൊണ്ട് നാദമഹഷിയുടെ വാക്കു കേട്ടു ഇങ്ങോട്ടു പോന്നു.

രണ്ടു—അതു വളരെ നന്നായി. ഞാൻ ഇവിടെ വന്നതിന്റെശേഷം ഒരു നാഴികനേരമെങ്കിലും നിന്നെ വിചാരിക്കാതിരുന്നിട്ടില്ല. അവിടെ എന്തെല്ലാ മായിരിയ്ക്കും നടക്കുന്നത് എന്നുതന്നെയായിരുന്നു വിചാരം.

പെരുമാൾ—അമ്മേ, നമുക്ക് ഇവിടെത്തന്നെ താമസിച്ചുകൂടാം. അങ്ങോട്ട് മടങ്ങിപ്പോകേണ്ട.

രണ്ടു—അതു വയ്യ മകനേ. ഞാൻ ഒരു ദേവസ്ത്രീയായിപ്പോയില്ലേ? എനിക്കിവിടെ അധികം താമസിച്ചുകൂടാ. നിനക്കും മനുഷ്യലോകത്തിൽ 12 ദിവസത്തിലധികം താമസിച്ചുകൂടാ. പന്ത്രണ്ടു ദിവസം കഴിഞ്ഞാൽ ഒന്നു ദേവലോകത്ത് പോയി തിരിച്ചുവരേണ്ടിവരും.

പെരുമാൾ—12 ദിവസമോ! അയ്യോ, അമ്മേ ഇവിടെ എത്ര ഭംഗിയുള്ള സ്ഥലമാണ്. എനിക്കിവിടെത്തന്നെ എന്നും താമസിയ്ക്കുവാൻ തോന്നുന്നു.

രണ്ടു—നീ കൈരളിയെ കണ്ട് ഇത്ര ക്ഷണത്തിൽ മോഹിച്ചുപോയോ? പക്ഷെ നമ്മുടെ 12 ദിവസം ഇവിടുത്തെ 12 കൊല്ലമാണ്. പക്ഷെ ദേവേന്ദ്രൻ നമ്മെ സൈപരത്തോടെ ഇവിടെ താമസി

യ്ക്കാൻ സമ്മതിക്കില്ല. അദ്ദേഹം ഇവിടെ വന്നു നമ്മെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോകാതിരിക്കയില്ല.

പെരുമാൾ—(കൈരളിയെ കാണിച്ചു) ആ കുട്ടി ആരാണ്?

രംഭ—വര. ഞാൻ പരിചയപ്പെടുത്തിത്തരാം. ആ കുട്ടിയുടെ കൂടെയായതുകൊണ്ട് ഞാൻ ഇവിടെ ഒരുവിധം കഴിച്ചുകൂട്ടി. കൈരളി, കൈരളി, വര.

കൈരളി വരുന്നു.

ഇതാരാ, മനസ്സിലായോ?

കൈരളി—എന്നോട് ജ്യേഷ്ഠത്തി പറഞ്ഞ കുട്ടിയല്ലേ?

പെരുമാൾ—ഞാൻ കുട്ടിയാണോ?

കൈരളി—ജ്യേഷ്ഠത്തിയുടെ കുട്ടി.

പെരുമാൾ—അത് ശരി. വര, ഞാനനവധി പുഷ്പങ്ങൾ പഠിച്ചുതരാം.

രംഭ—പെരുമാൾ ഇവിടെ താമസിയ്ക്കുവാൻ വന്നതാണ്. കൈരളിക്ക് വിരോധമുണ്ടോ?

കൈരളി—അയ്യോ, എനിയ്ക്കെന്ത് വിരോധമാണ്! എനിക്ക് വളരെ സന്തോഷം. ജ്യേഷ്ഠത്തിയെ എനിക്ക് സ്നേഹമില്ലേ? അപ്പോൾ ജ്യേഷ്ഠത്തിയുടെ കുട്ടിയെ സ്നേഹമില്ലാതിരിയ്ക്കുമോ?

രംഭ—നാരദമേഹർഷി എവിടെപ്പോയി?

പെരുമാൾ—ഇവിടെ എത്തിയ ഉടനെ, അമ്മയെ കണ്ടു വർത്തമാനം പറഞ്ഞുകഴിയുന്നതിലിടക്ക് ഞാൻ പോയി വരാം എന്നു പറഞ്ഞു പോയി.

രംഭ—എന്നാൽ ഇപ്പോൾ വരും.

ഉടനെ നാരദമേഹർഷി പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.

പെരുമാളും കൈരളിയുംകൂടി പുനോട്ടത്തിലേയ്ക്കു പോകുന്നു.

രംഭം—ഇവിടന്ന് പെരുമാളെ ഇങ്ങട്ട് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നത് വളരെ നന്നായി. എനിക്ക് മനസ്സിന്നു വളരെ സമാധാനമായി.

നാരദൻ—പക്ഷെ അവിടെ കാൽക്കൽ വളരെ തകരാറിലായപ്പോഴാണ് ഇങ്ങട്ട് വരുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിപ്പോന്നത്.

രംഭം—എന്നാൽ തീർച്ചയായും ഇങ്ങട്ട് പുറപ്പെടാതിരിയ്ക്കയില്ല. ഇവിടെ വന്നാൽ എങ്ങിനെയാണ് പെരുമാളെ രക്ഷിയ്ക്കുന്നത്? ഇവിടുന്നുതന്നെ വല്ല ഒഴികഴിവുമാറ്റവും ഉണ്ടാക്കണം.

നാരദൻ—ആട്ടെ. എന്തെങ്കിലും കണ്ടുപിടിയ്ക്കാം. ഇങ്ങട്ട് ദേവേന്ദ്രൻ പുറപ്പെടുമെന്നു തോന്നിയില്ല. ഭാഗ്വതരാമനെ ദേവേന്ദ്രൻ നല്ലവണ്ണം അറിഞ്ഞുകൂടേ!

രംഭം—ഏയി, ഭാഗ്വതരാമനെ ഒന്നും അദ്ദേഹത്തിന്നു ഭയം കാണുകയില്ല.

നാരദൻ—അങ്ങിനെ ഭയമില്ലാതെ പ്രവർത്തിച്ചാൽ ദേവേന്ദ്രന്റെ കഷ്ടകാലം. അത്രമാത്രമേ ഞാൻ ഇപ്പോൾ പറയുന്നുള്ളൂ. ഏതെങ്കിലും കാര്യത്തിന്റെ ഗതി നോക്കി നമുക്കു പ്രവർത്തിയ്ക്കാം.

രംഭം—എനിയ്ക്കിത്തിരി അമൃതം കിട്ടാതെ നിവൃത്തിയില്ല. പെരുമാളെ ഉപദ്രവിച്ചേയ്ക്കും എന്ന ഭയമില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ പോയി സ്വാമിയുടെ കാൽക്കൽ വീണിട്ടെങ്കിലും അമൃതം കൊണ്ടുവന്നു കളയുമായിരുന്നു.

നാരദൻ—രംഭ ഭയപ്പെടേണ്ട. കാൽക്കൽപ്പോന്നു നന്നായി കലാശിയ്ക്കും. എല്ലാം രംഭയുടെ ഇഷ്ടപോലെ വരും. ഇന്ദ്രാണി നമ്മുടെ ഭാഗത്താണെന്നു തോന്നുന്നു. അത് നമുക്ക് വലിയ ഒരു ബലമാണ്.

രംഭം—എന്നാൽ കാര്യം ജയിച്ചു. ഇന്ദ്രാണി സഹായമുണ്ടെങ്കിൽ ഭയപ്പെടാനൊന്നുമില്ല. ശരിയായി വിവരം അറിയാൻ എന്താണ് വിദ്യ?

നാരദൻ—ഞാൻ ഒന്നുകൂടി പോയി ക്ഷണം വന്നുകൂടാം.

നാരദൻ പോകുന്നു.

നാലാമങ്കം

രംഗം 1

ദേവലോകം. ദേവേന്ദ്രനും ഉച്ചുശിയും.

ദേവേന്ദ്രൻ—മേനകയും തിലോത്തമയും എവിടെ?

ഉച്ചുശി—അവർ കുളി കഴിഞ്ഞു വന്നിട്ടില്ല. ഉടനെ വരും. ഞങ്ങളൊക്കെ വല്ലാതെ ഭയപ്പെട്ടു പോയി.

ദേവേന്ദ്രൻ—നിങ്ങൾക്ക് അത് കുളിച്ചുവെക്കേണ്ടുന്ന യാതൊരു കാര്യവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. നിങ്ങൾ എന്നോട് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻതന്നെ ആ കുട്ടിയെ വളർത്തുമായിരുന്നല്ലോ. എന്തായാലും നിങ്ങൾ സ്രീകുളല്ലേ.

ഉച്ചുശി—അത് ഇവിടുന്ന് ഇപ്പോൾ പറയുന്നതാണ്. കുട്ടിയെ ഇവിടുത്തെ കയ്യിൽ കൊണ്ടുവന്നു തന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ തീച്ചയായും ആട്ടിപ്പറത്താക്കാൻ പറയുമായിരുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഐയ്യി. അതൊന്നുമുണ്ടാകയില്ല. ഞാനെന്താണ് മരമുട്ടിയോ മരോറ ആണോ. നിങ്ങളോട് സ്നേഹമില്ലാത്ത ആളല്ലേ. എനിക്ക് രണ്ടു വിചാരിയ്ക്കുമ്പോൾ വല്ലാത്ത വ്യസനം തോന്നുന്നു. അവൾ എന്തെല്ലാം കഷ്ടപ്പാടുകൾ അനുഭവിക്കുന്നുണ്ടെന്നോ! അയച്ചവർ ഇനിയും മടങ്ങി വന്നിട്ടില്ല.

ഉച്ചുശി—ഒരു കൂട്ടം മടങ്ങിവന്നിരിക്കുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു. ആരെടാ അവിടെ?

ഒരു ഭടൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഭൂമിയിൽപ്പോയി തിരിച്ചുവന്നവരോട് ഇവിടെ വരാൻ പറ.

അവർ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഭടന്മാർ—സപാമി, ഞങ്ങൾ രണ്ടു തിരഞ്ഞു പോയവരാണ്.

ദേവേന്ദ്രൻ—കണ്ടുവോ?

ഭടന്മാർ—കണ്ടു. ഹിമവൽപാർപ്പത്തിലുള്ള ഒരു വെണ്ണക്കല്ലുകെട്ടിടത്തിൽ താമസിക്കുന്നുണ്ട്.

ദേവേന്ദ്രൻ—നമ്മെയും തപസ്സുചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരിക്കും.

ഭടന്മാർ—തപസ്സ് മനസ്സുകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നുണ്ടോ എന്ന് നിശ്ചയമില്ല. പാമേ തപസ്സു ചെയ്യുന്നതായി കണ്ടില്ല. അവിടെ ഒന്നിച്ചു പെരുമാറാ എന്ന കട്ടിയും കൈരളി എന്ന വേറൊരു കട്ടിയും ഉണ്ട്.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഈ കൈരളി ഭാഗ്വതരാമന്റെ പോരുകൾക്കായിരിക്കണം. അവർ ഹേതുവായിട്ടാണ് ഈ തകരാറുകളെല്ലാം വന്നത്.

വേദേ ഒരു ഭടൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്തൊരു വർത്തമാനം?

ഭടൻ—ഭാഗ്വതരാമൻ പുഷ്കരിണിയിൽ സ്നാനം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം ഇപ്പോൾ മഹാമേരുപർവ്വതത്തിന്റെ അടുക്കൽ എത്തിയിരിക്കുന്നു. സത്യലോകത്തേക്കു പോകുകയാണെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. ഇവിടെ വന്നു കാണണം എന്നുകൂടി മനസ്സിൽ ഉള്ളതായി തോന്നുന്നില്ല.

ദേവേന്ദ്രൻ—അവൻ മഹാധിക്കാരിയാണ്. പുഷ്കരിണിയിൽ സ്നാനം ചെയ്യുക! ഇങ്ങിനെയെല്ലാം ചെയ്യുവാൻ അനുവദിച്ചതുകൊണ്ടാണ് ഇവർക്കു ധിക്കാരം വളർന്നത്. ലക്ഷ്മിക്ക് പിന്നെ ആ

രായാലും വ്യത്യാസമില്ലല്ലോ. വിഷ്ണുവും അങ്ങിനെ തന്നെ. അതെല്ലാംകൊണ്ട് തന്നോട് സമം ആരുമില്ലെന്നാണ് ഭാവം. ആട്ടെ, നമ്മുടെ ബലം ഇത്തിരിയൊന്നു കാണിച്ചുകൊടുത്തുകൊള്ളാം. എടോ, പ്രളയജലദങ്ങളോടു വരാൻ പറ. പിന്നെ വേറൊരു കൂട്ടം എന്റെ വിമാനത്തിൽ പോയി ആ രണ്ടേയും പെരുമാളെയും ഇങ്ങട്ട് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരട്ടെ. എടോ, പിന്നെ ആ കൈരളിയേയുംകൂടി ഇങ്ങട്ട് കൂട്ടിക്കോ. ആ ഭാഗ്വതരാമനും ഇത്തിരിയൊന്നു പരുങ്ങട്ടെ. എന്താ, ഉദ്യുഗ്തി, അങ്ങിനെയല്ലേ? അവനും ഭാഗ്വതരാമനും ഇല്ലാത്തത് അവന്റെ ഭാഗ്യം. അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഒരു പാറം പറിപ്പിക്കുമായിരുന്നു. ഈ മനുഷ്യന്റെ ദൈവചൈതന്യം കൊടുത്തുകൂടാ. അപ്പോൾ അവർ തലയിൽ കേരം. ഈ ഭാഗ്വതരാമനും വിഷ്ണുതേജസ്സുണ്ടെന്നുള്ള കരഹംഭാവമാണ്.

ഉദ്യുഗ്തി—ഇവിടുത്തേക്ക് അദ്ദേഹത്തിനോട് യുദ്ധംചെയ്തു തോല്പിക്കുവാൻ കഴികയില്ല എന്നാണ് തോന്നുന്നത്. കാൽവീഴ്ചാജ്ജനനെ ജയിച്ച ആളാണ് അദ്ദേഹം.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഒരു പ്രാവശ്യം എന്തോ അങ്ങിനെ പറി. ആട്ടെ. ഞാൻ നേരിട്ട് യുദ്ധത്തിന്നു പോകുന്നതല്ല. ഞാനൊന്നും അറിയാത്ത ഭാവം നടിക്കുകയേയുള്ളൂ. പിന്നെ വേറൊരു വൈഷമ്യവും കൂടിയുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിനോട് യുദ്ധത്തിന്നു പോയാൽ ഒരു സമയം വിഷ്ണുവിന്നു നമ്മോട് കോപത്തിന്നു ഇടയായേക്കും. എന്തിനാണ് അതൊക്കെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുവാൻ പോകുന്നത്? നമുക്ക് നമ്മുടെ കാര്യം സാധിച്ചാൽമാത്രം പോരേ.

ഉദ്യുഗ്തി—അത് ശരിയാണ്. എന്നാൽ പിന്നെ എന്താണ് ചെയ്യുന്നത്?

ദേവേന്ദ്രൻ—ആ ഭാഗ്വതരാമനെ പോകുന്ന വഴിയിലിട്ട് ഇത്തിരി ബുദ്ധിമുട്ടിക്കാം. കൈരളിയെ പിടിച്ചു ഉടനെ കൊണ്ടുവന്നു എവിടെയെങ്കിലും കളിപ്പിച്ചുകളയാം. ഭാഗ്വതരാമൻ നമ്മുടെ അടുക്കെ വന്നു അഭയം പ്രാപിക്കുന്നതുവരെ അവളെ കളിപ്പിച്ചുകളയാം. ആരവിടെ?

ഒരു ഭടൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഹിമവൽപാശപത്തിലേക്ക് പോകാൻ തയ്യാറായി?

ഭടൻ—സദാമി, തയ്യാറായിരിക്കുന്നു. വിമാനം പുറത്തേക്കു എടുക്കുവാൻ പോയിരിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—നല്ലവണ്ണം സൂക്ഷിക്കണം. പിന്നെ വേറൊരു കാര്യം: പോകുന്നവർ എല്ലാവരും അവരവരുടെ വേഷത്തെ വെടിഞ്ഞു കാട്ടാതെ നോക്കിയിരിക്കട്ടെ. കാട്ടാതെ നോക്കിയിട്ട് ചെന്നു രണ്ടേയും പെരുമാളെയും കൈരളിയേയും പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരണം. വിമാനത്തിൽ കയറിയശേഷം മാത്രം രണ്ടുപേരും അമൃതം കൊടുത്താൽ മതി. അതുവരെ അറിയണ്ട. നമ്മുടെ ആറുക്കാരാണെന്ന് ആരുംതന്നെ അറിയരുത്. മനസ്സിലായോ? (ഉച്ചിയിലോട്) ഉച്ചി പോയി കുറച്ചു അമൃതം ഒരു പാത്രത്തിലാക്കിക്കൊടുക്കൂ. താക്കോൽ ഇതാ. ഇന്ദ്രാണിയോട് തുറന്നെടുത്തു തരുവാൻ പറയൂ.

ഉച്ചി—അടിയൻ അമൃതം കണ്ടെടുത്തുവെക്കുകയില്ല.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഹേ, അതുകൊണ്ടാണല്ലോ. അസുരന്മാർ തക്കം നോക്കി എപ്പോഴും നിന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അതുകൊണ്ടുള്ള ഒരു രൂപം നിന്നുവേണ്ടി മാത്രമാണ്.

“അമൃതം ഇപ്പോൾ പോയി കൊണ്ടുവന്നു കളയാം.” എന്നു പറഞ്ഞു ഉദ്യോഗി പോകുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ആരവിടെ?

ഒരു ഭടൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

പ്രളയജലദാഹം വന്നുവോ?

ഭടൻ—സ്വാമി, വന്നുകഴിഞ്ഞു. സ്വാമിയുടെ കല്പന കാത്തു പടിക്കൽ നില്ക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ശരി. അവരോട് പോയി ആ ഭാഗ്യാവരാനെ ഒരു നന്നായി മുക്കുവാൻ പറ. നടക്കുവാൻ വയ്യാതെ കണ്ടു കഴങ്ങണം. പക്ഷെ കൊല്ലണ്ട എന്നു പറഞ്ഞേക്കാം.

ഭടൻ—ഇപ്പോൾ പോയി കല്പന കൊടുത്തു കളയാം.

ഭടൻ പോകുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ ആത്മഗതം: നാം ഇത്തിരി ഒരു ഉറങ്ങിക്കളയാം. ഇതെല്ലാം കഴിഞ്ഞിട്ട് ദേഹം ക്ഷീണിച്ചു. ആ ഐരാവതത്തിന് എന്തു പറ്റി, അസംഗതിയായി മദംപൊട്ടാൻ? ഓഹോ, മനസ്സിലായി. മനുഷ്യൻ ദേവലോകത്ത് വന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ. കൈരളിയെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരണ്ട. അവളെ വല്ലവരുടെയും കയ്യിൽ ഏല്പിച്ചുകൊടുക്കാം. ഒരു പഠിക്കട്ടെ നല്ലവണ്ണം. അതാ, ജലദാഹം യാത്രയായി എന്നാണ് തോന്നുന്നത്. ആ ശബ്ദം അതുതന്നെയാണ്. ഇവരാ ഭൂമി മുഴുവനും മുക്കിക്കളയുമോ! ബുദ്ധിയില്ലാത്തവരാണ്. ഇല്ല, ഞാൻ പ്രത്യേകം കല്പന കൊടുത്തിട്ടില്ലേ. രണ്ടു കാര്യം ഞ്ഞതുകൊണ്ടു മനസ്സിനു ഒരു സുഖവുമില്ല. ഉടനെ വരാതിരിക്കില്ല. ആ പെരുമാളെ ദേവനാക്കി നമ്മുടെ ദത്തപുത്രനാക്കിക്കളയാം.

ദേവേന്ദ്രൻ ഉറങ്ങുന്നു.

രംഗം 2

ഭാഗ്വരാം മൻ ആത്മഗതം: ഇതാ ഞാൻ വൈകുണ്ഠത്തിൽ അടുത്തെത്തിയിരിക്കുന്നു. അതാ, ആ കാണുന്നതുതന്നെയാണ് മഹാമേഘപവനം. അതിന്റെ വലുപ്പവും യോഗ്യതയും അതിന്റെ ഭംഗിയും എല്ലാംകൂടി കാണുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ അത് മഹാമേഘപവനമാണെന്നു തീർച്ചയാക്കാം. അതാ ആ കാണുന്ന ഉന്നപവനങ്ങൾ വേറെ ഒന്നിന്നും ഇല്ല. ആ കിഴക്കുഭാഗത്തു കാണുന്നത് മാനിരാം ആയിരിക്കും. ഈ നേരെ കാണുന്നത് ശാപാശ്ചര്യവും ആരണ്ടിന്നും തൊട്ടു കുമ്പുപർവ്വതവും ആയിരിക്കണം. മേഘമന്ദിരം ആ ഭാഗത്തായതുകൊണ്ടു ഈ ഭാഗത്തു നിന്നു കാണുവാൻ സാധിക്കാത്തതാണ്. എത്ര കൊടുമുടികളാണ് ഇതിനുള്ളത്.

പെട്ടെന്നു കാർമേഘങ്ങളാൽ വെളിച്ചം പോയ്ക്കൊണ്ടു.

“ഇതെന്താണിത്, കർത്താ കാർമേഘങ്ങൾ ആകെ കൂടിയിരിക്കുന്നല്ലോ. പ്രളയമേഘങ്ങളാണല്ലോ ആ കാണുന്നതെല്ലാം.”

പെട്ടെന്നുണ്ടായ ഇടിയും മിന്നലുംകൊണ്ടു ഭൂമിയാസകലം കലുണ്ടകയും ഭാഗ്വരാം മൻ കണ്ണുകൾ അടഞ്ഞുപോകയും ചെയ്യുന്നു. ഭാഗ്വരാം മൻ കണ്ണുകൾ കറെ നേരത്തേക്കു തുറക്കുവാൻ വയ്യാതെയായിപ്പോകുന്നു. ഉടനതന്നെ ഇരിമ്പുകട്ടകൾപോലെയുള്ള മഴത്തുള്ളികൾ മേൽഭാഗത്തുനിന്ന് വീഴുന്നു. ഇടികൾ ഒന്നിനോടൊപ്പം മരറാന്നായി മാലമാലയായി പൊട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഒരു നിമിഷത്തിനകം ഭാഗ്വരാം മൻ മുട്ടുവരെ വെള്ളം കയറുന്നു.

“ഇത് തീർച്ചയായും നമ്മെ പഠിക്കാൻ ദേവേന്ദ്രൻ എടുത്ത പണിയാണ്. പക്ഷെ ദേവേന്ദ്രൻ ദേഷ്യത്തിന്നു കാരണമെന്നും ഇല്ലല്ലോ. (കറച്ചു ആലോചിച്ചിട്ട്) ഓഹോ, മനസ്സിലായി. ആ രണ്ടു യെ എയ്തു വീഴ്ത്തിയതിന്നുണ്ടായ കോപം കാണിച്ചു തായിരിക്കും. മുഖനാരെ യോഗ്യതസ്ഥിതിയിലാക്കി യാലത്തെ ഫലം ഇതുതന്നെയാണ്. യജ്ഞം ചെയ്ത് ദേവേന്ദ്രപദം ലഭിച്ചാൽപ്പിന്നെ അവന്റെ സ്വന്തം യോഗ്യതകൊണ്ടു ലഭിച്ചതാണെന്നാണ് പിന്നേതെ വിചാരം. ദേവനാരും മനുഷ്യരുടെ മാതിരിതന്നെ. യാതൊരു വ്യത്യാസവും ഇല്ല. എന്നെക്കൊണ്ടു കാര്യം വേണ്ട സമയം എന്റെ കാലു വന്നു പിടിച്ചു. ഇപ്പോൾ അവന്റെ യോഗ്യത കാണിക്കുകയാണ്. ആട്ടെ. ഒരു വഴിയുണ്ടാക്കിക്കളയാം. ഇവന്നു എന്നെ മനസ്സിലായിട്ടില്ല.”

രണ്ടു ആഗ്നേയാസ്രങ്ങൾകൊണ്ടു ഒരു കടയുണ്ടാക്കി തലക്കു മീതെ പിടിക്കുന്നു. ഭാഗ്വതരാമൻ നടക്കുന്നു. കടയുടെ മീതെയുള്ള വെള്ളമെല്ലാം വറ്റിപ്പോകുന്നു.

വർത്തമാനം ദേവേന്ദ്രനെ അറിയിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ വരണാസ്രങ്ങൾ വിട്ട് ആഗ്നേയാസ്രങ്ങളെ ശക്തിയില്ലാതാക്കിക്കളയുന്നു.

ഭാഗ്വതരാമൻ “ഇതുകൊണ്ട് തീർച്ചയായി, ഇതു ദേവേന്ദ്രന്റെ വിദ്യതന്നെയാണ്. ഇവന്റെ ധിക്കാരം ഒന്നു കുറയ്ക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല.” എന്നു പറഞ്ഞു നാഗാസ്രങ്ങൾ അയച്ചു പ്രളയജലങ്ങളെ മുഴുവനും കെട്ടി സമുദ്രത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി താഴ്ത്തി നരകപാശത്തിനെ സ്മരിക്കുന്നു.

പെട്ടെന്നു നരകപാശം ഭാഗ്വതരാമന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു.

നരകപാശം—സ്വാമി, അടിയനെക്കൊണ്ടു എന്തു കാര്യമാണ് വേണ്ടതെന്നു അരുളണം. അടിയൻ ഇവിടെനിന്നു കല്പിക്കുമ്പോലെ പ്രവർത്തിക്കാൻ ഒരു കാര്യമാണ്.

ഭാഗ്വതരാമൻ—ദേവേന്ദ്രൻ നമ്മെ അനാവശ്യമായി ഉപദ്രവിച്ചിരിക്കുന്നു. യാതൊരു കാരണവും കൂടാതെ നമ്മുടെ വൈകുണ്ഠത്തിലേയ്ക്കുള്ള പോക്കിനെ തടസ്സപ്പെടുത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. അവൻ വിചാരിച്ചാൽ എന്റെ പോക്ക് തടയുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. എങ്കിലും അവൻ ചെയ്ത ധിക്കാരത്തിന്നു അവനെ ഒരു പാഠം പഠിപ്പിക്കേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു.

നരകപാശം—സ്വാമി, ദേവേന്ദ്രൻ മഹാദുസ്തഭാവിയാണ്. അയാൾക്കുള്ള മാതിരി ഡംഭം മറ്റൊരാൾക്കും ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. പക്ഷെ അന്ന് അത് അവിടുത്തോടു ഉണർത്തിക്കാതിരുന്നത് അവിടുത്തേക്ക് ദേഷ്യം വന്നേക്കുമോ എന്നുള്ള ഭയംകൊണ്ടാണ്. ഇപ്പോൾ എന്തു പ്രവർത്തിക്കാനും അടിയൻ ഒരുക്കമാണ്.

ഭാഗ്വതരാമൻ—നരകപാശം ഒന്നു ദേവലോകത്തു പോയി വരണം. അവിടെയുള്ളവരെ ഒന്നു നല്ലവണ്ണം ഭയപ്പെടുത്തി പോരണം. അതിനായിട്ടാണ് ഞാൻ നരകപാശത്തിനെ സ്മരിച്ചത്.

സ്വാമി—ഇപ്പോൾ പോയി വന്നുകളയാം. ദേവലോകം മുഴുവനും നശിപ്പിച്ചു ദേവേന്ദ്രനേയും അവിടെയുള്ള സകലരേയും വായിലാക്കി ഇവിടുത്തെ തൃപ്പാദത്തിൽ സമർപ്പിക്കാം.

ഭാഗ്വതരാമൻ—അതൊന്നും വേണമെന്നില്ല. പോയി ഒന്നു ഭയപ്പെടുത്തിവന്നാൽമാത്രം മതി. ഇന്ദ്രാണിയെ ഒന്നും ഉപദ്രവിക്കയും അരുത്.

നരകപാശം—കല്പനപോലെ. അടിയന്നു പോകുവാനായി അനുവാദം തരണം.

ഭാഗ്ഗ്വരാം—ശരി. പോയിവരു.

നരകപാശം പോകുന്നു. ഭാഗ്ഗ്വരാം വൈകുണ്ഠത്തിലേക്കും നടക്കുന്നു.

രംഗം 3

കൈരളിയും പെരുമാളും. പെരുമാൾ കൈരളിയുടെ കഴുത്തിലും തലയിലും പൂമാലകൾ അണിയിക്കുന്നു.

രംഭം—(പ്രവേശിച്ചു) എന്താണ് പെരുമാൾ കൈരളിയെ ഭാര്യയായി സ്വീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞുവോ?

കൈരളി—ഞങ്ങൾ വെറുതെ കളിക്കുകയാണ്. ഈ മാലകൾ പെരുമാൾ കെട്ടിയതാണ്. എന്നെ ഇന്ദ്രാണിയാക്കുമെന്നു പറയുകയാണ്.

രംഭം—ഓ, ഇന്ദ്രാണിയാക്കിയാൽപ്പിന്നെ ദേവേന്ദ്രൻ കൈരളിയെ കൊണ്ടുപോയ്ക്കളയുമല്ലോ. പിന്നെ പെരുമാൾക്ക് കൈരളിയെ കാണാൻതന്നെ കഴികയില്ല.

പെരുമാൾ—അതിന്നു ഇങ്ങട്ട് ദേവേന്ദ്രൻ വരട്ടെ. അപ്പോൾപ്പിന്നെ ശരിയായി ഒരു പാരം ഞാൻ ദേവേന്ദ്രനെ പഠിപ്പിക്കും. പിന്നെ ആ മാതിരി പ്രവൃത്തികൾക്ക് ദേവേന്ദ്രൻ തുനിയുകയില്ല.

രംഭം—വെറുതെ ഭുള്ളിക്കണ്ട. ദേവേന്ദ്രൻ വന്നാൽ നിന്നെക്കൊണ്ടു എന്തുതന്നെ സാധിക്കും?

കൈരളി—ഞാൻ ദേവേന്ദ്രന്റെ കൂടെ പോകണ്ടേ! ഞാൻ പെരുമാളെ സഹായിക്കും. പോരെങ്കിൽ ഞാൻ അച്ഛനെയും വിളിക്കും.

പെരുമാൾ—ദേവേന്ദ്രൻ വന്നാൽ ഞാൻ അത്ര എളുപ്പത്തിലൊന്നും വിട്ടുകൊടുക്കയില്ല, തീച്ചയാണ്.

രംഭം—ആട്ടെ. നമുക്ക് അതിനെപ്പറ്റി പറഞ്ഞു വെറുതെ താക്കിക്കണ്ട. അപ്പോൾ കൈരളിക്ക് ഇന്ദ്രാണിയുടെ അത്ര ഉയരമുണ്ടോ, ഇന്ദ്രാണിയാക്കുവാൻ?

പെരുമാൾ—കറച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ഉയരം വെക്കുകയില്ലേ?

രംഭം—അതു ശരിയാണ്. പക്ഷെ നാം ഇപ്പോഴത്തെ കാര്യമല്ലേ പറയുന്നത്.

കൈരളി—ഇന്ദ്രാണി ആരാണ്?

രംഭം—ദേവലോകത്തെ രാജ്ഞിയാണ്. പാൽക്കടലിൽനിന്നുണ്ടായതാണ്.

കൈരളി—കടലിൽനിന്ന് ആളുകൾ ഉണ്ടായി വരികയോ! അതെങ്ങിനെയാണത്?

രംഭം—കൈരളിക്ക് ഇപ്പോൾ അത് മനസ്സിലാക്കുകയില്ല. കറച്ചുകൂടി കഴിഞ്ഞാൽ മനസ്സിലാകും.

കൈരളി—എന്തോ! എനിക്കൊന്നു ദേവലോകത്ത് പോകേണ്ടിയിരുന്നു. ഞാൻ എത്ര പ്രാവശ്യം അമ്മാമയോട് പറഞ്ഞു. പക്ഷെ അമ്മാമ കൊണ്ടു പോകുന്നില്ല.

രംഭം—ഞാൻ ദേവലോകത്തു പോകുമ്പോൾ തീർച്ചയായും കൈരളിയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകും.

കൈരളി—പക്ഷെ എന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയാൽ ഒരു സമയം ദേവേന്ദ്രൻ പെരുമാളുടെ മൂക്ക് മുറിച്ചുകളയുവാൻ മതി.

പെരുമാൾ—ദേവേന്ദ്രന്റെ മൂക്കാണ് പോകുക.

രംഭം—ഹേ, അങ്ങിനെയൊന്നും അദ്ദേഹത്തിനെക്കൊണ്ടു പറയരുത്. നാം പറയുന്നതുതന്നെ ഒരു സമയം അവിടെ കേൾക്കും.

പെരുമാൾ—എന്നാൽത്തന്നെ എന്താണ്? എനിക്ക് ദേവേന്ദ്രനെ കട്ടംതന്നെ ഭയം തോന്നുന്നില്ല.

രംഭം—നിനക്കു ഭയം തോന്നുകയില്ല. നീ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബലം കണ്ടിട്ടില്ല. അദ്ദേഹം ബലം പ്രയോഗിച്ച ആളുകളല്ലാതെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശക്തി അറിയുമോ?

പെരുമാൾ—ഇത്ര ബലവാനായിട്ടാണ് അമ്മയേയും മറ്റും രാവണന്റെ കോട്ടയിൽ കൊണ്ടാക്കുവാൻ സമ്മതിച്ചത്. ഇന്ദ്രജിത്ത് മരിക്കുന്നതുവരെ സുഖമായി കിടന്നുറങ്ങിയിട്ടില്ല, പാവം! ആ മഹാകണ്ണനെ കണ്ടാൽ എനിക്ക് ചിരിവരും.

കൈരളി—മഹാകണ്ണൻ. നല്ല പേരുതന്നെ. അദ്ദേഹത്തിന്ന് എങ്ങിനെയാണ് ഇത്രയധികം കണ്ണുകൾ കിട്ടിയത്?

പെരുമാൾ—(ചിരിയ്ക്കുന്നു) അമ്മയോടു ചോദിയ്ക്കുക.

രംഭം—എനിക്കറിയില്ല. പെരുമാളോടുതന്നെ ചോദിക്കുക.

കൈരളി—എങ്ങിനെയാണ് പെരുമാളേ, കിട്ടിയത്?

പെരുമാൾ—ഒരു മഹർഷി ശപിച്ചിട്ട് കിട്ടിയതാണ്.

കൈരളി—എന്തിന്ന് ശപിച്ചു? ഒന്നു പറഞ്ഞുതരുന്നത്.

രംഭം—കൈരളി, പിന്നെ പറഞ്ഞുതരാം. നീ ഇന്ന് പാട്ട് ചൊല്ലിട്ടേ ഇല്ല. പെരുമാൾ വന്നതിൽപ്പിന്നെ നിന്റെ പഠിപ്പെല്ലാം വളരെ മോശസ്ഥിതിയിലായിരിക്കുന്നു. അതൊന്നും പോര. കുറച്ചുകൂടെ ശ്രദ്ധ വേണം.

രംഭം—(വാതിലിൽക്കൂടി പുറത്തേക്കു നോക്കിയിട്ട്) ആരോ പെട്ടെന്നു ആ കാട്ടിന്നുള്ളിൽ മറഞ്ഞു. ആ കാട്ടാളന്മാരാണ് എന്നാണ് തോന്നുന്നത്. നമുക്കു സൂക്ഷിച്ചിരിക്കണം.

പെരുമാൾ “കാട്ടാളന്മാരോ!” എന്നു പറഞ്ഞു ഒരു വാളുമായി പുറത്തേക്കിറങ്ങുന്നു.

രംഭം—എന്താണ് കുട്ടി, നീ കാണിക്കുന്നത്? നീ തന്നെ എത്ര ആളുകളോട് യുദ്ധം ചെയ്തും?

പെട്ടെന്നു വളരെ വലിയ നിലവിളിയോടുകൂടി ആ കാട്ടാളന്മാർ ഇവർ നിലക്കുന്ന സ്ഥലത്തേക്കു ഓടിവരുന്നു. പെരുമാളും അവരുമായി തമ്മിൽ കെട്ടിപ്പിടിയ്ക്കുന്നു. ഉടനേതന്നെ വേരേയും ഒരു കൂട്ടം കാട്ടാളന്മാർ ഓടിവരുന്നു. കുറെ പേർ രംഭയേയും പെരുമാളേയും പിടിയ്ക്കുന്നു.

കാട്ടാളന്മാർ—മറോ പെൺകുട്ടി എവിടെ?

വേരേ ഒരുത്തൻ—അതാ, അവൾ ആ കാട്ടിലേക്ക് ഓടുന്നത് കണ്ടിരിക്കുന്നു.

കൈരളി കുറെ ദൂരെ ചെന്നുനിന്നു കാട്ടാളന്മാരെ നോക്കുന്നു.

“അതടാ, അതടാ. ഓടിപ്പിടിക്കൂ.” കാട്ടാളന്മാർ എല്ലാവരും കൂടി കൈരളിയുടെ പിന്നാലെ ഓടുന്നു. കൂട്ടിവനത്തിന്റെ അടുത്തുവെച്ചു കൈരളിയെ പിടികൂടുന്നു.

കൈരളി “അമ്മാമേ, അമ്മാമേ!” എന്നു നിലവിളിയ്ക്കുന്നു. പെട്ടെന്നു ഒരു വലിയ കാട്ടുമരം വന്നു വീഴുന്നപോലെ ഒരു വലിയ സാധനം ഇവരുടെയിടയിൽ വന്നു വീഴുകയും വന്ന കാട്ടാളന്മാരിൽ അന്നുവധി പേരും നിലത്തു വീഴുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഉടനേതന്നെ ഹനുമാൻ കൈരളിയെ രക്ഷിക്കുന്നു.

കൈരളി—പെരുമാളെയും ജ്യേഷ്ഠത്തിനെയും അവർ പിടിച്ചിരിക്കുന്നു. അവരേയും രക്ഷിക്കണം.

ഹനുമൻ—അവർ എവിടെയാണ്?

കൈരളി—അതാ, അവരേയുംകൊണ്ടു ആ നില്ക്കുന്ന വിമാനത്തിന്റെ അടുക്കലേക്കു കാട്ടുന്നു.

ഹനുമൻ തന്റെ വാലുകൊണ്ടു അവരേയും അടിച്ചു വീഴ്ത്തുന്നു.

രണ്ടു പേർമാത്രം രക്ഷപ്പെട്ടു വിമാനത്തിൽ കയറി ആകാശത്തിലേക്കു മറയുന്നു.

ഹനുമൻ മറയുന്നു.

രംഭ—(പ്രവേശിച്ചു) അവർ എവിടെനിന്നാണ് ഇത്രക്ഷണത്തിൽ എത്തിയത്? നമ്മെ ആരാണ് രക്ഷിച്ചത്?

കൈരളി—ഞാൻ അങ്ങട്ടു കാടിയതുതന്നെ അതിന്നു വേണ്ടിയായിരുന്നു. അമ്മാമന്റെ അടുത്തു എങ്ങിനെയെങ്കിലും എത്തിയാൽ നമുക്കു രക്ഷ കിട്ടും എന്നു എനിക്കറിയാമായിരുന്നു.

രംഭ—അമ്മാമൻ എവിടെ?

കൈരളി—കുളീവനത്തിൽ ഉണ്ട്. അവിടെനിന്നു എവിടെയും പോകയില്ല.

രംഭ—പിന്നെ എങ്ങിനെയാണ് ഇവരെയെല്ലാം നിലത്തു വീഴ്ത്തിയത്?

കൈരളി—അമ്മാമന്റെ വാലുകൊണ്ടു അടിച്ചു വീഴ്ത്തിയതാണ്.

രംഭ—(ആശ്ചര്യത്തോടെ) എന്ത്, ഹനുമാരോ! അദ്ദേഹത്തെ കൈരളി കണ്ടുവോ?

കൈരളി—അമ്മാമൻ എനിക്ക് എത്ര പഴുപ്പു തന്നിട്ടുണ്ടെന്നു അറിയുമോ! ഒരു ദിവസം കരവാട്ടം പാടി.

രണ്ടു—കൈരളി മഹാഭാഗ്യവതിയാണ്. അദ്ദേഹത്തെ എനിയ്ക്കുന്നു കാട്ടിത്തരുമോ?

കൈരളി—അമ്മാമനോട് ഒന്നു ചോദിക്കട്ടെ. ആരോടും അമ്മാമനെ കണ്ട വിവരം പറയരുത് എന്ന് അമ്മാമന് കല്പന. നമുക്ക് ഒന്നു പോയി നോക്കാം, പെരുമാറ്റം വന്നോളൂ.

എല്ലാവരുംകൂടി പോകുന്നു.

രംഗം 4

ദേവലോകം.

ഉച്ചി, മേനക, തിലോത്തമ ഇവർ ആടുന്നു. ദേവേന്ദ്രൻ ആട്ടത്തിൽ മുഴുകിയിരിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—മേനക, ഇവിടെ വരീൻ. ഈ പച്ചമാല കഴുത്തിൽ ഇടട്ടെ. ഈ പാട്ടിന് അതുതന്നെ വേണം.

ഉച്ചി—സ്വാമി, മേനകയ്ക്കു മാത്രം സമ്മാനം കൊടുക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ ആട്ടവും പാട്ടും പിടിച്ചിട്ടില്ല എന്നല്ലേ അർത്ഥമാകുന്നത്?

ദേവേന്ദ്രൻ—ഒരിക്കലും അല്ല. ഇതാ, ഈ പെട്ടി നിറയെ മാലകളാണ്. ഓരോ ആട്ടത്തിന്റെയും പാട്ടിന്റെയും എനിയ്ക്ക് വളരെ തൃപ്തിവരുന്ന ഭാഗം വരുമ്പോൾ ഞാൻ സമ്മാനിയ്ക്കും. ഉച്ചി, ഇവിടെ വരൂ. ഈ വൈരമാല ഉച്ചിയ്ക്ക്. ഇതാണ് ഉച്ചിയ്ക്ക് അധികം ചേച്ചയായിരിക്കുക.

ഉച്ചി—സ്വാമി, അങ്ങിനെ വേണമെന്നില്ല. ഞാൻ തനിയെ ഒന്നു ആടാം. അതു രസിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രം എനിയ്ക്ക് സമ്മാനം തന്നാൽ മതി. ഞാൻ ആടിക്കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം, മേനകയും തിലോത്തമയും ആടട്ടെ.

ദേവേന്ദ്രൻ—ശരി, അതാണ് നല്ലത്. /

ഉച്ചശി ആടുവാൻ തുടങ്ങുന്നു. ആട്ടവും പാട്ടും അവിടെ കൂടിയവരെയെല്ലാം നിശ്ശബ്ദരാക്കുന്നു. ദേവേന്ദ്രൻ ബലം എന്നു പറയുവാൻകൂടി മറന്നുപോകുന്നു. പെട്ടെന്നു വാതിലിൽക്കൂടി ഒരു കാട്ടാളൻ കാടി ക്ഷീണിച്ചു നാടകശാലയിൽ വന്നുവീഴുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇതാരാ? ഇതാരാ? കാട്ടാളന്മാർ ദേവലോകത്തോ? ഇവൻ എങ്ങിനെ ഇവിടെ വന്നു? അവനെ പിടിച്ചുകെട്ടട്ടെ.

ഉടനെതന്നെ ആയുധപാണികളായ ദേവദൂതന്മാർ വന്നു, കാട്ടാളനെ പിടികൂടുന്നു.

കാട്ടാളൻ—ഹാ, അയ്യോ, ഞാൻ കാട്ടാളനല്ല. ഞാൻ ദേവദൂതനാണ്. എനിക്കു് വേഷം മാറുവാനും കൂടി തരം കിട്ടിയില്ല. രണ്ടേയും കിട്ടിയില്ല. മറ്റൊരേയും കിട്ടിയില്ല. സ്വാമി, എന്റെകൂടെ വന്നവരിൽ ഒരാളൊഴിച്ചു ബാക്കി എല്ലാവരും, ഹിമവൽപാർശ്വത്തിൽ മോഹാലസ്യത്തിൽപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇതാരു ചെയ്തു? ഭാഗ്യവരാനെ മേരുപർവ്വതത്തിന്റെ അടുക്കലാണല്ലോ ഉള്ളത്. പിന്നെ ആരാണ് ഇതു ചെയ്തത്?

കാട്ടാളൻ—സ്വാമി, ആരാണ് ചെയ്തതെന്നു പറയാൻ സാധിക്കുകയില്ല. മേൽഭാഗത്തുനിന്നു ആണി കൾ നിറഞ്ഞ ഒരു വലിയ തടിമരം വന്നു അവരെ യെല്ലാം അടിച്ചുവീഴ്ത്തി. ആരാണെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേർമാരും എങ്ങിനെയോ കാടി വിമാനത്തിൽ കയറി രക്ഷപ്പെട്ടു.

ദേവേന്ദ്രൻ—അതാരായിരിക്കാം? യമനായിരിക്കുമോ? അതാവാനു തരമില്ല. സപ്പങ്ങളിൽ വല്ലവരും ആയിരിക്കുമോ?

കാട്ടാളൻ—അതിന്റെ ദേഹം മുഴുവൻ ആണി കറുപ്പോലെ കൂത്തുള്ള രോമം ഉണ്ടായിരുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇതെന്താണെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ലല്ലോ. ഏതു ഭാഗത്തുനിന്നാണ് ആ തടിമരം വന്നത്?

കാട്ടാളൻ—അതു കദളിവനത്തിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നാണ് വന്നത്.

ദേവേന്ദ്രൻ—കദളിവനത്തിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നാണെങ്കിൽ എന്തിയൊരു സംശയം തോന്നുന്നു. അതു ഹനുമാരായിരിയ്ക്കുമോ? അതു ഹനുമാരാണെങ്കിൽ, അവർക്കു ഹനുമരുടെ സഹായമുണ്ട്. നാം ബലം പ്രയോഗിച്ചിട്ട് അവിടെ ചെന്നാൽ യാതൊരു പ്രയോജനവും ഉണ്ടാവുന്നതല്ല.

ഒരു ഭടൻ പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്തു വർത്തമാനം?

ഭടൻ—സ്വാമി, പ്രളയജലദാഹങ്ങളെല്ലാം കെട്ടിൽപ്പെട്ടു കിടക്കുകയാണ്. അവർക്കു അനങ്ങുവാൻ പോലും നിവൃത്തിയില്ല.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്തൊരു നീ പറയുന്നത്? മേഘങ്ങളെ കെട്ടിയെന്നോ? ഇതാർക്കാണ് സാധിയ്ക്കുന്നത്?

ഭടൻ—ഭാഗ്വതരാമൻ നാഗാസ്രുങ്ങൾക്കൊണ്ടു മുഴുവൻ മേഘങ്ങളേയും കെട്ടിയിട്ടിരിയ്ക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—(കോപത്തോടെ ചാടി എഴുന്നേല്ക്കുന്നു.) ഇതെന്തു കഥയാണിത്! എന്റെ വേൽ കൊണ്ടുവരട്ടെ. ഞാൻ ഇപ്പോൾത്തന്നെ പോയി, ആ ഭാഗ്വതരാമന്റെ കഥ കഴിച്ചുകളയാം. (പെട്ടെന്നു ഒരു ഭയങ്കരശബ്ദം കേട്ടിട്ട് അനങ്ങാതെ ചെങ്കിടോത്തുനില്ക്കുന്നു) എന്താണ് ശബ്ദം? (ഭടനോട്) എന്താ

എന്റെ വേൽ ക്ഷണം കൊണ്ടുവാ. അതാ പിന്നെയും ശബ്ദം അടുത്തുവരികയാണ് ചെയ്യുന്നത്.

ഉച്ചുശിയും മേനകയും തിലോത്തമയും ഭയംകൊണ്ടു ദേവേന്ദ്രന്റെ അടുത്തു ചെന്നുനില്ക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ— (ഭടന്മാരോട്) നിങ്ങൾ പോയി നോക്കിൻ, അതെന്താണ് ശബ്ദമെന്ന്.

ഭടൻ—സ്വാമി, ഇവിടെ ചൂടു വലിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. വിഷത്തിന്റെ ചൂടുപോലെയിരിയ്ക്കുന്നു.

ഉച്ചുശി—വല്ലാത്ത ഒരു ദുർഗ്ഗന്ധവുമുണ്ട്. അയ്യോ, എനിയ്ക്ക് ശ്വാസം മുട്ടുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—അതാ വല്ലാതെ വീപ്പുമുട്ടുന്നുവല്ലോ.

പെട്ടെന്നു ഒരു ഭടൻ ഓടിവരുന്നു. “സ്വാമി, നരകപാശം ദേവലോകത്തു എത്തിയിരിയ്ക്കുന്നു. സർവ്വസ്വവും കത്തിജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു. ഐരാവതം ബോധമില്ലാതെ നിലത്തു വീണുകിടക്കുന്നു. ഉച്ചൈഃശ്രവസ്സ് ശബ്ദം കേട്ടു പരിഭ്രമിച്ചു എവിടെയോ പോയിരിയ്ക്കുന്നു.”

ഉച്ചുശി “അയ്യോ, അയ്യോ” എന്നു പറഞ്ഞു നിലത്തു വീഴുന്നു. ദേവേന്ദ്രൻ വന്നു താങ്ങുന്നു. ഉടനതന്നെ മേനകയും തിലോത്തമയും കൂടി നിലത്തു വീഴുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—എടാ, എന്റെ വേൽ എവിടെ? വേഗം എന്റെ വേൽ എടുത്തുകൊണ്ടുവാ. ഇവരെയെല്ലാം വേഗത്തിൽ എടുത്തു അകത്തേക്കു കൊണ്ടുപോവിൻ. പക്ഷെ, ഭടന്മാർ ഓരോരുത്തരായി നിലത്തു വീഴുന്നു. ഞാനെന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്? എനിയ്ക്കും തല ചുരന്നുവല്ലോ.

നരകപാശം പെട്ടെന്നു വാതില്ക്കൽ വരുന്നു. ദേവലോകം മുഴുവനും അതിന്റെ വായിൽനിന്നു പുറ

പ്പെട്ട വിഷപ്പുകൊണ്ടു മൂടുന്നു. ദേവേന്ദ്രനും മോഹാലസ്യപ്പെട്ട നിലത്തുവീഴുന്നു. ഇന്ദ്രാണിയും തക്ഷകനും കഴിച്ചു ബാക്കി എല്ലാവരും മോഹാലസ്യത്തിൽ പെട്ടുകിടക്കുന്നു. നരകപാശം തന്റെ പ്രവൃത്തി കഴിച്ചതിന്നുശേഷം തിരിച്ച ഭാഗ്ഗവതാമന്റെ അടുക്കലേക്കു പോകുന്നു.

ഈ സമയം നാരദൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

നാരദൻ ആത്മഗതം: ഇതെന്താണ് കഥ! ഇതിന്റെ അർത്ഥം മനസ്സിലാവുന്നില്ലല്ലോ. ഇവിടെ ആരേയും കാണുന്നില്ല. അതാ, അനവധി ആളുകൾ നിലത്തു വീണുകിടക്കുന്നു. അസുരന്മാർ വന്നു ഇവരെ ധൈര്യം ഈ സ്ഥിതിയിൽ ആക്കിയതായിരിക്കുമോ? അതാ, ഉദ്യുഗ്നി. ആ സിംഹാസനത്തിന്റെ അടുക്കലായിട്ട് അതാ തിലോത്തമയും മേനകയും. രണ്ടു ഇവിടെ ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടു രണ്ടു രക്ഷപ്പെട്ടു. ഇത് എങ്ങിനെ പറിയതായിരിക്കും? തീർച്ചയായും ദേവേന്ദ്രൻ വല്ല വഷളത്തവും കാട്ടിയിരിക്കും, സംശയമില്ല. ഏതെങ്കിലും ഇവരെ രക്ഷിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല. (ദേവേന്ദ്രന്റെ അടുത്തു ചെല്ലുന്നു) ഹേ, ദേവലോകാധിപ! ഹേ, ദേവലോകാധിപ! ഹേ, ഇന്ദ്രാ! ഇതെന്താണിത്, അനങ്ങുന്നില്ലല്ലോ. കഷ്ടതന്നെ. ഹേ ഉദ്യുഗ്നി, ഉണരുക. ഇന്ദ്രാണി എവിടെയായിരിക്കും? ഇവർ കുറച്ചു അമൃത കൊടുത്താൽ എല്ലാം ശരിയാകും. അത് എവിടെനിന്നാണ് കിട്ടുന്നത്?

ഉടനെ ഇന്ദ്രാണി പ്രവേശിക്കുന്നു.

നാരദൻ—ഇതെന്താണ് കഥ? ഇവർക്കെല്ലാം എന്തു പറ്റി?

ഇന്ദ്രാണി—ഞാനൊന്നും അറിഞ്ഞില്ല. ഞാനിതിരി ഉറങ്ങിപ്പോയി. ഉണർന്നശേഷം ആരേയും വി

ഉിച്ചുകാണാത്തതുകൊണ്ടു ഇങ്ങട്ട് പുറപ്പെട്ടതാണ്. എന്റെ സ്വാമിയല്ലേ, ആ കിടക്കുന്നതാ?

നാരദൻ—അതെ, വേഗം പോയി അമൃതം കൊണ്ടുവരട്ടെ. ഇന്ദ്രാണി ആ താക്കോൽ ഒന്നു തരൂ.

ഇന്ദ്രാണി—അയ്യോ, താക്കോൽ എന്റെ കയ്യിൽ ഇല്ലല്ലോ. താക്കോൽ ഞാൻ ഉർവ്വശിയുടെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു.

നാരദൻ—എന്നാൽ അത് എവിടെയായിരിക്കും? ഇന്ദ്രാണി ഒന്നു ഉർവ്വശിയുടെ ദേഹം പരിശോധിച്ചുനോക്കുക. വല്ല സ്ഥലത്തും തിരുകിയിട്ടുണ്ടാവും. ഞാൻ ദേവേന്ദ്രനേയും പരിശോധിക്കാം.

രണ്ടാളുകളേയും പരിശോധിക്കുന്നു.

ഇന്ദ്രാണി—ഉർവ്വശിയുടെ കയ്യിലൊന്നും കാണാനില്ല.

നാരദൻ—ഇവിടെയും ഇല്ല. നമുക്കൊന്നു തിരഞ്ഞുനോക്കാം. ഉർവ്വശിയുടെ മുറിയിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുമോ?

ഇന്ദ്രാണി—ഉർവ്വശിക്ക് ഞാൻ താക്കോൽ കൊടുത്തപ്പോൾ തിരിച്ചുകൊണ്ടുവരുവാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഉർവ്വശി വന്നപ്പോൾ ഞാൻ ഉറങ്ങിക്കിടന്നതുകൊണ്ടു ഒരു സമയം എന്റെ മുറിയിൽത്തന്നെ വല്ല സ്ഥലത്തും കൊണ്ടുവെച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നു നോക്കിക്കളയാം.

നാരദൻ—ഇന്ദ്രാണി ദേഹം ക്ഷീണിപ്പിക്കേണ്ട. ഞാൻ പോയി നോക്കാം.

ഇന്ദ്രാണി—വേണ്ട, ഇത്തിരി ബുദ്ധിമുട്ടിയാൽ കൂടി വിരോധമില്ല.

ഇന്ദ്രാണി പോകുന്നു.

നാരദൻ—ദേവലോകം ഇത്ര ക്ഷണത്തിൽ ഇങ്ങിനെയാക്കാം എന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല.

നോക്കിയാൽ ഭയങ്കരമായിരിക്കുന്നു. രക്തം ഇല്ലെന്നു മാത്രം. ഇവരുടെ ദേഹമെല്ലാം കറുത്തിരിക്കുന്നല്ലോ. വല്ല വിഷവായുവും ഇവിടെ അടിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കും.

ഇന്ദ്രാണി—(പ്രവേശിച്ചു) ഇതാ താക്കോൽ. ഞാൻ ഉഘിച്ചിട്ടുമാതിരിതന്നെ, എന്റെ മുറിയിൽ വെച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. നാരദൻ ഇത്തിരി സഹായിക്കണം. എനിക്ക് ആ പൂട്ടു തുറക്കാൻ ശക്തിയില്ല.

നാരദൻ—ഞാൻതന്നെ തുറക്കാം.

രണ്ടുപേരും പോകുന്നു.

രംഗം 5

കൈരളി പെരുമാറ്റം രംഭം.

കൈരളി—അമ്മാമൻ ആദ്യം സമ്മതിച്ചില്ല. പിന്നെ ഞാൻ വളരെ വ്യസനത്തോടെ അപേക്ഷിച്ചപ്പോൾ സമ്മതിച്ചു. ഭൂമനിന്ന് നോക്കിക്കൊള്ളാനാണ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. അതാ ആ കാണുന്ന ഒഴിവിലേക്ക് നോക്കിക്കൊൾവാനാണ് പറഞ്ഞത്. കണ്ണടച്ചു തുറക്കുമ്പോൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരിക്കും. നമുക്കു കണ്ണടയ്ക്കാം.

എല്ലാവരും കണ്ണടയ്ക്കുന്നു. കൈരളി തുറന്നോളാൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ തുറക്കുന്നു.

കൈരളി—അതാ കണ്ടുവോ ജ്യേഷ്ഠത്തി? പെരുമാളേ, നോക്കൂ.

രംഭം—അവിടെ ആരെയും കാണുന്നില്ലല്ലോ. ആ ഒഴിവുസ്ഥലംതന്നെ കാണുന്നില്ല.

കൈരളി—നോക്കൂ ജ്യേഷ്ഠത്തി, അതാ അവിടെ.

രംഭം—ഞാൻ സ്ഥലം മാറിട്ടായിരിക്കുമോ നോക്കുന്നത്. ഞാൻ ഒന്നും കാണുന്നില്ല.

കൈരളി—പെരുമാറ്റം കാണുന്നുണ്ടോ?

പെരുമാൾ—ഞാൻ ആ കഴിവുസ്ഥലത്തു ഒരു കൃഷ്ണശിലാപർവ്വതം കാണുന്നുണ്ട്. മറ്റൊന്നും കാണുന്നില്ല.

രണ്ടു—ഞാനും അങ്ങിനെ ഒരു പർവ്വതം കാണുന്നുണ്ട്.

കൈരളി—അയ്യോ, അതു പർവ്വതമൊന്നുമല്ല. അതുതന്നെയാണ് അമ്മാമൻ.

പെരുമാൾ—അമ്മേ, നമ്മെ കൈരളി കളിപ്പിക്കുകയാണ്.

കൈരളി—അയ്യോ, പെരുമാൾ എന്താണ് ഇങ്ങിനെ പറയുന്നത്? ഞാൻ പെരുമാളെ കളിപ്പിക്കുമോ? സത്യമായിട്ടും അതുതന്നെയാണ് അമ്മാമൻ.

പെരുമാൾ—എന്താണ് കൈരളി പറയുന്നത്? ഒരു മുഖമോ ഒരു കയ്യോ എന്തെങ്കിലും കാണുകയില്ലേ?

കൈരളി—അവിടെ നിലത്തു പറിക്കിടന്നു മേല്പട്ടേക്കു നോക്കൂ.

പെരുമാൾ പറഞ്ഞപ്രകാരം ചെയ്യുന്നു.

പെരുമാൾ—നാരായണ! അതേ, അതേ, അമ്മേ. അവിടെ പറിക്കിടന്നു മേല്പട്ടേക്കു നോക്കൂ.

രണ്ടും പെരുമാൾ ചെയ്തപോലെ ചെയ്യുന്നു.

രണ്ടു—കണ്ടു കണ്ടു. ഭയങ്കരംതന്നെ. ഇദ്ദേഹത്തെ കണ്ടാൽ ഭയപ്പെടാത്ത ആളുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കുമോ ആരെങ്കിലും ഈ ലോകത്തിൽ!

പെരുമാൾ—ആ കിടക്കുന്നത് എന്താണ്?

കൈരളി—അതാണ് നമ്മെ കാട്ടാളന്മാരിൽ നിന്നു രക്ഷിച്ചു വാത്.

പെരുമാൾ—ആ വാലുകൊണ്ടു ഹിമവൽപാശ്ചത്തെന്നെ ചുറ്റാമല്ലോ. ശിവ, ശിവ, ഇ

പ്പോൾ എനിക്ക് രാമായണം കഥ പറഞ്ഞതെല്ലാം ബോദ്ധ്യംവന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന്നു സമുദ്രം ചാടിക്കടക്കുവാനും ലങ്ക ഭരിപ്പിക്കുവാനും കഴിഞ്ഞതിൽ ആശ്ചര്യമൊന്നുമില്ല.

രംഭം.—അതിലും വലിയ കാര്യം ഇദ്ദേഹം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ആവശ്യപ്പെട്ട മരുന്നു തൽക്കാലം കാണാഞ്ഞിട്ട് പർവ്വതത്തിന്റെ കൊടുമുടി അങ്ങിനെ തന്നെ പൊട്ടിച്ചെടുത്തു കയ്യിൽപ്പിടിച്ച് എത്ര യോജനം ദൂരം കൊണ്ടുവന്നു. തിരച്ച് ആ സ്ഥലത്തു തന്നെ കൊണ്ടുവന്നുവെച്ചു. ഇതെല്ലാം ഒരു നിമിഷത്തിനിടയിൽ പ്രവർത്തിച്ചതാണ്. ഇത്ര വേഗമുള്ള ആൾ ഈ ലോകത്തിലൊന്നുമില്ല.

കൈരളി.—ആ കഥയെല്ലാം എനിക്ക് കുറച്ച് അമ്മാമനും കുറെ നാരദമഹാഷിയും പറഞ്ഞുതന്നിട്ടുണ്ട്. പിന്നെ അമ്മാമൻ വേറെ ഒരു കാര്യം കൂടി പറയുവാൻ പറഞ്ഞു. അമ്മാമൻ ഇവിടെ കുറച്ച ദിവസം കാണുകയില്ലത്രേ. അതുകൊണ്ടു നമ്മോട് പ്രത്യേകിച്ച് സൂക്ഷിച്ചിരിയ്ക്കുവാൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അമ്മാമൻ ഇല്ലാത്ത സമയമാണ് കാട്ടാളന്മാർ വന്നതെങ്കിൽ നമ്മെ സഹായിക്കുവാൻ ആരുമെന്നു ഉണ്ടാകയില്ല.

രംഭം.—എന്നാൽ നമുക്കു കരുതിയിരിക്കണം. ദേവേന്ദ്രന്റെ വർത്തമാനം ഒന്നും ഇനിയും അറിഞ്ഞില്ലല്ലോ. ഇത്രയും നമ്മോടുള്ള ദേഷ്യം തീർന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ പിന്നെ ഒന്നും ചേടിക്കാണുണ്ടാകയില്ല. നമുക്കു വീട്ടിലേക്കു പോകയല്ലേ?

കൈരളി.—ഓഹോ, നമുക്കു പോകാം. ഇതാ ജ്യേഷ്ഠത്തി നോക്കൂ, ഈ സ്ഥലത്തുള്ള ചെടികൾ. ഇതെന്താണ് ഈ സ്ഥലത്തുള്ള ചെടികൾമാത്രം ഇത്ര ഭംഗിയായി തഴച്ചുനില്ക്കുന്നത്? നോക്കൂ, പുഷ്പങ്ങൾ

എത്ര ഭംഗിയായിരിക്കുന്നു. സൗരഭ്യം വളരെ നന്നായിരിക്കുന്നു. ഈ മാതിരി പുഷ്പങ്ങൾ ഈ മലയിൽ വേറെ ഒരിടത്തുമില്ല. എവിടെനിന്നായിരിക്കും ഇതു വന്നത്?

രംഭം—ഇതു ദേവലോകത്തു വളരുന്ന ചെടികൾ പോലെ ഇരിയ്ക്കുന്നല്ലോ. ഇതു ഇവിടെ വരാൻ കാരണമെന്താണ്?

കൈരളി—ഞാൻ പുഷ്പങ്ങൾ അറുത്തെടുക്കട്ടെ. (കൈരളിയും പെരുമാളും പുഷ്പങ്ങൾ അറുത്തെടുക്കുന്നു.) സൗരഭ്യം വളരെ നന്നായിരിയ്ക്കുന്നു. അറുത്തെടുക്കുന്നോരും പിന്നേയും അത്രതന്നെ പുഷ്പങ്ങൾ ചെടിയിൽ കാണുന്നു. ഇതെന്തൊരുതത്വമാണ്? ജ്യേഷ്ഠത്തി നോക്കൂ. എത്രതന്നെ അർത്താലും പിന്നേയും പുഷ്പങ്ങൾ വന്നുനിറയുന്നത് കണ്ടുവോ? മഹാ ആശ്ചര്യംതന്നെ.

രംഭം—എനിക്കെന്തോ, ഒരു സംശയം തോന്നുന്നു. ഇങ്ങിനെ ചെടികൾ ഭൂമിയിൽ വളരേണമെങ്കിൽ തീർച്ചയായും ഇവിടെ അമൃത് വീണിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം. അമൃത് ദേവലോകത്തല്ലാതെ വേറെ ഒരു സ്ഥലത്തും ഇല്ല. ഇവിടെ ദേവകൾ വന്നിട്ടുണ്ടായിരിക്കും. ഒരു സമയം സ്വാമിതന്നെ, എന്നെ തിരഞ്ഞു വന്നിട്ടുണ്ടായിരിയ്ക്കുമോ?

കൈരളി—വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ പിന്നെ എന്തുകൊണ്ടു ജ്യേഷ്ഠത്തിയുടെ അടുത്തു വന്നില്ല?

രംഭം—അമൃത് ഇവിടെ വീണതാണെങ്കിൽ തീർച്ചയായും എന്തോട്ടു സ്വാമിക്ക് സ്നേഹമുണ്ട്. അമൃതാണ് ഇവിടെ വീണതെങ്കിൽ ഈ പുഷ്പങ്ങൾ വാടുകയില്ല. നമുക്കു ഇതു നാളെ അറിയാം.

കൈരളി—അതെന്താണ് അമൃതാണെങ്കിൽ സ്നേഹമുണ്ടെന്നു പറയുന്നത്?

രംഭം—ദേവേന്ദ്രൻ അറിയാതേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമ്മതമില്ലാതേയും ആർക്കും അമൃത് എടുക്കുവാൻ സാധിക്കയില്ല. അതുകൊണ്ടു അമൃതാണെങ്കിൽ തീച്ചയായും സ്വാമിയുടെ അറിവോടുകൂടി കൊടുത്തുയച്ചതായിരിക്കും. പക്ഷെ, പിന്നെ എന്തുകൊണ്ടു എനിക്ക് തന്നില്ല? എന്തോ എനിയ്ക്കൊന്നും മനസ്സിലാവുന്നില്ല. ഏതെങ്കിലും നമുക്കു പോകാം. വരൂ.

എല്ലാവരും പോകുന്നു.

രംഗം 6

ദേവലോകം.

ഇന്ദ്രാണിയും നാരദമുനിയും കൂടി അമൃത് ദേവേന്ദ്രന്റെ വായിൽ കഴിച്ചുകൊടുക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—(ഉണർന്നിട്ട്) ആരും ഇന്ദ്രാണിയോ? (ചുറ്റും നോക്കിയിട്ട്) ഇതെന്താണിത്? ഞാൻ വെറും നിലത്തു കിടക്കുകയോ? ഇതെന്താണിത്? മറ്റുള്ളവരൊക്കെ എവിടെ? (എഴുന്നേറ്റിരുന്നിട്ട്) ഇതെന്താണ് കഥ, ഉദ്യോഗിയല്ലേ കിടക്കുന്നത്? അതാ, മേനകയും തിലോത്തമയും.

ഇന്ദ്രാണി—സ്വാമിക്ക് ഇപ്പോൾ സുഖമായോ?

ദേവേന്ദ്രൻ—എനിയ്ക്ക് എന്താണ് പററിയത്? ഓ, ഹോ, മനസ്സിലായി. ആ നരകപാശം വന്നു. അതിന്റെ വിഷജ്വാല തട്ടി. ഓഹോ, മഹർഷി, വേഗം അമൃത് തരൂ. ഉദ്യോഗിക്കും മറ്റും കൊടുക്കട്ടെ.

ദേവേന്ദ്രൻതന്നെ ഉദ്യോഗിക്ക് കൊടുക്കുന്നു. മറ്റുള്ളവർക്കെല്ലാം ഉദ്യോഗി കൊടുക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇന്ദ്രാണി ഇനി ബുദ്ധിമുട്ടണമെന്നില്ല.

എല്ലാവരും എഴുന്നേല്ക്കുന്നു. അതിന്നുശേഷം ഇന്ദ്രാണി പോകുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഉച്ചിതം ഇവിടെ വര. നല്ലവണ്ണം സുഖമായോ?

ഉച്ചിതം—സപാമി, ക്ഷീണം നല്ലവണ്ണം പോയില്ല.

ദേവേന്ദ്രൻ—കറച്ചുകൂടി അമൃതം സേവിച്ചുകൊള്ള. നല്ലവണ്ണം മാറും. ഇതും ആ ഭാഗ്ഗവാരാമന്റെ പ്രവൃത്തിയാണ്. ഇതുവരെ ഇത്ര ധിക്കാരം ആരും തന്നെ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടില്ല. അവനെ ഇതിന്നു തീച്ചയായും ഒരു നല്ല പാഠം പഠിപ്പിക്കണം. അയാളോടു നേരിട്ട യുദ്ധത്തിന്നു പോയാൽ ബുദ്ധിമുട്ടാണ്. ത്രിമുർത്തികളുടെ സഹായമുണ്ട്. ഈ നരകപാശവും അയാളുടെ ഭാഗത്തായതാണ് അതുകൊണ്ട്. എന്താണ് നാരദൻ ഒന്നും പറയാതെ നില്ക്കുന്നത്?

നാരദൻ—തീച്ചയായും വെറുതെ വിടുവാൻ പാടില്ല. ഒരു യുദ്ധം നടത്തിക്കൂടേ? ഭാഗ്ഗവാരാമൻ ഒരു ഒറ്റ മനുഷ്യൻമാത്രം. ഇവിടുത്തേക്ക് എത്ര ആളുകളുണ്ട്.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഓ, അതിന്നൊരു വിരോധവുമില്ല. പക്ഷെ, യുദ്ധം നടത്തിയാൽ വിഷ്ണുവിന്ന് നമ്മോട് വിരോധമായാലോ എന്നൊരു ഭയംമാത്രമേയുള്ളൂ. വല്ല വിദ്യയും എടുത്തു അവന്റെ പോരായ്മകളായ കൈരളിയെ പിടിച്ചു ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നുകളയാം.

നാരദൻ—അപ്പോൾ അയാൾ യുദ്ധത്തിന്നുവരില്ലേ! കൈരളിയെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നാൽ അദ്ദേഹം വെറുതെ ഇരിക്കും എന്നു ഇവിടുത്തേക്കു തോന്നുന്നുണ്ടോ?

ദേവേന്ദ്രൻ—ഞാൻ ഒന്നും നേരിട്ടു പ്രവർത്തിക്കയില്ല. ഞാനൊരു വിദ്യ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. നമ്മോടു

വന്നു മാപ്പ് ചോദിക്കുന്നതുവരെ കൈരളിയെ എവിടെയെങ്കിലും ഒളിച്ചുവെക്കുവാൻ ചട്ടം കെട്ടും.

നാരദൻ—എന്താണ് ഭാവം?

ദേവേന്ദ്രൻ—അത് സ്വകാര്യമാണ്. അത് നാരദനോടു പറയുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. കൈരളിയെ വളർത്തുന്നതിൽ ഒരു പങ്ക് ഇവിടുത്തേക്കുകൂടി ഉണ്ടെന്നു കേട്ടു. അതുകൊണ്ടു ഈ കാര്യം നാരദനോടു പറയുവാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല.

നാരദൻ—ഓ, വേണ്ട, വേണ്ട, പക്ഷെ സൂക്ഷിച്ചുവേണം കാര്യങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കാൻ. അത്രമാത്രമേ ഒരുപദേശം എനിക്ക് തരുവാനുള്ളൂ. എനിക്ക് കൈലാസത്തിലേക്ക് ഒന്നു പോകേണ്ടതുണ്ട്. വിശേഷിച്ചു വർത്തമാനം ഒന്നും അന്വേഷിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ?

ദേവേന്ദ്രൻ—വിശേഷിച്ചു ഒന്നുമില്ല.

“എന്നാൽ ഞാൻ പോയിവരാം” എന്നു പറഞ്ഞു. നാരദൻ അവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു പോകുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—മഹാഷി ഇത്തിരി ദേഷ്യപ്പെട്ടിട്ടാണ് പോയിട്ടുള്ളത്. അതുകൊണ്ടു നാം നല്ല പോലെ കരുതണം. ആരവിടെ?

ഒരു ഭടൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

പോയി തക്കുകനോട് ഉടനെ ഇവിടെ വരുവാൻ പറ. ഒരു അടിയന്തരകാര്യം ഉണ്ടെന്നു പറയണം.

ഇന്ദ്രാണി— (പ്രവേശിച്ചു) എന്തിനാണ് തക്കുകനോട് ഇത്ര അടിയന്തരമായി വരുവാൻ പറഞ്ഞയയ്ക്കുന്നത്? അയാളെക്കൊണ്ടു നരകപാശത്തിനോട് യുദ്ധം ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കും എന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ദേവേന്ദ്രൻ—അതിനല്ല.

ഇത്രാണി—പിന്നെ എന്തിന്നു? ഹനമാരോടു യുദ്ധത്തിന്നോ?

ദേവേന്ദ്രൻ—അതിന്നും അല്ല. പറയാം.

ഇത്രാണി—അല്ല. അറിയണം എന്നു മോഹിച്ചിട്ടല്ല. പക്ഷെ തകരാറിലൊന്നും പോയി പെടാതിരുന്നാൽ മതി.

തക്ഷകൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—തക്ഷകൻ എനിക്കൊരു കാര്യം ചെയ്ത തരേണ്ടതുണ്ട്.

തക്ഷകൻ—വല്ലവരെയും കടിക്കാനാണോ? വളരെ സന്തോഷത്തോടെ ചെയ്യാം. എനിക്ക് എന്റെ വിഷമൊന്നു വല്ലവിധത്തിലും കളഞ്ഞാൽ മതിയെന്നുണ്ട്.

ദേവേന്ദ്രൻ—കടിക്കാനൊന്നുമല്ല. കുറെ ആളുകളെ വിഴങ്ങുവാനാണ്. ഉടനതന്നെ തക്ഷകൻ ഹിമവൽപാർവത്തിലേക്കു പോകണം. അവിടെ പോയി വായ പിളർന്നു കിടക്കണം. ഞാൻ വിചാരിച്ച ആളുകൾ എല്ലാം വായിലായാൽ വായ പൂട്ടി അവരെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നു തരണം.

തക്ഷകൻ—ഓ ഹോ, ചെയ്യാം. അവരെ കൊന്നുകളയണ്ടല്ലോ?

ദേവേന്ദ്രൻ—അതു വേണ്ട. വെറുതെ വായിലാക്കി ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നു തരണം.

തക്ഷകൻ—ഓ, ഹോ, അതിന്നു യാതൊരു പ്രയാസവുമില്ല. ഞാൻ വായ പിളർന്നു കിടന്നാൽ മാത്രം മതിയല്ലോ?

ദേവേന്ദ്രൻ—അതുമാത്രം ചെയ്താൽ മതി.

തക്ഷകൻ—ഇതാ, ഞാൻ പുറപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു.

ദേവേന്ദ്രൻ—അങ്ങിനെ ചാടിപ്പുറപ്പെടേണ്ട. ഞാനുംകൂടി വരുന്നുണ്ട്. നമുക്ക് സ്വകാര്യമായി

പററിക്കണം. അവർക്ക് ആരോ അവിയെ സഹായമുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ആരും അറിയാതെ വേണം ഈ കാര്യം നേടാൻ.

ഇന്ദ്രാണി—ഇവിടുന്നുതന്നെ പുറപ്പെടണം എന്നുണ്ടോ? വേറെ വല്ലവരേയും അയച്ചാൽ പോരേ?

ദേവേന്ദ്രൻ—ഞാനല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ ഉദ്യോഗി പോകണം. എന്നാൽ ഉദ്യോഗിക്ക് പോയി വരാൻ കഴിയുമോ?

ഉദ്യോഗി—സ്വാമി, യുദ്ധം ചെയ്യുവാൻ പഠിച്ചിട്ടില്ല. അതൊഴിച്ചു ബാക്കി എന്തുവേണമെങ്കിലും ചെയ്യാം.

ദേവേന്ദ്രൻ “യുദ്ധമൊന്നും ചെയ്യേണ്ടിവരില്ല. വരൂ. ഞാൻ സ്വകാര്യം പറഞ്ഞുതരാം.” എന്നു പറഞ്ഞു ഉദ്യോഗിയെ വേറെ ഒരു സ്ഥലത്തു കൊണ്ടുപോയി എന്തോ ചെയ്തിൽ മന്ത്രിക്കുന്നു.

ഉദ്യോഗി—ഓ, മനസ്സിലായി. ഇവിടുന്നു പറഞ്ഞപോലെ എല്ലാം പ്രവർത്തിക്കാം.

തക്ഷകനും ഉദ്യോഗിയും പോകുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഈ ഭാഗ്ഗവതാമനെ എന്തെങ്കിലും കുന്നു ചെയ്യാതെ നിവൃത്തിയില്ല.

ഇന്ദ്രാണി—ഭാഗ്ഗവതാമൻ എന്താണ് ഇവിടുത്തോട് കാണിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്?

ദേവേന്ദ്രൻ—ഞാൻ മോഹാലസ്യത്തിൽ കിടന്നത് ഇന്ദ്രാണി കണ്ടില്ലേ?

ഇന്ദ്രാണി—അതു നരകപാശമല്ലേ?

ദേവേന്ദ്രൻ—അതേ, നരകപാശം ഭാഗ്ഗവതാമന്റെ ആളല്ലേ.

ഇന്ദ്രാണി—ഇവിടന്ന് ഈ ചെയ്യുന്നതൊന്നും ശരിയല്ല എന്നൊരു പക്ഷം ഏനിക്കുണ്ട്. പക്ഷെ,

ഈ കായ്ത്തിലൊന്നും എനിക്ക് ഏല്പേണ്ടുന്ന കായ്മില്ല. ദേഷ്യപ്പെടണ്ട.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇത്രാണി വരു. ഞാൻ പോയി സുഖമായി ഒന്നറങ്ങി ഈ ക്ഷീണം മുഴുവൻ മാറട്ടേ. ഇത്രാണിയും ദേവേന്ദ്രനും പോകുന്നു.

രംഗം 7

ഭാഗ്വരാംഗൻ സത്യലോകത്തു പോയി, വൈകുണ്ഠത്തിലേയ്ക്കു പോകുന്നു.

നാരദൻ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു.

ഭാഗ്വരാംഗൻ—നാരദമഹർഷിയോ! വിശേഷിച്ചു വർത്തമാനം ഒന്നുമില്ലല്ലോ? കൈരളി സുഖമായിരിക്കുന്നില്ലേ?

നാരദൻ—സത്യലോകത്തു പോയില്ലേ?

ഭാഗ്വരാംഗൻ—പോയി, ബ്രഹ്മാവിനെ കണ്ടു. അവിടുന്നു ഒരു കല അയയ്ക്കാമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഏതെങ്കിലും ഒരു മനുഷ്യനെ കണ്ടുപിടിച്ചാൽ ബ്രഹ്മാവിന്റെ ഒരു കല ആ മനുഷ്യനിൽ സ്ഥാപിക്കാമെന്നു വാഗ്ദാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതേ പ്രകാരം തന്നെ വിഷ്ണുവിനേയും ശിവനേയും കണ്ടു സമ്മതം വാങ്ങിക്കളയാം. പിന്നെ ഒരാളെ കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടുന്ന ഭാരം മാത്രമേയുള്ളൂ. ഞാൻ വൈകുണ്ഠത്തിലേയ്ക്കു പോകയാണ്.

നാരദൻ—ഞാൻ ഇവിടുത്തോടു ഒരു വിവരം അറിയിക്കുവാനാണ് പുറപ്പെട്ടത്. ദേവേന്ദ്രൻ ഇവിടുത്തോടു വല്ലാതെ കോപിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഭാഗ്വരാംഗൻ—എന്തിന്നു എന്നോടു കോപിക്കുന്നു? അവൻ മഹാശൂന്യനാണ്, കായ്വിവരം തീരെ ഇല്ലാത്തവനാണ്. യാതൊരു സംശയവു

മില്ല. അല്ലാതെ അവനെ സഹായിച്ചു. ഒരുവന്റെ നേരെ അവൻ ഇങ്ങിനെയെല്ലാം പ്രവർത്തിക്കുമോ?

നാരദൻ—അയാൾ എന്തു ചെയ്തു?

ഭാഗ്വതരാമൻ—പ്രളയജലദങ്ങളെ അയച്ചു എന്നു മുക്കിക്കളവാൻ ശ്രമിച്ചു. ഞാൻ ആഗ്രഹം അനുസരിച്ചു കടയുണ്ടാക്കി. അവൻ വാരുണാസ്രം ഓടിക്കൊണ്ടു അവയെ കെട്ടിത്തൂ. ഞാൻ നാഗാസ്രം ഓടിക്കൊണ്ടു പ്രളയജലദങ്ങളെ എല്ലാം കെട്ടി. നരകപാശത്തിനെ ദേവലോകത്തേക്കയച്ചു.

നാരദൻ—ഓ, ഹോ, അതുതന്നെയാണ് കാരണം. കൈരളിയെ എന്തോ ചെയ്യുവാനായി പുറപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നോട് മുഴുവൻ വിവരം പറഞ്ഞില്ല.

ഭാഗ്വതരാമൻ—കൈരളിയെ ഉപദ്രവിക്കാനായി അവനു ധൈര്യം വരില്ല, തീച്ചയാണ്. കൈരളിയ്ക്കു വല്ല അപകടവും അവൻ വരുത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ പിന്നെ ദേവേന്ദ്രനില്ല. അത് തീച്ചയാണ്. ഒരു സമയം എന്നെ കളിപ്പിക്കാൻ വല്ല വിദ്യയും എടുക്കുമായിരിക്കും, അത്രയേ ഉണ്ടാകയുള്ളൂ.

നാരദൻ—എന്നാൽ അതുടനെ ഉണ്ടാകും.

ഭാഗ്വതരാമൻ—നാരദൻ ഒരു കാര്യം ചെയ്യൂ. ഞാൻ ഇപ്പോൾ മടങ്ങുവാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. നാരദൻ പറഞ്ഞതുപ്രകാരം അവൻ മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവൻ ഈ നിമിഷത്തിൽ ഒരു പെരുമ്പാമ്പാകട്ടെ.

നാരദൻ—ദേവേന്ദ്രൻ ഇപ്പോൾത്തന്നെ പെരുമ്പാമ്പായിരിക്കും. ഞാൻ ഉടൻതന്നെ, ഹിമവൽ പാർവത്തിലേക്ക് പോയിക്കളയാം. തക്ഷകനെ ദേവേന്ദ്രൻ ആളയച്ച് വരുത്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

ഭാഗ്വതരാമൻ—ഞാൻ നരകപാശത്തിനെക്കുടി അങ്ങത് അയക്കാം. നരകപാശം ചെന്നാൽ തക്ഷകൻ

അവിടെയെങ്ങും നില്ക്കുകയില്ല. തക്കകനൈക്കൊണ്ടു കടിപ്പിച്ചേക്കും എന്ന ഭയമുണ്ടോ?

നാരദൻ—ഒന്നും നിശ്ചയമില്ല.

ഭാഗ്വതരാമൻ—ഏതെങ്കിലും നരകപാശം വരട്ടെ.

നാരദൻ—ഞാൻ മുന്പേകൂട്ടി പോയ്ക്കിട്ടുണ്ട്. നരകപാശം പിന്നാലെ വന്നുകൊള്ളട്ടെ. തരമുള്ളപക്ഷം ഞാൻ ഒന്നു ദേവലോകത്തു പോയതിന്നുശേഷമേ അങ്ങോട്ടു പോകയുള്ളൂ.

ഭാഗ്വതരാമൻ—കൈരളിയുടെ അടുത്തു് ആരാണു്?

നാരദൻ—രണ്ടര്യം രണ്ടര്യം ഒരു കുട്ടിയും ഉണ്ടു്.

ഭാഗ്വതരാമൻ—ഓഹോ, അപ്പരസ്മികൾ പ്രസവിച്ചതുടങ്ങിയോ?

നാരദൻ—അതിനെപ്പറ്റി കറച്ചു പറയാനാണു്. പക്ഷെ ഇപ്പോൾ സമയമില്ല. ഏതെങ്കിലും നരകപാശം പോയ്ക്കൊള്ളട്ടെ.

ഭാഗ്വതരാമൻ—രണ്ടു കൈരളിയെ ചതിക്കയില്ലല്ലോ?

നാരദൻ—അതുണ്ടാകയില്ല. രണ്ടര്യം കൈരളിയെ ബഹുസ്നേഹമാണു്. ആ കുട്ടിക്കും കൈരളിയെ ബഹുസ്നേഹം. കൈരളിക്ക് വരനായി ആ പെരുമാളെത്തന്നെ ആക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു.

ഭാഗ്വതരാമൻ “ഓ, ഹോ, എന്നാൽ ബുദ്ധിമുട്ടു് വളരെ ചുരുങ്ങി. ഞാൻ വേഗത്തിൽ ശ്രീവൈകുണ്ഠത്തിൽ പോയി തിരിച്ചുവന്നുകൊള്ളാം. നാരദൻ വേഗം പോകണം. ഞാൻ വേഗം പോകട്ടേ” എന്നു പറഞ്ഞു നരകപാശത്തിനെ സ്തൂരിക്കുന്നു.

നരകപാശം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു.

ഭാഗ്ഗവതം—നരകപാശം ഹിമവൽപാർപ്പത്തിൽ പോയി കൈരളിയെ കാക്കണം. തക്ഷകൻ ഒരുസമയം അവിടെ വരും.

നരകപാശം—സ്വാമി, ഞാൻ അവിടെ ഉണ്ടായാൽ തക്ഷകൻ എന്റെ അടുത്തുകൂടി വരികയില്ല. അതു ഞാനേറും. ഇപ്പോൾത്തന്നെ പോയിക്കളയാം.

നരകപാശം പോകുന്നു.

ഭാഗ്ഗവതം വൈകുണ്ഠത്തിലേക്കും, നാരദൻ ദേവലോകത്തേക്കും പോകുന്നു.

പോകുന്ന വഴിക്ക് നാരദന്റെ ആത്മഗതം: കൈരളിയെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ അവൾക്ക് യാതൊരു അപകടവും വരില്ല. പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയെങ്കിൽ ഇവിടെ നല്ല ഒരു യുദ്ധത്തിന്നു വഴിയുണ്ട്. ഏതെങ്കിലും ദേവലോകത്തു പോകുകതന്നെ.

നാരദൻ ദേവലോകത്തു പോകുന്നു.

രംഗം 8

ഹിമവൽപാർപ്പം.

കൈരളി, രംഭ, പെരുമാൾ.

കൈരളി—പെരുമാളേ, ഇന്ന് നമുക്ക് പുറത്ത് എവിടെയും പോകട്ടെ. അമ്മാമൻ കദളീവനത്തിൽ ഉണ്ടാകയില്ല. വല്ല കാട്ടാളന്മാരും വന്നാൽ നാം എന്തു ചെയ്യും?

പെരുമാൾ—എന്താണ് കൈരളി ഇങ്ങിനെ പറയുന്നത്? ഞാൻ കൈരളിയെ കാട്ടാളന്മാരുടെ കയ്യിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുത്തും. ഞാൻ മരിച്ചിട്ടെങ്കിലും കൈരളിയെ രക്ഷപ്പെടുത്താതിരിക്കയില്ല.

കൈരളി—അങ്ങിനെ എനിക്ക് രക്ഷ കിട്ടിട്ട്

എന്താണ് കാഴ്ച? പെരുമാറ്റം മരിച്ചിട്ട് എനിക്ക് രക്ഷ കിട്ടണം എന്നു മോഹമേ ഇല്ല. ജീവിച്ചിരിക്കണം എന്നുതന്നെ മോഹമില്ല. പെരുമാറ്റം മരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ എനിക്കും കൂടെത്തന്നെ മരിക്കണം.

രംഭം—എന്താണ്, കൈരളിക്ക് പെരുമാറ്റോട് ഇത്ര സ്നേഹമുണ്ടോ? പെരുമാറ്റം പോകുന്ന സ്ഥലത്ത് കൈരളിക്ക് പോകുവാൻ ധൈര്യമുണ്ടോ?

കൈരളി—ഞാൻ തീച്ചയായും പോകും. എന്താണ് ഇങ്ങിനെ ചോദിക്കുന്നത്?

രംഭം—ഒന്നുമില്ല. കൈരളി പറയുന്നത് കേട്ടിട്ട് പറഞ്ഞതാണ്. കൈരളിക്ക് പെരുമാറ്റോട് ഇത്ര സ്നേഹമുണ്ടെന്നു പറയുന്നത് കേൾക്കാൻതന്നെ എനിക്ക് വളരെ സന്തോഷമാണ്. നിങ്ങൾ എന്നും ഇതേപ്രകാരം ഇരിക്കവിൻ.

പെരുമാറ്റം—ഞങ്ങൾ എന്നും ഇതേപ്രകാരം ഇരിക്കുന്നതായിരിക്കും. വര. നമുക്കു കുറെ പുഷ്പങ്ങൾ അർപ്പിക്കുകൊണ്ടുവരാം.

കൈരളി—എന്നാൽ നമുക്കു വളരെ ഭൂരിയെന്നും പോകണ്ട.

പെരുമാറ്റം—കൈരളിക്ക് ഭയമാണ് അല്ലേ!

കൈരളി—ഭയമായിട്ടൊന്നുമല്ല. അമ്മാമൻ പറഞ്ഞതുകൊണ്ടുമാത്രമാണ് ഞാൻ അങ്ങിനെ പറയുന്നത്.

രംഭം—എന്തിനാണ് ഇപ്പോൾ പുഷ്പങ്ങൾ അർപ്പിക്കുന്നത്? ഇന്നലെ അർപ്പിച്ച പുഷ്പങ്ങൾ ഇന്ന് തീരെ വാടിയില്ല.

കൈരളി—അപ്പോൾ, അവിടെ അമൃത് വീണതാണല്ലോ?

രംഭം—അതേ, അതറിഞ്ഞിട്ട് മനസ്സിലാക്കു വള

റെ സന്തോഷം. ദേവേന്ദ്രൻ, നമ്മെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുവാൻ ഉടനെ ഇവിടെ വരും.

പെരുമാൾ—വരൂ, കൈരളി, നമുക്കു ആ ചെടിയിൽനിന്നുതന്നെ കുറെ പുഷ്പങ്ങൾ അർപ്പിക്കാം.

കൈരളി—വരൂ, നമുക്കു പോകാം. പുഷ്പങ്ങൾ തലയിൽ ചൂടിയാൽ തലയ്ക്കുതന്നെ ബഹുസുഖം. മനസ്സിന് എന്തോ മാതിരി ആഹ്ലാദവും തോന്നുന്നു.

രണ്ടു—അപ്പോൾ ദേവലോകത്തുള്ള പുഷ്പങ്ങൾ ചൂടിയാൽ കൈരളി എന്തു പറയും? പെരുമാളോട് ചോദിക്കൂ.

കൈരളി—അതയോ, പെരുമാളേ?

പെരുമാൾ—അതേ, അവിടുത്തെ പുഷ്പങ്ങൾക്കുള്ള ഒരു സൗരഭ്യം ഈ പുഷ്പങ്ങൾക്ക് ഒന്നിന്നും ഇല്ല.

കൈരളി—എന്തിനൊന്നു ദേവലോകത്തു പോകണം. പെരുമാൾ ദേവലോകത്തു പോകുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, എന്നെക്കൂടി കൊണ്ടുപോകുമോ?

പെരുമാൾ—ഞാൻ, കൈരളിയെക്കൂട്ടാതെ ദേവലോകത്തും ഒരു സ്ഥലത്തും പോകയില്ല. വരൂ, നമുക്കു പുഷ്പങ്ങൾ അർപ്പിച്ചു കൊണ്ടുവരാം.

രണ്ടുപേരും പുറത്തേക്കു പോകുന്നു.

രണ്ടു ആത്മഗതം: ഈ കുട്ടികൾക്ക് തമ്മിൽ അനുരാഗം ജനിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നാണ് തോന്നുന്നത്. പക്ഷെ എങ്ങിനെയാണ് ഇവർ തമ്മിൽ കല്യാണം കഴിക്കുന്നത്? കൈരളിയേയും എങ്ങിനെയെങ്കിലും ദേവലോകത്തു കൊണ്ടുപോയി ഒരു ദേവസ്രീയാക്കിക്കളയാം. എന്നാൽ ഇവർ തമ്മിൽ നല്ലവണ്ണം ചേരും. പക്ഷെ കൈരളി ഭാഗ്യവരാനെന്റെ സമ്മതം കൂടാതെ വരികയില്ല. പെരുമാൾ കൈരളിയെക്കൂട്ടാതെയും വരികയില്ല.

പെട്ടെന്നു ഉദ്യുഗ്ധി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു.

രംഭ—(എഴുന്നേറ്റു) ഇതാർ ഉദ്യുഗ്ധിയോ! ഉദ്യുഗ്ധി എന്നെ മറന്നിട്ടില്ല അല്ലേ?

ഉദ്യുഗ്ധി—രംഭയെ മറക്കാനോ! ഞങ്ങൾ രംഭക്കുവേണ്ടി എത്ര കഷ്ടപ്പെട്ടു എന്നറിയുമോ!

രംഭ—കുറയെല്ലാം പെരുമാറ്റം പറഞ്ഞറിഞ്ഞു. എന്തെല്ലാമാണ് വർത്തമാനം? സ്വാമി എങ്ങിനെ യിരിക്കുന്നു? എന്നോടു ഇപ്പോഴും സ്വാമിക്ക് സ്നേഹമുണ്ടോ?

ഉദ്യുഗ്ധി—സ്വാമി ഇപ്പോൾ രംഭയെത്തന്നെ ആലോചിച്ചിരിക്കുകയാണ്. രംഭയേയും പെരുമാളെയും മറ്റോ കുട്ടിയേയും പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരുവാൻ കുറേ ഭടന്മാരെ അയച്ചുവല്ലോ. അവരെ ആരോ അടിച്ചു വീഴ്ത്തിക്കളഞ്ഞു. അവർ വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടിട്ടാണ് പിന്നെ അവിടെ എത്തിച്ചേർന്നത്.

രംഭ—അയ്യോ, അത് ദേവഭടന്മാരാണെന്നു തന്നെ ഞാൻ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ തീച്ചയായും അവരെ സഹായിക്കുമായിരുന്നു.

ഉദ്യുഗ്ധി—എന്നാൽ ഇപ്പോൾ സഹായിച്ചോളൂ. ഞാൻ നിങ്ങളെ എല്ലാവരെയും ദേവലോകത്തേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുവാൻ വന്നിരിക്കുകയാണ്.

രംഭ—അയ്യോ, കൈരളി ഇവിടെ ഉണ്ടല്ലോ. കൈരളി ഭാഗ്യവരാനെന്ന് സമ്മതംകൂടാതെ വരികയില്ല.

ഉദ്യുഗ്ധി—ഇതാ, ഈ അമൃത് കഴിച്ചുകൊള്ളുക. അവരുടെ സമ്മതം കൂടാതെത്തന്നെ അവരെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകേണ്ടതിനുള്ള ഒരുക്കങ്ങൾ ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. തക്ഷകനെ ഇവിടെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്.

രണ്ടു—തക്കുകനോ! കൈരളിയും പെരുമാളും ദേവന്മാരല്ല. അവരെ യാതൊരു വിധത്തിലും ഉപദ്രവിക്കാൻ ഞാൻ സമ്മതിക്കയില്ല.

ഉച്ചുശി—എനിയ്ക്കു പെരുമാളോടു സ്നേഹമില്ലെന്നാണോ രണ്ടു വിചാരിക്കുന്നത്? എനിക്കുമാത്രമല്ല, സ്വാമിക്കും ഇന്ദ്രാണിക്കുംകൂടി ബഹുസ്നേഹമാണ്. അതുതന്നെയാണ് സ്വാമി എന്നെ ഇങ്ങട്ട് അയച്ചത്. അവർ യാതൊരു ഉപദ്രവവും കൂടാതെ കാര്യങ്ങളെല്ലാം ശരിപ്പെടുത്തണം. രണ്ടു അതിന്നുവേണ്ടി സഹായമാത്രം ചെയ്യാൽ മതി.

രണ്ടു—അവർ യാതൊരു ഉപദ്രവവും വരികയില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ വേണ്ടതു പ്രവർത്തിക്കാം.

ഉച്ചുശി—എന്നാൽ നമുക്ക് രണ്ടു ഭംഗിയുള്ള മയിലുകളായി പെരുമാളും കൈരളിയും കാണത്തക്ക ഭരണാനിന്നു പറന്നു കളിക്കാം. അവർ നമ്മെ പിടിക്കുവാൻ വരാതിരിക്കയില്ല. തക്കുകൻ വായ പിളർന്നുകൊണ്ടു ഒരു സ്ഥലത്തു കിടക്കുന്നുണ്ട്. നമുക്കു നേരെ തക്കുകന്റെ വായിലേക്കു പോകാം. അവരും പിന്നാലെ വരും. പിന്നെ എല്ലാം തക്കുകൻ ചെയ്തുകൊള്ളും.

രണ്ടു—ഭാഗ്വതരാമൻ മടങ്ങിവരുമ്പോൾ കൈരളിയെ കണ്ടില്ലെങ്കിൽ ലഹള ഉണ്ടാകുമല്ലോ.

ഉച്ചുശി—അതൊന്നും സാരമില്ല. കാര്യം വേഗം പ്രവർത്തിക്കാം.

രണ്ടു—എന്നാൽ ഇപ്പോൾത്തന്നെ പോയ്ക്കുളയാം. കൈരളിയും പെരുമാളും പുഷ്പങ്ങളുള്ള സ്ഥലത്തുണ്ടാകും.

കൈരളിയും പെരുമാളും പുഷ്പം അരക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്നു കുറച്ചു അടുത്തായി രണ്ടു മയിലുകൾ

പറന്നു കളിക്കുന്നു. കൈരളി മയിലുകളെ കണ്ടിട്ട് നോക്കി നില്ക്കുന്നു.

കൈരളി—പെരുമാളേ, കണ്ടുവോ, നല്ല രണ്ടു മയിലുകൾ. എന്തു ഭംഗി. നമുക്കു അവയെ പിടിക്കാം.

പെരുമാൾ—കിട്ടുകയില്ല. പറന്നുകളയും.

കൈരളി—നമുക്കൊന്നു നോക്കാം. ഒരു സമയം പിടിക്കുവാൻ കിട്ടും.

മയിലുകൾ നടന്നു നടന്നു ഒരു വലിയ ഗുഹയുടെ അടുക്കലേക്കുപോകുന്നു.

കൈരളി—പെരുമാൾ, പെരുമാൾ, അവയെ ഗുഹയുടെ ഉള്ളിലേക്കു നമുക്കു ആട്ടി പറഞ്ഞയക്കാം. എന്നാൽ നമുക്ക് അവയെ ഉള്ളിൽനിന്നു പിടിയ്ക്കാം. പെരുമാൾ ആ ഭാഗത്തുനിന്നും ആട്ടണം. ഞാൻ ഈ ഭാഗത്തുനിന്നും ആട്ടാം.

രണ്ടു പേരും രണ്ടു ഭാഗത്തുനിന്നും മയിലുകളുടെ പിന്നാലെ കാടുന്നു. മയിലുകൾ ഗുഹയുടെ ഉള്ളിലേക്കു പോകുന്നു. കൈരളിയും പെരുമാളും മയിലുകളുടെ പിന്നാലെ കാടിപ്പോകുന്നു. ഉടനതെന്നെ തക്കുകൻ വായപൂട്ടി അവിടെനിന്നു പറക്കുന്നു.

അഞ്ചാമങ്കം

രംഗം 1

ദേവലോകം.

മേനകയും തിലോത്തമയും ദേവേന്ദ്രനെ ഉണർത്തുവാൻ പാട്ടുപാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എത്രതന്നെ പാടിയിട്ടും ദേവേന്ദ്രൻ ഉണരുന്നില്ല.

മേനക—ഇതെന്താണ് സ്വാമി ഉണരാത്തത്? തിലോത്തമ—നമുക്കൊന്നു അകത്തു പോയി നോക്കാം.

രണ്ടു പേരും അകത്തേക്കു പോകുന്നു. ദേവേന്ദ്രൻ ഉറങ്ങുന്ന സ്വപ്നക്കുട്ടിലിന്റെ അടുത്തു ചെന്നു നില്ക്കുന്നു. ദേവേന്ദ്രൻ ഒരു സ്വപ്നകമ്പളംകൊണ്ടു ആകെ മൂടിക്കിടക്കുന്നതു കണ്ടിട്ട് മേനക “സ്വാമി, സ്വാമി, ഉണരണേ, സ്വാമി.” തിലോത്തമയും വിളിക്കുന്നു. ദേവേന്ദ്രൻ ഉണരുന്നില്ല. മേനക സ്വപ്നകമ്പളം നീക്കുന്നു. പെട്ടെന്നു മേനക ഒരു നിലവിളിയോടുകൂടി പിന്നാക്കം കാടുന്നു. തിലോത്തമയും നിലവിളിക്കുന്നു. നിലവിളി കേട്ടു മറുജുവർ കാടി വരുന്നു. “എന്താണ് എന്താണ്, സ്വാമിക്ക് എന്തു പറ്റി?” എന്നു പറഞ്ഞു കാടിവന്നവരെല്ലാം “അയ്യോ അയ്യോ!” എന്നു പറഞ്ഞു അനങ്ങാതെ നില്ക്കുന്നു. ദേവേന്ദ്രന്റെ സ്വപ്നക്കുട്ടിലിന്മേലുള്ള പൂമെത്തയിന്മേൽ വളഞ്ഞുപുളഞ്ഞുകൊണ്ടു ഒരു വലിയ പെരുമ്പാമ്പു കിടക്കുന്നു.

മേനക—ഇത്രാണിയെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുവരു. എനിക്കൊന്നും മനസ്സിലാവുന്നില്ല.

ഇത്രാണി പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഇന്ദ്രാണി—എന്താണ് ഈ ലഹളക്കു കാരണം? (കട്ടിലിന്മേൽ നോക്കി) ഇതെന്താണിത്? ഇതെങ്ങിനെ പാറി സ്വാമി?

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്നെ ഭാഗ്ഗവതാമൻ ശപിച്ചു. അവനാണ് എന്നെ ഈ സ്ഥിതിയിൽ ആക്കിയത്.

ഭടൻ—(പ്രവേശിച്ചു) നാരദമഹർഷി വന്നിട്ടുണ്ട്.

ദേവേന്ദ്രൻ—എനിക്ക് സുഖമില്ലെന്നു പറ. (ഭടൻ പോകുന്നു.) വേഗം എന്നെ പുതപ്പിക്കു. നാരദൻ കാണരുത്. ക്ഷണം കഴിഞ്ഞുവരെ പുതപ്പിക്കു.

ദേവേന്ദ്രനെ കമ്പളംകൊണ്ടു പുതപ്പിക്കുന്നു.

ഇന്ദ്രാണി—ഇതു മഹാകഷ്ടമായല്ലോ. ഇനി എന്താണ് നിവൃത്തി? എങ്ങിനെയെങ്കിലും ഭാഗ്ഗവതാമന്റെ അടുത്തു പോവുകതന്നെ. വേറെ മാർഗ്ഗമില്ല.

ദേവേന്ദ്രൻ—ആ തക്ഷകൻ മടങ്ങിവരട്ടെ. എനിട്ട് നമുക്ക് ആലോചിക്കാം.

നാരദൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

നാരദൻ—ഇതെന്താണ് എല്ലാവരും ഇങ്ങിനെ നില്ക്കുന്നത്? ഇത്രയും വല്ല അസഹ്യതയും ഉണ്ടോ?

ദേവേന്ദ്രൻ—നല്ല സുഖമില്ല. ദേഹത്തിന് അല്പം ക്ഷീണവും ഇല്ലാതില്ല.

നാരദൻ—പനിയൊന്നുമില്ലല്ലോ. ഞാനൊന്നു തൊട്ടു നോക്കാം. (അടുത്തു ചെല്ലുന്നു.)

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇല്ല ഇല്ല. എന്റെ പുതപ്പ് എടുക്കരുത്. എനിക്ക് തണുപ്പു സഹിക്കാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു പുതച്ചു കിടക്കയാണ്.

നാരദൻ—എന്നാൽ തീച്ചയായും പനി ഇല്ലാതിരിക്കയില്ല. ഞാനൊന്നു തൊട്ടുനോക്കി പറയാം.

ദേവേന്ദ്രൻ—അയ്യോ, അരുതേ അരുതേ!

നാരദൻ—എന്താണ് ഇന്ദ്രൻ ഇങ്ങിനെ പറയു

ന്നത്? ഞാനെന്നു തൊട്ടുനോക്കുകമാത്രമേ ചെയ്ത
യുള്ളൂ.

ഇന്ദ്രാണി—സ്വാമിക്ക് അത് ഇഷ്ടമല്ലെങ്കിൽ
പിന്നെ എന്തിനാണ് നാരദൻ നിഷ്കഷിക്കുന്നത്?

നാരദൻ—വേറെ ഒന്നുമില്ല. എന്റെ കയ്യിൽ
പലേ മരുന്നുകളും ഉണ്ട്. പനിയാണെങ്കിൽ പനി
ക്കുള്ള മരുന്നു കൊടുക്കാമെന്നു വിചാരിച്ചിട്ടാണ്.

ദേവേന്ദ്രൻ—വേണ്ട. നാരദൻ ബുദ്ധിമുട്ടേണമെ
ന്നില്ല. എനിക്ക് നല്ലവണ്ണം സുഖമായി.

നാരദൻ—എന്നാൽ എന്താണ് എഴുന്നേൽക്കാ
ത്തത്? സമയം വളരെയായല്ലോ.

പെട്ടെന്നു തക്കുകൻ ബ്രഹ്മാണ്ഡംപോലെയുള്ള
വയറോടുകൂടി അകത്തേക്കു പ്രവേശിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്താണ്, കാര്യം സാധിച്ചുവോ?

തക്കുകൻ—സാധിച്ചു. പക്ഷെ വളരെ അപ
കടത്തിലാണ് കലാശിച്ചത്, നരകപാശം പിന്നാ
ലെ വരുന്നുണ്ട്.

നാരദൻ—(തക്കുകനോട്) ഇതെന്താണ് താൻ
ബ്രഹ്മാണ്ഡം വിഴുങ്ങിയോ?

തക്കുകൻ—തനിക്കെന്താ അറിഞ്ഞിട്ടു കാര്യം?
എന്റെ വയറിലുള്ളത് അവിടെ കിടന്നോട്ടെ.

നാരദൻ—ശരിയാണ്. അതവിടെത്തന്നെ കി
ടക്കട്ടെ. തനിക്കു പുറത്തു വിടാൻ ശക്തിയില്ലാതെ
പോട്ടെ.

ഭടൻ—(പ്രവേശിച്ചു) സ്വാമി, ഇതാ നരകപാ
ശം എത്തിപ്പോയി.

ദേവേന്ദ്രൻ—തക്കുകൻ വേഗം കൈലാസത്തി
ലേക്കു പോയ്ക്കൊള്ളൂ. വാസുകിയെ കണ്ടു അവിടെ ഇ
രുന്നുണ്ടെന്നും. ഞാനും പിറകെ എത്തിപ്പോയി.

തക്ഷകൻ—അയ്യോ, മഹാഷിയോടു മാപ്പു ചോദിക്കുന്നു. എനിക്ക് ഇവരെയുംകൊണ്ടു പോകുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. നാരദമഹാഷിയെ നോക്കി അവിടെയെങ്ങും കാണുന്നില്ല.

ദേവേന്ദ്രൻ—എങ്ങിനെയെങ്കിലും വേഗം കൈലാസത്തിൽ പോയ്ക്കാളം. ഷണ്മുഖൻ ഇവിടെനിന്ന് എല്ലാവരും മാറണം.

ഇന്ദ്രാണി—സ്വാമി, ഞങ്ങളോ?

ദേവേന്ദ്രൻ “എല്ലാവരും കാടിക്കൊള്ളുവിൻ; മേനകയും തിലോത്തമയും ഇന്ദ്രാണിയുടെ കൂടെ സത്യലോകത്തേയ്ക്കു പോയ്ക്കാളം. ഞാൻ കൈലാസത്തിലേയ്ക്കും പോകാം” എന്നു പറഞ്ഞു പുതപ്പു നീക്കുന്നു.

പെട്ടെന്നു നാരദമഹാഷി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. “ഹാ ഹാ, വളരെ ഭംഗിയായിട്ടുണ്ട്!”

തക്ഷകൻ—മഹാഷേ, മഹാഷേ, എനിക്കു മാപ്പു തരണം. എനിക്കു ശ്വാസം മുട്ടുന്നു.

നാരദൻ തക്ഷകന്റെ വിളി കേൾക്കാതെകണ്ട് പിന്നെയും അപ്രത്യക്ഷമാകുന്നു. രണ്ടാമതും ഒരു ഭടൻ പ്രവേശിച്ചു “ദേവലോകത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം മുഴുവനും വിഷജപാല തട്ടി തീ പിടിച്ചിരിക്കുന്നു.”

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇന്ദ്രാണി, നമുക്കു വേഗം പോകാം. നരകപാശം ഇവിടെ എത്തിപ്പോയാൽ പിന്നെ ഇവിടെ യാതൊരു നിവൃത്തിയും ഉണ്ടാകയില്ല. ആ നാരദനും പോയ്ക്കളഞ്ഞു. നാം ചെയ്യുന്നതെല്ലാം അബദ്ധം. ഈ ദേവേന്ദ്രപദവിക്കൊണ്ടു ഉപദ്രവമല്ലാതെ വേറെ ഒന്നുമില്ല.

എല്ലാവരും പിന്നിലുള്ള വാതിലിൽക്കൂടി പുറത്തേക്കു കാടുന്നു.

നരകപാശം പ്രവേശിച്ചു ദേവലോകം മുഴുവനും മരുഭൂമിയാക്കിക്കളയുന്നു. അവിടെയെങ്ങും ത

ക്ഷകനെ കാണാത്തതുകൊണ്ടു തക്ഷകന്റെ പിന്നാലെ പോകുന്നു.

രംഗം 2

കൈലാസം.

വാസുകിയും, തക്ഷകനും.

തക്ഷകൻ—അയ്യോ, എന്നെ രക്ഷിക്കണം. ഞാൻ വല്ലാത്ത അപകടത്തിൽ പെട്ടിരിക്കുന്നു. ദേവേന്ദ്രന്റെ വാക്കു കേട്ട് ഞാൻ ഭൂമിയിൽ പോയി ചില ആളുകളെ എന്റെ വയറ്റിലാക്കി. നരകപാശം അതറിഞ്ഞു എന്റെ പിന്നാലെ എത്തി. ഞാൻ ദേവലോകത്തു പോയി. അവിടെവെച്ചു നാരദമഹർഷിയുടെ ശാപവും ഏറ്റു. എനിക്ക് എന്റെ വയറ്റിലുള്ളവരെ പുറത്തു വിടാനുംകൂടി നിവൃത്തി ഇല്ലാതെയായി. എനിക്കു് അനങ്ങുവാൻകൂടി സാധിക്കുന്നില്ല. വയറ്റിൽ വേദന സഹിക്കുന്നില്ല. എന്റെ ഉദരം ഇപ്പോൾ പൊട്ടും എന്നു തോന്നുന്നു. വേറെ എവിടെയും പോകുവാൻ ഒരു സ്ഥലവുമില്ല. ദേവലോകത്തു പോകുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. നരകപാശം അവിടെയുണ്ട്. ഇവിടെമാത്രമേ ഒരു രക്ഷയുള്ളൂ. എങ്ങിനെയെങ്കിലും ഇവിടെ ഇരിക്കുവാൻ സമ്മതം വാങ്ങിത്തരണം. ഭാഗ്വതരാമൻ ഇതറിഞ്ഞാൽ എന്റെ പിന്നാലെ പുറപ്പെടും.

വാസുകി—സപാമിയോടു പറയുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. നമുക്കു പാർവ്വതിയെ അഭയം പ്രാപിക്കാം. വരു. നമുക്കു ദേവിയെ കണ്ടുപറയാം. അഭയം തരമെന്നു പറഞ്ഞാൽ പിന്നെ നാം ജയിച്ചു.

വാസുകിയും തക്ഷകനും പാർവ്വതിയുടെ അടുക്കലേക്കു പോകുന്നു. തക്ഷകനെ പുറത്തു നിർത്തി വാസുകി അകത്തേക്കു പ്രവേശിക്കുന്നു.

പാർവ്വതി—എന്താണ് വാസുകി, വിശേഷിച്ചു? വാസുകി—ഇവിടുത്തോട് രേപേക്ഷ ചെയ്യവാനാണ് വന്നിരിക്കുന്നത്. ആ അപേക്ഷ അനുവദിക്കും എന്നു ആദ്യം അരുളണം.

പാർവ്വതി—എന്താണ് വാസുകി ഇങ്ങിനെ പറയുന്നത്? അപേക്ഷ ഇന്നതാണെന്നു പറയാതെ എങ്ങിനെയാണ് ഞാൻ വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നത്?

വാസുകി—കാളും ഇവിടുത്തേക്ക് വലിയതൊന്നുമല്ല. അത് തരാമെന്നു സമ്മതിക്കുന്നതിൽ യാതൊരു വൈഷമ്യവും ഉണ്ടാകയില്ല.

പാർവ്വതി—എന്നാൽ എന്തുകൊണ്ട് സ്വാമിയെ അറിയിക്കുന്നില്ല? സ്വാമിയെ അറിയിച്ചാൽ ഒരു പ്രയാസവും കാണുകയില്ലല്ലോ.

വാസുകി—സ്വാമി സമാധിയിലാണ്. ഇവിടുത്തെ സമ്മതം കിട്ടിയാൽ പിന്നെ സ്വാമി അതിനു യാതൊരു വ്യത്യാസവും പറയുന്നതല്ല. എന്റെ ഒരു ബന്ധുവിന് ഇവിടെ അഭയം നല്കണം എന്ന് രേപേക്ഷയ്ക്കുകൊണ്ടാണ് വന്നിരിക്കുന്നത്.

പാർവ്വതി—അഭയം തരണം എന്ന് ആരുതന്നെ അപേക്ഷിച്ചാലും ഞാൻ കൊടുക്കാതിരിക്കില്ല. പ്രത്യേകിച്ചു വാസുകിയുടെ ബന്ധുവിന് തീർച്ചയായും നൽകാതിരിക്കില്ല. അഭയം കൊടുക്കാമെന്നു വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നു. ആതാണ് അഭയം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നത്?

വാസുകി—തക്കുകനാണ്.

പാർവ്വതി—തക്കുകനോ? എന്താണ് തക്കുകൻ ഇവിടെ വരുവാൻ കാരണം? ദേവേന്ദ്രൻ തക്കുകന്റെ സ്വന്തം ആളായിരിക്കുമ്പോൾ തക്കുകൻ നമ്മെ അഭയം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്തിനാണ്? ഇതിൽ എന്തൊരു തകരാറുണ്ടായിരിക്കും. ഏതെങ്കിലും

അഭയം പ്രാപിച്ചതിനെ ഞാൻ തള്ളുകയില്ല. തക്ഷകനോട് വരുവാൻ പറയൂ.

വളരെ വലിയ വയറോടുകൂടി തക്ഷകൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

പാർവ്വതി—ഇതെന്താണ് തക്ഷകൻ പറയുന്നത്? വല്ലാത്ത അബദ്ധം പിണഞ്ഞു എന്നു തോന്നുന്നല്ലോ. വയറിൽ എന്താണ് ബ്രഹ്മാസ്യം പോലെ കാണുന്നത്?

തക്ഷകൻ—ഞാൻ ഇന്ദ്രന്റെ വാക്കു കേട്ടിട്ട് കരേ ആളുകളെ വിഴുങ്ങി. നാരദമഹർഷിയുടെ ശാപം ഹേതുവായി ഇവരെ പുറത്തു വിടുവാനുംകൂടി നിവൃത്തിയില്ലാതായി. നരകപാശത്തിനേയും, ഭാഗ്ഗവതമനേയും ഭയന്നിട്ട് ഒരു സ്ഥലത്തു നില്ക്കാനും കഴിവില്ലാതായി. അതുകൊണ്ട് ഇവിടെ ദയവുചെയ്ത് അടിയന്നഭയം നല്കണം.

പാർവ്വതി—സ്വാമി അറിഞ്ഞാൽ എന്തു പറയുമോ എന്ന് നിശ്ചയമില്ല. ഏതായാലും തക്ഷകൻ ഇവിടെ വന്നതുകൊണ്ട് ഞാൻ രക്ഷിക്കാം. ഇവിടെ നിന്നുകൊള്ളുക.

തക്ഷകൻ—എനിക്കു വയറുവേദന സഹിക്കുന്നില്ല.

പാർവ്വതി—ഇതാരാണ് ഇതിന്നകത്തുള്ളത്?

തക്ഷകൻ—ഇതിന്നകത്ത് രണ്ട് അപ്പരസ്ട്രീകളും, രണ്ട് മനുഷ്യരും ഉണ്ട്. അപ്പരസ്ട്രീകൾ രണ്ടും ഉർവ്വശിയുമാണ്. ഒരു കുട്ടി അപ്പരസ്ട്രീകളുടെ ദത്തുപുത്രനാണ്. മറ്റേ കുട്ടി ഭാഗ്ഗവതമന്റെ പോരകളാണ്.

പാർവ്വതി—കൈരളി, അല്ലേ?

തക്ഷകൻ—അതേ, കൈരളിയെ അന്വേഷി

ച്ചു, നരകപാശവും ഭാഗ്ഗവരാനും ഇപ്പോൾ ഇവിടെക്കു വരും.

പാർവ്വതി—എന്തിനാണ് ഈ തകരാറിനൊക്കെ പോയത്? ഈ ദേവേന്ദ്രൻ ഈ തോന്നു്യാസങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിൽ പ്രത്യേകിച്ചു വാസനയുണ്ട്. ഏതെങ്കിലും തക്ഷകന്റെ കരമല്ലാത്തതുകൊണ്ടു ഞാൻ ഒന്നും പറയുന്നില്ല. ഏതെങ്കിലും ഞാൻ പറഞ്ഞപ്രകാരം ചെയ്യാം. (ഒരു ഭൂതത്തോട്) പോയി നന്ദികേശപരനോട് വരാൻ പറ.

നന്ദികേശപരൻ പ്രവേശിച്ചു നമസ്കരിക്കുന്നു.

പാർവ്വതി—ഇതിന്റെ ഉള്ളിൽ ആരെയും വിടരുത്. ഒരു സമയം നരകപാശമോ ഭാഗ്ഗവരാനോ വരും. ആരെയും ഇങ്ങട്ട് വിടരുത്. ഭൂതങ്ങൾ എല്ലാ സ്ഥലത്തും പോയി കാവൽ നില്ക്കട്ടെ. ഭാഗ്ഗവരൻ വരികയാണെങ്കിൽ ഉണ്ണിയോട് പോയി പറയണം.

നന്ദികേശപരൻ “കല്പനപോലെ” എന്നു പറഞ്ഞു പോകുന്നു.

തക്ഷകനും വാസുകിയും കൈലാസത്തിൽ വേറൊരു സ്ഥലത്തേക്കു പോകുന്നു.

രംഗം 3

ഭാഗ്ഗവരൻ കൈലാസത്തിലേക്കു പോകുന്നു. വഴിയിൽ നരകപാശം വന്നുനില്ക്കുന്നു. ഭാഗ്ഗവരന്റെ മുമ്പിൽ നരകപാശം നമസ്കരിക്കുന്നു.

ഭാഗ്ഗവരൻ—എന്താണ് നരകപാശം ഹിമവൽപാർപ്പത്തിൽ പോയില്ലേ? എന്താണ് വിശേഷം? ഇവിടെ എന്തിനാണ് വന്നിരിക്കുന്നത്?

നരകപാശം—സ്വാമി, കൈരളി ഹിമവൽപാർപ്പത്തിലില്ല. കൈരളിയെ തക്ഷകൻ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോയ്ക്കൂടുന്നു.

ഭാഗ്ഗവദാമൻ—എന്താണ് താൻ പറയുന്നത്? തക്ഷകൻ കൈരളിയെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ താൻ ഒന്നും പ്രവർത്തിച്ചില്ല എന്നോ!

ഭാഗ്ഗവദാമന്റെ മുഖം രക്തവർണ്ണമായിരിക്കുന്നു. കയ്യിലുള്ള വെണ്മഴ നരകപാശത്തിന്റെ നേരെ ഒങ്ങുന്നു.

നരകപാശം—സപാമി, എന്റെ കുറ്റമല്ല. ഞാൻ അവിടെ ചെല്ലുന്നതിന്നുമുമ്പുതന്നെ ആ സംഭവം നടന്നു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പക്ഷെ തക്ഷകനാണെന്നു മനസ്സിലായി. ഞാൻ കണ്ടിരുന്നെങ്കിൽ സമ്മതിക്കയില്ലായിരുന്നു. അടിയൻ ഉടനെതന്നെ തക്ഷകന്റെ പിന്നാലെ പോയി. ദേവലോകത്താണ് പോയതെന്നു മനസ്സിലായി. അവിടെക്ക് പോയി നോക്കിയപ്പോൾ അവിടെ ആരുമില്ലെന്നു ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ദേവലോകം മുഴുവനും ചുട്ടു ഭസ്മീകരിച്ചു.

ഭാഗ്ഗവദാമൻ—ആ ദേവേന്ദ്രൻ എവിടെ പോയി?

നരകപാശം—ദേവേന്ദ്രൻ വരുണാലയത്തിലേക്കു പോയ്ക്കിരുന്നു. തക്ഷകനെ അന്വേഷിച്ചതിൽ അവൻ കൈലാസത്തിൽ പോയ്ക്കിരുന്നു എന്നും മനസ്സിലായി. കൈലാസത്തിലേക്കു പോകുന്നത് ഇവിടുത്തോട് ആലോചിച്ചിട്ടാവാം എന്നു വിചാരിച്ചിട്ടു ഇങ്ങോട്ടു പുറപ്പെട്ടതാണ്.

ഭാഗ്ഗവദാമൻ—പരമശിവൻ ആ കള്ളന് അഭയം കൊടുത്തിരിക്കയില്ല. അഥവാ കൊടുത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ കാര്യമൊന്നും അറിയാതെയായിരിക്കണം. ഏതെങ്കിലും കൈലാസത്തിലേക്കു പോയി വരാം. ദേവേന്ദ്രനെ പിന്നെ കാണാം. നരകപാശവും വരും.

പെട്ടെന്നു നാരദൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

നാരദൻ—ഭാഗ്വതരാമൻ നമസ്കാരം.

ഭാഗ്വതരാമൻ—നാരദൻ നല്ല യോഗ്യനാണ്. കൈരളിയെ അവിടുത്തെ കയ്യിൽ ഏല്പിച്ചിട്ടല്ലേ ഞാൻ പോയത്. കൈരളി ഇപ്പോൾ എവിടെ?

നാരദൻ—ഭാഗ്വതരാമൻ കോപിക്കരുത്. ഞാൻ അതിനെപ്പറ്റി പറയുവാൻതന്നെയാണ് ഇങ്ങത്ത് പാഞ്ഞത്. ഞാൻ വിചാരിച്ചാൽ എന്തുതന്നെ ചെയ്യുവാൻ കഴിയും? ഇതെല്ലാം ആ ദേവേന്ദ്രന്റെ ചതിപ്രയോഗമാണ്. അവൻ അവന്റെ കാര്യം നേടേണ്ടതിലേക്ക് എന്തും പ്രവർത്തിക്കും. കൈരളി കൈലാസത്തിലുണ്ട്, തക്ഷകനും അവിടെയുണ്ട്. ദേവേന്ദ്രൻ പാമ്പായിപ്പോയിരിയ്ക്കുന്നു. പുറത്തേക്കു വരുവാൻ നാണമായതുകൊണ്ട്, സമുദ്രത്തിൽ പോയി കളിച്ചിരിയ്ക്കുകയാണ്.

ഭാഗ്വതരാമൻ—ഞാൻ കൈലാസത്തിലേക്ക് പാഞ്ഞിരിക്കുകയാണ്. ഏതെങ്കിലും തക്ഷകൻ അവിടെ ഉണ്ടെന്നു കേട്ടു. ശിവനെ കാണുന്നതും തക്ഷകനെ കാണുന്നതും ഒന്നായിട്ടായിരിക്കട്ടെയോ.

നാരദൻ—പക്ഷെ—

ഭാഗ്വതരാമൻ—എന്താണ്, പക്ഷെ?

നാരദൻ—ഭാഗ്വതരാമൻ കൈലാസത്തിലേക്ക് ഒരുങ്ങാതെ പോയിട്ട് കാത്ത്മില്ല. പരമശിവൻ സമാധിയിലാണ്, പാവുതിയാണ് തക്ഷകന് അഭയം നല്കിയിരിക്കുന്നത്. പക്ഷെ, കാര്യം മുഴുവനും അറിയുന്നതിന്നുമുമ്പെയാണ് അത് ചെയ്തത്. ഏതായാലും തക്ഷകനോട് കോപിച്ച് അവിടെ ചെല്ലുകയാണെങ്കിൽ ഒരുസമയം അവിടെ കടത്തിയില്ല എന്നു വന്നേക്കാൻ മതി.

ഭാഗ്വതരാമൻ—എന്നാൽ മറഞ്ഞുകടക്കുന്ന എന്റെ യുദ്ധാഭ്യാസം ഒന്നുകൂടി പുറത്തേക്ക് എടുക്കാം.

അതല്ലാതെ ഒരു കായ്ത്തിന് പുറപ്പെട്ടാൽ ഞാൻ പിൻമാറുകയില്ല, തീച്ചയാണ്.

നാരദൻ—കൈലാസത്തിന്റെ പടിക്കൽ നന്ദികേശപരനും ഭൈരവനും കാവൽ നില്ക്കുന്നുണ്ട്. ഭൂതങ്ങളേയും കാവൽ നിർത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ഭാഗ്വരാം—അങ്ങിനെയൊക്കെ, എനിക്ക് പ്രതിഷ്ഠിച്ച വിഷ്ണുതേജസ്സ് ഒരു പുറത്തേക്കു വരും. അതല്ല, അത് എന്നെ വിട്ടുപോയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്തു മരിയ്ക്കുകയും ചെയ്യും. ഏതെങ്കിലും കൈലാസത്തിലേക്ക് പുറപ്പെട്ട ഞാൻ ഇനി മടങ്ങണമെങ്കിൽ, ഒന്നുകിൽ കൈരളിയോടുകൂടി; അല്ലാത്തപക്ഷം, ജീവനില്ലാതെ. അതു തീച്ചയാണ്.

പരശുരാമൻ കോപംകൊണ്ടു കത്തിജ്വലിക്കുന്ന മുഖത്തോടെ കൈലാസത്തിലേയ്ക്കു പോകുന്നു.

നാരദൻ ആത്മഗതം:

കലിയുഗമായിപ്പോയെങ്കിലും, ഉടനതന്നെ കഴിഞ്ഞുപോയ യുഗങ്ങളിലെ മാതിരിയിലുള്ള യുദ്ധം ഇപ്പോൾ എനിക്ക് കാണാൻ ഇടവരും. ഭാഗ്വരാം മനേ കൈലാസത്തിലേക്ക് വിടുകയില്ല, തീച്ചയാണ്. അകത്ത് വിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഭാഗ്വരാംന്റെ പൂർണ്ണമായ ശൗര്യം വെളിയിൽ വരുകയും ചെയ്യും. പിന്നേതെ കഥ എന്താണ് പറയാനുള്ളത്! ഒരു സമയം സുബ്രഹ്മണ്യൻതന്നെ, ഭാഗ്വരാംനോട് എതിർവാൻ മതി. ഭൂമിദേവിയ്ക്ക് താങ്ങുവാൻ കഴിയുമോ എന്നുമാത്രമേ ആലോചിയ്ക്കേണ്ടതുള്ളൂ. ദേവേന്ദ്രൻ സമുദ്രത്തിലാണ്, അയാളെ അവിടന്ന് ഒരു പുറത്തു ചാടിയ്ക്കാൻ! ഏതായാലും എന്റെ ഭാഗ്യകാലം അടുത്തത്തിരിയ്ക്കുന്നു. എല്ലാം ഒടുക്കം നല്ലതായി കലാശിയ്ക്കുകയും ചെയ്യും. സമുദ്രത്തിൽനിന്ന് ദേവേ

നൂനെ ഇളക്കിവിടുവാൻ കഴിയുമോ എന്നൊന്നു നോക്കട്ടെ.

രംഗം 4

ദേവേന്ദ്രൻ സമുദ്രത്തിന്റെ അടിയിൽ ഒരു പാറയുടെ ചുവട്ടിൽ ചെന്നിരിക്കുന്നു.

നാലു ഭാഗത്തും അനവധി മത്സ്യങ്ങളും നക്രങ്ങളും കൂടിയിരിക്കുന്നു.

ഒരു നക്രം—ഇത് തീച്ചുയായും സമുദ്രത്തിലുള്ള ജീവിയല്ല. നമുക്ക്, ഇവനെ ഇവിടെനിന്ന് തുറന്നു. അതാ അവന്റെ വാല് കണ്ടില്ലേ? നമുക്കെല്ലാവർക്കും ചെന്നു കടിക്കാം.

വേറൊരു നക്രം—ഒരു സമയം വാൽകൊണ്ടി ചാലോ?

ദേവേന്ദ്രൻ—അയ്യോ, ഞാൻ നിങ്ങളെ ഉപദ്രവിക്കുകയല്ല.

ഒരു നക്രം—കള്ളൻ, ഉപദ്രവിക്കുകയല്ലത്രേ. നിന്നെ ആർക്കു ഭയം? നിന്നോടു ആർ ഇവിടെ വരുവാൻ പറഞ്ഞു?

ദേവേന്ദ്രൻ—നിങ്ങൾ എന്നെ ഉപദ്രവിക്കയാണെങ്കിൽ, ഞാൻ നിങ്ങളെയെല്ലാം കൊന്നുകളയും.

നക്രം—എടാ, പിടിയെടാ വാൽ.

എല്ലാവരുംകൂടി വാൽ ചെന്നു കടിച്ചുപിടിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ വളരെ കഷ്ടപ്പെട്ടു വാൽ രക്ഷപ്പെടുത്തി തന്റെ കയ്യിലുള്ള വേൽകൊണ്ട് നക്രങ്ങളെ കൊടിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇനിയെന്നെ ഉപദ്രവിക്കുകയല്ല. വരുണൻ എന്നെ കാണാതിരുന്നാൽ മതി. അയ്യോ,

ആ കാണുന്നതെന്താണ്?

ദൂരനിന്നു കരെ മകരമത്സ്യങ്ങൾ, ഗംഭീരനക്രങ്ങൾ, തിമിംഗലങ്ങൾ, മുതലായവ വരുന്നു.

മകരമത്സ്യം—നീ, ആരെടാ? കള്ളാ, ഇവിടെ ആരു വരുവാൻ പറഞ്ഞു? വാ പുറത്തു വാ, യുദ്ധത്തിന്നു വാ.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഞാൻ യുദ്ധത്തിന്നു വന്നതല്ല, ഞാൻ ഇവിടെ രക്ഷ പ്രാപിച്ചതാണ്.

മകരമത്സ്യം—സ്വാമി സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ടോ? വരുന്നുൻ അറിയാതെ ഈ സമുദ്രത്തിൽ നീ എങ്ങിനെ വന്നു?

ദേവേന്ദ്രൻ—അയ്യോ, വരുന്നുനോട് പറയണ്ട.

മകരമത്സ്യം—നീ ഏതോ അസുരനാണ്, യാതൊരു സംശയവുമില്ല. നാലു ഭാഗത്തും വളഞ്ഞു അവനെ പിടിച്ചുകെട്ടിയിട്ടു!

എല്ലാവരുംകൂടി ദേവേന്ദ്രനെ നാലു ഭാഗത്തു നിന്നും കയറ്റുന്നു. ദേവേന്ദ്രൻ വേദന സഹിക്കുവാൻ വയ്യാതെ പുറത്തു ചാടുന്നു. ഉടനെയതന്നെ ദേവേന്ദ്രനെ നാലു ഭാഗത്തുനിന്നും കൂടി എല്ലാവരും വേദനപ്പെടുത്തുന്നു. ദേവേന്ദ്രൻ “അയ്യോ, അയ്യോ!” എന്നു നിലവിളിക്കുന്നു. ശബ്ദം കേട്ടു വരുന്നുൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

വരുന്നുൻ—ഇതെന്താണിത്, ഇതാര?

മകരമത്സ്യം—സ്വാമി, ഏതോ ഒരുസുരൻ വന്നു സമുദ്രത്തിൽ കുളിച്ചിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ കുട്ടികളെയെല്ലാം ഭയപ്പെടുത്തി.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഞാൻ അസുരനല്ല, ദേവനാണ്.

വരുന്നുൻ—ഇതെന്താണിത്? ഇന്ദ്രന്റെ ശബ്ദമാണല്ലോ കേൾക്കുന്നത്. എന്താണ് താൻ ആരാണ്?

ദേവേന്ദ്രൻ—അയ്യോ, ഞാൻ ദേവേന്ദ്രനാണ്.

വരണൻ—ഇത്രനോ! ഇതെന്ത് കഥ. എങ്ങിനെ ഈ സ്ഥിതിയിലായി?

മകരമത്സ്യം—സ്വാമി, ഇവൻ പറയുന്നത് വിശ്വസിക്കരുത്. ഇത് തീർച്ചയായും അസുരനാണ്. ഇത്രനാണെങ്കിൽ വേഷം ഒരു മാറാൻ പറയൂ.

വരണൻ—എന്താണ് ഇത്ര, വേഷമൊന്നു മാറ്റിക്കൂടേ?

ദേവേന്ദ്രൻ—അയ്യോ മാറ്റിക്കൂടാ, നിവൃത്തിയില്ല. ശാപംകൊണ്ടു ഇങ്ങിനെ വന്നതാണ്. ആ കഥ പിന്നെ പറയാം.

മകരമത്സ്യം—സ്വാമി, കള്ളന്മാർക്ക് എല്ലാവർക്കും ഒരു കഥ പറയാനുണ്ടാകും. ഈയാൾ പറയുന്നത് വിശ്വസിക്കരുത്.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഹേ, വരണൻ, ഞാൻ പറയുന്നത് സത്യമാണ്.

വരണൻ—ഞാൻ എങ്ങിനെയാണ് വിശ്വസിക്കേണ്ടത്?

ദേവേന്ദ്രൻ—ഞാൻ വരണാലയത്തിൽ പോയാൽ എല്ലാം ശരിയായി പറഞ്ഞുതരാം. ഇവരോട് എല്ലാവരോടും ഒരു പോകുവാൻ പറയുക.

വരണൻ—നിങ്ങളെല്ലാവരും പോയിക്കൊള്ളുവിൻ, ഞാൻ ഇതിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാം.

മകരമത്സ്യങ്ങളും മറ്റും അവിടെനിന്നു പോകുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഞാൻ വരണനെ കാണാതെ കഴിയ്ക്കണം എന്നു വിചാരിച്ചിട്ടാണ് ഇവിടെ വന്നുകൂടിയത്. എന്നിട്ടു വേരേ ഒരു സ്ഥലത്തും ഇരിക്കുവാൻ സ്ഥലം കാണുന്നില്ല.

വരണൻ—ഇതെങ്ങിനെ പറ്റി?

ദേവേന്ദ്രൻ—അതൊന്നും പറയണ്ട, മനുഷ്യ
 ക്ക് ദൈവചൈതന്യം കൊടുത്താലത്തെ ഫലമാണ്
 ഇതൊക്കെ. ത്രിമൂർത്തികൾക്കു് കാൽവിവരം നന്നെക്കു
 റയും എന്നാണ് എന്റെ പക്ഷം. ബുദ്ധിയില്ലാത്ത
 മനുഷ്യക്കു് ബലം കൊടുത്താൽ യോഗ്യനായ
 നമ്മെപ്പോലെയുള്ളവർ ഇങ്ങിനെ കഷ്ടപ്പെടേണ്ടി
 വരും.

വരണൻ—ഇതെങ്ങിനെ പഠി എന്ന് പറ
 ണ്തില്ലല്ലോ.

ദേവേന്ദ്രൻ—ആ ഭാഗ്വതരാമൻ ശപിച്ചതാണ്.
 അവൻ രാജയെ എയ്തുവീട്ടി. അതിന്നു അവന്റെ
 നേരെ പ്രളയജലദാഹമുണ്ടായി. അതുകൊണ്ടു
 നമ്മെ ശപിച്ചു.

വരണൻ—ദേവലോകത്തുനിന്നു് കാടിയതെ
 നിന്നു്?

ദേവേന്ദ്രൻ—അത് ആ നരകപാശത്തിന്റെ
 ബുദ്ധിമുട്ടുകൊണ്ടു്. നരകപാശം നമ്മുടെ നന്ദിനിയെ
 കൊണ്ടുപോയി. വീണ്ടെടുക്കാൻ പരശുരാമനോടു്
 അപേക്ഷിച്ചു. പരശുരാമൻ അതിനെ കൊല്ലുന്നതിന്നു
 പകരം അതിനെ തന്റെ കിങ്കരനാക്കി. ദേവ
 ലോകം മുഴുവനും നശിപ്പിച്ചു. തിലോത്തമയും മേന
 കയും ഇന്ദ്രാണിയും എല്ലാം സത്യലോകത്താണ്.

വരണൻ—വര. നമുക്കു് എന്തായാലും നമ്മു
 ടെ രാജധാനിയിലേക്കു പോകാം.

ദേവേന്ദ്രൻ—എനിക്കവിടെ വരുവാൻ നാണു
 മാകുന്നു. ആരും കാണാതെ എന്നെ ഒരു മുറിയിൽ
 ആക്കിത്തരുമോ?

വരണൻ—കാ, അതെല്ലാം ചെയ്യാം.

ദേവേന്ദ്രൻ—ആ തിലോത്തമയേയും മേനകയേ
 യും കൂടി ഒന്നു വരുവാൻ പറയണം. അവരല്ലാതെ

നമ്മെ ശുശ്രൂഷിക്കുവാൻ വരണൻ രാജധാനിയിൽ ആരുതന്നെ ഉണ്ടാവും എന്നു തോന്നുന്നില്ല.

വരണൻ “കാ, അവരേയും വരുത്തിക്കളയാം.” എന്നു പറഞ്ഞു രണ്ടു പേരും രാജധാനിയിലേക്കു പോകുന്നു. രാജധാനിയിലുള്ള എല്ലാവരും ദേവേന്ദ്രനെക്കണ്ടു ഉടനെ അങ്ങട്ടും ഇങ്ങട്ടും കാടുന്നു.

വരണൻ ഭായ്—(പ്രവേശിച്ചു) ഇതെന്താണ്, ഒരു പെരുമ്പാമ്പിനെയും പിടിച്ചു അകത്തേക്കു വരുന്നത്? ഈ വെള്ളത്തിലുള്ള ജന്തുക്കൾ പോരാഞ്ഞിട്ടോ! ഇവരായെക്കൊണ്ടുള്ള ഉപദ്രവത്തിന്നു കണക്കില്ല.

വരണൻ—ഇതാരാണെന്ന് മനസ്സിലായോ?

ഭായ്—എന്താണ് മനസ്സിലാക്കാനുള്ളത്. ഒരു വലിയ പെരുമ്പാമ്പ്. അതിനെ കാണുമ്പോൾത്തന്നെ അറയ്ക്കുന്നു.

വരണൻ—ഇത് ദേവേന്ദ്രനാണ്.

ഭായ്—ദേവേന്ദ്രനോ! ഇതെന്ത് കഥ?

വരണൻ—അതെല്ലാം പിന്നെ പറയാം. വേഗം ഒരു മുറി തയ്യാറാക്കുക.

വരണൻ ഭായ് ദാസിമാരെ വിളിച്ചു ഒരു മുറി തയ്യാറാക്കുവാൻ പറയുന്നു. ദേവേന്ദ്രനെ കൂട്ടി അകത്തുകൊണ്ടാക്കുന്നു.

ഭായ്—ഇവിടെ അദ്ദേഹം താമസിക്കയാണെങ്കിൽ നാം വല്ലാതെ കഴങ്ങും. അദ്ദേഹത്തിനെ ശുശ്രൂഷിക്കുവാൻ ദാസിമാരെക്കൂടി കിട്ടുകയില്ല. ആരുമുറിക്കുകയോ പോകുന്നില്ല.

വരണൻ—അതിനൊരു കാര്യം ചെയ്യുകയുമാം. തിലോത്തമയേയും മേനകയേയും വരുത്തിക്കളയാം.

ഭായ്—ആ കൊടിച്ചികളെ എനിക്ക് കണ്ണിന്റെനേരെ കണ്ടുകൂടാ. അവരായുടെ ഒരു ഉടുപ്പം

കിങ്ങിണിയും പാദസ്സരവും എല്ലാംകൂടി കണ്ടാൽ പിന്നെ കനം വേണ്ട. പുരുഷന്മാരുടെ പിന്നാലെ നടക്കുവാനേ അവരെക്കൊണ്ടു കൊള്ളുകയുള്ളൂ.

വരണൻ—പതുക്കെ പറയൂ. നാം എങ്ങിനെയാണ് ദേവേന്ദ്രനെ ആട്ടിപ്പറത്താക്കുക?

തിലോത്തമയും മേനകയും പ്രവേശിക്കുന്നു.

വരണന്റെ ഭാര്യ—ഓ, വരീൻ, വരീൻ. സ്വാമി അകത്തുണ്ട്. നിങ്ങളേയും കാത്തിരിക്കുകയാണ്. ശുശ്രൂഷയ്ക്കു നിങ്ങൾതന്നെ വേണമത്രേ.

തിലോത്തമ “ഞങ്ങൾ തയ്യാറാണല്ലോ. മേനക വരു” എന്നു പറഞ്ഞു രണ്ടു പേരും അകത്തേക്കു പോകുന്നു.

വരണന്റെ ഭാര്യ—എന്തെങ്കിലും വിദ്യയെടുത്ത് വേഗത്തിൽ ഇവരെ ഇവിടുന്ന് പറഞ്ഞയക്കണം.

രണ്ടു പേരും പോകുന്നു.

രംഗം 5

ദേവേന്ദ്രനും വരണനും.

വരണൻ—എന്താണ് ശരീരത്തിന്നു സുഖം തോന്നുന്നില്ല, അല്ലേ?

ദേവേന്ദ്രൻ—തീരെ സുഖമില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, എങ്ങിനെയാണ് ഈ സ്ഥിതിയിൽനിന്നു പൂർവ്വസ്ഥിതിയിൽ ആകുന്നത് എന്നൊരു രൂപവും ഇല്ല. മനസ്സിന്നു വല്ലാത്ത വേദന.

വരണൻ—ഭാഗ്ഗവദാമനെ കാണാതെ നിവൃത്തിയുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഈ മനുഷ്യരുടെ ശക്തി ഇത്രയുണ്ടെന്നു മനസ്സിലായില്ല. ഇനി വല്ല മനുഷ്യനും ത്രിമൂർത്തികളോടു യുദ്ധത്തിന്നു പുറപ്പെടണം.

എന്നാൽമാത്രമേ അവർ പഠിക്കയുള്ളൂ. അവർ അവനും, ഇവനും വരങ്ങൾ കൊടുക്കും. കഷ്ടപ്പെട്ടേണ്ടത് നാമും.

ദേവേന്ദ്രൻ—അവർക്കും പഠിപ്പിക്കട്ടെ. ആ രാവണനെ കൊല്ലുവാൻ എത്ര കഷ്ടപ്പെട്ടു!

വരണൻ—അതുകൊണ്ടൊന്നും അവർ പഠിച്ചിട്ടില്ല. രാവണൻ വൈകുണ്ഠത്തിൽ പോയി യുദ്ധം ചെയ്തിട്ടില്ലല്ലോ.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇനി മേലിൽ നമുക്ക് നമ്മുടെ കാര്യം നല്ലവണ്ണം നോക്കണം. നാം ഒരു ഗുണവും ഇവർക്കുവേണ്ടി ചെയ്യരുത്. മഹാവിഷ്ണു പറഞ്ഞാൽ ഞ്ഞതന്നെ നാം അനുവദിക്കരുത്.

വരണൻ—ശരിയാണ്. അങ്ങിനെതന്നെ ചെയ്യണം. മഴ അവർക്കു വേണ്ട അവസരത്തിൽ കൊടുക്കരുത്. മഴ മുഴുവനും സമുദ്രത്തിലോ മലയിലോ പെയ്യിച്ചാൽ മതി. എന്നാൽ പട്ടിണികൊണ്ടുമാത്രം അവർ മരിച്ചുകൊള്ളും.

തിലോത്തമയും മേനകയും പ്രവേശിക്കുന്നു.

തിലോത്തമ—സ്വാമി, നാം എത്ര കാലമാണ് ഇവിടെ ഇങ്ങിനെ താമസിക്കുന്നത്? നമുക്കു ദേവലോകത്തേക്കുതന്നെ തിരിച്ചുപോകാം.

വരണൻ—എന്താണ് തിലോത്തമ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നത്? ഇവിടെ താമസിക്കുന്നതിൽ വല്ല അലോക്യവും ഉണ്ടോ?

വരണന്റെ ഭാര്യ—(പ്രവേശിച്ചു) അവർക്ക് എത്രതന്നെയായാലും ദേവലോകത്തുള്ള മാതിരി സുഖം ഇവിടെ ഉണ്ടാകുമോ?

തിലോത്തമ—അയ്യോ, സുഖമില്ലാത്തതുകൊണ്ടല്ല. പക്ഷെ അവിടെ വല്ലതും ബാക്കിയുണ്ടോ എന്നൊന്നു നോക്കണ്ടു. കെട്ടിടങ്ങൾ പൊളിഞ്ഞി

ട്ടുണ്ടെങ്കിൽ വിശ്വകർമ്മാവിനെ ഏല്പിക്കണം. ക്രമ
ധേനുവും കല്പകവൃക്ഷവും അവിടെത്തന്നെയുണ്ടോ,
അല്ല പോയ്ക്കോയോ, അതും അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഐ
രാവതത്തിനും ഉച്ചൈഃശ്രവസ്സിനും എന്തു പാഠി
എന്നറിയാഞ്ഞിട്ട് മനസ്സിനു തീരെ സുഖമില്ല.

വരണൻ—അതിന്നൊരു കാര്യം ചെയ്തുക
ളയാം. നമ്മുടെ ഭടന്മാരെ ദേവലോകത്തേക്കയച്ച്
വർത്തമാനം വരുത്തിക്കളയാം.

തിലോത്തമ ദേവേന്ദ്രന്റെ മുഖത്തു നോക്കുന്നു.

തിലോത്തമ—എന്താണ് മേനകേ, നമുക്കു
കൂടെ പോവുകയല്ലേ?

മേനക—അതാണ് നല്ലത്. നമുക്ക് ഇവരെ
അധികം ഉപദ്രവിച്ചുകൂടാ. നമുക്കു വേഗത്തിൽ പോ
യ്ക്കുളയാം.

വരണന്റെ ഭാര്യ—അങ്ങിനെയൊന്നും പറയ
രുതേ. നിങ്ങൾ ഇവിടെ ഉള്ളത് ഞങ്ങൾക്ക് വള
രെ സന്തോഷമാണ്. പക്ഷെ ദേവലോകത്തെമാ
തിരി അത്ര സുഖം തരാൻ സാധിക്കയില്ല എന്ന്
മാത്രമേയുള്ളൂ.

ഒരു ഭടൻ—(പ്രവേശിച്ച് വരണനോട്) സ്വാ
മിയെ കാണുവാൻ നക്രരാജാവ് വന്നിരിയ്ക്കുന്നു.

വരണൻ ദേവേന്ദ്രനോട്, “ഞാൻ ഒന്നു പോ
യി ഇപ്പോൾത്തന്നെ വന്നുകളയാം” എന്നു പറഞ്ഞു
പോകുന്നു. വരണന്റെ പട്ടമഹിഷിയും പിന്നാലെ
പോകുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്താണ് തിലോത്തമേ?

തിലോത്തമ—നാം ഇവിടെ താമസിയ്ക്കുന്നത്
കൊണ്ടു സമുദ്രത്തിലുള്ള ജീവികൾക്ക് സുഖമില്ലത്രേ.
അതുകാരണം അവരുടെ ഇടയിൽ അല്പം ബഹളമാ
യിരിയ്ക്കുന്നു. അലോക്യമാകുന്നതിന്നുമുമ്പേ നാം

ഇവിടം വിട്ടുപോകണം. രാജ്യമില്ലാത്ത രാജാക്കന്മാരെ ആർക്കും വിലയുണ്ടാവില്ല. നമുക്കു വേഗത്തിൽ ദേവലോകത്തു പോകണം. നക്രരാജൻ വന്നിട്ടുള്ളതുതന്നെ അതിനെപ്പറ്റി പറയുവാനാണെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം. നമുക്ക് അടുത്ത ദിവസം പോകണം.

ദേവേന്ദ്രൻ—ശരി, പോകാം. പക്ഷെ നാം വന്നതുകൊണ്ട് സമുദ്രം കലങ്ങുന്നതെങ്ങിനെ?

മേനക—സമുദ്രം ഒന്നു ക്ഷോഭിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. എന്തു കാരണമൊണ്ടാണെന്നു മനസ്സിലാവുന്നില്ല. ഇതാ കണ്ടില്ലേ, ഭൂമിതന്നെ ഇളകിത്തുടങ്ങിയിരിയ്ക്കുന്നു. ആ, കട്ടിൽ ഇളകുന്നത് കണ്ടില്ലേ?

വരണനും ആറുക്കാരും മുറിയിലേയ്ക്കു വരുന്നു.

വരണൻ—കണ്ടില്ലേ, ഇന്ദ്രൻ, ഭൂമിയാകെ ഇളകുന്നത്. സമുദ്രത്തിൽ ആർക്കും നിലുവാൻ സാധിയ്ക്കുന്നില്ലെന്നാണ് പറയുന്നത്. നക്രരാജൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നത് ഇവിടുന്നു വന്നതുകൊണ്ടാണെന്നാണ്. ഞാൻ അയാളെ സമാധാനപ്പെടുത്തി അയച്ചു. കണ്ടില്ലേ, സമുദ്രത്തിൽ അലതുള്ളുന്നത്. എന്തോ ഭയങ്കരമായ ഒരു സംഭവം എവിടെയോ നടക്കുന്നുണ്ട്.

ദേവേന്ദ്രൻ—എനിയ്ക്കു മനസ്സിലായി. നമുക്കു ക്ഷണത്തിൽ കൈലാസത്തിലേയ്ക്കു പോകാം. അവിടെ എന്തെല്ലാമോ സംഭവങ്ങൾ നടക്കുന്നുണ്ട്.

വരണൻ—ശരിയാണ് പറഞ്ഞത്. നമുക്ക് പുറപ്പെടാം.

എല്ലാവരും കൈലാസത്തിലേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടു പോകുന്നു.

രംഗം 6

കൈലാസം.

ദേവേന്ദ്രൻ, വരണൻ മുതലായവരെല്ലാം കൈലാസത്തിന്റെ അടുത്തു ചെന്നു നില്ക്കുന്നു. അവരുടെ ഭയങ്കരമായ യുദ്ധം നടക്കുന്നു.

വരണൻ—ഇതെന്താണ്, ഭയങ്കരമായുള്ള യുദ്ധമാണല്ലോ നടക്കുന്നത്. ഞാണൊലിയും അസുരന്മാരുടേതല്ലാത്ത മുട്ടുന്ന ശബ്ദവുമാണ്, ആ കേൾക്കുന്നത്. രാമരാവണയുദ്ധംപോലെ ആയിരിക്കുന്നല്ലോ. ആ കാരണമെന്താണ്?

ദേവേന്ദ്രൻ—അത് പുകയെന്നല്ല. ഭാഗ്യവതാമന്റെ കാൽപ്പവിട്ടുകൾക്കൊണ്ടു മേല്പോട്ടുയരുന്ന പൊടിയാണ്. ആരെയും കാരണമില്ല. ഇതാരോടാണ് ഭാഗ്യവതാമൻ പൊരുതുന്നത്?

മേനക—ആ കേൾക്കുന്ന ശബ്ദമെന്താണ്? വളരെ അത്യാഹ്വാനങ്ങളും മറ്റും കേൾക്കുന്നുണ്ടല്ലോ.

ദേവേന്ദ്രൻ—അതു ഭൂതങ്ങളുടെ ശബ്ദമാണ്. അതാ, ആ ഭാഗത്തേയ്ക്ക് നോക്കുക. ആ കാരണമെന്തെന്നു വസ്തുക്കൾ മുഴുവനും ഭൂതങ്ങളാണ്.

തിലോത്തമ—നോക്ക, നോക്ക, മേനകേ. അതാ അവരുടെ കണ്ടുവോ, അഗ്നിജ്വാലകൾപോലെ മിന്നുന്നത്? അതെല്ലാം ഭൂതങ്ങളുടെ നാവുകൾക്കായിരിക്കാം. അവർ ആരോടാണ് യുദ്ധം ചെയ്യുന്നത്? ഭാഗ്യവതാമനെ കാരണമെന്തല്ല. ഭൂതങ്ങളോട് ആരോട് എതിർക്കുന്നുണ്ട്. കണ്ടില്ലേ അത് അവരോടു പൊരുതുന്നത്? അതാരായിരിക്കും? ഭാഗ്യവതാമനെ സൈന്യമില്ലല്ലോ.

ദേവേന്ദ്രൻ—മനസ്സിലായി. അത് കണ്ടില്ലേ, ഭാഗ്യവതാമന്റെ ചവിട്ടുകൊണ്ടു മേല്പോട്ടു പൊ

ങ്ങുന്ന പൊടിയിൽനിന്നു മനുഷ്യർ ജനിക്കുന്നത് കണ്ടുവോ? അതാ അനവധി ആളുകൾ വാളം പരിചയയുമായി ഉണ്ടായിവരുന്നു. അവരാണ് ഭൂതങ്ങളോട് യുദ്ധം ചെയ്യുന്നത്. അവരെ കാരോരുത്തരേയും എന്തോ കരണിപ്രകാശംകൊണ്ടു മൂടിയിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് ഭൂതങ്ങൾക്ക് അവരുടെ അടുത്തു ചെന്നു വിഴങ്ങുവാൻ സാധിക്കാത്തത്. മഹാ അത്ഭുതംതന്നെ.

വരുണൻ—അതാ, അതാ, ദേവേന്ദ്രൻ കണ്ടുവോ, ഭാഗ്ഗവരാനെ?

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇനിയും കണ്ടില്ല.

വരുണൻ—നോക്കൂ, മഹാമേരുവിനെപ്പോലെ ഒരു വിഗ്രഹം അതാ കാണുന്നു. അതാണ് ഭാഗ്ഗവരൻ.

ദേവേന്ദ്രൻ—നാരായണ, ഇതെന്തൊരു അത്ഭുതമാണിത്! ഭാഗ്ഗവരൻ എങ്ങിനെ ഇത്ര വലുതായി? എതിർക്കുവാനായിരിക്കും, ഭൈരവരായിരിക്കുമോ? ഹേ, ഒരിക്കലുമില്ല. നന്ദികേശപരനായിരിക്കുമോ? രണ്ടാളും ആവാൻ തരമില്ല. അവർ രണ്ടാൾക്കും ഇദ്ദേഹത്തിനോട് എതിർത്തുനില്ക്കുവാൻ കഴികയില്ല.

വരുണൻ—നന്ദികേശപരനും ഭൈരവനും അതാ, പടിക്കൽ വീണുകിടക്കുന്നു. കണ്ടില്ലേ, ഇതാണിത്? പരമശിവൻതന്നെയായിരിക്കുമോ?

തിലോത്തമ—അയ്യോ, പരമേശ്വരനല്ല. നോക്കൂ, ആ ഭാഗത്തു നോക്കൂ. കണ്ടില്ലേ? രക്തവർണ്ണമായിട്ടുള്ള ഒരു പുരുഷനാണ്. നോക്കൂ അതാ പതിനായിരം ആഗ്നേയാസ്രങ്ങളാണ് ഇപ്പോൾ വിട്ടത്.

ദേവേന്ദ്രൻ—ആരാണെന്നു മനസ്സിലായില്ല. എത്ര തലകളാണെന്നു നോക്കൂ. ഷൺമുഖനാണ്.

വേറെ ആർക്കാണ് ഇങ്ങിനെ യുദ്ധം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുക?

വരണൻ—അതേ, സുബ്രഹ്മണ്യൻതന്നെ. വെറുതെയല്ല, ഭൂമിയും സമുദ്രവും എല്ലാം കലങ്ങുന്നത്. അതാ, നോക്കൂ. ഇപ്പോൾ അയച്ചതെല്ലാം ബ്രഹ്മാസ്രങ്ങളാണ്. അത് നോക്കൂ, ഭാഗ്വതരാമൻ തടുക്കുന്ന മാതിരി നോക്കൂ.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇത് രാത്രിയായതോ? അല്ല, സൂര്യമണ്ഡലം മറഞ്ഞുപോയതോ?

വരണൻ—രാത്രിയായിട്ടില്ല. ഒരു നിമിഷത്തിൽ അയയ്ക്കുന്ന അസ്രങ്ങളുടെ കണക്ക് എത്രയാണ്. ഇതെങ്ങിനെയാണ് അവസാനിക്കുവാൻ പോകുന്നത്, ഈശ്വരാ! രണ്ടുപേരും വിട്ടുകൊടുക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

തിലോത്തമ—അയ്യോ, എനിക്കിവിടെ നില്ക്കുവാൻ വയ്യ. കലുക്കംകൊണ്ടു വീണുപോകുമെന്നു തോന്നുന്നു.

മേനക—അവർ എവിടെ? അവരെ നിലത്തു കാണുന്നില്ലല്ലോ. യുദ്ധശബ്ദംമാത്രം കേൾക്കുന്നു. അവർ എവിടെനിന്നാണ് യുദ്ധം ചെയ്യുന്നത്?

ദേവേന്ദ്രൻ—അതാ, മേല്പോട്ടു നോക്കൂ. അവർ ഇപ്പോൾ ആകാശത്തിൽനിന്നാണ് യുദ്ധം ചെയ്യുന്നത്. യുദ്ധസ്വഭാവം ഒന്നു മാറിയിരിക്കുന്നു. രണ്ടുപേരും ദേഷ്യം വന്നിരിക്കുന്നു എന്നുള്ള ലക്ഷണമാണ് അത്. ഇനി യുദ്ധം അത്ര എളുപ്പത്തിൽ അവസാനിക്കുകയില്ല.

വരണൻ—അതാ കണ്ടില്ലേ, മാരുതനുംകൂടി അനങ്ങാതെ നില്ക്കുകയാണ്. ശബ്ദവും ഒന്നു കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അസ്രങ്ങൾതമ്മിൽ ഇടയുന്ന ശബ്ദംമാത്രം

മേ ഇപ്പോൾ കേൾക്കാനുള്ള. ഇപ്പോൾ അവർ നേരെ പടിഞ്ഞാറോട്ടാണ് പോയത്.

തിലോത്തമ—ആ കാണുന്ന കൊള്ളിമീനകൾ ഇത്ര അധികമായി വരാൻ കാരണമെന്താണ്?

ദേവേന്ദ്രൻ—അതെല്ലാം ആഗ്രേയാസ്രങ്ങളാണ്. അതിന്റെനേരെ വന്നു കൂട്ടിമുട്ടുന്ന കരത്ത അസ്രങ്ങളെല്ലാം വാരുണാസ്രങ്ങളാണ്. സുബ്രഹ്മണ്യൻ ആഗ്രേയാസ്രങ്ങളും വാരുണാസ്രങ്ങളും ഒന്നിച്ചുയർക്കുന്നു.

വരുണൻ—ഭാഗ്വതരാമൻ ഒട്ടും പിന്നാക്കമല്ല. എല്ലാ അസ്രങ്ങൾക്കും മറവസ്രം ഇവിടെയുണ്ട്.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇതാ, ശബ്ദം മാറിത്തുടങ്ങി. യുദ്ധ സപഭാവം മാറിവന്ന ലക്ഷണമാണ്. ഈ വെറും മനുഷ്യക്ക് ഇത്ര ബലമുണ്ടാവുന്നുണ്ടല്ലോ. മഹാ ആശ്ചര്യംതന്നെ. എന്താണ് സുബ്രഹ്മണ്യൻ തന്റെ വേൽ എടുക്കാത്തത്? അസ്രംകൊണ്ടൊന്നും അദ്ദേഹത്തിനെ തോല്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

വരുണൻ—അതാ, അവർ ഇപ്പോൾ മഹാസ്രങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ആ ഭാഗത്ത് നില്ക്കുന്നത് ആരാണ്?

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇവിടെനിന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാവുന്നില്ല.

വരുണൻ—ഓ, ഹോ, മനസ്സിലായി. മറ്റാരെങ്കിലും നാരദമഹർഷി. നാരദനിലൊരെ ഒരു യുദ്ധമെങ്കിലും ഉണ്ടാകുമോ? അദ്ദേഹത്തോടു ചോദിച്ചാൽ കാര്യമെല്ലാം അറിയാം.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്നെ നാരദൻ കാണട്ടെ. വരുണൻ ഒന്നു പോയി അറിഞ്ഞുവരു.

വരുണൻ നാരദന്റെ അടുത്തു ചെല്ലുന്നു.

വരണൻ—ഹേ, നാരദമഹാഷേ, നമസ്കാരം. നാരദമഹാഷി ഉത്തരമൊന്നും പറയാത്തതു കൊണ്ടു വരണൻ പിന്നേയും “ഹേ, മഹാഷേ, എന്താണ് ഒന്നും മിണ്ടാത്തത് ഹേ, മഹാഷേ!”

നാരദമഹാഷി യുദ്ധത്തിൽനിന്ന് ഒരു നിമിഷനേരമെങ്കിലും കണ്ണു വലിക്കുന്നില്ല. ആ യുദ്ധത്തിന്റെ ഗതി അനുസരിച്ച് നാരദമഹാഷിയുടെ കണ്ണുകളിലും ദേഹത്തിലും ഓരോ മാറ്റങ്ങൾ കാണുന്നതല്ലാതെ തന്റെ ചോദ്യത്തിന് യാതൊരു മറുപടിയും വരണൻ കിട്ടുന്നില്ല.

വരണൻ—ഞാൻ വിളിച്ചത് കേട്ടില്ല. ഒന്നു തൊട്ടു വിളിക്കുകതന്നെ. (കൈകൊണ്ടു തടവി വിളിയ്ക്കുന്നു) ഹേ, നാരദമഹാഷി! (പിന്നേയും കരകൂടി ഉറക്കെ) മഹാഷേ!

നാരദൻ—ഹ, ഹ. അതാ ഭാഗ്ഗവദാമൻ തടുത്ത മാതിരി കണ്ടില്ലേ. അഞ്ചെണ്ണം കഴുത്തിന്നു നേരെയും മൂന്നെണ്ണം ഹൃദയത്തിന്നു നേരെയും ആരെണ്ണം പാദങ്ങൾക്കു നേരെയുമായിരുന്നു വന്നത്. അതെല്ലാം പകുതി വഴിയ്ക്കുവെച്ചു തടുത്ത് അതേ പ്രകാരത്തിൽ തിരിച്ചയച്ചു. ഏ, കാൽവീഴ്ചാരേ, അവിടുന്ന് മഹായോഗ്യൻതന്നെ.

വരണൻ—ഹേ, മഹാഷേ.

നാരദൻ—കേമം, മഹാകേമം. ഇതുമാതിരി യുദ്ധം ത്രിമുർത്തികൾക്കുമാത്രമേ ചെയ്യാൻ സാധിയ്ക്കയുള്ളൂ. ഇല്ല ത്രിമുർത്തികളില്ല. വിഷ്ണുവും പരമശിവനും.

വരണൻ മഹാഷിയുടെ കയ്യിൽ പിടിച്ചുവലിയ്ക്കുന്നു. നാരദമഹാഷി അറിയുന്നേയില്ല.

വരണൻ—ഇദ്ദേഹത്തോട് ചോദിച്ചിട്ട് യാതൊരു കാര്യവുമില്ല. യുദ്ധം അവസാനിക്കുന്നതുവരെ

ഇദ്ദേഹത്തിന്നു ജീവൻ കാണുകയില്ല.

വരുണൻ തിരിച്ചു ദേവേന്ദ്രന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കു പോകുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്താണ് വർത്തമാനം?

വരുണൻ—നാരദനെ വിളിച്ചിട്ടു അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. പിടിച്ചുവലിച്ചിട്ടുംകൂടി അറിഞ്ഞിട്ടില്ല.

തിലോത്തമ—സുബ്രഹ്മണ്യൻ എന്താണ് ഇനിയും വേൽ ഉപയോഗിക്കാത്തത്?

ദേവേന്ദ്രൻ—എറിയും. നമുക്കിപ്പോൾ കാണാം. ഉപയോഗിക്കാതിരിക്കില്ല. അത് വന്നാൽ ഭാഗ്വതരാമന്റെ കഥ കഴിയും.

വരുണൻ—ഏ, അതൊന്നും വിചാരിക്കൂടെ. ഭാഗ്വതരാമന്റെ കയ്യിൽ വല്ലതും ഇല്ലാതിരിക്കില്ല. തീച്ചയാണ്. ഒരു സമയം വൈഷ്ണവചക്രത്തെ ഉണ്ടാ എന്നു നിശ്ചയമില്ല.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഏ, സുദർശനം ഭാഗ്വതരാമനു കീഴടങ്ങിയില്ല. വേൽ തടുക്കാൻ ഒന്നും ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

വരുണൻ—ആ ഭാഗത്തുനിന്നു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതാരാണ്?

ദേവേന്ദ്രൻ—ഹോ, അതാരാണ്, അതാരാണ്? നരകപാശം.

വരുണൻ—നാഗപാശത്തിന്റെ മകനോ? അതിന്റെ വായിൽനിന്നു പോകുന്ന തീജ്വാലകൾ കണ്ടില്ലേ? പരമേശ്വരന്റെ ഭൂതങ്ങൾ അല്ലായിരുന്നവെങ്കിൽ ഇതിന്നുമുമ്പേ അവരെല്ലാം ഭസ്മമായിപ്പോകുമായിരുന്നു.

വരുണന്റെ ഒരു ഭടൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഭടൻ—സ്വാമി, സമുദ്രത്തിൽ വലിയ തകരാറായിരിക്കുന്നു. സമുദ്രത്തിലുള്ള ജന്തുക്കൾക്ക് അവി

ടെ താമസിക്കുവാൻ വയ്യാതെ കഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സമുദ്രത്തിലെ വെള്ളം വല്ലാതെ ചുട്ടു തിളച്ചുതടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. സ്വാമിയെ കാണുവാൻ അവർ നിലുക്കുന്നു.

വരുണൻ—ഈ യുദ്ധമാണ് കാരണം. ഏതെങ്കിലും ഞാനെന്നു പോയിവരാം.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഞങ്ങളും ഒരു സമയം ദേവലോകത്തുതന്നെ മടങ്ങിപ്പോകും.

വരുണൻ പോകുന്നു.

രംഗം 7

കുഭളീവനം.

ഹനുമാൻ—രാമ, രാമ, രാമ!

കുഴുത്തിൽനിന്നു വളരെ ഭംഗിയുള്ള ഒരു ഹാരമെടുത്ത് കയ്യിൽ പിടിച്ചു കണ്ണിൽ വെക്കുന്നു. “ഇതാണ് എനിക്ക് ഏറ്റവും വിലപിടിച്ച വസ്തു. എന്റെ സ്വാമിയുടെ പട്ടാഭിഷേകദിവസം ദേവിയുടെ കയ്യിൽനിന്ന് എനിക്കു ലഭിച്ചതാണ്. എത്രയോ കാലം കഴിഞ്ഞു. എന്റെ സ്വാമി പോയി. സീതാ ദേവി പോയി. ഞാനിതാ രാമനാമം ജപിച്ചുകൊണ്ടു കാലം കഴിയ്ക്കുന്നു. ആ അന്നേതെ കാലം എന്തായിരുന്നു. ദേവിയെ ഞാൻ ആദ്യം കണ്ടത് ഇന്നും എന്റെ ഓർമ്മയിൽ വരുന്നു. കഷ്ടം, ആ വിഗ്രഹം ഓർമ്മിക്കുമ്പോൾ ഇന്നും എന്റെ ഹൃദയം വേദനിക്കുന്നു. (കണ്ണിൽക്കൂടി അശ്രുക്കണങ്ങൾ തുളളി തുളളിയായി നിലത്തു വീഴുന്നു.) ഹാ, ദേവി! ഞാൻ എപ്പഴാണ് ദേവിയെ കാണുന്നത്? ആ ദശകണ്ഠനും ചില്ലറയൊന്നുമായിരുന്നില്ല. അവന്റെ ഒരു കൈണ്ടിട്ട് ഈ ഞാനും വീണുപോയി. മഹാശക്തൻ

തന്നെ. ആ ഇന്ദ്രജിത്തിന്റെറമാതിരി യുദ്ധം ചെയ്തുവാൻ ശീലിച്ചിട്ടുള്ളവർ ഈ ഭൂമിയിൽ ആരെങ്കിലും ഉണ്ടായിരിക്കുമോ? (ഭൂമി ആകെ കലുങ്ങുന്നു.) ഇതെന്താണിത്? (ചെങ്കിടോർത്തിട്ട്) അത് സമുദ്രം തിളച്ചുലരുന്ന ശബ്ദമാണ് കേൾക്കുന്നത്. അസ്രുങ്ങുതമ്മിൽ മുട്ടുന്ന ശബ്ദമാണ് അതിന്റെ കൂടെ കേൾക്കുന്നത്. യാതൊരു സംശയവുമില്ല. ഈ മാതിരി ശബ്ദം ഞാൻ രാമരാവണയുദ്ധം കഴിഞ്ഞതിൽ പിന്നെ കേട്ടിട്ടില്ല. ഇതെന്ത് കഥയാണ്? (അവിടെനിന്നെഴുന്നേറ്റു നില്ക്കുന്നു. പിന്നെയും ചെങ്കിടോർത്തിട്ട്) ഇത് തീർച്ചയായും ഘോരയുദ്ധമായിപ്പോയി. നോക്കുകതന്നെ" എന്നു പറഞ്ഞു മിന്നൽ പിന്നരിന്റെ വേഗത്തോടെ ഒരു പർവ്വതം പറക്കുന്ന പോലെ ആകാശത്തിൽക്കൂടി ഹനമാൻ പറന്നുപോകുന്നു. ഹനമാൻ പറന്നുവന്നു നാരദൻ നിന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ അടുത്തു വീഴുന്നു.

തൽസമയം സുബ്രഹ്മണ്യൻ തന്റെ വേൽ എറിയുവാൻ ഒരുങ്ങുന്നു; അത് തട്ടക്കേണ്ടതിന്നു പരശുരാമൻ തന്റെ വെൺമുഴവും ഒരുക്കിനില്ക്കുന്നു. പെട്ടെന്നു സൂര്യബിംബം മറഞ്ഞതുകൊണ്ടും ഒരു ഭയങ്കരമായ കൊടുങ്കാറ്റിന്റെ ശബ്ദം അവിടെ കേട്ടതുകൊണ്ടും സുബ്രഹ്മണ്യനും പരശുരാമനും അവരവരുടെ കൈകൾ താഴ്ത്തി ശബ്ദം ഉണ്ടായ സ്ഥലത്തേക്കു നോക്കുന്നു.

ഹനമാൻ—ആ നില്ക്കുന്നത് സുബ്രഹ്മണ്യനാണല്ലോ. അദ്ദേഹത്തോട് എതിർത്ത് നില്ക്കുന്നത് പരശുരാമനാണ്. സുബ്രഹ്മണ്യന്റെ വേൽ ഇപ്പോൾ പുറപ്പെടും. ഞാൻ ഏതായാലും നല്ല സമയത്താണ് എത്തിയത്. (ഹനമാൻ തന്റെ സ്വന്തം രൂപത്തിൽ രണ്ടു പേരുടെയും മദ്ധ്യത്തിൽ ചെന്നു

നിന്നുകൊണ്ടു) വേലും വെണ്മഴുവും രണ്ടും തട്ടുകാനായിട്ടാണ് ഞാൻ വന്നിരിയ്ക്കുന്നത്. എറിഞ്ഞുകൊള്ളുവിൻ. (സുബ്രഹ്മണ്യനോട്) ഇതെന്തു കഥയാണിത്? വേൽ വേഗം മടക്കണം. (ഭാഗ്വരാംനോട്) അവിടുന്നു അപ്രകാരംതന്നെ ചെയ്യണം.

ഭാഗ്വരാംൻ—എനിക്ക് കൈരളിയെ കിട്ടിയാൽ ഞാൻ വെണ്മഴു മടക്കിയെടുക്കാം.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ—കൈരളിയെ തരുന്നതിനു യാതൊരു വിരോധവുമില്ല. പക്ഷെ കൈരളി ഇവിടെയില്ല.

ഭാഗ്വരാംൻ—കൈരളി കൈലാസത്തിലുണ്ട്.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ—ഞാനറിയാതെ കൈലാസത്തിൽ ആരുംതന്നെയില്ല. ഉണ്ടെങ്കിൽ ഞാനറിയാതിരിക്കില്ല.

ഭാഗ്വരാംൻ—കൈരളി കൈലാസത്തിലുണ്ടെന്നു ഞാൻ തീച്ച പറയുന്നു.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ—കൈരളി അവിടെ ഉണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ അവിടുത്തോട് യുദ്ധം ചെയ്തതിനു മാപ്പു ചോദിക്കാം.

ഭാഗ്വരാംൻ—ഇല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ അവിടുത്തോടും മാപ്പു ചോദിച്ചുകൊള്ളാം.

ഹനുമാൻ—നമുക്കൊന്നു കൈലാസത്തിലേക്കു പോകാം.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ—പക്ഷെ കൈരളി അവിടെ ഉണ്ടെന്നു തെളിയിച്ചാൽമാത്രമേ ഞാൻ വല്ലവരെയും കൈലാസത്തിലേക്കു വിടുകയുള്ളു. തക്ഷകനെ ഉപദ്രവിയ്ക്കുവാൻ ഞാൻ സമ്മതിയ്ക്കില്ല. തക്ഷകന് അഭയം നല്കിക്കഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു.

നാരദൻ—(പ്രവേശിച്ചു) ഞാൻ തെളിയിയ്ക്കാം. തക്ഷകനെ ഒന്നു വിളിക്കട്ടെ.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ — തക്ഷകനെ യാതൊന്നും ഉപദ്രവിക്കില്ലെന്നു വാശാനും ചെയ്ക്കാൽമാത്രമേ ഞാൻ തക്ഷകനെ വിളിക്കുകയുള്ളൂ.

ഭാഗ്വതരാമൻ — ഞാൻ കൈരളിയെ കയ്യിൽ കിട്ടുന്നതുവരെ യാതൊരു വാശാനവും ചെയ്തയില്ല.

ഹനമാൻ — കൈരളിയെ ഇവിടുത്തെ കയ്യിൽ ഏല്പിച്ചുതരാം.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ — അതിന്നു തക്ഷകൻ എന്തു കാരം ചെയ്യും?

നാരദൻ — ഇവിടുന്ന് മുഴുവനും അറികയില്ല. ഇവിടുന്ന് തക്ഷകനെ കൈലാസത്തിൽ വെച്ചു കണ്ടുവോ?

സുബ്രഹ്മണ്യൻ — ഇല്ല.

ഭാഗ്വതരാമൻ — തക്ഷകനാണ് കൈരളിയെ കൊണ്ടുപോയത്.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ “ആട്ടെ. ഞാൻ വിളിക്കാം.” എന്നു പറഞ്ഞു തക്ഷകന് ആളെ അയക്കുന്നു. തക്ഷകൻ ഒരു വലിയ വയറുമായി ഇഴഞ്ഞുവരുന്നു.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ — താൻ കൈരളിയെ പിടിച്ചു കൊണ്ടുപോയിട്ടുണ്ടോ?

തക്ഷകൻ — കുറേ പേർ എന്റെ വയറിയിലുണ്ട്. അതിൽ കൈരളി ഉണ്ടോ എന്നെന്നിക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ — അവരെയെല്ലാം പുറത്താക്കുക.

തക്ഷകൻ — അതിന്നു ശക്തിയില്ല.

നാരദൻ — ആ ശക്തി ഞാൻ കൊടുക്കാം.

നാരദൻ തക്ഷകന്റെമേൽ തടവുന്നു. തക്ഷകൻ ആദ്യം ഉർച്ചിയേയും പിന്നെ രണ്ടേയും പിന്നെ പെരുമാളെയും ഒട്ടക്കം കൈരളിയേയും പുറത്താക്കാം.

ക്കുന്നു. കൈരളി “അച്ഛാ!” എന്നു പറഞ്ഞു പറശ്ശി രാമന്റെ അടുക്കലേക്കു ഓടുന്നു.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ—എടാ, കള്ളാ, തനിക്കുവേണ്ടി യാണോ ഞാൻ ഇത്രയും ബുദ്ധിമുട്ടിയത്!

തക്കുകൻ—സപാമി, എന്നോടു കോപിയ്ക്കരുത്. ഞാൻ ദേവേന്ദ്രന്റെ കല്പനപ്രകാരം ചെയ്തതാണ്.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ “നിന്നേയും ദേവേന്ദ്രനേയും ഒന്നിച്ചു് ഈ വേൽകൊണ്ടു്—” എന്നു പറഞ്ഞു വേൽ പൊക്കുന്നു. ഹനുമാൻ വേൽ പിടിക്കുന്നു. ദേവേന്ദ്രൻ ഇഴഞ്ഞുകൊണ്ടു് സുബ്രഹ്മണ്യന്റെ മുമ്പിൽ പ്രവേശിച്ചു് നിലവിളിയ്ക്കുന്നു.

പാമ്പുദേവേന്ദ്രനെ കണ്ടു് എല്ലാവരും ചിരിച്ചു പോകുന്നു.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ—താൻ ഈ അവസ്ഥയിൽ എങ്ങിനെയായി?

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്നെ ഇദ്ദേഹം ശപിച്ചു.

ഭാഗ്ഗവതരാമൻ—എനിയ്ക്കു കൈരളിയെ തിരിച്ചു കിട്ടി. അതുകൊണ്ടു തനിക്കിനി പൂർവ്വസ്ഥിതിയാ വട്ടെ താൻ പ്രവർത്തിച്ച ഈ ധിക്കാരത്തിനെയ്ലാം തന്നെ ഒരു പാറം പഠിപ്പിക്കണം. ഇതിനെയ്ലാം താൻ ശരിയായി സമാധാനം പറയണം.

ഹനുമാൻ—ആ കാഴ്ചമെല്ലാം നമുക്കു പിന്നെ തീച്ചയാക്കാം. ഉണ്ണി ആ കാഴ്ചമെല്ലാം ആലോചിച്ചു് തീച്ചപ്പെടുത്തണം. ഞാൻ യുദ്ധശബ്ദം കേട്ടിട്ടു് വന്നതാണ്. തക്കസമയം എത്തിയതും യുദ്ധം ഇങ്ങിനെ കലാശിച്ചതും എനിക്കു സന്തോഷമായി. ഇനി ഭാഗ്ഗവതരാമനു വേണ്ടുന്നതൊക്കെ ചെയ്തുകൊടുക്കണം.

കൈരളി—അമ്മാമൻ പോകയാണോ?

ഹനമാൻ—കൈരളിയുടെ അടുക്കൽനിന്നു പോകയില്ല. കൈരളിക്ക് അമ്മാമനെ എപ്പോൾ ആവശ്യമുണ്ടോ, അപ്പോൾ അവിടെ ഉണ്ടാകും. ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഒന്നു പോയിവരാം.

ഹനമാൻ അവിടെനിന്നു മറയ്ക്കുന്നു.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ—നമ്മുടെ ഈ മുഴുവനും കാൽ തീച്ചയാക്കുവാൻ നാം ആരും വേണ്ട. പുറമേ രണ്ടാളുകൾ ആയിക്കൊള്ളട്ടെ. കൈരളിയുടെ കാൽമുതൽ കൊണ്ട് സൂര്യനാണെന്ന് നല്ലത്.

ഭാഗ്വതരാമൻ—എനിക്ക് ആരായാലും വിരോധമില്ല.

നാരദൻ—ശ്രീപാർവ്വതിയും മഹാലക്ഷ്മിയും സരസ്വതിയും ആയിക്കൊള്ളട്ടെ.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ—നാരദൻ പറഞ്ഞതിനോടുകൂടി ഞാനും യോജിച്ചു. ഇവർ മൂന്നാളുകളുടെയും മുമ്പിൽവെച്ചു കാൽ തീച്ചപ്പെടുത്തിക്കളയാം. നാരദൻ ഇപ്പോൾത്തന്നെ സത്യലോകത്തും വൈകുണ്ഠത്തിലും കൈലാസത്തിലും പോയി ക്ഷണനം കഴിച്ചുകളയട്ടെ.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഇന്ദ്രാണിയെക്കൂടി അതിൽ ചേർത്തുകൂടെ?

സുബ്രഹ്മണ്യൻ—എന്താണ് ഭാഗ്വതരാമന്റെ അഭിപ്രായം?

ഭാഗ്വതരാമൻ—എനിക്കിത് ആരായാലും വിരോധമില്ല.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ—നാരദൻ പോയിവരട്ടെ. നമുക്കെല്ലാവർക്കും കൈലാസത്തിലേക്കു പോകാം. ഭാഗ്വതരാമൻ കൈരളിയെ എന്തു ചെയ്യാനാണ് തീച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്? കൈരളിയെ എന്നും കൂടെ താമസിപ്പിച്ചുവാനായിരിക്കുമോ?

ഭാഗ്വരാം—നല്ല ഒരു രാജ്യത്തിലെ ഉടമസ്ഥയാക്കി നന്നായ ഒരു ഭർത്താവിനെ കണ്ടുപിടിച്ചു. അവളെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കയ്യിലേല്പിച്ചു. അവൾക്കു മേലിൽ വേണ്ട സകലതും ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തതിന്റെശേഷം തപസ്സിനായി പോകവാനാണ് തീർച്ചപ്പെടുത്തിയത്.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്നാൽ രാജ്യം ഏതാണെന്ന് തീർച്ചപ്പെടുത്തിയതിന്റെശേഷം ബാക്കിയുള്ള കാര്യങ്ങൾ ആലോചിച്ചാൽ പോരേ? കുറച്ചു സമയം കിട്ടിയാൽ എനിക്കു വളരെ സൗകര്യമായിരുന്നു. ദേവലോകത്ത് വളരെ പ്രവൃത്തികൾ ബാക്കിയുണ്ട്.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ—അത് ഭാഗ്വരാംന്റെ ഇഷ്ടം പോലെ.

ഭാഗ്വരാം—എനിക്കു തിന്നു വിരോധമില്ല. പക്ഷെ കൈരളിയെ കൈലാസത്തിൽ ഞാൻ വരുന്നതുവരെ സൂക്ഷിക്കണം.

കൈരളി—അച്ഛാ, പെരുമാളെക്കൂടി അവിടെ താമസിപ്പിക്കണം.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ—ഓ, ഹോ, അതിന്നു യാതൊരു വിരോധവുമില്ല. കൈരളിയും പെരുമാളും രണ്ടാളും കൈലാസത്തിൽ താമസിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

രംഭ—സ്വാമി, കൈരളിയെ ദേവലോകത്തേയ്ക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകവാനായി അനുവാദം തരണം. പെരുമാൾ എന്റെ മകനാണ്. കൈരളിയെ വിട്ടു പെരുമാൾ താമസിക്കുകയില്ല.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ—അതു ഭാഗ്വരാംന്റെ ഇഷ്ടമാണ്.

ഭാഗ്വരാം—ഈ തകരാറ് മുഴുവനും ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തത് ദേവേന്ദ്രനാണ്. പിന്നെ ഏങ്ങിനെയാണ് കൈരളിയെ ഞാൻ അവിടെ അയയ്ക്കുന്നത്?

രണ്ടു—കൈരളിയ്ക്ക് യാതോരപകടവും വരില്ല.
ദേവേന്ദ്രൻ യാതൊന്നും ചെയ്തയില്ല.

ഭാഗ്വതരാമൻ—ആ കാഴ്ച സുബ്രഹ്മണ്യൻ ഏ
ല്ക്കണം.

സുബ്രഹ്മണ്യൻ—ഓ, അതു ഞാനേല്ക്കാം. കൈ
രളിയെ എന്ന് ഇവിടന്നാവശ്യപ്പെടുന്നുവോ, അന്നു
അവിടെയേല്പിക്കാം.

ഭാഗ്വതരാമൻ—എന്നാൽ കൈരളിയ്ക്ക് ഇഷ്ടമു
ണ്ടെങ്കിൽ പോയിക്കൊള്ളട്ടെ. ഞാൻ ഒരു സ്ഥലം
അന്വേഷിച്ചു കണ്ടുപിടിക്കുന്നതുവരെ അവൾ ദേവ
ലോകത്ത് ഇരിയ്ക്കട്ടെ.

ഭാഗ്വതരാമൻ കൈരളിയേയും മറ്റും ദേവലോ
കത്തേയ്ക്ക് അയച്ചതിനുശേഷം വേറൊരു ഭാഗത്തേ
യ്ക്കും, മറ്റൊരാളാവതും കൈലാസത്തിലേയ്ക്കും പോകുന്നു.

അറാമകം

രംഗം 1

ദേവലോകം.

ദേവേന്ദ്രൻ, ഉവ്വശി, രാജ മുതലായവർ.

ദേവേന്ദ്രൻ—രാജ ഇവിടെ വരൂ. രാജയെ കാണാഞ്ഞിട്ട് എനിക്കു് മനസ്സിൽ വല്ലാത്ത വേദനയുണ്ടായിരുന്നു. രാജ ഒരു നല്ലവണ്ണം ആടിക്കണ്ടാൽ മാത്രമേ എനിക്കു് മനസ്സിന്റെ ആ വേദന പോകയുള്ളൂ. ആടിക്കണ്ടിട്ട് എന്റെ മനസ്സൊന്നു് കളിക്കട്ടെ.

രാജ—സ്വാമി, ഇപ്പോൾ ആട്ടത്തിന്നു് തീരെ മനസ്സ് വരുന്നില്ല. കൈരളിയെ വിട്ടിട്ട് പെരുമാൾ ഇരിക്കുന്നതേയില്ല. എനിക്ക് പെരുമാളെ വിട്ടിരിപ്പാനും മനസ്സില്ല. ഭാഗ്വതരാമൻ രാജ്യം അന്വേഷിച്ചു് കണ്ടുപിടിച്ചു വന്ന ഉടനെ കൈരളിയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകും. പിന്നെ ഞാൻ എങ്ങിനെയാണ് ഇവിടെ കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നത് എന്നു വിചാരിച്ചു് മനസ്സിന്നു് തീരെ സുഖമില്ല.

ദേവേന്ദ്രൻ—പെരുമാളെ അയയ്ക്കൂണ്ട. പെരുമാൾ പോകണമെന്നു പറഞ്ഞാൽ അയയ്ക്കൂണ്ട.

രാജ—അയ്യോ, അതെങ്ങിനെയാണ്? കൈരളി പോയാൽ പെരുമാളെ ഇവിടെ വല്ല മുറിയിലും ഇട്ടുടയ്ക്കേണ്ടിവരും. അങ്ങിനെ സങ്കടപ്പെടുത്തി ഇവിടെ വെച്ചിട്ട് കാര്യമെന്താണ്?

ദേവേന്ദ്രൻ—(കരേ ആലോചിച്ചിട്ട്) രാജ സങ്കടപ്പെടേണ്ട, ഞാൻ ഒരു വഴിയുണ്ടാക്കാം. ഭാഗ്വതരാ

മന്ന് സ്വന്തമായി രാജ്യം ഒന്നുമില്ല. വല്ലവരും കൊടുത്തിട്ടില്ലെങ്കിൽ രാജ്യമില്ല. നാം എല്ലാ രാജാക്കന്മാരുടെ അടുക്കലും ചെന്നു മുടക്കിക്കളയാം. പിന്നെ വരണനേയും കണ്ടു പറഞ്ഞുകളയാം. രാജ്യം കിട്ടാതെ ഭാഗ്വരാംമൻ കഴങ്ങും. ആ സമയം കൈരളിയെ നമ്മുടെ കയ്യിൽ ഏല്പിച്ചു പോയ്ക്കൊള്ളും. എന്താണ്, വിദ്യ പറയുകയില്ലേ?

ഉച്ചശി—തരക്കേടില്ല. പക്ഷെ ഭാഗ്വരാംമനറിത്താൽ നമ്മുടെ കഥ കഴിയും.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഞാൻ പോകുകയേയില്ല. നമ്മുടെ സേവകന്മാരെ പറഞ്ഞയയ്ക്കാം. അവർ കാര്യം ശരിപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളും.

രംഭം—കാര്യം സൂക്ഷിച്ചുവേണം.

ദേവേന്ദ്രൻ—കൈരളിയും പെരുമാളും എവിടെ?

രംഭം—ഇവിടെ വന്നതിൽപ്പിന്നെ അവർ പുനോട്ടത്തിൽത്തന്നെയാണ്. കൈരളിക്ക് പൂക്കൾ കണ്ടിട്ട് ഇനിയും തൃപ്തി വന്നിട്ടില്ല.

ഉച്ചശി—കൈരളി തോട്ടത്തിലുള്ള പൂക്കളുടെ പിന്നാലെ നടക്കുന്നു. പെരുമാൾ കൈരളിപ്പുവിന്റെ പിന്നാലെ നടക്കുന്നു. അവന്ന് വേരേയുള്ള പുഷ്പങ്ങളൊന്നും പിടിയ്ക്കുന്നില്ല എന്നാണ് തോന്നുന്നത്.

ദേവേന്ദ്രൻ—പെരുമാളെ ഇങ്ങട്ട് വിളിയ്ക്കൂ. ഞാനൊന്നു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കട്ടേ, ഇവരുടെ ബലം എത്രകണ്ടുണ്ടെന്ന്. ഞാൻ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിൽ നിങ്ങളാരും തടസ്സം പറയരുത്.

പെരുമാളും കൈരളിയും പ്രവേശിയ്ക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—പെരുമാൾ, ആരാണ് തോട്ടത്തിലുള്ള പാരിജാതപുഷ്പങ്ങളെല്ലാം പഠിച്ചത്? പാരി

ജാതപുഷ്പം നമ്മുടെ അറിവോടും സമ്മതത്തോടുംമല്ലാതെ പഠിച്ചവർക്കു മരണശിക്ഷയാണ്.

പെരുമാൾ—ഞാനാണ് പഠിച്ചത്.

കൈരളി—അല്ല, ഞാനാണ്. പെരുമാൾ കരൊറ പുഷ്പമെങ്കിലും തൊട്ടിട്ടില്ല.

ദേവേന്ദ്രൻ—നിങ്ങൾ രണ്ടിൽ ആരാണ് സത്യം പറയുന്നത് എന്നറിയുന്നതുവരെ പെരുമാൾ ജയിലിൽ പാർക്കട്ടെ.

കൈരളി—അയ്യോ, ഞാനാണ് കളവു പറഞ്ഞത്.

ദേവേന്ദ്രൻ—അപ്പോൾ പെരുമാൾ പുഷ്പം പഠിച്ചുവോ?

കൈരളി—എനിക്കു പുഷ്പം എന്താത്തതുകൊണ്ട് പെരുമാളെക്കൊണ്ട് പഠിപ്പിച്ചതാണ്.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഏതെങ്കിലും പെരുമാൾ രണ്ടു ദിവസം യാതൊരു ഭക്ഷണവുമുടാതെ ജയിലിൽ പാർക്കട്ടെ. ആരവിടെ?

ഭടൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഇവനെ പിടിച്ചു കാരാഗൃഹത്തിൽ കൊണ്ടുവരട്ടെ.

പെരുമാളെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ കൈരളി “പെരുമാളേ, പെരുമാളേ” എന്നു നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു നിലത്തു വീഴുന്നു.

രംഭം—(ദേഷ്യം വന്നുകൊണ്ട്) ഈ മാതിരിയൊന്നും പ്രവർത്തിക്കേണ്ട. പെരുമാൾ പോയാൽ കൂടി വിരോധമില്ല. ഈ കുട്ടികളെ ഇങ്ങിനെ വേദനപ്പെടുത്തുവാൻ ഞാൻ സമ്മതിക്കയില്ല. ഇങ്ങിനെ വല്ലതും പ്രവർത്തിക്കുവാൻ ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുമ്പോ? (കൈരളിയെ ചെന്നെടുത്ത്) മകളേ, കൈരളി, കൈ

രളി, ഈ പുരുഷനാക്ക് ബുദ്ധി നന്നെ കറയും എന്നാണ് തോന്നുന്നത്.

കൈരളി—പെരുമാളെ ഇങ്ങട്ട് തിരിച്ചു കൊണ്ടുവരുവാൻ പറയൂ.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഞാൻ ഉപകാരം ചെയ്യുവാൻ പോയാൽ ഉപദ്രവമായി കലാശിക്കും. വേണ്ടെങ്കിൽ വേണ്ട.

രംഭ—കൈരളിയേയും ഇവിടെ താമസിപ്പിക്കുവാൻ വല്ല മാർഗ്ഗവുമുണ്ടോ എന്ന് അന്വേഷിക്കുക. ഈമാതിരി വിദ്യയൊന്നും ആവശ്യമില്ല.

കൈരളിക്ക് സ്വബോധം വരുന്നു.

കൈരളി—അമ്മാ, പെരുമാൾ എവിടെ?

രംഭ—ഇതാ, ഇവിടെയുണ്ട്. ഇതാ, അടുത്തുണ്ട്. നമുക്കു അകത്തു പോയി കിടക്കാം. പെരുമാളേ, വരൂ.

കൈരളിയേയും എടുത്തുകൊണ്ടു രംഭ ഉള്ളി ലേയ്ക്കു പോകുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—നാം ആദ്യം വിചാരിച്ചപോലെ തന്നെ പ്രവർത്തിക്കും. ഭടന്മാരെ എല്ലായിടത്തും അയച്ചു രാജ്യം കൊടുക്കരുതെന്നു മടക്കിക്കളയാം. ഉദ്യോഗി ഒന്നു പോയി അതു പ്രകാരം ചെയ്യൂ. ഞാനും പുറത്തേക്ക് ഒന്ന് ഇറങ്ങി വന്നുകളയാം. ഉച്ചൈഃശ്രവസ്സിനെ ഒന്നു കൊണ്ടുവരാൻ പറയൂ. ഞാനെന്നു വരുണനെ കണ്ടു വരട്ടെ.

ഉദ്യോഗി—ഞാൻ പോയി ഭടന്മാരെ ഇപ്പോൾ തന്നെ അയയ്ക്കാം. ഉച്ചൈഃശ്രവസ്സ് പുറത്തു നില്ക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ “ശരി. ഞാൻ പോയി വരാം.” എന്നു പറഞ്ഞു പുറത്തു പോകുന്നു.

രംഗം 2

ഭാഗ്ഗവദാമൻ ആത്മഗതം: വൈശ്രവണന്റെ പുഷ്പകവിമാനത്തിന്റെ സഹായത്താൽ ഭാരതഭൂമിയിലുള്ള എല്ലാ രാജ്യങ്ങളും സന്ദർശിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു. കാര്യം സാധിച്ചതുമില്ല. കാരോ രാജാക്കന്മാരും കാരോ കഴികഴിവു പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞുകളഞ്ഞു. എല്ലാ കാര്യവും അങ്ങിനെതന്നെ. മറ്റൊരാളോടു ചെന്നുപേക്ഷിക്കുമ്പോൾ അതിന്നു വലിയ വിലയുണ്ട്. മരുഭൂമി തന്നാൽക്കൂടി മതിയെന്നു പറഞ്ഞിട്ട് തരുന്നില്ല. ഇത് ഇത്ര വലിയ കാര്യമാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചില്ല. ഹിമവാനിൽത്തന്നെ ഒരു രാജ്യം ഉണ്ടാക്കിയാലോ. അതു വേണ്ട. എനിക്കു പോരായ്മയുണ്ട്. ദേവേന്ദ്രൻതന്നെ എന്നെ പുച്ഛിച്ചുകളയും. ഏതായാലും വരുണനെ ഒന്നു ചെന്നു കാണുകതന്നെ. ഒരാളോട് ഒരു കാര്യത്തിന്നുവേണ്ടി അപേക്ഷിക്കുക എന്നു വിചാരിക്കുമ്പോൾത്തന്നെ എന്റെ ശക്തി മുഴുവനും ക്ഷയിച്ചുപോകുന്നു. പക്ഷെ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്? കൈരളിയെ എന്റെ കയ്യിൽത്തന്നെ ഭരമേല്പിച്ചിട്ടാണ് ആ സ്രീ കാലഗതി പ്രാപിച്ചത്. കൈരളിയുടെ യോഗ്യതക്കനുസരിച്ച ഒരു സ്ഥിതി അവൾക്കു കൊടുക്കേണ്ടത് എന്റെ ചുമതലയാണ്. അവൾക്കു വേറെ ആരുമില്ല. അതുകൊണ്ടു അപമാനമാണെങ്കിലും ഒരുപേക്ഷ ചെയ്യുകയുമാം. പോരക വരുണാലയത്തിലേക്ക് ചേർത്തിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതു മടക്കിത്തരുവാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നതിൽ ന്യായവുമുണ്ടില്ല.

ഭാഗ്ഗവദാമൻ പുഷ്പകവിമാനത്തിൽ കയറി വരുണാലയത്തിലേക്കു പോകുന്നു. വരുണാലയത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാൽ വിമാനം നിറുത്തി കാൽനടയായി

ഭാഗ്ഗവരാം അകത്തേയ്ക്കു ചെല്ലുന്നു.

ഒരു ഭടൻ ആയുധപാണിയായി അങ്ങട്ടും ഇങ്ങട്ടും നടക്കുന്നു.

ഭാഗ്ഗവരാം—വരുണനെ കാണുവാനായി ഒരു മഹാഷി വന്നുനില്ക്കുന്നു എന്നറിയില്ല.

ഭടൻ—(ഭാഗ്ഗവരാംനെ വളരെ പുച്ഛഭാവത്തോടെ ആപാദമൂഢം ഒരു നോക്കി) സ്വാമിയെ ഇന്ന് സന്ദർശിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. സ്വാമി ഇന്ന് ആരെയും സന്ദർശിക്കുന്നതല്ല.

ഭാഗ്ഗവരാം—എന്താണ് കാരണം?

ഭടൻ—കാരണമോ? കാരണം സ്വാമി എന്തോ വലുതായ കാര്യത്തിൽ ഏപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. അതിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുന്ന സമയം ആരെയും അകത്തേയ്ക്കു വിടരുത് എന്നാണ് ഉത്തരവ്.

ഭാഗ്ഗവരാം—ആട്ടെ. താൻ ഒരു പോയി പറയുക. എന്താണ് മറുപടിയെന്നു കേട്ടിട്ട് വേണ്ടതുപോലെ ചെയ്യാം.

വേറെ ഒരു ഭടൻ പ്രവേശിച്ചു മറോവനോട് സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു ഭാഗ്ഗവരാംനെ അതിന്നു മുമ്പ് കാണാത്തതായ ഒരു ജന്തുവെ എന്നപോലെ തുറിച്ചു നോക്കുന്നു. ഭാഗ്ഗവരാം തന്റെ മുഖത്ത് ധൈര്യത്തോടെ നോക്കുന്നത് കണ്ടിട്ട് ആ ഭടൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു മറോവനോട് “ഇയാൾ എന്തിനാണ് ഇവിടെ നില്ക്കുന്നത്? ഇന്നു സ്വാമിയെ കാണുവാൻ സാധിക്കയില്ലെന്നു പറഞ്ഞില്ലേ?”

ഭടൻ—പറഞ്ഞു. എന്നിട്ടും പോകുന്നില്ല.

രണ്ടാമൻ—പറഞ്ഞത് മനസ്സിലായിരിക്കില്ല. ചെങ്കിട്ട കുറച്ചു പതുക്കെയായിരിക്കും. വയസ്സുകാലമല്ലേ.

ആദ്യത്തെവൻ—(വളരെ ഉച്ചത്തിൽ) മഹാഷേ, പോയി വേറെ ഒരു ദിവസം വരണം.

ഭാഗ്ഗവരമൻ—താൻ പോയി ഈ വിവരം അറിയിക്കുന്നുണ്ടോ ഇല്ലയോ?

ഭടൻ—എനിക്കിത് ഇവിടെനിന്നു നാലടി ദൂരം മാത്രമേ പോയ്ക്കൂട്ടൂ. അവിടെനിന്ന് അധികാരം ഈ നിലക്കുന്നവനാണ്. എനിക്കിത് അകത്തേയ്ക്കു പോകുവാൻ അധികാരമില്ല.

മറ്റൊരു ഭടൻ “ഞാനാരാണെന്നു ഇപ്പോൾ തന്നിട്ടു മനസ്സിലായോ?” എന്ന ഭാവത്തിൽ നോക്കുന്നു.

ഭാഗ്ഗവരമൻ—(വന്ന കോപം അടക്കിവെച്ചു കൊണ്ടു ആത്മഗതം) കഷ്ടം, ഞാനിതും കാണേണ്ടി വന്നുവല്ലോ. ലോകത്തിന്റെ ഗതി അതുകൊണ്ടുതന്നെ. അവന്റെ തല അടിച്ചുടച്ചു പോയാലെന്താ. വേണ്ട, അവൻ ബുദ്ധിയില്ലാത്തവനാണ്. സ്വാമിയ്ക്കു തന്നെ ബുദ്ധിയില്ലാത്ത സ്ഥിതിക്ക് എങ്ങിനെയാണ് ഭടന്മാർ ബുദ്ധിയുണ്ടാകുക.

ഉടനെ വേറെ ഒരു ഭടൻ പ്രവേശിച്ചു ഭാഗ്ഗവരമനെക്കണ്ടു മനസ്സിലാക്കി.

“സ്വാമി എന്താണ് ഇവിടെ നിലക്കുന്നത്?”

ഭാഗ്ഗവരമൻ—ഇവർ എന്നെ അകത്തേയ്ക്കു വിടുന്നില്ല. വരുണനെ ഇന്നു കാണുവാൻ സമയമില്ലെന്നാണ് പറഞ്ഞത്.

മൂന്നാമൻ—അവർക്ക് ആളെ നിശ്ചയമില്ലാതെ കണ്ട് പറഞ്ഞതാണ് സ്വാമി. ഇതിലെ വരാം. (മറുവശത്തോട്) എടോ, ആളുകളെ മനസ്സിലാക്കണം, കേട്ടോ. നമ്മുടെ സ്വാമി ഇതറിഞ്ഞാൽ കിട്ടുന്നതുകണ്ടോ. സാധാരണ വരുണസ്വാമിയെ കാണുവാൻ വരുണൻ പലേ കാഴ്ചകളും കൊണ്ടാണ് വരാറുള്ളത്. അവർക്കു വലുതും കൊടുക്കും. അങ്ങിനെ

യൊന്നും കാണാത്തതുകൊണ്ടാണ് അവർ അങ്ങിനെ പറഞ്ഞത്.

ഭാഗ്വരാം—ഓ, ഹോ, അങ്ങിനെ പതിവുണ്ടോ? അത് ഞാൻ അറിഞ്ഞില്ല. അത് പതിവുണ്ടെങ്കിൽ നാം അങ്ങിനെതന്നെ ചെയ്യുകയുമാം.

ഒരു നിമിഷനേരം കണ്ണടച്ച ലക്ഷ്മിയെ ധ്യാനിക്കുന്നു. ഒരു വലിയ സ്വപ്നത്തലിയിൽ അനവധി സ്വപ്നപ്പുഷ്പങ്ങളും നവരത്നങ്ങളും വരുന്നു. ഭടൻ ആ ശ്വർഗ്ഗത്തോടെ പരശുരാമന്റെ കയ്യിലുള്ള തളികയെ നോക്കുന്നു.

ഭടൻ—അടിയൻ മുഷുകുട്ടി പോയി തിരുമേനിയെ അറിയിച്ചുകൊള്ളാം.

ഭാഗ്വരാം—പോയി പറയൂ. എന്താണ് വരുന്നത് ഇത്ര തിടുക്കമായി പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നത്?

ഭടൻ—പ്രവൃത്തി ഒന്നുമില്ല. ദേവേന്ദ്രനുമായി ചതുരംഗം വെക്കുകയാണ്.

ഭാഗ്വരാം—ആട്ടെ. പോയി പറയൂ. ഇപ്പോൾ സമയമില്ലേ എന്നു ചോദിച്ചുകൊള്ളുക.

ഭടൻ പോകുന്നു. കറച്ചു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ ആരേയോ അടിക്കുന്ന ശബ്ദവും ഒരു നിലവിളിയും ശകാരത്തിന്റെ ശബ്ദവും കേൾക്കുന്നു.

ഭാഗ്വരാം—ആ ഭടനെ പ്രഹരിച്ചു എന്നാണ് തോന്നുന്നത്. എന്നോടുള്ള ദേഷ്യം ആ സാധുവിന്റെ പിരടിയിലാണ് പിണഞ്ഞത്. ഞാൻ കയറി ചെന്നുകൊള്ളാം.

ഭാഗ്വരാം അകത്തേയ്ക്കു പ്രവേശിക്കുന്നു.

വരുന്നത് ഭടനെ ചവിട്ടുവാൻ കാൽ പൊക്കിയിരിക്കുന്നു.

വരുന്നത്—സ്വാമി, നമസ്കാരം! ഇതാ ഇവിടെ ഇരിക്കാം. ഇവൻ സ്വാമിയെ ഇതുവരെ അവിടെ

നിന്തിയ ധിക്കാരത്തിന്നാണ് ഞാൻ ഇങ്ങിനെ പ്രവർത്തിച്ചത്.

ഭാഗ്വരാം—ദേവേന്ദ്രൻ പോയോ?

വരണൻ—ദേവേന്ദ്രൻ ഇവിടെ വന്നിട്ടേ ഇല്ലല്ലോ. ഇവൻ പറഞ്ഞതായിരിക്കും. അവൻ മഹാകുളനാണ്. ഇവനെ ഇനി ഇവിടെ വെച്ചിരിപ്പാൻ കൊള്ളുകയില്ല. സ്വാമിയ്ക്ക് ഇവിടെ ഇരിയ്ക്കാം. (ഭടനോട്) എടാ, കടന്നുപോ ഇവിടന്ന്.

ഭടൻ എന്തോ പിറുപിറുത്തുകൊണ്ടു പോകുന്നു.

വരണൻ—സ്വാമി എന്താണ് ഇങ്ങത്ത് എഴുന്നള്ളിയത്?

ഭാഗ്വരാം—കൈരളിയ്ക്ക് താമസിയ്ക്കുവാൻ ഒരു സ്ഥലമില്ല. അതുകൊണ്ട് കുറച്ച സ്ഥലം കിട്ടിയാൽ വേണ്ടില്ല എന്നു പറയുവാനാണ് ഇങ്ങത്ത് വന്നത്. പാദക വരണാലയത്തിൽ കൂട്ടിച്ചേർത്തത് തിരിച്ചു നൽകിയാൽ മതിയാകുന്നതാണ്. വരണൻ അതുകൊണ്ടു പ്രത്യേകിച്ചു നഷ്ടമൊന്നും ഉണ്ടാകയില്ലല്ലോ.

വരണൻ—ഓ, അതിനെന്താണ് വിരോധം. ഇവിടന്ന് അതിനുവേണ്ടി ഇങ്ങത്ത് വരേണ്ടുന്ന ആ വശ്യമേ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കരാളെ ഇങ്ങത്ത് പറഞ്ഞയച്ചാൽമാത്രം മതിയായിരുന്നു.

ഈ സമയം ഒരു ഭടൻ നവരത്നങ്ങൾ നിറച്ച ഒരു സ്വർണ്ണത്തളിക കൊണ്ടുവന്നു വരണന്റെ മുമ്പിൽ വെക്കുന്നു.

വരണൻ—(ഭടനോട്) ഇതെന്താണിത്?

ഭാഗ്വരാം—സാധാരണ പതിവ് അങ്ങിനെയാണെന്ന് ഞാൻ അറിയും. അതുകൊണ്ടു ഞാനും പതിവനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിച്ചുവെന്നുളളു.

വരുണൻ—കഷ്ടം, കഷ്ടം, ഇവിടന്ന് ഈ മാതിരിയൊന്നും വിചാരിക്കരുത്, മഹാകഷ്ടമാണ്. ഇവിടന്ന് എന്റെ അടുക്കൽ വന്നതുതന്നെ ഒരു കാഴ്ചയാണ്. പോരുകയുടെ കാര്യം ഉടനെ അന്വേഷിച്ചു വേണ്ടതുപോലെ ശരിപ്പെടുത്തിക്കളയാം.

ഭാഗ്വതരാമൻ—എന്നാൽ ഞാൻ എന്നാണ് വരേണ്ടത്?

വരുണൻ—നാളേക്കുതന്നെ എല്ലാം ശരിപ്പെടുത്തിക്കളയാം. അതു മതിയാകുകയില്ലേ?

ഭാഗ്വതരാമൻ—ധാരാളം മതി, എന്നാൽ ഞാൻ നാളെ വരാം. മറുളള പ്രവൃത്തിത്തിരക്കിൽ ഈ കാര്യം മറന്നുപോവുകയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

വരുണൻ—ഈ കാര്യം കഴിഞ്ഞിട്ടുമാത്രമേ വേറെ ഏതൊരു കാര്യവും ഉള്ളൂ. നാളെക്ക് എല്ലാം ശരിപ്പെടുത്തിക്കളയാം.

ഭാഗ്വതരാമൻ യാത്രപറഞ്ഞു പുറത്തേക്കു പോകുന്നു.

രംഗം 3

ദേവേന്ദ്രൻ ഒരു മറയുടെ ഉള്ളിൽനിന്നു പുറത്തേക്കു വരുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—പോയോ?

വരുണൻ—പോയി. കുറച്ചേ മോഹമുള്ളൂ. പോരുക കിട്ടിയാൽ മതിയത്രേ.

ദേവേന്ദ്രൻ—(ചിരിച്ചുകൊണ്ടു) അയാൾ പോരുക കിട്ടും എന്നു വിചാരിച്ചു പോയിരിക്കുകയാണ്. നാളെ വന്നാൽ എന്താണ് പറയുക?

വരുണൻ—അതെന്തൊക്കെ പറയാം. ഒന്നിരിക്കിലോ, ആയില്ല; കുറച്ചുകൂടി താമസിക്കണം എ

ന്നു പറയാം. അല്ലെങ്കിലോ വേറെ വല്ലവർക്കും മുൻകൂട്ടി കൊടുത്തുപോയി എന്നു പറയാം. കറെ പ്രാവശ്യം നടന്നു ക്ഷീണിച്ചാൽ പിന്നെ താൻതന്നെ വേണ്ട എന്നു വിചാരിച്ചു പോയിക്കൊള്ളുകയും ചെയ്യും.

ദേവേന്ദ്രൻ—പക്ഷെ, ഒന്നു കാമ്വേണം. അദ്ദേഹത്തിന്നു ത്രിമുർത്തികൾ കയ്യിലാണ്. ഇപ്പോൾ സുബ്രഹ്മണ്യന്റെ സഹായവുമൂട്ടി ഉണ്ട്.

വരണൻ—അതാണ് വലിയ ഭൂഷണം. ത്രിമുർത്തികൾ വേണ്ടാത്തതിലൊക്കെ ഏറ്റെടുത്ത്. മുമ്പ് ശ്രീരാമനു പാലം കെട്ടുവാൻ സ്ഥലം കൊടുത്തു. അതു കൊണ്ടു എത്ര ബുദ്ധിമുട്ട് ഞാൻ അനുഭവിച്ചു.

ദേവേന്ദ്രൻ—സമുദ്രത്തിൽ വളരെ സ്ഥലം ഉണ്ടല്ലോ എന്നാണ് അവർ വിചാരിയ്ക്കുന്നത്.

വരണൻ—അതേ, അതേ, ആ സമുദ്രത്തിൽ എത്രകോടി ജന്തുക്കൾ താമസിക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ള കാര്യം അവർ മറക്കുന്നു. ഇന്നാളത്തെ യുദ്ധംകൊണ്ടുതന്നെ, എത്രയായിരം ജന്തുക്കൾ കഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതൊന്നും അവർ ആലോചിക്കുന്നില്ല. സൂക്ഷ്മം പറയുകയാണെങ്കിൽ സമുദ്രത്തിൽ ഇപ്പോഴുള്ള സ്ഥലം മതിയാകുന്നതല്ല.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഞാൻ പറഞ്ഞതെല്ലാം കാമ്വേണം. ഞാൻ പോയി ആവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ മടങ്ങി വരാം.

ഒരു ഭടൻ—(പ്രവേശിച്ചു) നാരദമഹർഷി പുറത്തു വന്നിരിക്കുന്നു.

വരണൻ—നീ ഇനിയും ബുദ്ധി പഠിച്ചിട്ടില്ലേ? നിങ്ങൾ സകലത്തിനേയും ആട്ടി പുറത്താക്കാൻ പോകയാണ്. ആരാണ് ഭാഗ്യവരാനെ അകത്തു കൊണ്ടുവരുവാൻ പറഞ്ഞത്?

ഭടൻ—അതു അടിയനല്ല, മറാവനാണ്°.

വരണൻ—ആട്ടെ, അതിനെപ്പറ്റി നല്ലവണ്ണം
കുന്നു. ആലോചിക്കണം. മഹാഷിയോട് വരാൻ പറ.

ഭടൻ പോകുന്നു. നാരദമഹാഷി പ്രവേശിക്കുന്നു.

വരണൻ—നമസ്കാരം, ഇവിടെ ഇരിക്കാം.

നാരദൻ—കാഹോ, ഇന്ദ്രൻ എപ്പോൾ വന്നു?
നാം സത്യലോകത്തും വൈകുണ്ഠത്തിലും കൈലാസ
ത്തിലും പോയി വിവരം അറിയിച്ചു. സരസ്വ
തിയും മഹാലക്ഷ്മിയും ശ്രീപാർവ്വതിയുംകൂടി നമ്മുടെ
കാൽത്തൊപ്പിയിൽ ആലോചിക്കുവാൻ സമ്മതിച്ചിരി
ക്കുന്നു.

വരണൻ—എന്തു കാൽത്തൊപ്പിയാണു് ആ
ലോചിക്കുന്നതു്? ദേവന്മാർക്കു് ഇഷ്ടപോലെ പ്രവ
ർത്തിക്കുവാൻ സാധിക്കയില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ എന്താ
ണു് ദേവകളായിട്ടു് കാൽത്തൊപ്പി?

നാരദൻ—അതു ശരിയാണു്, ഈ മനുഷ്യർക്കു്
യാതൊന്നും സമ്മതിച്ചുകൊടുത്തുകൂടാ. ഇന്ദ്രന്റെ
കുറുങ്ങളെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുവാൻതന്നെ പാടി
ല്ലെന്നു പറയണം. ഇന്ദ്രൻ എന്നു പറഞ്ഞാൽ ആരും?
ഭാഗ്വതരാമൻ ആരും? ഒരു വെറും മനുഷ്യൻ! തീച്ച
യായും സമ്മതിച്ചുകൂടാ. പക്ഷെ ദേവകൾ എന്തി
നാണു് മനുഷ്യരെ ഉപദ്രവിക്കുന്നതു് എന്നൊരു
ചോദ്യം വരും.

ഇന്ദ്രൻ—എന്താണു് ഞാൻ ചെയ്യുന്നതു്? കൈ
രളിയെ പിടിച്ചു കൊണ്ടുവരുവാൻ ഞാൻ തക്ക
തന്നെ ഏല്പിച്ചു. അതു കൈരളിക്ക് എത്രയോ ഗുണ
കരമായ കാൽത്തൊപ്പിയാണു്. അതിന്നും പുറമേ, എന്തിനാ
യിട്ടാണു് ഭാഗ്വതരാമൻ രണ്ടു എഴു വീഴ്ത്തിയതു്?
രണ്ടു ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടു ഞാൻ എത്ര കഷ്ടപ്പെട്ടിരി
ക്കുന്നു.

നാരദൻ—ശരിയാണ് ഇന്ദ്രൻ പറയുന്നത്. അതിനെപ്പറ്റിയെല്ലാം നല്ലവണ്ണം വാദിക്കണം. ഒരിക്കലും വിട്ടുകൊടുത്തുകൂടാ. രാജ്യം ഭാഗ്യവരാനെങ്കിലും കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ പേടിക്കാനൊന്നുമില്ല. ഭൂമിയിലുള്ള രാജാക്കന്മാരൊന്നും ഒരു സൂചി കത്തുവാൻ സ്ഥലം കൊടുത്തിട്ടില്ല. ഇനി വരുണന്റെ അടുക്കലേക്കുതന്നെ വരും. അപ്പോൾ കൊടുക്കാതിരുന്നാൽ കാര്യങ്ങൾ എല്ലാം ശരിയാകും.

വരുണൻ—എനിക്കു സ്ഥലം തീരെ കൊടുക്കാനില്ല. എന്റെ ആളുകൾക്കുതന്നെ ഇരിക്കുവാൻ സ്ഥലമില്ല.

നാരദൻ—ശരിയാണ്, അവനവന്റെതു കഴിച്ചിട്ടല്ലേ, മറ്റൊരാളുടെ കാര്യം. പിന്നെ ഇവിടുന്ന് ആരാണ് കണ്ട ഇവക്കും അവക്കും വെണ്ടുന്നതെല്ലാം കൊടുക്കാനായി ഇരിക്കുന്നത്? ഇതുതന്നെ മറുപടി പറയണം. സംസാരിക്കുവാൻതന്നെ പോകണ്ട.

ഇന്ദ്രൻ—സംശയിക്കാനില്ല. സമുദ്രം മനുഷ്യക്കു് താമസിക്കാനുള്ള സ്ഥലമല്ല എന്നെല്ലാം നല്ലവണ്ണം പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കിക്കുക. കോപപ്പെടുത്തരുത്. എന്നാൽ കാര്യം തകരാറിലായിപ്പോകും. കരയാക്കിക്കൊടുക്കുവാൻ സാധിക്കയില്ല എന്നും പറയാം. വേണമെങ്കിൽ അതു ഭാഗ്യവരാനെത്തന്നെ ആക്കിക്കൊള്ളട്ടെ.

വരുണൻ—അതു പറഞ്ഞാൽ അബദ്ധമായിപ്പോകും. പണ്ട് ശ്രീരാമൻ സമുദ്രം തുത്ത് പാലം കെട്ടിയത് ഇന്നും ആ സ്ഥിതിയിൽ കിടക്കുന്നു.

നാരദൻ—ശ്രീരാമൻ എവിടെ കിടക്കുന്നു, ഭാഗ്യവരാനെ എവിടെ കിടക്കുന്നു. അതിനൊക്കെ പുറമെ, ശ്രീരാമൻ നിങ്ങളാൽ ചിലരുടെ സഹായമുണ്ടായിരുന്നു; എല്ലാ ദേവന്മാരും വാനരന്മാരായി

ശ്രീരാമന്റെ സഹായത്തിനുവേണ്ടി ഭൂമിയിൽ പിറന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന് ആരുമില്ല, സഹായത്തിന്. പിന്നെ ഇദ്ദേഹത്തിനു കൊടുത്താൽ വഴിയേ വരികയായി, മാലമാലയായിട്ട് ആളുകൾ. എനിക്കിത്തിരി, എനിക്കിത്തിരി എന്ന്. അതൊന്നും നമുക്കു കഴികയില്ല.

വരണൻ—ഞാനും അതുതന്നെ പറയുവാനാണ് തീർച്ചയാക്കിയത്. ഞാൻ അതുതന്നെ മറുപടി പറയും.

ഭടൻ—(പ്രവേശിച്ചു) ഭാഗ്യവരാനെ പുറത്തു വന്നു നില്ക്കുന്നു.

“നിങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള കൂടിക്കാഴ്ചയിൽ ഞാൻ ആവശ്യമില്ല.” എന്നു പറഞ്ഞു നാരദൻ പോകുന്നു.

ഇന്ദ്രൻ—എനിയ്ക്കും പോകേണ്ടുന്ന തിടക്കമുണ്ട്. ഇന്ദ്രാണി ആളെ അയച്ചിരിക്കുന്നു. ഞാൻ ഇത്ര ദിവസം ഇവിടെ താമസിച്ചത് അറിഞ്ഞില്ല.

ഇന്ദ്രനും പോകുന്നു.

രംഗം 4

ഭാഗ്യവരാനും വരണനും.

ഭാഗ്യവരാനെ—എന്താണ് പോരുകയെപ്പറ്റി തീർച്ചപ്പെടുത്തിയില്ലേ? എപ്പഴാണ് അതെനിക്ക് കഴിച്ചുതന്നത്?

വരണൻ—സ്വാമി, പോരക തരുവാനായി യാതൊരു നിവൃത്തിയുമില്ല. അല്പം മുമ്പെയാണ് വർത്തമാനം കിട്ടിയത്, അത് മത്സ്യസ്രീകൾക്കായി കൊടുത്തുപോയിരിക്കുന്നു. കൊടുത്തുപോയതെങ്ങിനെയാണ് രണ്ടാമതും ഇവിടുത്തേക്ക് തരുന്നത്?

ഭാഗ്ഗവരാം—എന്നാൽ വേറെ വല്ല സ്ഥലത്തും കിട്ടിയാൽ മതി. എനിക്ക് പാഠകതന്നെ വേണമെന്നില്ല.

വരണൻ—വേറേ ഏത് സ്ഥലമാണ് ഉള്ളത്?

ഭാഗ്ഗവരാം—ആ സിംഹളദ്രീപ് തന്നാൽ മതി.

വരണൻ—അത് ഗരുഡന്റെ കൈവശത്തിലാണ്. അത് അദ്ദേഹത്തിനു ഇരുന്ന് ഭക്ഷണം കഴിക്കാനായിക്കൊണ്ടുള്ള സ്ഥലമാണ്. അതെടുക്കുവാൻ യാതൊരു നിവൃത്തിയും ഇല്ല.

ഭാഗ്ഗവരാം—എന്നാൽ ആ പഞ്ചദ്രീപുകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്ന് തന്നാൽ തൃപ്തിപ്പെട്ടുകൊള്ളാം.

വരണൻ—അയ്യോ, അതു നകുരാജാവിന്റെ തലസ്ഥാനമാണ്. അതവരുടെ കയ്യിലായിട്ട് ഒരു ലക്ഷം കൊല്ലത്തിൽ അധികമായിരിയ്ക്കുന്നു.

ഭാഗ്ഗവരാം—അതിൽ ഒരേണ്ണമെങ്കിലും തന്നുകൂടേ?

വരണൻ—സ്വാമി, അഞ്ചു ദ്രീപുകളിൽ ഒന്നുമാത്രം എങ്ങിനെയൊണ് വേർപെടുത്തുന്നത്? അത് അവർക്ക് വല്ലാത്ത ഉപദ്രവമായിരിയ്ക്കും. മനുഷ്യരെ അവിടെ കൊണ്ടുപാപ്പിച്ചാൽ ശൗക്ക ഹേതുവായിത്തീരും.

ഭാഗ്ഗവരാം—പോട്ടെ, ശ്രീരാമൻ കെട്ടിയ പാലം തന്നുകൂടേ? അതു കിട്ടിയാലും മതി, അതിന്നു വിരോധമുണ്ടോ?

വരണൻ—സ്വാമി, അതു ശ്രീരാമനു എന്നെന്നേക്കും കൊടുത്തതല്ല. അദ്ദേഹത്തിന്നു സമുദ്രം കടക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യത്തിന്നുമാത്രം കൊടുത്തതാണ്. അത് ഇങ്ങട്ടുതന്നെ വീണ്ടെടുക്കണം എന്നു നമ്മുടെ പുത്രികൾ വളരെക്കാലമായി പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയിട്ട്.

നാളെ അതിനെസ്സംബന്ധിച്ച പ്രവൃത്തി ആരംഭിക്കണം എന്നു വിചാരിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

ഭാഗ്വരാം—എന്നാൽ ഞാൻ സൃഷ്ടിച്ച ആ ലക്ഷദ്വീപുകൾ തന്നാൽ മതിയാവും. ആ പത്തു കാട്ടാളന്മാരെ വലിച്ചെറിഞ്ഞുണ്ടായതാണല്ലോ അത്.

വരണൻ—ആ കാട്ടാളന്മാരുടെ ദേഹം വന്നു വീണിട്ടു മൂന്നു മകരമത്സ്യങ്ങൾ മരിച്ചുപോയി. ആ മകരമത്സ്യങ്ങൾക്ക് അതിനെപ്പറ്റി ഇന്നും ആവലാതി തീർന്നിട്ടില്ല. ഇതാ ഇവിടന്ന് വരുന്നതിന്നു അഞ്ചുനിമിഷം മുമ്പെ അവർ ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ ഒരുവിധത്തിൽ അവരെ പറഞ്ഞു സമാധാനിപ്പിച്ചു. അത് അവർക്കായി കൊടുക്കണമെന്നു പറഞ്ഞു.

ഭാഗ്വരാം—എന്നാൽ ലക്ഷക്കൂടി തെക്കായിട്ട് ഒരു സ്ഥലം വെള്ളത്തിൽ തൊട്ടു കിടക്കുന്നുണ്ട്. അത് തന്നാൽ മതി.

വരണൻ—അതു വിഭീഷണന്നു വേണമെന്നു പറഞ്ഞു വെച്ചിരിക്കുകയാണ്. അത് ആക്കെങ്കിലും കൊടുക്കുന്നെങ്കിൽ വിഭീഷണന്നല്ലാതെ കൊടുക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല.

ഭാഗ്വരാം—വരണൻ പറയുന്നതു കേട്ടാൽ തരുവാൻ തീരെ ഇഷ്ടമില്ലെന്നു തോന്നുന്നുവല്ലോ.

വരണൻ—കഷ്ടം, കഷ്ടം, ഇവിടുന്നെന്താണ് ഇങ്ങിനെ പറയുന്നത്? വരണാലയം മുഴുവൻ ഇവിടുത്തെ കാല്പതാവെച്ചു നമസ്കരിക്കാം. പക്ഷെ, തീരെ അന്യായമായി എന്നോടു പ്രവർത്തിക്കണം എന്നു പറയുകയില്ലെന്നു എനിക്കു നല്ല ബോദ്ധ്യമുണ്ട്.

ഭാഗ്വരാം—ആട്ടെ, ഒന്നുകൂടി പോയി നോക്കാം. വല്ലവരുടെയും കൈവശമില്ലാത്ത സ്ഥലം

ഉണ്ടോ എന്നു നോക്കിക്കളയാം. വൈശ്രവണൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിമാനം നമ്മെ ഏല്പിച്ചതുന്നത് കൊണ്ടു വലിയ ഉപകാരം.

വരണൻ—അതയോ, വിമാനം പുറത്തുണ്ടോ?

“ഉണ്ട്, എന്നാൽ ഞാൻ പോയിവരാം.”

എന്നു പറഞ്ഞു ഭാഗ്വതരാമൻ പോകുന്നു.

വരണൻ—എടാ, ആരവിടെ? (ഭടൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.) ക്ഷണം പോയി ദേവേന്ദ്രനോട് ഒന്നു ഇവിടുത്തോളം വരുവാൻ പറയൂ. അടിയന്തരകാര്യമാണെന്നു പറയണം. എന്തു തിരക്കാണെങ്കിലും വരാതിരിക്കരുത് എന്ന് പ്രത്യേകിച്ചു പറയണം.

ഭടൻ പോകുന്നു.

താമസിച്ച്യാൽ കാര്യം അബദ്ധമാകും. ആരവിടെ?

വേറൊരു ഭടൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

സമുദ്രത്തിലുള്ള എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളും കൈവശപ്പെടുത്തണം എന്നു കല്പന കൊടുക്കും.

ദേവേന്ദ്രൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ദേവേന്ദ്രൻ—എന്താണ് ഇത്ര അടിയന്തരകാര്യം? ഞാൻ ഉദ്യോഗിയുടെ ആട്ടത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ നിന്നാണ് കാടിപ്പോന്നത്. അവർ അതു കാരണം എന്തോട് ഒരാളെ സംസാരിക്കുകയുണ്ടായി ഇല്ല.

വരണൻ—ഭാഗ്വതരാമൻ സ്ഥലം തിരയുവാൻ പോയിട്ടുണ്ട്. വല്ല സ്ഥലവും കണ്ടുപിടിച്ചു, ഇവിടെ മട്ടങ്ങിവരും. അതു കൊടുത്തു പോയതാണെന്നും ഞാൻ പറയാം. ഞങ്ങൾ അവിടെ വരുന്ന സമയം വല്ല നക്രമായിട്ടോ പാമ്പായിട്ടോ ആ സ്ഥലത്ത് വല്ലവരേയും ആക്കണം. ഭാഗ്വതരാമൻ വിമാനത്തിലാണ് പോയിരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടു ഇവിടുന്നു ഇവിടുത്തെ വിമാനത്തിൽ കയറി, പിന്നുട

രണം. മേഘംകൊണ്ടു മൂടിയിട്ട് വേണം യാത്രചെയ്യാൻ.

ദേവേന്ദ്രൻ—ഓ, ഇപ്പോൾത്തന്നെ പുറപ്പെട്ടുകൂടാം. എടാ, മാതലിയോട് രഥം കൊണ്ടുവരാൻ പറ. ഞാൻ അതിന്നുവേണ്ടുന്ന ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്യാം. ഇന്ദ്രൻ പോകുന്നു.

വരണൻ—(ഒരു ഭടനെ വിളിച്ചു) എടാ, ഭാഗ്യാവരാമൻ വന്നാൽ ഞാൻ ഇവിടെ ഇല്ലെന്നു പറയണം. സമയം കഴിയുന്നതും വൈകിക്കണം. ഉടനെ അകത്തേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരരുത്.

ഭടൻ—കല്പനപോലെ. ഭാഗ്യാവരാമൻ കോപിച്ചാൽ എന്തു ചെയ്യണം എന്നു കല്പനയാവണം.

വരണൻ—കോപിച്ചാൽ നിന്റെ ബുദ്ധിപോലെ പ്രവർത്തിച്ചുകൊള്ളുക. പോ.

ഭടൻ വാതിൽക്കൽക്കൂടെ വരണൻ അകത്തേക്കു പോകുന്നു.

രംഗം 5

വരണാലയം.

ഭാഗ്യാവരാമൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഭാഗ്യാവരാമൻ—വരണനോട് ഭാഗ്യാവരാമൻ വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു പറയുക.

ഭടൻ—സ്വാമി ഇവിടെയില്ല.

ഭാഗ്യാവരാമൻ—എവിടെ പോയിരിക്കുന്നു?

ഭടൻ—എവിടെയാണെന്നു നിശ്ചയമില്ല.

ഭാഗ്യാവരാമൻ—എപ്പോൾ വരും?

ഭടൻ—എപ്പോൾ വരുമെന്നു നിശ്ചയമില്ല.

ഭാഗ്ഗവരാം—എന്നാൽ വരുന്നതുവരെ കാത്തിരിയ്ക്കാം. ഏതായാലും വരണനെ കണ്ടിട്ടു പോകാം.

ഭടൻ—ഒരു സമയം ഇന്ന് ഇവിടെ മടങ്ങി വരും എന്നുതന്നെ തോന്നുന്നില്ല.

ഭാഗ്ഗവരാം—എനിയ്ക്ക് വേറെ എവിടെയും പോയിട്ട് കാഴ്ചമില്ല. അതുകൊണ്ട് ഇവിടെത്തന്നെ ഇരിയ്ക്കാം.

ഭടൻ—ഇവിടെ ഇരിയ്ക്കുന്നത് സ്വാമിയ്ക്ക് അത്ര സുഖമായിരിക്കുകയില്ല. അതുകൊണ്ട് വേറെ എവിടെയെങ്കിലും പോകുന്നതാണ് നല്ലത്.

ഭാഗ്ഗവരാം—എന്തെടാ, നീ പറഞ്ഞത്?

ഭടൻ—സ്വാമി, സ്വാമി ഞങ്ങളോടു കോപിയ്ക്കും.

ഭാഗ്ഗവരാം—കോപിച്ചാൽ ഞാൻ ഇവിടെത്തന്നെ ഉണ്ടാവും. അപ്പോൾ അതിന്ന് ഞാൻ സമാധാനം പറഞ്ഞുകൊള്ളാം.

ഭടൻ—അടിയനെ ഇവിടെനിന്ന് ആട്ടിപ്പറഞ്ഞെച്ചുകളയും.

ഭാഗ്ഗവരാം—അതുകൊണ്ട് നിന്നെക്ക് യാതൊരപകടവും വരില്ല. അതു ഞാൻ ഏല്ക്കാം.

ഭടൻ—സ്വാമി അകത്തുണ്ട്. ഇതിലേ പോയാൽ കാണാം.

ഭാഗ്ഗവരാം അകത്തേയ്ക്കു ചെല്ലുന്നു.

വരണൻ എഴുന്നേറ്റ് ആദരവ് ചെയ്യുന്നു.

ഭാഗ്ഗവരാം—ഇതിന്നകത്ത് ഒളിച്ചിരിക്കുകയോണോ? എന്തിനാണ് ഈ ചതിപ്രയോഗം എടുക്കുന്നത്? നിങ്ങൾക്കു തരുവാൻ മനസ്സില്ലെങ്കിൽ അതല്ലേ ആദ്യം പറയേണ്ടത്?

വരണൻ—അയ്യോ, അതുകൊണ്ടാണമല്ല. സ്ഥലമുണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ തരുവാൻ ഒരുക്കമാണ്.

ഭാഗ്ഗവരമൻ—ഞാൻ സ്ഥലം കണ്ടുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു. എത്രയോ സ്ഥലങ്ങൾ കഴിവായിക്കിടക്കുന്നു.

വരണൻ—കഷ്ടം, ഇവിടുന്നു തെറ്റിദ്ധരിച്ചിരിക്കുകയാണ്. അങ്ങിനെ ഒരു സ്ഥലം ഉണ്ടാവാൻ പാടില്ല. നമുക്കു ഒന്നു പോയി നോക്കിക്കൂടയാം.

ഭാഗ്ഗവരമൻ—വീരോധമില്ല. വത്ര, നമുക്ക് വിമാനത്തിൽ പോകാം.

രണ്ടുപേരും വിമാനത്തിൽ കയറി പോകുന്നു.

ഭാഗ്ഗവരമൻ—അതാ ആ കാണുന്ന ചീപാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞത്. അത് ആരുടെ കയ്യാശത്തിലുമല്ല.

വരണൻ—ഇവിടുന്നു തെറ്റിദ്ധരിച്ചിരിക്കുകയാണ്. അത് നക്രരാജാവിന്റെ കയ്യാശത്തിലാണ്.

ഭാഗ്ഗവരമൻ—ഒരിക്കലുമല്ല.

വരണൻ—നമുക്ക് അടുത്തു പോയി നോക്കാം. അതാ അതിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തു കണ്ടില്ലേ? ഒരു സ്വപ്നമുതല അതാ കിടക്കുന്നു.

ഭാഗ്ഗവരമൻ—മഹാ ആശ്ചര്യംതന്നെ. ഈ ചീപിന്റെ അടുത്തേക്കും മുതലക്കൂട്ടംതന്നെയില്ലല്ലോ. പിന്നെ എവിടെനിന്നാണ് ഈ മുതല വന്നത്? ആട്ടെ, നമുക്ക് അടുത്ത ചീപിലേയ്ക്ക് പോവാം.

പോകുന്നു.

വരണൻ—അതാ അതിലുമുണ്ട് മുമ്പത്തെ മാതിരിതന്നെ.

ഭാഗ്ഗവരമൻ—അതിന്റെ അടുത്തു അതും ഒന്ന് നോക്കട്ടെ.

വരണൻ—എനിക്കു് അടിയന്തരമായി വേറേ ഒരു സ്ഥലത്തു പോകേണ്ടതുണ്ട്. ഇവിടുന്നിതെല്ലാം നോക്കി തൃപ്തിപ്പെട്ടതിന്റെശേഷം അങ്ങട്ടു വരാം. പക്ഷെ ഇവിടന്ന് കഷ്ടപ്പെടുന്നത് വെറുതെയാണെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം.

ഭാഗ്വരാം—ആട്ടെ ഞാനൊന്നു പരിശോധിച്ചുനോക്കട്ടേ. വരണൻ തിരിച്ചു പോയ്ക്കൊള്ളുക. ഞാൻ കുറച്ചു കഴിഞ്ഞു വരാം.

വരണൻ പോകുന്നു.

ഭാഗ്വരാം ആത്മഗതം: ഈ കിടക്കുന്ന നക്രങ്ങളെല്ലാം ഒരേമാതിരിയായിരിക്കുന്നു. അവ നിലം തൊട്ടുകിടക്കുന്നതാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇതിൽ തീച്ചയായും എന്തോ ചതിയുണ്ട്. അടുത്തു പോയി ഒന്നു പരിശോധിച്ചുനോക്കട്ടേ.

ഭാഗ്വരാം വിമാനത്തിൽനിന്നിറങ്ങി ചീപിലേയ്ക്കു പോകുന്നു. ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന നക്രത്തിന്റെ അടുത്തു ചെന്നു നോക്കുന്നു. സംശയം തീരാത്തതു കൊണ്ട് കാലുകൊണ്ട് ഒരു തട്ടു കൊടുക്കുന്നു. പെട്ടെന്നു നക്രം വേഷം മാറി ഒരപ്പരസ്രീയായിത്തീരുന്നു.

ഭാഗ്വരാം—ഓ, ഹോ, ദേവലോകം വിട്ടു ഇവിടെ താമസം തുടങ്ങിയോ?

അപ്പരസ്രീ—മാപ്പ് തരണം. ഞാൻ ദേവേന്ദ്രന്റെ കല്പനപ്രകാരം ചെയ്തതാണ്.

ഭാഗ്വരാം—വേഗം പോയ്ക്കൊളു. ദേവേന്ദ്രനോട് എന്നെ വേഗം കാണണമെന്നും പറഞ്ഞേയ്ക്കണം. ഈ രണ്ടെണ്ണത്തിനേയും ഇനി വെച്ചേയ്ക്കുവാൻ പാടില്ല.

സ്രീ ദേവലോകത്തേയ്ക്കു പോകുന്നു.

(വിമാനത്തിനോട്) ഇനിയെന്നിട്ട് വിമാനം ആവശ്യമില്ല. വൈശ്രവണന്റെ അടുക്കലേയ്ക്ക് പോയ്ക്കൊള്ളുക.

ഭാഗ്വതരാമൻ വളരെ ദേഷ്യത്തോടെ കടലിലേയ്ക്ക് ചാടുന്നു. “അവനെ അറുത്തിട്ട് കായ്ക്കും. ഈ മാതിരി ചപലഹൃദയന്മാരെ വെച്ചിരുന്നു കൂടാ. ഇന്നുമുതൽ ആ വരണനില്ല.” എന്നു പറഞ്ഞു സമുദ്രത്തിനെ ആകെത്തന്നെ ഇളക്കിമറിക്കുന്നു. ഉടനേത്തന്നെ ഭയങ്കരമായ കൊടുങ്കാറ്റടിക്കയും ഭൂമി ഇളകുകയും ചെയ്യുന്നു. ഭാഗ്വതരാമന്റെ മുന്നോട്ടുള്ള ഗതികൊണ്ട് സമുദ്രത്തിലെ വെള്ളം മുഴുവനും വലിയ വലിയ തിരമാലകളായി അലറിത്തുടങ്ങുന്നു. മകരമത്സ്യങ്ങൾ കൂട്ടംകൂട്ടമായി മരിച്ചുതുടങ്ങുന്നു. ഈ ഭയങ്കരസംഭവം കണ്ട് തിമിംഗലങ്ങളും മറ്റും പേടിച്ച് ചുറ്റുകൊണ്ട് വരണന്റെ അടുക്കൽ അഭയം പ്രാപിയ്ക്കുന്നു.

ഉടനേത്തന്നെ വരണഭടന്മാർ ആയുധങ്ങളോടുകൂടി പരശുരാമന്റെ നേരെ വരുന്നു. വരണവരെയെല്ലാം അസ്രുങ്ങൾകൊണ്ട് കൂട്ടമായി കെട്ടിയിട്ട്, സമുദ്രത്തിൽക്കൂടി പിന്നാലെ വലിച്ചുകൊണ്ടും സമുദ്രം മഥനം ചെയ്തുകൊണ്ടും വരണാലയത്തിന്നു നേരെ അടുക്കുന്നു.

രംഗം 6

വരണാലയം.

വരണനും ഭായ്മാരും.

വരണൻ—ഇതെന്താണിത്? സമുദ്രം ഇളകി മറിയുന്നല്ലോ.

ഒരു ഭായ്മ മറിഞ്ഞു നിലത്തു വീഴുന്നു.

ഭായ്—അയ്യോ, അയ്യോ, സ്വാമി! ഇതാ, ഗോപുരങ്ങളെല്ലാം ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞു വീഴുന്നു. അതാ, ഇപ്പോൾ ഈ സ്ഥലമെല്ലാം നശിക്കും. ഇവിടെ നില്ക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. ഇത് മുഴുവനും ഇളകുന്നത് കണ്ടില്ലേ? വലുതായ ഒരു ഭൂകമ്പമുണ്ടായിരിക്കുന്നു.

വരണൻ പുറത്തിറങ്ങി തിളച്ചു കയറിവരുന്ന വെള്ളത്തിനെ പിടിച്ചുനിൽക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. നിവൃത്തിയില്ലാതെ, സമുദ്രം അലതളി രാജധാനി മുഴുവനും മുക്കുന്നു.

വരണൻ—അയ്യോ, ഇതെന്താണ്? ആ ശബ്ദമെന്താണ്? ഭയങ്കരമായ ഒരു ശബ്ദം കേൾക്കുന്നല്ലോ. സമുദ്രത്തിലെ വെള്ളം തിളക്കുന്നു. ചൂടുകൊണ്ടു വെള്ളം തൊടുവാൻപോലും സാധിക്കുന്നില്ല.

ഒരു ഭടൻ—പ്രവേശിക്കുന്നു.

ഭടൻ—മകരമന്ത്രിയുടെ മറയ്ക്കൽ സകലജന്തുക്കളും പതിനായിരമായി ചത്തുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ആ ഭാഗത്തുള്ള നിലവിളിയാണ് കേൾക്കുന്നത്.

വരണൻ—ആ ശബ്ദം എവിടെനിന്നാണ്, നോക്കൂ.

ഭടൻ—സ്വാമി, കാലു നിലത്തു നില്ക്കുന്നില്ല. ഉണ്ണവും സഹിക്കുന്നില്ല. (മറിഞ്ഞുവീഴുന്നു.)

വരണന്റെ ഭായ്മാർ ഉണ്ണും സഹിക്കാൻ കഴിയാത്തതുകൊണ്ട് അങ്ങട്ടിങ്ങട്ടും കാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

ഭായ്—അയ്യോ, സഹിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. ചൂടു സഹിക്കുന്നില്ല.

വരണൻ—ഇതെന്ത് കഥയാണ്? ഉണ്ണും സഹിക്കുന്നില്ല. ഒട്ടകത്തെ അഗ്നിയുടെ വരവാ

ണെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. (ഭടനോട്) അതെന്താണ് കാണുന്നത്?

ഭടൻ—സ്വാമി, മനസ്സിലാവുന്നില്ല. ആ സ്വരൂപത്തിന്റെ ചുറ്റും വെള്ളം തിളച്ചുമാറിയുന്നു. കണ്ടില്ലേ? നാരായണാ, ശരണം സ്വാമി.

ചൂട് വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു. ഭടന്മാർ നിലവിളിച്ചുകൊണ്ട് അവിടുവടെയായി വീഴുന്നു. ഒരു ഭടൻ മരണവേദനയോടെ “സ്വാമി, പരശുരാമന്റെ വരവാണ്. കാടുന്നതാണ് നല്ലത്. വേറെ യാതൊരു ശരണവുമില്ല.”

വരുണൻ—കാടിക്കൊള്ളവിൻ എടാ, എല്ലാവരും ദേവലോകത്തേയ്ക്ക്. ഞാനും പിന്നാലെ വരുന്നു.

വരുണൻ കാടുന്നത് കണ്ടിട്ട് പരശുരാമൻ വെണ്മഴ പിന്നാലെ എറിയുന്നു. വരുണൻ മുമ്പിലും വെണ്മഴ പിന്നിലുമായി കാടുന്നു. വരുണൻ ദേവലോകത്തേയ്ക്ക് കാടിച്ചെല്ലുന്നത് കണ്ടിട്ട് ഇന്ദ്രൻ വാതിലുകൾ ബന്ധിയ്ക്കുവാൻ കല്പന കൊടുക്കുന്നു. അവിടെ രക്ഷ കിട്ടാതെ കൈലാസത്തിലേയ്ക്ക് കാടിച്ചെല്ലുന്നു. അതിന്നകത്ത് ഭൈരവൻ കടത്തിവിടാത്തതുകൊണ്ട് അവിടെനിന്നും മടങ്ങി പരശുരാമന്റെ മുമ്പിൽ വന്നു വീഴുന്നു.

വരുണൻ—സ്വാമി, രക്ഷിയ്ക്കണം. സ്വാമി, മാപ്പ്, മാപ്പ്. എത്ര സ്ഥലം വേണമെങ്കിലും ഞാൻ തരാം.

പരശുരാമൻ “നീ സ്ഥലം തരാന്തെടാ! നീന്റെ കയ്യിൽനിന്ന് എനിയ്ക്ക് വേണ്ടത്ര സ്ഥലം എടുക്കുവാൻ കഴിയുമോ എന്നു നോക്കട്ടേ. നീന്നെ ഞാനിനി വെച്ചേയ്ക്കില്ല.” എന്നു പറഞ്ഞു വെണ്മഴ പൊക്കുന്നു. പെട്ടെന്നു വരുണന്റെ ഭായ്കുമാർ വരു

ണന്റെ ദേഹത്തിന്മേൽ വന്നുവീണ നിലവിളിച്ചും കൊണ്ട് പരശുരാമന്റെ കാൽ പിടിയ്ക്കുന്നു. “സ്വാമി, ഞങ്ങളെ വിധവകളാക്കരുതേ. തെറ്റാ ക്ഷമിയ്ക്കണം.”

പരശുരാമൻ—നീ ചെയ്ത തെറ്റിന് നിന്റെ കഴുത്തുറക്കണം.

വരണന്റെ ഭാര്യമാർ—ഞങ്ങൾ ക്ഷമിച്ചു പോകും.

പരശുരാമൻ—നീ ചെയ്ത കുറ്റത്തിന് ശിക്ഷ അനുഭവിയ്ക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല. എന്ത് ശിക്ഷയാണ് വേണ്ടതെന്ന് നീതന്നെ പറയുക.

വരണൻ—അടിയന്റെ ദേഹം കൊടുത്തുകൊള്ളാം.

പരശുരാമൻ—ഇനി മേലിൽ നിനക്ക് സ്ഥൂലദേഹമില്ല. എനിയ്ക്ക് ഇഷ്ടമുള്ള സ്ഥലത്ത് ഭൂമിയും തരണം.

വരണൻ—അവിടുത്തെ ഇഷ്ടംപോലെ.

പരശുരാമൻ—വര, എന്റെ കൂടെ വരൂ.

പരശുരാമൻ പടിഞ്ഞാറേക്കരയിൽ ചെന്നുനിൽക്കുന്ന തന്റെ വെണ്മഴ കയ്യിൽപ്പിടിച്ചു തെക്കേ ഭാഗത്തേയ്ക്കൊഴിയുന്നു. ആ സമയം ഭൂമി ആകപ്പാടെ കലുണ്ടകയും വലിയ കൊടുങ്കാറ്റ് സമുദ്രത്തെ ഇളക്കിമറിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

പരശുരാമൻ—എന്റെ വെണ്മഴ യാത്രചെയ്ത സ്ഥലം മുഴുവനും കൈരളിയ്ക്കുള്ളതാണ്. വെള്ളം മുഴുവനും നീങ്ങട്ടെ.

ഉടനെത്തന്നെ ഭയങ്കരമായ ഒരു ശബ്ദത്തോടെ സമുദ്രം പിന്നാക്കം മാറുന്നു. കരേ നേരത്തേയ്ക്ക് ആ സ്ഥലത്ത് കുടിയേറിപ്പാർത്തിരുന്ന സമുദ്രജന്തുക്കൾ

അവിടെനിന്ന് അവരുടെ സാമാനങ്ങളെല്ലാം എടുത്തു മാറി കടലിലേയ്ക്കു പോകുന്നു.

പരശുരാമൻ—വെണ്മഴ വീണ സ്ഥലം വളരെ ചെരിഞ്ഞുകിടക്കുന്നല്ലോ. വടക്കുഭാഗം കരേ താഴ്ന്നു.

പരമേശ്വരനെ മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചു ഒരു ശിവലിംഗത്തെ താൻ നില്ക്കുന്ന സ്ഥലത്തു പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നു. ഉടനേത്തന്നെ തെക്കുഭാഗം വല്ലാതെ മേല്പോട്ടു പൊങ്ങിപ്പോകുന്നു. പാർവ്വതിയെ മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചു തെക്കുഭാഗത്തു പാർവ്വതിയെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ട് ഇരുഭാഗവും ശരിയായെങ്കിലും നടുഭാഗം വളഞ്ഞുകിടക്കുന്നതു കണ്ട് മധ്യത്തിൽ താൻ ചെന്നുനിന്ന് ത്രിമൂർത്തികളെ ഒന്നായി മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചു ശരിയായ മധ്യത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. രാജ്യം സമനിരപ്പിലായി കിടക്കുന്നതു കണ്ട് “ആട്ടെ ഒരു വിധത്തിൽ ശരിയായി. ഇതിന്നു കൈരളിയുടെ രാജ്യമായതുകൊണ്ട് ‘കേരളം’ എന്നു നാമകരണം ചെയ്തുകൊളയാം. ശിവലിംഗം പ്രതിഷ്ഠിച്ചു വടക്കേ സ്ഥലത്തിന്നു ഗോകണ്ഠമെന്നും തെക്കേ സ്ഥലത്തിന്നു കന്യാകുമാരിയെന്നും ഈ ത്രിമൂർത്തികളെ പ്രതിഷ്ഠിച്ച സ്ഥലത്തിന്നു തിരുണാവഴിയെന്നും പേരുകളായിക്കൊള്ളട്ടെ. ഈ സ്ഥലത്ത് പലേ മാതിരിയിലുള്ള ദർഭവതകളും പിശാചുക്കളും ഉണ്ടാകുവാനെളുപ്പമുണ്ട്. അവയെക്കൊണ്ടുള്ള ഉപദ്രവം ഇല്ലാതിരിയ്ക്കുവാൻ പലേ സ്ഥലങ്ങളിലായി ദുർഗ്ഗാദേവീപ്രതിഷ്ഠകളും ചെയ്തുകൊളയാം.” മഹാലക്ഷ്മിയെ മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചു തിരുണാവഴിയ്ക്കു ട്ത് വലുതായ ഒരു രാജമന്ദിരവും ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നു. അതിന്നുശേഷം കൈരളിയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു

വരേണ്ടതിലേയ്ക്കും വിവരങ്ങൾ സുബ്രഹ്മണ്യനെ അറിയിക്കേണ്ടതിലേയ്ക്കുംകൂടി കൈലാസത്തിലേയ്ക്കു പോകുന്നു.

രംഗം 7

കൈലാസം.

സരസ്വതി മഹാലക്ഷ്മി പാർവ്വതി എന്നിവർ മൂന്നു സിംഹാസനത്തിന്മേൽ ഇരിയ്ക്കുന്നു. മഹാവിഷ്ണു പരമേശ്വരൻ ബ്രഹ്മാവ് എന്നിവർ നേരെ മുകൾ ഭാഗത്ത് ഇരിയ്ക്കുന്നു. ചുറ്റും ദീക്ഷപാലകന്മാരും ദേവന്മാരും മുനികളും മറ്റും ഇരിയ്ക്കുന്നു. നാരദമഹാഷി സഭയിൽ പ്രവേശിച്ചു “പരശുരാമനും ദേവേന്ദ്രനും തമ്മിലുള്ള കാര്യത്തെപ്പറ്റി സരസ്വതിയും മഹാലക്ഷ്മിയും പാർവ്വതിയുടേടി ആലോചിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു. അവർതമ്മിൽ യാതൊരു ഭിന്നാഭിപ്രായങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. തീർപ്പ് സരസ്വതീദേവി പറയുന്നതായിരിയ്ക്കും. അതുകൊണ്ട് എല്ലാവരും നിശ്ശബ്ദമായിരിയ്ക്കണം.

സരസ്വതി—പരശുരാമൻ രണ്ടു ഏയ്യുവീഴ്ത്തിയതിൽ യാതൊരു കാര്യവും പറയാനില്ല. രണ്ടുവണ്ണമെന്നു പരശുരാമൻ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതിനുംപുറമേ മഹാഷിയുടെ അപേക്ഷപ്രകാരമാണ് അത് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. അതുകൊണ്ട് ദേവേന്ദ്രൻ ആലോചിയ്ക്കാതെ ധിക്കാരമായി ചെയ്ത പ്രവൃത്തികളെല്ലാം തെറ്റാകുന്നു.

“അയ്യോ!” എന്നു ദേവേന്ദ്രൻ പറഞ്ഞുപോകുന്നു.

നാരദൻ—നിശ്ശബ്ദം. യാതൊന്നും മിണ്ടിപ്പോകരുത്.

സരസ്വതി—ദേവേന്ദ്രൻ തക്കതെ അയച്ച കൈരളിയെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയത് വളരെ തെ

റാണു്. അതുകൊണ്ടു് ദേവേന്ദ്രനും തക്ഷകനും, രണ്ടാളും, കുറുകുമാറാണെന്നു കണ്ടിരിയ്ക്കുന്നു. ഇനി എന്തു ശിക്ഷയാണു് ഇവർക്കു് കൊടുക്കേണ്ടതു് എന്നാണാലോചിയ്ക്കേണ്ടതു്. ഞങ്ങൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയ ശിക്ഷ താഴെ പറയുന്നപ്രകാരമാണു്: കൈരളിയുടെ രാജ്യത്തു് മനുഷ്യസംവത്സരത്തിൽ പകുതി ഭാഗവും മഴ കൊടുത്തുകൊള്ളണം. ദേവേന്ദ്രനു് ഇഷ്ടമുണ്ടെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും ശരി. ആ മഴ ശരിയായി ആ രാജ്യത്തെ കൃഷിയ്ക്കുവേണ്ടി ശരിയായി എത്തിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാണു്. പിന്നെ തക്ഷകനും അവന്റെ ആറുക്കാരും കൈരളിയുടെ രാജ്യത്തു പോയി താമസിച്ചു ആ രാജ്യം കാത്തുകൊണ്ടിരിയ്ക്കണം. പെരുമാറു കൈരളിയെ കല്യാണം കഴിച്ചു കൈരളിയുടെ കൂടെ താമസിയ്ക്കണം. പെരുമാറു മുക്കാൽ ദേവനായിപ്പോയതുകൊണ്ടും, തീരെ ദേവലോകത്തുനിന്നു വിട്ടുപോയാൽ രണ്ടുക്കും മറ്റും വ്യസനം തോന്നുന്നതുകൊണ്ടും, പെരുമാറു ഓരോ സമയത്തും ഓരോ വ്യാഴവട്ടക്കാലംമാത്രം കൈരളിയുടെകൂടെ താമസിക്കേണ്ടതും അതിന്നുശേഷം പെരുമാളുടെ മനുഷ്യദേഹം ഉപേക്ഷിച്ചു് ദേവലോകത്തു വന്നു രണ്ടു മുതലായ മാതാക്കന്മാരെ ദർശിച്ചതിന്നുശേഷം പിന്നെയും ഭൂമിയിലേയ്ക്കു പോയി കൈരളിയുടെകൂടെ താമസിച്ചുകൊള്ളേണ്ടതുമാണു്.

ഈ തീർപ്പിൽ രണ്ടുക്കും മറ്റും വല്ലതും പറയാനുണ്ടെങ്കിൽ പറയാം.

രണ്ടു—ഇല്ല. ഞങ്ങൾക്കു് ഈ തീർപ്പു് വളരെ തൃപ്തിയുണ്ടു്. ഒരു വ്യാഴവട്ടക്കാലം വെറും പന്ത്രണ്ടുദിവസം മാത്രമാണു്. പന്ത്രണ്ടു ദിവസത്തിലൊരിക്കൽ പെരുമാളെ കണ്ടാൽ മതിയാകുന്നതാണു്.

സരസ്വതി—ഇനി കൈരളിയെ വിളിയ്ക്കട്ടെ.

കൈരളി പ്രവേശിക്കുന്നു.

കൈരളിയോട് ഞങ്ങൾക്കൊക്കെ നല്ല തൃപ്തിയായിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് കൈരളിയുടെ ഗുണത്തെ കാംക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് ഞങ്ങൾ മൂന്നുപേരും എപ്പോഴും കൂടെ ഉണ്ടായിരിക്കും. കൈരളിക്കും കൈരളിയുടെ സ്വന്തം സന്താനങ്ങൾക്കും ഞങ്ങൾ എല്ലാ മാതിരിയിലുള്ള ഗുണങ്ങളും തന്നിരിക്കുന്നു.

കൈരളി അവരുടെ മുമ്പിൽ നമസ്കരിക്കുന്നു. ഉടനേതന്നെ അവുടെ കൂടിയിട്ടുള്ള എല്ലാവരും കൈരളിയ്ക്ക് സമ്മാനങ്ങൾ നൽകുന്നു. കൈരളി ഈ സമ്മാനങ്ങളെല്ലാം വാങ്ങി ചുറ്റും നോക്കി പരശുരാമൻ വളരെ അകലേയായി നില്ക്കുന്നത് കണ്ടിട്ട് “അച്ഛാ!” എന്നു വിളിച്ചുകൊണ്ട് പരശുരാമന്റെ അടുക്കലേക്ക് ഓടുന്നു. പരശുരാമൻ “മകളേ!” എന്നുമാത്രം പറഞ്ഞു കൈരളിയെ തന്റെ വിശാലഹൃദയത്തോട് ചേർക്കുന്നു.

രംഗം 8

കൈരളിയും പെരുമാളും ഒന്നായി ചിരിച്ചുകളിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. രാജ്യം മുഴുവനും സ്വർണ്ണഭൂമിതമായും സമ്പൽസമൃദ്ധമായും വിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ദേവലോകത്തുനിന്നു കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള കല്പകൃഷ്ണം ആവശ്യമുള്ളതെല്ലാം നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. തക്ഷകനും ആറുക്കാരും രാജ്യം മുഴുവനും കാത്തുകൊണ്ട് അങ്ങമിങ്ങും നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ പരശുരാമൻ കൈരളിയുടെ കൊട്ടാരത്തിൽ ശബ്ദമുണ്ടാക്കാതെ കയറിവരുന്നു. കൈരളിയുടെ സുഖമായ ജീവിതം കണ്ട് സന്തുഷ്ടനായി ആ ക്ഷത്രിയബ്രാഹ്മണമഹഷിയുടെ കണ്ണുകളിൽക്കൂടി അശ്രുക്കണങ്ങൾ ഒഴുകിവിഴുന്നു.

പരശുരാമൻ ആത്മഗതം: എന്റെ മകൾ സുഖമായിരിക്കുന്നു. ഇനി ഞാൻ ചെയ്യേണ്ടുന്നതൊന്നുംതന്നെയില്ല. അവൾക്ക് വേണ്ടുന്ന സകലതും ഈ രാജ്യത്തുണ്ട്. കടൽ ആക്രമിക്കാതിരിക്കാൻ ഭൂതങ്ങളേയും ഞാൻ കാവൽ നിർത്തിയിട്ടുണ്ട്. ദുഷ്ടപ്പിശാചുക്കളെ അമർത്തൽ ചെയ്യുവാൻ ഞാൻ ദുർഗ്ഗാഭഗവതികളേയും പ്രതിഷ്ഠ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ശത്രുക്കളിൽനിന്നു രക്ഷ കിട്ടുവാൻ വേണ്ടുന്ന പടയും അവൾക്കുണ്ട്. ലക്ഷ്മീഭഗവതി എല്ലായ്പ്പോഴും കൈരളിയുടെകൂടെ താമസിച്ചുകൊള്ളുമെന്നു വാഗ്ദാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ത്രിമുർത്തികളുടെ ദുഷ്ടി എല്ലായ്പ്പോഴും കൈരളിയുടെ നേരെ ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നു അവരുടെ വാഗ്ദാനവുമാണ്. ഇനി ഞാൻ ആവശ്യമില്ല. ഞാൻ ഇവിടെ നിന്നാൽ നന്നല്ല. ഇനി മേലിൽ ഞാൻ ഭൂമിയിൽ വസിക്കുകയില്ല. ഇനിയെന്റെ തപസ്സ് കടലിൽ വെച്ചാക്കിക്കളയാം. എന്നാലും എന്റെ മകളെ വിട്ടുപോകുവാൻ മനസ്സ് വരുന്നില്ല. അവളെ അവസാനമായി ഒരു നോക്ക് നോക്കി പോയ്ക്കളയാം. അവൾ കണ്ടാൽ എന്നെ പോകുവാനനുവദിക്കുകയില്ല.

കൈരളിയെ വാതിലിന്റെ ഇടയിൽക്കൂടി നോക്കി ആനന്ദിക്കുന്നു. കൈരളി പറയുന്നതും ശ്രദ്ധിക്കുന്നു, “അച്ഛനെ കണ്ടില്ലല്ലോ എന്നാണ് പറയുന്നത്. ഒരു സമയം അവൾ ഇങ്ങട്ട് വന്നുകളയും. പിന്നെ എന്നെ വിട്ടുപോകുവാൻ അനുവദിക്കുന്നതല്ല. അതിന്നുമുമ്പ് പോകുന്നതാണ് നല്ലത്. കാൽവീഴ്ചാജ്ജനനെ കൊല്ലുവാൻ ബുദ്ധിമുട്ടിയതിലും അധികം ബുദ്ധിമുട്ട് എന്റെ കാമനമകളായ ഈ കൈരളിയെ വിട്ടുപോകുന്നതിലാണ്. പക്ഷെ ഞാൻ തപസ്വിയാണ്. ഇതിന്നു ബലമില്ലാത്താൽ പിന്നെ എന്റെ ഹൃദയം എന്തിന്നു

കൊള്ളാം? എനിക്കു പാവാനുള്ളത് എന്റെ ഈ വെണ്മഴവിൽ എഴുതിവെച്ചു ഞാൻ പോയ്ക്കുളയാം.” എന്നു പറഞ്ഞു പരശുരാമൻ വെണ്മഴവിൽ എഴുതി വെണ്മഴ കൈരളിയുടെ മുറിയുടെ വാതിലിൽ വെച്ചു ശബ്ദമുണ്ടാക്കാതെ ഇറങ്ങിപ്പോകുന്നു.

കൈരളി പുറത്തേയ്ക്ക് വന്നു വെണ്മഴ കാണുന്നു.

കൈരളി—ഇതച്ഛന്റെ വെണ്മഴവാണല്ലോ. അച്ഛൻ എവിടെ? അച്ഛാ! അച്ഛാ! അച്ഛൻ എവിടെ പോയി! കാണുന്നില്ലല്ലോ.

പെരുമാൾ വെണ്മഴവിൽ എഴുതിവെച്ച എഴുത്തു വായിച്ചുനോക്കുന്നു. അതിന്നുശേഷം കൈരളിയോട് “കൈരളി വെണ്മഴവിൽ എന്തോ എഴുതി കാണുന്നുണ്ട്. വായിച്ചുനോക്കൂ” എന്നു പറഞ്ഞു വേറെ ഒരു ഭാഗത്തേയ്ക്ക് പോയിനില്ക്കുന്നു.

കൈരളി അടുത്തു ചെന്നു വായിക്കുന്നു: “ഞാൻ തപസ്സിന്നു പോകയാണ്. ഞാൻ എന്റെ മകളോട് യാത്ര പറയാതെ പോയത് എന്റെയും എന്റെ മകളുടെയും മനസ്സുമാധാനത്തിനുവേണ്ടിയാണ്. ഞാനിനി ഇവിടെ താമസിക്കുകയാണെങ്കിൽ എന്റെ തപസ്സിന്നു വിഘ്നം വരും. എന്നെസ്സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം അതിൽപ്പരം കഷ്ടമായി വേറെ യാതൊന്നുമില്ല. ആരുടേയും ശല്യം ഇല്ലാതിരിയ്ക്കുവാനായി ഞാൻ സമുദ്രത്തിലേയ്ക്കാണ് പോകുന്നത്. ഈശ്വരകടാക്ഷംകൊണ്ട് എല്ലാവിധം ശ്രേയസ്സും എന്റെ മകൾക്കു ഇപ്പോഴുണ്ട്. ഇനിയും വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യും. ഇനിയെന്റെ മകൾക്കുവേണ്ടി ഞാൻ ചെയ്യേണ്ടതൊന്നുമില്ല. ഇനിയത്തെ ഭാഗം എന്റെ മകളുടേതാണ്”.

“ഞാൻ എന്റെ മകൾക്കു തന്ന ഭൂമി ദൈവനിമിത്തമാണെന്നു കാമിച്ച അതിന്റെ പ്രഭാവ

ത്തിന്നു യാതൊരു കോട്ടവും തട്ടിയൊതെ എന്നും സൂക്ഷിച്ചുപോരണം. സത്യം മാനം ധൈര്യം ഇവ മൂന്നിനേയും മുൻനിർത്തി എല്ലാ കാര്യങ്ങളും പ്രവർത്തിക്കണം. ഇതുകൂടാതെ ലക്ഷ്മീദേവിയുടേയും സരസ്വതീദേവിയുടേയും മഹാകാളി പാർവ്വതീദേവിയുടേയും നടനഭൂമിയും കൂടിയാണ് ഈ കേരളം എന്നും കാർമ്മിയണം. അതുകൊണ്ട് അതിനെ മനസ്സുകൊണ്ടുകൂടി മലിനപ്പെടുത്താതെ കൈരളി, വിത്താത്മികൾക്ക് ലക്ഷ്മീഭഗവതിയായും, വിദ്യാത്മികൾക്ക് സരസ്വതിയായും, ശത്രുക്കൾക്ക് മഹിഷാസുരമർദ്ദിനിയായ ഭദ്രകാളിയായും ഇരിക്കണമെന്നാണ് എന്റെ ആഗ്രഹം. അങ്ങിനെയെല്ലാം നടന്നാൽ ഈ ഭൂമി ബഹുമാനസമ്പൽസമൃദ്ധിയുടെ ഇരിപ്പിടമായും ഭൂമീദേവിയുടെ ഒരു കണ്ണായും കല്പാന്തകാലംവരെക്കും നിലനില്ക്കുന്നതുമായിരിക്കും.

“ഞാനിതാ പോകുന്നു. ഞാൻ പോയി എന്നു വിചാരിച്ചു വ്യസനിക്കരുത്. എന്റെ മകൾ പെരുമാളുടെകൂടെ ഈശ്വരനെ മറക്കാതെ സുഖമായി വളരെക്കാലം ഇരിക്കട്ടെ. ജഗദീശ്വരൻ കൈരളിയെ എന്നും കടാക്ഷിക്കട്ടെ.”

കൈരളി കണ്ണിൽ അശ്രുക്കണങ്ങൾ നിറഞ്ഞു തൊണ്ടയിടി സംസാരിച്ചുവാൻ വയ്ക്കാതെ ജനലിൽക്കൂടി സമുദ്രത്തിലേക്ക് നോക്കിനില്ക്കുന്നു.

കടലിൽ വളരെ ദൂരെയായി ആ ഗംഭീരപുരുഷനെ കാണുന്നു. നോക്കിനോക്കി നില്ക്കുത്തന്നെ ആ വിഗ്രഹം കണ്ണിൽനിന്നു മറഞ്ഞുപോകുന്നു.

“അതാ, അച്ഛൻ മറഞ്ഞു” എന്നുമാത്രം പറഞ്ഞു വീക്കിവിക്കി കരഞ്ഞുകൊണ്ട് കൈരളി ആഭാഗത്തേയ്ക്ക് തലതാഴ്ന്നു നമസ്കരിക്കുന്നു.

